

Saturs

I *Leģislatīvi akti*

REGULAS

- ★ **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/796 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 881/2004⁽¹⁾** 1

DIREKTĪVAS

- ★ **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/797 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Eiropas Savienībā⁽¹⁾** 44
- ★ **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/798 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa drošību⁽¹⁾** 102

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2016/796

(2016. gada 11. maijs)

par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 881/2004

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Vienotas Eiropas dzelzceļa telpas pakāpeniskai izveidei ir nepieciešama Savienības rīcība dzelzceļiem piemērojamo noteikumu jomā attiecībā uz tehniskās drošības un savstarpējās izmantojamības aspektiem, kas abi ir cieši saistīti un kam abiem nepieciešama augstāka līmeņa saskaņošana Savienības līmenī. Pēdējos divos gadu desmitos ir pieņemti attiecīgi tiesību akti dzelzceļa nozarē, jo īpaši trīs dzelzceļa nozares tiesību aktu paketes, no kuriem šajā saistībā būtiskākie ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/49/EK ⁽⁴⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/57/EK ⁽⁵⁾.
- (2) Vienlaicīgai dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības mērķu realizēšanai nepieciešams būtisks tehniskais darbs, ko vada specializēta struktūra. Tādēļ kā daļu no 2004. gada otrās dzelzceļa tiesību aktu paketes bija nepieciešams esošajā iestāžu sistēmā – un ievērojot spēka līdzsvaru Savienībā – izveidot Eiropas aģentūru, kas nodarbojas ar dzelzceļa drošību un savstarpējo izmantojamību.

⁽¹⁾ OV C 327, 12.11.2013., 122. lpp.

⁽²⁾ OV C 356, 5.12.2013., 92. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 26. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2015. gada 10. decembra nostāja pirmajā lasījumā (OV C 56, 12.2.2016., 1. lpp.). Eiropas Parlamenta 2016. gada 28. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/49/EK (2004. gada 29. aprīlis) par drošību Kopienas dzelzceļos, un par Padomes Direktīvas 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu un Direktīvas 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un drošības sertifikāciju grozījumiem (Dzelzceļu drošības direktīva) (OV L 164, 30.4.2004., 44. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/57/EK (2008. gada 17. jūnijs) par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā (OV L 191, 18.7.2008., 1. lpp.).

- (3) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 881/2004 ⁽¹⁾ tika izveidota Eiropas Dzelzceļa aģentūra ("Aģentūra"), lai veicinātu Eiropas dzelzceļa telpas bez robežām izveidošanu un palīdzētu atjaunot dzelzceļa nozari, tajā pat laikā pastiprinot tās būtiskās priekšrocības drošības jomā. Ceturtā dzelzceļa tiesību aktu pakete satur svarīgas izmaiņas, kas paredzētas, lai uzlabotu vienotās Eiropas dzelzceļa telpas darbību, ar grozījumiem pārstrādājot Direktīvu 2004/49/EK un Direktīvu 2008/57/EK, kas abas ir tieši saistītas ar Aģentūras uzdevumiem. Minētās direktīvas jo īpaši paredz tādu uzdevumu pildīšanu, kas saistīti ar ritekļu atļauju un drošības sertifikātu izdošanu Savienības līmenī. Tas nozīmē lielāku Aģentūras lomu. Ņemot vērā ievērojamo skaitu izmaiņu, kuras ar to tiek ieviestas Aģentūras uzdevumos un iekšējā organizācijā, Regula (EK) Nr. 881/2004 būtu jāatceļ un jāaizstāj ar jaunu tiesību aktu.
- (4) Aģentūrai vajadzētu palīdzēt veidot patiesu Eiropas dzelzceļa kultūru, nodrošinot būtisku rīku dialogam, konsultācijām un viedokļu apmaiņai starp visiem dzelzceļa nozares dalībniekiem, pienācīgi ņemot vērā to attiecīgās funkcijas, kā arī dzelzceļa nozares tehniskos raksturlielumus. Pildot savus uzdevumus un jo īpaši izstrādājot ieteikumus un atzinumus, Aģentūrai būtu maksimāli jāņem vērā ārēju dzelzceļa ekspertu speciālās zināšanas, jo īpaši to profesionāļu zināšanas, kuri pārstāv dzelzceļa nozari un attiecīgās valsts iestādes. Tādēļ Aģentūrai būtu jāizveido kompetentas un reprezentatīvas darba grupas un grupas, kuru sastāvā galvenokārt būtu minētie profesionāļi.
- (5) Lai sniegtu ieskatu par ekonomisko ietekmi uz dzelzceļa nozari un tās ietekmi uz sabiedrību, lai ļautu citiem, jo īpaši Komisijai, Aģentūras Valdei ("Valde") un Aģentūras izpilddirektoram ("izpilddirektors"), pieņemt pamatotus lēmumus un lai efektīvāk pārvaldītu darba prioritātes un resursu piešķiršanu Aģentūrā, Aģentūrai būtu jāturpina attīstīt savu iesaisti ietekmes izvērtēšanas darbībā.
- (6) Aģentūrai būtu jānodrošina neatkarīgs un objektīvs tehniskais atbalsts, galvenokārt Komisijai. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/797 ⁽²⁾ paredzēta savstarpējās izmantojamības tehnisko specifikāciju (SITS) izstrāde un pārskatīšana, savukārt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/798 ⁽³⁾ paredzēta kopīgo drošības metožu (CSM), kopīgo drošības mērķu (CST) un kopīgo drošības rādītāju (CSI) izstrāde un pārskatīšana. Lai nodrošinātu darba nepārtrauktību un SITS, CSM, CST un CSI pilnveidojumu, ir nepieciešams pastāvīgs tehniskais satvars un specializēta struktūra ar īpašu personālu, kam ir augsts speciālo zināšanu līmenis. Šajā nolūkā Aģentūrai būtu jāatbild par ieteikumu un atzinumu sniegšanu Komisijai attiecībā uz SITS, CSM, CST un CSI izstrādi un pārskatīšanu. Aģentūrai vajadzētu arī sniegt neatkarīgus tehniskus atzinumus pēc valstu drošības iestāžu un regulatīvo struktūru lūguma.
- (7) Lai vienoto drošības sertifikātu izdošanu dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumiem padarītu efektīvākas un objektīvākas, ir svarīgi piešķirt centrālu lomu Aģentūrai. Gadījumos, kad darbības telpa ir vienas dalībvalsts robežās, attiecīgajam dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumam vajadzētu būt iespējai izvēlēties, vai tas pieteikumu par vienoto drošības sertifikātu iesniedz Aģentūrai vai valsts drošības iestādei. Tas būtu jāparedz Direktīvā (ES) 2016/798.
- (8) Patlaban Direktīvā 2008/57/EK attiecībā uz dzelzceļa ritekļiem ir paredzēta atļaujas izsniegšana šādu ritekļu nodošanai ekspluatācijā katrā dalībvalstī, izņemot dažus īpašus gadījumus. Ritekļu atļauju darba grupa, ko Komisija izveidoja 2011. gadā, apsprieda vairākus gadījumus, kad ražotāji un dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumi ir cietuši no atļaujas saņemšanas procesa pārmērīga ilguma un izmaksām, un ierosināja vairākus uzlabojumus. Tā kā dažas problēmas izraisa pašreizējā ritekļu atļauju izdošanas procesa sarežģītība, tas būtu jāvienkāršo un, kad iespējams, jāapvieno vienotā procedūrā. Katram dzelzceļa riteklim būtu jāsaņem tikai viena atļauja. Gadījumos, kad izmantošanas telpa ir tikai vienas dalībvalsts tīkla vai tīklu robežās, pieteikuma iesniedzējam vajadzētu būt iespējai izvēlēties, vai tas pieteikumu par ritekļa atļauju iesniedz Aģentūrai, ar šajā regulā minētās vienas pieturas aģentūras starpniecību vai valsts drošības iestādei. Tas nozarei dotu taustāmu labumu, samazinot procedūras izmaksas un ilgumu, un mazinātu iespējamās diskriminācijas risku, jo īpaši pret jauniem uzņēmumiem, kas vēlas ienākt dzelzceļa tirgū. Tas ir jāparedz Direktīvā (ES) 2016/797.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 881/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par Eiropas Dzelzceļa aģentūras izveidošanu (Aģentūras regula) (OV L 164, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/797 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 44. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/798 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa drošību (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 102. lpp.).

- (9) Ir būtiski, lai Direktīva (ES) 2016/797 un Direktīva (ES) 2016/798 nenovestu pie zemāka drošības līmeņa Savienības dzelzceļa sistēmā. Minētajā sakarā Aģentūrai būtu jāuzņemas pilna atbildība par ritekļu atļaujām un vienotajiem drošības sertifikātiem, ko tā izdod, uzņemoties *inter alia* līgumisku un ārpuslīgumisku atbildību attiecībā uz tiem.
- (10) Attiecībā uz atbildību, ko Aģentūras personāls nes, pildot Aģentūrai uzticētos uzdevumus, būtu jāpiemēro Protokols Nr. 7 par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā. Minētā protokola piemērošana nedrīkstētu radīt lielu kavēšanos vai nepamatotu ierobežojumu uzlikšanu valstu tiesvedības veikšanai. Ja Aģentūras personāls ir iesaistīts tiesvedībā, kuras dēļ kāds personāla loceklis tiek lūgts ierasties valsts tiesā, Valdei būtu bez liekas kavēšanās jālemj par personāla locekļa imunitātes atcelšanu ar noteikumu, ka šāda atcelšana nekaitētu Savienības interesēm. Šādam lēmumam vajadzētu būt pienācīgi pamatotam un pakļautam pārskatīšanai Eiropas Savienības Tiesā.
- (11) Aģentūrai būtu lojāli jāsadarbojas ar valstu tiesu iestādēm, jo īpaši gadījumos, kad Aģentūras līdzdalība ir vajadzīga tā iemesla dēļ, ka Aģentūra ir īstenojusi savas pilnvaras saistībā ar tās izdotām ritekļu atļaujām, vienotajiem drošības sertifikātiem un ar lēmumiem par Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmas (ERTMS) stacionāro lauka iekārtu projektu apstiprināšanu. Ja Aģentūra vai tās personāla loceklis tiek lūgts sniegt informāciju saistībā ar attiecīgu valsts tiesvedību, Aģentūrai būtu jānodrošina, lai šāds lūgums pēc informācijas vai vajadzības gadījumā par piedalīšanos tiesvedībā tiktu izskatīts ar pienācīgu rūpību un saprātīgā laikposmā. Šajā nolūkā Valdei būtu jāpieņem atbilstīgas procedūras, kas izmantojamas šādos gadījumos.
- (12) Lai turpinātu attīstīt vienoto Eiropas dzelzceļa telpu, jo īpaši attiecībā uz atbilstīgas informācijas sniegšanu kravu pārvaldījumu klientiem un pasažieriem, un lai novērstu telemātikas lietojumprogrammu sadrumstalotu attīstību, ir jāpastiprina Aģentūras loma šādu lietojumprogrammu jomā. Aģentūrai kā kompetentajai struktūrai Savienības līmenī būtu jāpiespīn svarīga loma nolūkā nodrošināt konsekvenci visu telemātikas lietojumprogrammu izstrādē un ieviešanā. Minētajā nolūkā Aģentūrai vajadzētu būt pilnvarotai rīkoties kā sistēmas iestādei telemātikas lietojumprogrammu jomā un šajā statusā uzturēt, uzraudzīt un pārvaldīt visas attiecīgās apakšsistēmu prasības Savienības līmenī.
- (13) Ņemot vērā to, cik svarīga vienotās Eiropas dzelzceļa telpas raitā attīstībā un tās drošībai ir ERTMS, un lai novērstu ERTMS sadrumstalotu attīstību, ir jāpastiprina vispārējā koordinācija Savienības līmenī. Tādēļ Aģentūrai – kā Savienības struktūrai ar vislielākajām speciālajām zināšanām šajā jomā – būtu jāpiespīn redzamāka loma šajā jomā, lai nodrošinātu konsekvenci ERTMS attīstībā, palīdzētu nodrošināt, ka ERTMS aprikojums atbilst spēkā esošajām specifikācijām, un nodrošinātu, ka ar ERTMS saistītās Eiropas pētniecības programmas tiek saskaņotas ar ERTMS tehnisko specifikāciju izstrādi. Jo īpaši Aģentūrai būtu jānovērš tas, ka papildu valstu prasības attiecībā uz ERTMS apdraud tās savstarpēju izmantojamību. Tomēr nesaderīgas valstu prasības būtu jāpiemēro tikai uz brīvprātības pamata vai jāatceļ.
- (14) Lai vilcienu vadības un signalizācijas lauka iekārtu apakšsistēmu ekspluatācijas atļauju izdošanas procedūras padarītu efektīvākas un lai minētās procedūras saskaņotu Savienības līmenī, ir būtiski, ka Aģentūrai – pirms jebkāda uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus saistībā ar ERTMS lauka iekārtām – būtu jāpārbauda, vai paredzētie tehniskie risinājumi pilnībā atbilst attiecīgajām SITS un tādēļ ir pilnībā savstarpēji izmantojami. Tas būtu jāparedz Direktīvā (ES) 2016/797. Aģentūrai būtu jāizveido grupa, kuras sastāvā būtu paziņotās atbilstības izvērtēšanas struktūras, kas aktīvi darbojas ERTMS jomā. Šādu struktūru līdzdalība grupā būtu pēc iespējas jāveicina.
- (15) Lai veicinātu sadarbību un nodrošinātu uzdevumu un pienākumu skaidru sadalījumu starp Aģentūru un valstu drošības iestādēm, būtu jāizstrādā to saziņas protokols. Turklāt būtu jāizstrādā kopīga informācijas un komunikācijas platforma ar virtuālās vienas pieturas aģentūras funkcionalitāti – attiecīgā gadījumā uz esošo lietojumprogrammu un reģistru pamata, paplašinot to funkcionalitāti ar mērķi informēt Aģentūru un valstu drošības iestādes par visiem pieteikumiem attiecībā uz atļaujām un drošības sertifikāciju, minēto procedūru posmiem un to iznākumu. Šīs platformas svarīgs mērķis ir agrīnā posmā apzināt vajadzības, kas saistītas ar to lēmumu koordinēšanu, kuri valstu drošības iestādēm un Aģentūrai jāpieņem gadījumā, kad ir iesniegti dažādi pieteikumi, kuros tiek prasītas līdzīgas atļaujas un drošības sertifikāti. Šādi gadījumi būtu jāapzina kopsavilkuma veidā, izmantojot automātiskus paziņojumus.

- (16) Valstu kompetentās iestādes līdz šim ir uzlikušas maksu par ritekļu atļauju un vienoto drošības sertifikātu izdošanu. Līdz ar kompetenču nodošanu Savienībai Aģentūrai vajadzētu būt tiesīgai uzlikt pieteikuma iesniedzējiem maksu par iepriekšējos apsvērumos minēto sertifikātu un atļauju izdošanu. Ir svarīgi noteikt konkrētus principus, kuri piemērojami nodevām un maksām, kas maksājamas Aģentūrai. Minēto nodevu un maksu līmenis būtu jāaplēš tā, lai pilnībā segtu sniegtā pakalpojuma izmaksas, tostarp – atkarībā no gadījuma – attiecīgās izmaksas, ko rada uzdevumi, kuri uzticēti valstu drošības iestādēm. Minētajām nodevām un maksām vajadzētu būt vienādām vai zemākām nekā pašlaik vidēji par attiecīgajiem pakalpojumiem. Minētās nodevas un maksas būtu jānosaka pārredzamā, taisnīgā un vienotā veidā sadarbībā ar dalībvalstīm, un tām nevajadzētu apdraudēt Eiropas dzelzceļa nozares konkurētspēju. Tās būtu jānosaka tā, ka tiek pienācīgi ņemta vērā uzņēmumu spēja maksāt, un to rezultātā nevajadzētu uzņēmumiem radīt nevajadzīgu finansiālu slogu. Attiecīgā gadījumā tajās būtu jāņem vērā mazo un vidējo uzņēmumu īpašās vajadzības.
- (17) Vispārīgs mērķis ir panākt, lai jaunā funkciju un uzdevumu pārdale starp valstu drošības iestādēm un Aģentūru tiktu veikta efektīvi, nepazeminot pašreizējos augstos drošības līmeņus. Minētajā nolūkā starp Aģentūru un valstu drošības iestādēm būtu jānoslēdz sadarbības nolīgumi, tostarp ietverot arī izmaksu elementus. Aģentūrai vajadzētu būt pietiekamiem resursiem, lai tā varētu veikt savus jaunus uzdevumus, un šo resursu piešķiršanas laika plānojums būtu jābalsta uz skaidri definētām vajadzībām.
- (18) Izstrādājot ieteikumus, Aģentūrai būtu jāņem vērā to tīklu gadījumi, kas ir izolēti no pārējās Savienības dzelzceļa sistēmas un kas ģeogrāfisku vai vēsturisku iemeslu dēļ prasa īpašas speciālās zināšanas. Turklāt gadījumos, kad darbība nepārsniedz šādu tīklu robežas, pieteikumu par vienotajiem drošības sertifikātiem un ritekļu atļaujām iesniedzējiem vajadzētu būt iespējai vajadzīgās formalitātes veikt uz vietas ar attiecīgajām valstu drošības iestādēm. Šajā sakarā – un nolūkā samazināt administratīvo slogu un izmaksas – sadarbības nolīgumos, ko slēdz starp Aģentūru un attiecīgajām valstu drošības iestādēm, vajadzētu būt iespējai paredzēt atbilstīgu uzdevumu sadalījumu, neskarot to, ka Aģentūra uzņemas galīgo atbildību par atļaujas vai vienotā drošības sertifikāta izdošanu.
- (19) Ņemot vērā valstu iestāžu, jo īpaši valstu drošības iestāžu, zināšanas, būtu jāļauj Aģentūrai minētās īpašās zināšanas atbilstīgi izmantot, piešķirot attiecīgās atļaujas un vienotos drošības sertifikātus. Minētajā nolūkā būtu jāsekmē valstu ekspertu norīkošana darbā Aģentūrā.
- (20) Direktīvai (ES) 2016/798 un Direktīvai (ES) 2016/797 ir jāparedz pārbaudīt valstu pasākumus no tāda viedokļa kā dzelzceļa drošība un savstarpējā izmantojamība, un savietojamība ar konkurences noteikumiem. Tām arī jāierobežo dalībvalstu spēja pieņemt jaunus valsts noteikumus. Pašreizējā sistēma, kurā turpina pastāvēt liels skaits valsts noteikumu, var novest pie iespējamām kolīzijām ar Savienības noteikumiem un izraisīt nepietiekamu pārredzamību un operatoru, tostarp mazāku un jaunu operatoru, iespējamu diskrimināciju. Lai pārietu uz patiesi pārredzamu un objektīvu dzelzceļa noteikumu sistēmu Savienības līmenī, ir jāveicina valsts noteikumu, tostarp ekspluatācijas noteikumu, pakāpeniska samazināšana. Ir svarīgi, lai Savienības līmenī būtu nostāja, kuras pamatā ir neatkarīgu un neitrālu ekspertu zināšanas. Minētajā nolūkā ir jāpastiprina Aģentūras loma.
- (21) Darbības, organizācijas un lēmumu pieņemšanas procedūras dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības jomā būtiski atšķiras dažādās valstu drošības iestādēs un paziņotajās atbilstības izvērtēšanas struktūrās, un tas kaitīgi ietekmē vienotās Eiropas dzelzceļa telpas raitu funkcionēšanu. Jo īpaši nelabvēlīgi var tikt ietekmēti mazie un vidējie uzņēmumi, kuri vēlas ienākt dzelzceļa tirgū citā dalībvalstī. Tādēļ būtiska ir pastiprināta koordinācija ar nolūku panākt lielāku saskaņotību Savienības līmenī. Minētajā nolūkā Aģentūrai būtu jāuzrauga valstu drošības iestāžu un paziņoto atbilstības izvērtēšanas struktūru darbība un lēmumu pieņemšana ar revīziju un inspekciju palīdzību, attiecīgā gadījumā sadarbībā ar valstu akreditācijas struktūrām.
- (22) Drošības jomā ir svarīgi nodrošināt vislielāko iespējamo pārredzamību un efektīvu informācijas plūsmu. Svarīga ir veikto darbību analīze, kuras pamatā ir CSI un visu nozarē iesaistīto pušu sasaiste, un tā būtu jāveic. Attiecībā uz statistiku ir nepieciešama cieša sadarbība ar Eurostat.

- (23) Aģentūrai vajadzētu būt atbildīgai par ziņojuma publicēšanu ik pēc diviem gadiem, lai uzraudzītu progresu dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības panākšanā. Ņemot vērā Aģentūras tehniskās zināšanas un objektivitāti, tai būtu arī jāpalīdz Komisijai pildīt tās uzdevumu, proti, uzraudzīt to, kā tiek īstenoti Savienības tiesību akti dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības jomā.
- (24) Būtu jāuzlabo Eiropas transporta tīkla savstarpējā izmantojamība, un jaunamiem investīciju projektiem, kurus Savienība ir izvēlējusies atbalstīt, būtu jāatbilst savstarpējās izmantojamības mērķim, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1315/2013⁽¹⁾. Aģentūra ir piemērota struktūra, kam būtu jāsekmē minēto mērķu sasniegšana, un tādu projektu gadījumā, kuri attiecas uz Eiropas transporta tīklu, tai būtu cieši jāsadarbojas ar kompetentajām Savienības struktūrām. Attiecībā uz ERTMS ieviešanu un ERTMS projektiem Aģentūras lomai būtu jāietver palīdzības sniegšana pieteikumu iesniedzējiem, lai īstenotu projektus, kuri atbilst SITS par vilcienu vadību un signalizāciju.
- (25) Ritošā sastāva apkope ir būtiska drošības sistēmas daļa. Reāls dzelzceļa aprīkojuma apkopes Eiropas tirgus nav pastāvējis tāpēc, ka nav apkopes darbnīcu sertifikācijas sistēmas. Šī situācija ir palielinājusi izmaksas nozarei, un tās rezultātā tiek veikti braucieni bez kravas. Tādēļ būtu pakāpeniski jāizstrādā un jāatjaunina kopīgi nosacījumi apkopes darbnīcu un to struktūrvienību sertificēšanai, kuras ir atbildīgas par ritekļu, izņemot kravas vagonu, apkopi, un Aģentūra ir vispiemērotākā struktūra, kas var ierosināt Komisijai atbilstīgus risinājumus.
- (26) Profesionālās kvalifikācijas, kas nepieciešamas vilcienu vadītājiem, ir svarīgs faktors gan dzelzceļa drošībai, gan savstarpējai izmantojamībai Savienībā. Profesionālās kvalifikācijas ir arī priekšnosacījums darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai dzelzceļa nozarē. Šis jautājums būtu jārisina esošā sociālā dialoga satvarā. Aģentūrai būtu jāsniedz tehniskais atbalsts, kas nepieciešams, lai šo aspektu ņemtu vērā Savienības līmenī.
- (27) Aģentūrai būtu jāatvieglo sadarbība starp valstu drošības iestādēm, valstu izmeklēšanas struktūrām un pārstāvības struktūrām no dzelzceļa nozares, kuras darbojas Savienības līmenī, lai veicinātu labu praksi, attiecīgas informācijas apmaiņu un ar dzelzceļu saistītu datu vākšanu un lai uzraudzītu Savienības dzelzceļa sistēmas vispārējos rezultātus no drošības viedokļa.
- (28) Lai visām pusēm nodrošinātu vislielāko iespējamo pārredzamības un vienlīdzīgas piekļuves attiecīgajai informācijai līmeni, atbilstīgā gadījumā – reģistriem, kā arī dokumentiem, kas paredzēti dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības procesiem, vajadzētu būt publiski pieejamiem. Tas pats attiecas uz licencēm, vienotajiem drošības sertifikātiem un citiem attiecīgiem dzelzceļa dokumentiem. Aģentūrai būtu jānodrošina efektīvi, lietotājdraudzīgi un viegli pieejami līdzekļi apmaiņai ar minēto informāciju un tās publicēšanai, jo īpaši izmantojot atbilstīgus IT risinājumus, ar mērķi uzlabot dzelzceļa sistēmas izmaksu lietderību un atbalstīt ar nozares darbību saistītās vajadzības.
- (29) Inovācijas un pētniecības veicināšanai dzelzceļa jomā ir svarīga nozīme, un Aģentūrai tā būtu jāsekmē. Jebkādi finansiālais palīdzības, kas šajā sakarā sniegta saistībā ar Aģentūras darbību, nebūtu jārada nekādi izkropļojumi attiecīgajā tirgū.
- (30) Lai paaugstinātu Savienības finansiālā atbalsta efektivitāti, tā kvalitāti un tā atbilstību attiecīgajiem tehniskajiem noteikumiem, Aģentūrai vajadzētu būt aktīvai lomai dzelzceļa projektu izvērtēšanā.
- (31) Pienācīga un vienota izpratne par dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības tiesību aktiem, īstenošanas norādes un Aģentūras ieteikumi ir priekšnoteikumi dzelzceļa *acquis* efektīvai īstenošanai un dzelzceļa tirgus darbībai. Tāpēc Aģentūrai būtu aktīvi jāiesaistās apmācības un skaidrošanas darbībās šajā sakarā.
- (32) Ņemot vērā Aģentūras jaunās funkcijas attiecībā uz ritekļu atļauju un vienoto drošības sertifikātu izdošanu, šajās jomās ievērojamā mērā būs vajadzīgas apmācības un publicēšanas darbības. Kad vien iespējams, valstu drošības iestādes būtu jāaicina piedalīties apmācības darbībās bez maksas, jo īpaši tad, kad tās ir bijušas iesaistītas to gatavošanā.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1315/2013 (2013. gada 11. decembris) par Savienības pamatnostādņiem Eiropas transporta tīkla attīstībai un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 661/2010/ES (OV L 348, 20.12.2013., 1. lpp.).

- (33) Lai Aģentūra varētu pienācīgi pildīt savus uzdevumus, tai vajadzētu būt tiesībspējai un autonomam budžetam, ko finansē galvenokārt ar Savienības ieguldījumu un ar nodevām un maksām, ko maksā pieteikumu iesniedzēji. Nekādām finansiālām iemaksām, ko Aģentūra saņem no dalībvalstīm, trešām valstīm vai citiem subjektiem, nevajadzētu negatīvi ietekmēt Aģentūras neatkarību un objektivitāti. Lai nodrošinātu neatkarību Aģentūras ikdienas pārvaldībā un tās izdotajos atzinumos, ieteikumos un lēmumos, Aģentūras organizācijai vajadzētu būt pārredzamai un izpildīdītoram vajadzētu būt pilnīgai atbildībai. Aģentūras personālam vajadzētu būt neatkarīgam, un tas būtu jānodarbina gan ar īstermiņa, gan ilgtermiņa līgumiem, lai saglabātu tā organizatoriskās zināšanas un darbības nepārtrauktību, vienlaikus uzturot nepieciešamu un nemitīgu speciālo zināšanu apmaiņu ar dzelzceļa nozari. Aģentūras izdevumos vajadzētu ietvert personāla, administratīvās, infrastruktūras un darbības izmaksas un *inter alia* arī summu, ko maksā valstu drošības iestādēm par to darbu ritekļu atļauju un vienotās drošības sertificēšanas procesā, saskaņā ar attiecīgiem sadarbības nolīgumiem un īstenošanas aktu noteikumiem, kas attiecas uz nodevu un maksu noteikšanu.
- (34) Attiecībā uz interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību ir svarīgi, lai Aģentūra rīkotos objektīvi, izrādītu godprātību un noteiktu augstus profesionālos standartus. Nevajadzētu būt nekādam pamatotam iemeslam aizdomām, ka lēmumus varētu ietekmēt intereses, kas ir pretrunā Aģentūras kā struktūras, kas darbojas visas Savienības labā, uzdevumam, vai ar kāda Aģentūras personāla locekļa, norīkotā valsts eksperta vai kāda Valdes vai Apelācijas padomju locekļa piederību saistītās privātas intereses, kas radītu vai kuras var radīt situāciju, kas ir pretrunā attiecīgās personas oficiālo pienākumu pienācīgai izpildei. Tādēļ Valdei būtu jāpieņem visaptveroši noteikumi, kas ir saistīti ar interešu konfliktiem un kas attiecas uz visu Aģentūru. Minētajos noteikumos būtu jāņem vērā ieteikumi, ko Revīzijas palāta ir sniegusi tās 2012. gada Īpašajā ziņojumā Nr. 15.
- (35) Lai racionalizētu lēmumu pieņemšanas procesu Aģentūrā un dotu ieguldījumu efektivitātes un iedarbīguma uzlabošanā, būtu jāievieš divu līmeņu pārvaldības struktūra. Minētajā nolūkā dalībvalstīm un Komisijai vajadzētu būt pārstāvētām Valdē, kurai piešķirtas nepieciešamās pilnvaras, tostarp pilnvaras izveidot budžetu un apstiprināt plānošanas dokumentu. Valdei būtu jāsniedz vispārējās pamatnostādnes Aģentūras darbībām un būtu ciešāk jāiesaistās Aģentūras darbību uzraudzīšanā, lai pastiprinātu administratīvu un budžeta jautājumu uzraudzību. Būtu jāizveido neliela Izpildkomiteja, kuras uzdevums būtu pienācīgā veidā sagatavot Valdes sanāksmes un sniegt atbalstu tās lēmumu pieņemšanas procesam. Izpildkomitejas pilnvaras būtu jānosaka pilnvarojumā, kas jāpieņem Valdei, un tām attiecīgā gadījumā būtu jāietver atzinumi un provizoriski lēmumi, kas galīgi jāapstiprina Valdei.
- (36) Lai garantētu Valdes lēmumu pārredzamību, attiecīgo nozaru pārstāvjiem būtu jāapmeklē tās sanāksmes, bet bez tiesībām balsot. Komisijai būtu jāieceļ dažādu ieinteresēto personu pārstāvji, pamatojoties uz to, ka viņi Savienības līmenī pārstāv dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumus, infrastruktūras pārvaldītājus, dzelzceļa rūpniecību, arodbiedrību organizācijas, pasažierus un kravu pārvaldījumu klientus.
- (37) Jānodrošina, lai personām, ko skar Aģentūras pieņemtie lēmumi, ir tiesības izmantot nepieciešamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kuri būtu jāpiesūta neatkarīgā un objektīvā veidā. Būtu jānosaka atbilstīgs pārsūdzības mehānisms, lai izpildīdītoram lēmumus varētu pārsūdzēt specializētā Apelācijas padomē.
- (38) Gadījumos, kad starp Aģentūru un valstu drošības iestādēm rodas domstarpības par vienoto drošības sertifikātu vai ritekļu atļauju izdošanu, būtu jāizveido šķīrējtiesas procedūra, lai lēmumus pieņemtu saskaņotā veidā un sadarbojoties.
- (39) Plašāka stratēģiskā perspektīva attiecībā uz Aģentūras darbību sekmētu tās resursu efektīvāku plānošanu un pārvaldību un veicinātu tās rezultātu kvalitātes paaugstināšanos. Tas ir apliecināts un nostiprināts ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1271/2013⁽¹⁾. Tādēļ Valdei pēc pienācīgas apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām būtu jāpieņem un periodiski jāatjaunina vienots plānošanas dokuments, kurā būtu gada un daudzgadu darba programmas.

(¹) Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1271/2013 (2013. gada 30. septembris) par finanšu pamatregulu struktūrām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 208. pantā (OV L 328, 7.12.2013., 42. lpp.).

- (40) Kad Aģentūrai pēc plānošanas dokumenta pieņemšanas tiek piešķirts jauns uzdevums attiecībā uz Savienības dzelzceļa sistēmas drošību un savstarpējo izmantojamību, Valdei plānošanas dokuments vajadzības gadījumā būtu jāgroza, lai iekļautu minēto jauno uzdevumu, pēc analīzes par ietekmi uz resursiem no cilvēkresursu un budžeta viedokļa.
- (41) Aģentūras darbībai vajadzētu būt pārredzamai. Būtu jānodrošina, lai Eiropas Parlaments to efektīvi kontrolē, un minētajā nolūkā ar Eiropas Parlamentu būtu jāapspriežas par Aģentūras plānošanas dokumenta daudzgadu daļas projektu un būtu jānodrošina iespēja Eiropas Parlamentam uzklaut Aģentūras izpilddirektoru un saņemt gada ziņojumu par Aģentūras darbību. Aģentūrai būtu arī jāpiemēro attiecīgie Savienības tiesību akti par dokumentu publisko pieejamību.
- (42) Aizvadītajos gados, kad tiek veidots arvien vairāk decentralizētu aģentūru, ir uzlabojusies tām piešķirtā Savienības finansējuma pārvaldības pārredzamība un kontrole, jo īpaši attiecībā uz nodevu iekļaušanu budžetā, finanšu kontroli, budžeta izpildes apstiprināšanas pilnvarām, iemaksām pensiju fondos un iekšējo budžeta procedūru (rīcības kodeksu). Līdzīgā veidā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ⁽¹⁾ būtu bez ierobežojumiem jāattiecinā uz Aģentūru, kam būtu jāpievienojas Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienų Komisijas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam par iekšējo izmeklēšanu, kuru veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) ⁽²⁾.
- (43) Aģentūrai tās attiecībās ar starptautiskajām organizācijām un trešām valstīm būtu aktīvi jāveicina Savienības pieeja dzelzceļa drošībai un savstarpējai izmantojamībai. Aģentūras kompetences robežās tam arī vajadzētu ietvert to, lai Savienības dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumiem tiktu atvieglota savstarpēja piekļuve trešo valstu dzelzceļu tīkliem un tiktu atvieglota Savienības ritošā sastāva piekļuve trešo valstu tīkliem.
- (44) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai attiecībā uz valsts noteikumu projektu un esošo valsts noteikumu pārbaudi, valstu drošības iestāžu un paziņoto atbilstības izvērtēšanas struktūru uzraudzību, Apelācijas padomju reglamenta pieņemšanu un to nodevu un maksu noteikšanu, kuras Aģentūra ir tiesīga iekasēt, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽³⁾.
- (45) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izveidot specializētu struktūru, lai formulētu kopīgus risinājumus jautājumiem, kas attiecas uz dzelzceļa drošību un savstarpējo izmantojamību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo veicamais darbs jā dara kopīgi, bet minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (46) Aģentūras pienācīgai darbībai ir nepieciešams īstenot dažus principus attiecībā uz Aģentūras pārvaldību, lai izpildītu kopīgo paziņojumu un kopīgo pieeju, par ko 2012. gada jūlijā vienojās Starpiestāžu darba grupa ES decentralizēto aģentūru jautājumos, kā mērķis ir racionalizēt aģentūru darbību un padarīt to efektīvāku.
- (47) Šajā regulā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas jo īpaši ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā,

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁽²⁾ OV L 136, 31.5.1999., 15. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. NODAĻA

PRINCIPI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu izveido Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru ("Aģentūra").
2. Ar šo regulu paredz:
 - a) Aģentūras izveidi un uzdevumus;
 - b) dalībvalstu uzdevumus saistībā ar šo regulu.
3. Ar šo regulu atbalsta vienotās Eiropas dzelzceļa telpas izveidi un jo īpaši mērķus, kas attiecas uz:
 - a) Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību, kas paredzēta Direktīvā (ES) 2016/797;
 - b) Savienības dzelzceļa sistēmas drošību, kas paredzēta Direktīvā (ES) 2016/798;
 - c) vilcienu vadītāju sertifikāciju, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2007/59/EK ⁽¹⁾.

2. pants

Aģentūras mērķi

Aģentūras mērķis ir veicināt vienotas Eiropas dzelzceļa telpas bez robežām turpmāku attīstību un efektīvu darbību, nodrošinot augstu dzelzceļa drošības un savstarpējas izmantojamības līmeni, vienlaikus uzlabojot dzelzceļa nozares konkurētspēju. Aģentūra jo īpaši veicina Savienības tiesību aktu īstenošanu tehniskos jautājumos, izstrādājot kopīgu pieeju drošībai Savienības dzelzceļa sistēmā un stiprinot savstarpējās izmantojamības līmeni Savienības dzelzceļa sistēmā.

Aģentūras turpmākie mērķi ir sekot valsts noteikumu attīstībai dzelzceļa jomā, lai atbalstītu to valstu iestāžu darbu, kuras darbojas dzelzceļa drošības un savstarpējas izmantojamības jomās, un veicināt procedūru optimizēšanu.

Ja tā paredzēts Direktīvā (ES) 2016/797 un Direktīvā (ES) 2016/798, Aģentūra pilda tās Savienības iestādes lomu, kas atbild par atļauju izdošanu dzelzceļa ritekļu un ritekļu tipu laišanai tirgū un par vienoto drošības sertifikātu izdošanu dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumiem.

Īstenojot minētos mērķus, Aģentūra pilnībā ņem vērā Savienības paplašināšanās procesu un īpašos ierobežojumus, kas saistīti ar dzelzceļa satiksmi ar trešām valstīm.

3. pants

Juridiskais statuss

1. Aģentūra ir Savienības struktūra, kam piemīt tiesībspēja.
2. Katrā no dalībvalstīm Aģentūrai ir visplašākā rīcībspēja, ko saskaņā ar to tiesību aktiem piešķir juridiskām personām. Konkrēti, tā var iegādāties vai atsavināt kustamu un nekustamu mantu, kā arī būt par pusi tiesvedībā.
3. Aģentūru pārstāv izpilddirektors.
4. Tikai Aģentūra ir atbildīga par tai uzticētajām funkcijām un pilnvarām.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/59/EK (2007. gada 23. oktobris) par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļa sistēmā (OV L 315, 3.12.2007., 51. lpp.).

4. pants

Aģentūras aktu veidi

Aģentūra var:

- a) adresēt ieteikumus Komisijai par 13., 15., 17., 19., 35., 36. un 37. panta piemērošanu;
- b) adresēt ieteikumus dalībvalstīm par 34. panta piemērošanu;
- c) sniegt atzinumus Komisijai, ievērojot 10. panta 2. punktu un 42. pantu, un attiecīgajām dalībvalstu iestādēm – ievērojot 10., 25. un 26. pantu;
- d) adresēt ieteikumus valstu drošības iestādēm, ievērojot 33. panta 4. punktu;
- e) izdot lēmumus, ievērojot 14., 20. 21. un 22. pantu;
- f) sniegt atzinumus, kas veido pieņemamus atbilstības līdzekļus, ievērojot 19. pantu;
- g) izdot tehniskus dokumentus, ievērojot 19. pantu;
- h) izdot revīzijas ziņojumus, ievērojot 33. un 34. pantu;
- i) izdot pamatnostādnes un citus nesaistošus dokumentus, kas veicina dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības tiesību aktu piemērošanu, ievērojot 13., 19., 28., 32., 33. un 37. pantu.

2. NODAĻA

DARBA METODES

5. pants

Darba grupu un citu grupu izveide un sastāvs

1. Aģentūra izveido ierobežotu skaitu darba grupu, lai izstrādātu ieteikumus un vajadzības gadījumā pamatnostādnes, jo īpaši saistībā ar savstarpējās izmantojamības tehniskajām specifikācijām ("SITS"), kopīgajiem drošības mērķiem ("CST"), kopīgajām drošības metodēm ("CSM") un kopīgo drošības rādītāju ("CSI") izmantošanu.

Aģentūra var izveidot darba grupas citos pienācīgi pamatotos gadījumos, ja to pieprasa Komisija vai komiteja, kas minēta 81. pantā, ("komiteja") vai pēc savas ierosmes pēc apspriešanās ar Komisiju.

Darba grupu sanāksmes vada Aģentūras pārstāvis.

2. Darba grupas sastāv no:

- pārstāvjiem, kurus valstu kompetentās iestādes nominējušas dalībai darba grupās,
- dzelzceļa nozares speciālistiem, ko Aģentūra atlasījusi no 3. punktā minētā saraksta. Aģentūra nodrošina to dzelzceļa nozaru un to lietotāju pienācīgu pārstāvību, kurus var skart pasākumi, ko Komisija var ierosināt, pamatojoties uz tai adresētajiem Aģentūras ieteikumiem. Aģentūra, ja iespējams, cenšas nodrošināt līdzsvarotu ģeogrāfisko pārstāvību.

Vajadzības gadījumā Aģentūra var iecelt darba grupās neatkarīgus ekspertus un starptautisko organizāciju pārstāvjus, kas atzīti par kompetentiem attiecīgajā jomā. Aģentūras personāla locekļus darba grupās nenorīko, izņemot darba grupu vadītāju, kas ir Aģentūras pārstāvis.

3. Katra 38. panta 4. punktā minētā pārstāvības struktūra nosūta Aģentūrai viskvalificētāko ekspertu sarakstu, kuri pilnvaroti to pārstāvēt katrā darba grupā, un izmaiņu gadījumā atjaunina minēto sarakstu.

4. Ja šādu darba grupu darbam ir tieša ietekme uz šajā nozarē nodarbināto darba apstākļiem, veselību un drošību, attiecīgajās darba grupās kā pilntiesīgi locekļi piedalās pārstāvji, kurus iecēlušas arodbiedrību organizācijas, kas darbojas Eiropas līmenī.
5. Ceļa un uzturēšanās izdevumus, kas rodas darba grupu locekļiem, sedz Aģentūra, pamatojoties uz Valdes pieņemtiem noteikumiem un likmēm.
6. Izstrādājot 1. punktā minētos ieteikumus un pamatnostādnes, Aģentūra pienācīgi ņem vērā darba grupu darbā gūtos rezultātus.
7. Aģentūra izveido grupas 24. un 29. panta, kā arī 38. panta 1. punkta nolūkiem.
8. Aģentūra var izveidot grupas saskaņā ar 38. panta 4. punktu un pienācīgi pamatotos gadījumos, ja to pieprasa Komisija vai komiteja vai pēc savas ierosmes.
9. Darba grupu un citu grupu darbs ir pārredzams. Valde pieņem darba grupu un citu grupu reglamentu, tostarp noteikumus par pārredzamību.

6. pants

Konsultēšanās ar sociālajiem partneriem

Ja 13., 15., 19. un 36. pantā minētajiem uzdevumiem ir tieša ietekme uz nozares darbinieku sociālo vidi vai darba apstākļiem, Aģentūra apspriežas ar sociālajiem partneriem nozares dialoga komitejā, kas izveidota saskaņā ar Komisijas Lēmumu 98/500/EK ⁽¹⁾. Šādos gadījumos sociālie partneri, ja tie reaģē uz minēto apspriešanos, var to darīt trīs mēnešos.

Minētās apspriedes rīko pirms Aģentūra adresē savus ieteikumus Komisijai. Aģentūra pienācīgi ņem vērā minētās apspriedes un jebkurā laikā ir gatava izskaidrot savus ieteikumus. Nozares dialoga komitejas izteiktos atzinumus kopā ar Aģentūras sniegto ieteikumu Aģentūra nosūta Komisijai, un Komisija tos iesniedz komitejai.

7. pants

Konsultēšanās ar kravu pārvadājumu klientiem un pasažieriem

Ja 13. un 19. pantā minētajiem uzdevumiem ir tieša ietekme uz dzelzceļa kravu pārvadājumu klientiem un pasažieriem, Aģentūra apspriežas ar organizācijām, kas tos pārstāv, tostarp ar personu ar invaliditāti un personu ar ierobežotām pārvietošanās spējām pārstāvjiem. Šādos gadījumos minētās organizācijas, ja tās reaģē uz minēto apspriešanos, var to darīt trīs mēnešos.

To organizāciju sarakstu, ar kurām jāapspriežas, sastāda Komisija, un tai palīdz komiteja.

Minētās apspriedes rīko pirms Aģentūra adresē savus ieteikumus Komisijai. Aģentūra pienācīgi ņem vērā minētās apspriedes un jebkurā laikā ir gatava izskaidrot savus ieteikumus. Attiecīgo organizāciju izteiktos atzinumus kopā ar Aģentūras sniegto ieteikumu Aģentūra nosūta Komisijai, un Komisija tos iesniedz komitejai.

8. pants

Ietekmes izvērtēšana

1. Aģentūra veic savu ieteikumu un atzinumu ietekmes izvērtēšanu. Valde pieņem ietekmes izvērtēšanas metodoloģiju, balstoties uz Komisijas metodoloģiju. Aģentūra sadarbojas ar Komisiju, lai nodrošinātu, ka attiecīgais darbs Komisijā tiek pienācīgi ņemts vērā. Katram ieteikumam pievienotajā ziņojumā Aģentūra skaidri norāda pieņēmumus, kas izmantoti kā ietekmes izvērtējuma pamats, kā arī izmantotos datu avotus.

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 98/500/EK (1998. gada 20. maijs) par nozaru dialogu komiteju izveidi, lai veicinātu sociālo partneru dialogu Eiropas līmenī (OV L 225, 12.8.1998., 27. lpp.).

2. Pirms kādas darbības iekļaušanas plānošanas dokumentā, ko pieņēmusi Valde saskaņā ar 51. panta 1. punktu, Aģentūra par to veic agrīnu ietekmes izvērtēšanu, kurā tā norāda:

- a) risināmo jautājumu un iespējamus risinājumus;
- b) cik lielā mērā būtu vajadzīgi īpaši pasākumi, tostarp Aģentūras ieteikuma adresēšana vai atzinuma sniegšana;
- c) paredzamo Aģentūras ieguldījumu problēmas risinājumā.

Pirms jebkuri pasākumi vai projekti tiek iekļauti plānošanas dokumentā, tos pakļauj efektivitātes analīzei atsevišķi un saistībā ar citiem, lai optimāli izmantotu Aģentūras budžetu un resursus.

3. Aģentūra var veikt pēcizvērtējumu tiesību aktiem, kas pamatoti uz tās ieteikumiem.
4. Dalībvalstis sniedz Aģentūrai ietekmes izvērtēšanai nepieciešamos datus, ja tādi ir pieejami.

Pēc Aģentūras pieprasījuma pārstāvības struktūras sniedz Aģentūrai ietekmes izvērtēšanai nepieciešamos nekonfidencialos datus.

9. pants

Pētījumi

Ja Aģentūras uzdevumu īstenošanai vajadzīgi pētījumi, tā tos pasūta, attiecīgā gadījumā iesaistot darba grupas un citas grupas, kas minētas 5. pantā, un minētos pētījumus finansē no sava budžeta.

10. pants

Atzinumi

1. Aģentūra pēc vienas vai vairāku to valsts regulatīvo struktūru pieprasījuma, kuras minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/34/ES ⁽¹⁾ 55. pantā, izdod atzinumus, jo īpaši par drošības un savstarpējās izmantojamības aspektiem, kuri nonākuši to redzeslokā.

2. Aģentūra pēc Komisijas pieprasījuma izdod atzinumus par grozījumiem jebkurā aktā, kas pieņemts, pamatojoties uz Direktīvu (ES) 2016/797 vai Direktīvu (ES) 2016/798, jo īpaši, ja tiek norādīts uz kādu iespējamu trūkumu.

3. Visus Aģentūras atzinumus un jo īpaši tos, kas minēti 2. punktā, Aģentūra izdod pēc iespējas drīz un vēlākais divos mēnešos pēc pieprasījuma saņemšanas, ja vien nav citādas vienošanās ar pieprasītāju pusi. Minētos atzinumus Aģentūra viena mēneša laikā pēc to izdošanas dara publiski pieejamus redakcijā, no kuras ir svītrotā visa komerciāli konfidenciālā informācija.

11. pants

Dalībvalstu apmeklējumi

1. Lai veiktu tai uzticētos uzdevumus, jo īpaši tos, kas minēti 14., 20., 21., 25., 26., 31., 32., 33., 34., 35. un 42. pantā, un lai palīdzētu Komisijai veikt tās pienākumus saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD), tostarp jo īpaši attiecīgo Savienības tiesību aktu efektīvas īstenošanas izvērtēšanu, Aģentūra var apmeklēt dalībvalstis saskaņā ar Valdes pieņemto politiku, darba metodēm un procedūrām.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/34/ES (2012. gada 21. novembris), ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu (OV L 343, 14.12.2012., 32. lpp.).

2. Pēc apspriešanās ar attiecīgo dalībvalsti Aģentūra to savlaicīgi informē par plānoto apmeklējumu, paziņojot to Aģentūras ierēdņu vārdus, kas deleģēti veikt apmeklējumu, apmeklējuma sākuma dienu un tā paredzamo ilgumu. Aģentūras ierēdņi, kas deleģēti apmeklējumu veikšanai, to dara, uzrādot izpilddirektora rakstisku lēmumu, kurā norādīti viņu apmeklējuma mērķi un uzdevumi.
3. Attiecīgo dalībvalstu valsts iestādes atbalsta Aģentūras personāla darbu.
4. Aģentūra izstrādā ziņojumu par katru apmeklējumu, kas minēts 1. punktā, un nosūta to Komisijai un attiecīgajai dalībvalstij.
5. Šis pants neskar 33. panta 7. punktā un 34. panta 6. punktā minētās inspekcijas.
6. Ceļa, izmitināšanas, iztikas un citus uzdevumus, kas rodas Aģentūras personālam, sedz Aģentūra.

12. pants

Vienas pieturas aģentūra

1. Aģentūra izveido un pārvalda informācijas un komunikācijas sistēmu, kurai ir vismaz šādas "vienas pieturas aģentūras" funkcijas:
 - a) vienots kontaktpunkts, ar kura starpniecību pieteikuma iesniedzējs iesniedz sava pieteikuma dokumentāciju saistībā ar tipa atļauju, atļaujām ritekļu laišanai tirgū un vienotajiem drošības sertifikātiem. Gadījumos, kad izmantošanas vai darbības telpa ir tikai vienas dalībvalsts tīkla vai tīklu robežās, vienoto kontaktpunktu izveido tā, lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzējs iestādi, kurā tas vēlas, lai tiktu apstrādāts pieteikums par atļauju vai vienoto drošības sertifikātu izdošanu, izraugās attiecībā uz visu procedūru;
 - b) kopīga informācijas apmaiņas platforma, kas Aģentūrai un valstu drošības iestādēm sniedz informāciju attiecībā uz visiem pieteikumiem par atļaujām un vienotajiem drošības sertifikātiem, šo procedūru posmiem un to iznākumu un – attiecīgā gadījumā – par Apelācijas padomes lūgumiem un lēmumiem;
 - c) kopīga informācijas apmaiņas platforma, kas Aģentūrai un valstu drošības iestādēm sniedz informāciju par pieprasījumiem pēc Aģentūras apstiprinājuma saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 19. pantu un pieteikumiem par atļaujām attiecībā uz vilcienu vadības un signalizācijas lauka iekārtu apakšsistēmām, kas ietver Eiropas vilcienu kontroles sistēmu (ECTS) un/vai Globālās mobilo sakaru sistēmas dzelzceļam (GSM-R) aprīkojumu, šo procedūru posmiem un to iznākumu un – attiecīgā gadījumā – par Apelācijas padomes lūgumiem un lēmumiem;
 - d) agrīnās brīdināšanas sistēma, kas spēj agrīnā posmā apzināt vajadzības, kas saistītas ar to lēmumu koordinēšanu, kuri valstu drošības iestādēm un Aģentūrai jāpieņem gadījumā, kad ir iesniegti dažādi pieteikumi, kuros tiek prasītas līdzīgas atļaujas vai vienotie drošības sertifikāti.
2. Vienas pieturas aģentūras, kas minēta 1. punktā, tehniskās un funkcionālās specifikācijas izstrādā sadarbībā ar 38. pantā minēto valstu drošības iestāžu tīklu, pamatojoties uz projektu, ko Aģentūra sagatavojusi, ņemot vērā izmaksu un ieguvumu analīzes rezultātus. Pamatojoties uz iepriekš minēto, Valde pieņem tehniskās un funkcionālās specifikācijas un plānu vienas pieturas aģentūras izveidei. Vienas pieturas aģentūru izveido, neskarot intelektuālā īpašuma tiesības un vajadzīgo konfidencialitātes līmeni un vajadzības gadījumā ņemot vērā IT lietojumprogrammas un reģistrus, ko Aģentūra jau ir izveidojusi, piemēram, tos, kas minēti 37. pantā.
3. Vienas pieturas aģentūra sāk darbību līdz 2019. gada 16. jūnijam.

4. Aģentūra uzrauga ar vienas pieturas aģentūras starpniecību iesniegtos pieteikumus, jo īpaši izmantojot 1. punkta d) apakšpunktā minēto agrīnās brīdināšanas sistēmu. Ja tiek konstatēti dažādi pieteikumi, kuros tiek prasītas līdzīgas atļaujas vai vienotie drošības sertifikāti, Aģentūra nodrošina atbilstīgus turpmākos pasākumus, piemēram:

- a) pieteikuma(-u) iesniedzēja(-u) informēšanu par to, ka ir vēl cits vai līdzīgs atļaujas/sertifikāta pieprasījums;
- b) darbības koordinēšanu ar attiecīgo valsts drošības iestādi, lai nodrošinātu to lēmumu konsekvenci, kuri jāpieņem valstu drošības iestādēm un Aģentūrai. Ja no koordinēšanas procesa sākuma vienā mēnesī nevar rast savstarpēji pieņemamu risinājumu, lietu nosūta 55., 61. un 62. pantā minētajai Apelācijas padomei izskatīšanai šķīrējtiesā.

3. NODAĻA

AGĒNTŪRAS UZDEVUMI, KAS ATTIECAS UZ DZELZCEĻA DROŠĪBU

13. pants

Tehniskais atbalsts – ieteikumi par dzelzceļa drošību

1. Aģentūra adresē ieteikumus Komisijai par CSI, CSM un CST, kas paredzēti Direktīvas (ES) 2016/798 5., 6. un 7. pantā. Aģentūra arī adresē Komisijai ieteikumus par CSI, CSM un CST periodisku pārskatīšanu.
2. Ņemot vērā gūto pieredzi, Aģentūra pēc Komisijas pieprasījuma vai pēc savas ierosmes adresē ieteikumus Komisijai par citiem pasākumiem drošības jomā.
3. Aģentūra izdod pamatnostādnes, lai palīdzētu valstu drošības iestādēm saistībā ar dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, infrastruktūras pārvaldītāju un citu iesaistīto personu pārraudzību saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 17. pantu.
4. Aģentūra var adresēt ieteikumus Komisijai par CSM, aptverot jebkurus drošības vadības sistēmas elementus, kas jāaskaņo Savienības līmenī, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 9. panta 7. punktu.
5. Aģentūra var izdot pamatnostādnes un citus nesaistošus dokumentus, lai atvieglinātu dzelzceļa drošības tiesību aktu īstenošanu, tostarp lai sniegtu palīdzību dalībvalstīm noteikt tos valsts noteikumus, kurus var atcelt pēc CSM pieņemšanas un/vai pārskatīšanas, un pamatnostādnes jaunu valsts noteikumu pieņemšanai vai spēkā esošo valsts noteikumu grozīšanai. Aģentūra var arī izdot pamatnostādnes par dzelzceļa drošību un drošības sertifikāciju, tostarp sarakstus ar paraugprakses piemēriem, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu transportu un infrastruktūru.

14. pants

Vienotie drošības sertifikāti

Aģentūra izdod, pagarina, aptur un groza vienotos drošības sertifikātus un šajā sakarā sadarbojas ar valstu drošības iestādēm saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 10., 11. un 18. pantu.

Aģentūra ierobežo vai atsauc vienotos drošības sertifikātus un šajā sakarā sadarbojas ar valstu drošības iestādēm saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 17. pantu.

15. pants

Ritekļu apkope

1. Aģentūra palīdz Komisijai attiecībā uz sertifikācijas sistēmu par apkopi atbildīgajām struktūrvienībām saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 14. panta 7. punktu.

2. Aģentūra adresē ieteikumus Komisijai, piemērojot Direktīvas (ES) 2016/798 14. panta 8. punktu.
3. Aģentūra analizē jebkurus alternatīvus pasākumus, par kuriem pieņemts lēmums saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 15. pantu, un savas analīzes iznākumu iekļauj ziņojumā, kas minēts šīs regulas 35. panta 4. punktā.
4. Aģentūra atbalsta un pēc pieprasījuma koordinē to, kā valstu drošības iestādes pārrauga par apkopi atbildīgās struktūrvienības, kā minēts Direktīvas (ES) 2016/798 17. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

16. pants

Sadarbība ar valstu izmeklēšanas struktūrām

Aģentūra sadarbojas ar valstu izmeklēšanas struktūrām saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 20. panta 3. punktu, 22. panta 1., 2., 5. un 7. punktu un 26. pantu.

17. pants

Bīstamu kravu pārvadāšana pa dzelzceļu

Aģentūra seko pārmaiņām tiesību aktos, kas attiecas uz bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/68/EK ⁽¹⁾ nozīmē, un kopā ar Komisiju nodrošina, ka šādas pārmaiņas atbilst tiesību aktiem par dzelzceļa drošību un savstarpējo izmantojamību, jo īpaši pamatprasībām. Minētajā nolūkā Aģentūra palīdz Komisijai un var izdot ieteikumus pēc Komisijas pieprasījuma vai pēc savas ierosmes.

18. pants

Apmaiņa ar informāciju par negadījumiem, kas saistīti ar drošību

Aģentūra sekmē apmaiņu ar informāciju par negadījumiem, starpgadījumiem un gandrīz notikušiem negadījumiem, kas saistīti ar drošību, ņemot vērā Direktīvas (ES) 2016/798 4. pantā minēto dzelzceļa nozares dalībnieku pieredzi. Minētās informācijas apmaiņas rezultātā tiek veidota paraugprakse dalībvalstu līmenī.

4. NODAĻA

AGĒNTŪRAS UZDEVUMI, KAS ATTIECAS UZ SAVSTARPĒJO IZMANTOJAMĪBU

19. pants

Tehniskais atbalsts dzelzceļu savstarpējās izmantojamības jomā

1. Aģentūra:
 - a) adresē ieteikumus Komisijai par SITS un to pārskatīšanu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 5. pantu;
 - b) adresē ieteikumus Komisijai par "EK" verifikācijas deklarācijas veidnēm un tehniskās dokumentācijas, kas tai jāpievieno, dokumentu veidnēm, piemērojot Direktīvas (ES) 2016/797 15. panta 9. punktu;
 - c) adresē ieteikumus Komisijai par specifikācijām attiecībā uz registriem un to pārskatīšanu, piemērojot Direktīvas (ES) 2016/797 47., 48. un 49. pantu;
 - d) sniedz atzinumus, kas veido pieņemamus līdzekļus atbilstības panākšanai attiecībā uz SITS nepilnībām, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 6. panta 4. punktu, un iesniedz minētos atzinumus Komisijai;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.).

- e) pēc Komisijas pieprasījuma sniedz tai atzinumus saistībā ar dalībvalstu lūgumiem nepiemērot SITS saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 7. pantu;
 - f) izdod tehniskus dokumentus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 4. panta 8. punktu;
 - g) izdod apstiprinājuma lēmumu pirms jebkāda uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus saistībā ar ERTMS lauka iekārtu aprīkojumu, lai nodrošinātu ERTMS saskaņotu īstenošanu Savienībā, ievērojot Direktīvas (ES) 2016/797 19. pantu;
 - h) sniedz ieteikumus Komisijai par tā vilciena personāla apmācību un sertifikāciju, kas pilda drošībai kritiski svarīgus uzdevumus;
 - i) izdod sīki izstrādātus norādījumus saistībā ar standartiem, kas paredzēti attiecīgajām Eiropas standartizācijas struktūrām, lai papildinātu pilnvarojumu, ko tām piešķirusi Komisija;
 - j) adresē ieteikumus Komisijai attiecībā uz visu to darbinieku darba apstākļiem, kuri veic drošībai kritiski svarīgus uzdevumus;
 - k) adresē ieteikumus Komisijai attiecībā uz saskaņotiem standartiem, kas jāizstrādā Eiropas standartizācijas struktūrām, un standartiem, kas saistīti ar savstarpēji maināmām rezerves daļām, kas var uzlabot Savienības dzelzceļa sistēmas drošības un savstarpējās izmantojamības pakāpi;
 - l) attiecīgā gadījumā adresē ieteikumus Komisijai saistībā ar drošībai būtiskiem komponentiem.
2. Izstrādājot ieteikumus, kas minēti 1. punkta a), b), c), h), k) un l) apakšpunktā, Aģentūra:
- a) nodrošina, ka SITS un reģistru specifikācijas tiek pielāgotas tehnikas attīstībai, tirgus tendencēm un sociālajām prasībām;
 - b) nodrošina, ka tiek saskaņota SITS izstrāde un atjaunināšana un tādu Eiropas standartu izstrāde, kas izrādās nepieciešami savstarpējai izmantojamībai, un uztur attiecīgos kontaktus ar Eiropas standartizācijas struktūrām;
 - c) vajadzības gadījumā kā novērotāja piedalās attiecīgajās darba grupās, ko izveidojušas atzītas standartizācijas struktūras.
3. Aģentūra var izdot pamatnostādnes un citus nesaistošus dokumentus, lai atvieglinātu dzelzceļa savstarpējas izmantojamības tiesību aktu īstenošanu, tostarp lai palīdzētu dalībvalstīm noteikt tos valsts noteikumus, kurus var atcelt pēc kopīgu SITS pieņemšanas vai pārskatīšanas.
4. Ja savstarpējās izmantojamības komponenti neatbilst pamatprasībām, Aģentūra palīdz Komisijai saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 11. pantu.

20. pants

Atļaujas ritekļu laišanai tirgū

Aģentūra izdod atļaujas dzelzceļa ritekļu laišanai tirgū un ir pilnvarota atjaunināt, grozīt, apturēt un atsaukt atļaujas, ko tā izdevusi. Minētajā nolūkā Aģentūra sadarbojas ar valstu drošības iestādēm saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 21. pantu.

21. pants

Atļaujas ritekļu tipu laišanai tirgū

Aģentūra izdod atļaujas ritekļu tipu laišanai tirgū un ir pilnvarota atjaunināt, grozīt, apturēt un atsaukt atļaujas, ko tā izdevusi, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 24. pantu.

22. pants

Vilcienu vadības un signalizācijas lauka iekārtu apakšsistēmu nodošana ekspluatācijā

Aģentūra pirms jebkāda uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus saistībā ar ERTMS lauka iekārtu aprīkojumu pārbauda, vai tehniskie risinājumi pilnībā atbilst attiecīgajām SITS un tādēļ ir pilnībā savstarpēji izmantojami, un pieņem apstiprinājuma lēmumu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 19. pantu.

23. pants

Telemātikas lietojumprogrammas

1. Lai nodrošinātu telemātikas lietojumprogrammu koordinētu attīstību Savienībā, Aģentūra darbojas kā sistēmas iestāde saskaņā ar attiecīgajām SITS. Minētajā nolūkā Aģentūra uztur, uzrauga un pārvalda atbilstīgās apakšsistēmu prasības.
2. Aģentūra nosaka, publicē un piemēro procedūru, kurā izskata lūgumus veikt izmaiņas telemātikas lietojumprogrammu specifikācijās. Minētajā nolūkā Aģentūra izveido, uztur un atjaunina reģistru ar lūgumiem veikt izmaiņas šādās specifikācijās, kā arī to statusu līdz ar atbilstīgu pamatojumu.
3. Aģentūra izstrādā un uztur tehniskos līdzekļus telemātikas lietojumprogrammu specifikāciju dažādu versiju pārvaldībai un cenšas nodrošināt savietojamību ar iepriekšējām versijām.
4. Aģentūra palīdz Komisijai uzraudzīt telemātikas lietojumprogrammu specifikāciju ieviešanu saskaņā ar attiecīgajām SITS.

24. pants

Atbalsts paziņotajām atbilstības izvērtēšanas struktūrām

1. Aģentūra atbalsta Direktīvas (ES) 2016/797 30. pantā minēto paziņoto atbilstības izvērtēšanas struktūru darbības. Minētais atbalsts jo īpaši ietver pamatnostādņu izstrādi, lai varētu izvērtēt Direktīvas (ES) 2016/797 9. pantā minētā savstarpējās izmantojamības komponenta atbilstību vai piemērotību lietošanai, un pamatnostādņu izstrādi "EK" verificācijas procedūrai, kas minēta Direktīvas (ES) 2016/797 10. un 15. pantā.
2. Aģentūra var veicināt paziņoto atbilstības izvērtēšanas struktūru sadarbību saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 44. pantu un jo īpaši var darboties kā tehniskais sekretariāts to koordinācijas grupai.

5. NODAĻA

AĢENTŪRAS UZDEVUMI, KAS ATTIECAS UZ VALSTS NOTEIKUMIEM

25. pants

Valsts noteikumu projektu pārbaude

1. Aģentūra divos mēnešos pēc saņemšanas pārbauda valsts noteikumu projektus, kas tai iesniegti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 8. panta 4. punktu un Direktīvas (ES) 2016/797 14. panta 5. punktu. Ja ir vajadzīgs tulkojums vai valsts noteikuma projekts ir apjomīgs vai sarežģīts, Aģentūra var pagarināt šo termiņu līdz trim papildu mēnešiem, ja dalībvalsts tam piekrīt. Tomēr ārkārtas apstākļos Aģentūra un attiecīgā dalībvalsts var savstarpēji vienoties vēl pagarināt minēto termiņu.

Minētajā laikposmā Aģentūra apmainās ar attiecīgu informāciju ar attiecīgo dalībvalsti, vajadzības gadījumā konsultējas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un pēc tam informē dalībvalsti par pārbaudes iznākumu.

2. Ja pēc 1. punktā minētās pārbaudes Aģentūra uzskata, ka valsts noteikumu projekti ļauj izpildīt dzelzceļu savstarpējās izmantojamības pamatprasības, ievērot spēkā esošās CSM un SITS un sasniegt CST un ka tie neradīs patvaļīgu diskrimināciju vai slēptus ierobežojumus attiecībā uz dzelzceļa transporta darbību starp dalībvalstīm, Aģentūra informē Komisiju un attiecīgo dalībvalsti par pozitīvu izvērtējumu. Tādā gadījumā Komisija var noteikumus apstiprināt 27. pantā norādītajā IT sistēmā. Ja Aģentūra divos mēnešos pēc valsts noteikuma projekta saņemšanas vai pagarinātajā termiņā, par kuru panākta vienošanās saskaņā ar 1. punktu, neinformē Komisiju un attiecīgo dalībvalsti par izvērtējumu, dalībvalsts var turpināt darbības, lai ieviestu noteikumu, neskarot 26. pantu.

3. Ja 1. punktā minētajā pārbaudē iegūts negatīvs vērtējums, Aģentūra informē attiecīgo dalībvalsti un jautā, kāda ir dalībvalsts nostāja saistībā ar minēto izvērtējumu. Ja pēc minētās viedokļu apmaiņas ar attiecīgo dalībvalsti Aģentūra saglabā savu negatīvo izvērtējumu, ilgākais vienā mēnesī Aģentūra:

- a) izdod attiecīgajai dalībvalstij adresētu atzinumu, kurā norāda iemeslus, kuru dēļ attiecīgajam valsts noteikumam vai noteikumiem nevajadzētu stāties spēkā un/vai tikt piemērotiem; un
- b) informē Komisiju par negatīvo izvērtējumu, norādot iemeslus, kuru dēļ attiecīgajam valsts noteikumam vai noteikumiem nevajadzētu stāties spēkā un/vai tikt piemērotiem.

Tas neskar dalībvalsts tiesības pieņemt jaunu valsts noteikumu saskaņā ar 8. panta 3. punkta c) apakšpunktu Direktīvā (ES) 2016/798 vai 14. panta 4. punkta b) apakšpunktu Direktīvā (ES) 2016/797.

4. Attiecīgā dalībvalsts divos mēnešos informē Komisiju par savu nostāju attiecībā uz 3. punktā minēto atzinumu, iekļaujot pamatojumu, ja tā nepiekrīt.

Ja sniegtais pamatojums tiek uzskatīts par nepietiekamu vai ja trūkst šādas informācijas, un ja dalībvalsts pieņem attiecīgo valsts noteikumu, nepietiekami pievēršot uzmanību 3. punktā minētajam atzinumam, Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, var pieņemt attiecīgajai dalībvalstij adresētu lēmumu, kurā pieprasa tai grozīt vai atcelt minēto noteikumu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 81. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

26. pants

Esošo valsts noteikumu pārbaude

1. Aģentūra divos mēnešos pēc saņemšanas pārbauda valsts noteikumus, par kuriem ir paziņots saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 14. panta 6. punktu un Direktīvas (ES) 2016/798 8. panta 6. punktu. Ja ir vajadzīgs tulkojums vai valsts noteikums ir apjomīgs vai sarežģīts, Aģentūra var pagarināt šo termiņu līdz trim papildu mēnešiem, ja dalībvalsts tam piekrīt. Tomēr ārkārtas apstākļos Aģentūra un attiecīgā dalībvalsts var savstarpēji vienoties vēl pagarināt minēto termiņu.

Minētajā laikposmā Aģentūra apmainās ar attiecīgu informāciju ar attiecīgo dalībvalsti un pēc tam informē to par pārbaudes iznākumu.

2. Ja pēc 1. punktā minētās pārbaudes Aģentūra uzskata, ka valsts noteikumi ļauj izpildīt dzelzceļu savstarpējās izmantojamības pamatprasības, ievērot spēkā esošās CSM un SITS un sasniegt CST un ka tie neradīs patvaļīgu diskrimināciju vai slēptus ierobežojumus attiecībā uz dzelzceļa transporta darbību starp dalībvalstīm, Aģentūra informē Komisiju un attiecīgo dalībvalsti par pozitīvu izvērtējumu. Tādā gadījumā Komisija var minētos noteikumus apstiprināt 27. pantā norādītajā IT sistēmā. Ja Aģentūra neinformē Komisiju un attiecīgo dalībvalsti divos mēnešos pēc valsts noteikumu saņemšanas vai pagarinātajā termiņā, par kuru panākta vienošanās saskaņā ar 1. punktu, noteikums paliek spēkā.

3. Ja 1. punktā minētajā pārbaudē iegūts negatīvs izvērtējums, Aģentūra informē attiecīgo dalībvalsti un jautā, kāda ir dalībvalsts nostāja saistībā ar minēto izvērtējumu. Ja pēc minētās viedokļu apmaiņas ar attiecīgo dalībvalsti Aģentūra saglabā savu negatīvo izvērtējumu, vēlākais vienā mēnesī Aģentūra:

- a) izdod attiecīgajai dalībvalstij adresētu atzinumu, kurā norāda, ka par attiecīgo valsts noteikumu vai noteikumiem ir sniegts negatīvs izvērtējums, un iemeslus, kuru dēļ attiecīgo noteikumu vai noteikumus vajadzētu grozīt vai atcelt; un
- b) informē Komisiju par negatīvo izvērtējumu, norādot iemeslus, kuru dēļ attiecīgo valsts noteikumu vai noteikumus vajadzētu grozīt vai atcelt.

4. Attiecīgā dalībvalsts divos mēnešos informē Komisiju par savu nostāju attiecībā uz 3. punktā minēto atzinumu, iekļaujot pamatojumu, ja tā nepiekrīt. Ja sniegtais pamatojums tiek uzskatīts par nepietiekamu vai ja trūkst šādas informācijas, Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, var pieņemt attiecīgajai dalībvalstij adresētu lēmumu, kurā pieprasa tai grozīt vai atcelt attiecīgo valsts noteikumu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 81. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

5. Atkāpjoties no 3. un 4. punkta, steidzamu preventīvu pasākumu gadījumā, ja 1. punktā minētajā pārbaudē iegūts negatīvs izvērtējums un ja attiecīgā dalībvalsts divos mēnešos pēc Aģentūras atzinuma saņemšanas nav grozījusi vai atcēlusi attiecīgo valsts noteikumu, Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, var pieņemt lēmumu, prasot dalībvalstij grozīt vai atcelt minēto noteikumu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 81. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.

Ja Aģentūras sniegtais izvērtējums ir pozitīvs un ja attiecīgais valsts noteikums ietekmē vairāk nekā vienu dalībvalsti, Komisija, sadarbojoties ar Aģentūru un dalībvalstīm, veic atbilstīgus pasākumus, tostarp, ja vajadzīgs, pārskata CSM un SITS.

6. Procedūru, kas minēta 2., 3. un 4. punktā, *mutatis mutandis* piemēro gadījumos, kad Aģentūrai kļūst zināms kāds paziņots vai nepaziņots valsts noteikums, kas ir lieks, pretrunā CSM, CST, SITS vai kādam citam Savienības tiesību aktam dzelzceļa jomā vai rada nepamatotu šķērslī vienotam dzelzceļa tirgum.

27. pants

Paziņošanas vajadzībām un valsts noteikumu klasificēšanai izmantojamā IT sistēma

1. Aģentūra pārvalda specializētu IT sistēmu, kurā ir valsts noteikumi, kas minēti 25. un 26. pantā, un pieņemami valstu līdzekļi atbilstības panākšanai, kas minēti Direktīvas (ES) 2016/797 2. panta 34. punktā. Aģentūra attiecīgā gadījumā tos dara pieejamus ieinteresētajām personām apspriešanās nolūkos.

2. Dalībvalstis paziņo valsts noteikumus, kas minēti 25. panta 1. punktā un 26. panta 1. punktā, Aģentūrai un Komisijai, izmantojot šā panta 1. punktā minēto IT sistēmu. Aģentūra publicē minētos noteikumus minētajā IT sistēmā, tostarp to pārbaudes statusu un pēc pabeigšanas – izvērtēšanas pozitīvo vai negatīvo iznākumu, un izmanto minēto IT sistēmu, lai informētu Komisiju saskaņā ar 25. un 26. pantu.

3. Aģentūra veic pieejamajos valsts tiesību aktos minēto un esošo valsts noteikumu tehnisko pārbaudi, kuri no 2016. gada 15. jūnija ir uzskaitīti tās atsauces dokumentu datubāzē. Aģentūra paziņotos valsts noteikumus klasificē saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 14. panta 10. punktu. Minētajā nolūkā tā izmanto sistēmu, kas minēta šā panta 1. punktā.

4. Aģentūra klasificē valsts noteikumus, kas paziņoti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 8. pantu un I pielikumu, ņemot vērā Savienības tiesību aktu attīstību. Minētajā nolūkā Aģentūra izstrādā noteikumu pārvaldības instrumentu, kas dalībvalstīm jāizmanto, lai vienkāršotu savu valsts noteikumu sistēmu. Aģentūra izmanto sistēmu, kas minēta šā panta 1. punktā, lai publicētu noteikumu pārvaldības instrumentu.

6. NODAĻA

AGĒNTŪRAS UZDEVUMI, KAS SAISTĪTI AR EIROPAS DZELZCEĻA SATIKSMES VADĪBAS SISTĒMU (ERTMS)

28. pants

ERTMS sistēmas iestāde

1. Lai nodrošinātu ERTMS koordinētu attīstību Savienībā, Aģentūra darbojas kā sistēmas iestāde saskaņā ar attiecīgajām SITS. Minētajā nolūkā Aģentūra uztur, pārtrauga un pārvalda atbilstīgo apakšsistēmu prasības, tostarp tehniskās specifikācijas attiecībā uz ETCS un GSM-R.

2. Aģentūra nosaka, publicē un piemēro procedūru, kurā izskata lūgumus grozīt ERTMS specifikācijas. Minētajā nolūkā Aģentūra izveido, uztur un atjaunina reģistru ar lūgumiem līdz ar atbilstīgu pamatojumu grozīt ERTMS specifikācijas un statusu.

3. ERTMS tehnisko specifikāciju jaunu versiju izstrāde nerada negatīvu ietekmi uz ERTMS ieviešanas līmeni, specifikāciju stabilitāti, kas ir nepieciešama, lai optimizētu ERTMS aprīkojuma ražošanu, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, infrastruktūras pārvaldnieku un turētāju peļņu atbilstīgi ieguldījumiem un ERTMS ieviešanas efektīvu plānošanu.
4. Aģentūra izstrādā un uztur dažādu ERTMS versiju pārvaldības tehniskos līdzekļus, lai nodrošinātu tehnisko un darbības savietojamību starp dzelzceļa tīkliem un ritekļiem, kas aprīkoti saskaņā ar dažādām versijām, kā arī paredzētu stimulus spēkā esošo versiju ātrai un koordinētai īstenošanai.
5. Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 5. panta 10. punktu Aģentūra nodrošina, ka ERTMS iekārtu turpmākas versijas ir tehniski saderīgas ar iepriekšējām versijām.
6. Aģentūra izstrādā un izplata attiecīgas piemērošanas pamatnostādnes ieinteresētajām personām un paskaidrojuma dokumentus, kas saistīti ar ERTMS tehniskajām specifikācijām.

29. pants

ERTMS grupa, ko veido paziņotās atbilstības izvērtēšanas struktūras

1. Aģentūra izveido un vada ERTMS grupu, ko veido paziņotās atbilstības izvērtēšanas struktūras, kuras minētas Direktīvas (ES) 2016/797 30. panta 7. punktā.

Grupa pārbauda, cik konsekventi tiek piemērota Direktīvas (ES) 2016/797 9. pantā minētā savstarpējās izmantojamības komponenta atbilstības vai piemērotības lietošanai izvērtēšanas kārtība un "EK" verifikācijas procedūras, kas minētas Direktīvas (ES) 2016/797 10. pantā un ko veic paziņotās atbilstības izvērtēšanas struktūras.

2. Aģentūra katru gadu ziņo Komisijai par 1. punktā minētās grupas darbību, tostarp izmantojot statistiku par paziņoto atbilstības izvērtēšanas struktūru pārstāvju piedalīšanos grupā.
3. Aģentūra novērtē savstarpējās izmantojamības komponentu atbilstības izvērtēšanas procedūras un ERTMS iekārtu "EK" verifikācijas procedūras piemērojumu un reizi divos gados iesniedz Komisijai ziņojumu, attiecīgā gadījumā ietverot ieteikumus jebkuriem uzlabojumiem.

30. pants

ERTMS borta un lauka iekārtu apakšsistēmu savietojamība

1. Aģentūra nolemj:
 - a) neskarot Direktīvas (ES) 2016/797 21. panta 5. punktu, un pirms izdod atļauju laist tirgū ritekli ar ERTMS borta apakšsistēmu, sniegt padomus pieteikumu iesniedzējiem pēc to pieprasījuma par ERTMS borta un lauka iekārtu apakšsistēmu tehnisko savietojamību;
 - b) neskarot Direktīvas (ES) 2016/798 17. pantu, un pēc atļaujas laist tirgū ritekli ar ERTMS borta apakšsistēmu izsniegšanas sniegt padomus dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem pēc to pieprasījuma par ERTMS borta un lauka iekārtu apakšsistēmu darbības savietojamību.

Piemērojot šo punktu, Aģentūra sadarbojas ar attiecīgām valstu drošības iestādēm.

2. Ja pirms tam, kad valsts drošības iestāde izsniedz atļauju, Aģentūrai kļūst zināms vai pieteikuma iesniedzējs saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 19. panta 6. punktu ar VPA starpniecību to informē, ka projekta konstrukcija vai specifikācija ir mainīta pēc tam, kad Aģentūra bija izsniegusi apstiprinājumu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 19. pantu, un ka pastāv risks, ka trūks tehniskas un darbības savietojamības starp ERTMS lauka iekārtu apakšsistēmu un ritekļiem, kas aprīkoti ar ERTMS iekārtām, tā sadarbojas ar iesaistītajām personām, tostarp pieteikuma iesniedzēju un attiecīgo valsts drošības iestādi, lai rastu savstarpēji pieņemamu risinājumu. Ja no koordinēšanas procesa sākuma vienā mēnesī nevar rast savstarpēji pieņemamu risinājumu, lietu nosūta Apelācijas padomei izskatīšanai šķīrējtiesā.

3. Ja pēc tam, kad valsts drošības iestāde ir izsniegusi atļauju, Aģentūra konstatē, ka pastāv risks, ka trūks tehniskas vai darbības savietojamības starp attiecīgajiem tīkliem un ritekļiem, kas aprīkoti ar ERTMS iekārtām, valsts drošības iestāde un Aģentūra sadarbojas ar visām iesaistītajām personām, lai nekavējoties rastu savstarpēji pieņemamu risinājumu. Aģentūra informē Komisiju par šādiem gadījumiem.

31. pants

Atbalsts ERTMS ieviešanai un ERTMS projektiem

1. Aģentūra palīdz Komisijai uzraudzīt ERTMS ieviešanu saskaņā ar spēkā esošo Eiropas Savienības ieviešanas plānu. Pēc Komisijas lūguma tā palīdz koordinēt ERTMS ieviešanu Eiropas transporta koridoros un dzelzceļa kravu pārvadājumu koridoros, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 913/2010 ⁽¹⁾.

2. Aģentūra nodrošina tālāko tehnisko pārraudzību Savienības finansētajiem ERTMS ieviešanas projektiem, tostarp, ja vajadzīgs un neradot procesam lieku kavēšanos, konkursa dokumentu analīzi iepirkuma procedūras laikā. Ja nepieciešams, Aģentūra arī palīdz minēto Savienības līdzekļu saņēmējiem nodrošināt, ka projektos īstenotie tehniskie risinājumi pilnībā atbilst SITS, kuras attiecas uz vadības un signalizācijas iekārtām, un tāpēc ir pilnīgi savstarpēji izmantojami.

32. pants

Laboratoriju akreditācija

1. Aģentūra atbalsta ERTMS laboratoriju saskaņotu akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 765/2008 ⁽²⁾, jo īpaši, sniedzot atbilstošas pamatnostādnes akreditācijas struktūrām.

2. Aģentūra informē dalībvalstis un Komisiju, ja konstatēta neatbilstība Regulas (EK) Nr. 765/2008 prasībām saistībā ar ERTMS laboratoriju akreditāciju.

3. Aģentūra var kā novērotāja piedalīties salīdzinošajā pārskatīšanā, ko prasa Regula (EK) Nr. 765/2008.

7. NODAĻA

AĢENTŪRAS UZDEVUMI, KAS SAISTĪTI AR VIENOTĀS EIROPAS DZELZCEĻA TELPAS UZRAUDZĪBU

33. pants

Valsts drošības iestāžu darbības un lēmumu pieņemšanas uzraudzība

1. Lai veiktu tai uzticētos uzdevumus un lai palīdzētu Komisijai veikt tās pienākumus saskaņā ar LESD, Aģentūra, Komisijas vārdā veicot revīzijas un inspekcijas, uzrauga valstu drošības iestāžu darbību un lēmumu pieņemšanu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 913/2010 (2010. gada 22. septembris) par Eiropas dzelzceļa tīklu konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem (OV L 276, 20.10.2010., 22. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

2. Aģentūrai ir tiesības pārbaudīt:

- a) valstu drošības iestāžu spēju pildīt uzdevumus, kas saistīti ar dzelzceļa drošību un savstarpējo izmantojamību; un
- b) cik efektīvi valstu drošības iestādes pārbauga dalībnieku drošības pārvaldības sistēmas, kā minēts Direktīvas (ES) 2016/798 17. pantā.

Valde pieņem politiku, darba metodes, procedūras un praktisko kārtību šā punkta piemērošanai, tostarp vajadzības gadījumā pasākumus tam, kā pirms informācijas publicēšanas veikt apspriešanos ar dalībvalstīm.

Aģentūra veicina to, ka revīzijas grupā iekļauj kvalificētus revidentus no tām valstu drošības iestādēm, uz kurām neattiecas konkrētā revīzija. Šajā nolūkā Aģentūra izveido kvalificētu revidentu sarakstu un sniedz viņiem apmācību, kad vajadzīgs.

3. Aģentūra izdod revīzijas ziņojumus un nosūta tos attiecīgajai valsts drošības iestādei, attiecīgajai dalībvalstij un Komisijai. Katrā revīzijas ziņojumā jo īpaši iekļauj Aģentūras konstatēto trūkumu sarakstu, kā arī ieteikumus par veicamajiem uzlabojumiem.

4. Ja Aģentūra uzskata, ka 3. punktā minētie trūkumi neļauj attiecīgajai valsts drošības iestādei efektīvi pildīt savus uzdevumus, kas saistīti ar dzelzceļa drošību un savstarpējo izmantojamību, Aģentūra iesaka valsts drošības iestādei veikt atbilstīgus pasākumus termiņā, par ko savstarpēji vienojas, ņemot vērā trūkumu nozīmīgumu. Aģentūra informē attiecīgo dalībvalsti par šādu ieteikumu.

5. Ja valsts drošības iestāde nepiekrīt 4. punktā minētajiem Aģentūras ieteikumiem vai neveic 4. punktā minētos atbilstīgos pasākumus vai ja valsts drošības iestāde nesniedz atbildi saskaņā ar Aģentūras izstrādāto ieteikumu trīs mēnešos pēc tā saņemšanas, Aģentūra informē Komisiju.

6. Komisija informē attiecīgo dalībvalsti par šo lietu un jautā, kāda ir tās nostāja saistībā ar 4. punktā minēto ieteikumu. Ja sniegtās atbildes uzskata par nepietiekamām vai ja dalībvalsts atbildi nav sniegusi trīs mēnešos pēc Komisijas pieprasījuma, Komisija attiecīgā gadījumā sešos mēnešos var veikt atbilstīgas darbības attiecībā uz revīzijas rezultātā veicamajiem pasākumiem.

7. Aģentūra ir arī tiesīga veikt iepriekš izziņotas inspekcijas valstu drošības iestādēs, lai pārbaudītu konkrētas to darbības jomas, un jo īpaši pārskatīt dokumentus, procesus un reģistrus, kas attiecas uz to uzdevumiem, kuri minēti Direktīvā (ES) 2016/798. Inspekcijas var veikt īpašā kārtā vai saskaņā ar plānu, ko izstrādājusi Aģentūra. Inspekcijas ilgums nepārsniedz divas dienas. Dalībvalstu valsts iestādes atviegļina Aģentūras personāla darbu. Aģentūra iesniedz Komisijai, attiecīgajai dalībvalstij un attiecīgajai valsts drošības iestādei ziņojumu par katru inspekciju.

Inspekciju veikšanas politiku, darba metodes un procedūru pieņem Valde.

34. pants

Paziņoto atbilstības izvērtēšanas struktūru pārraudzība

1. Saistībā ar Direktīvas (ES) 2016/797 41. pantu Aģentūra palīdz Komisijai pārraudzīt paziņotās atbilstības izvērtēšanas struktūras, sniedzot atbalstu akreditācijas struktūrām un attiecīgām valstu iestādēm un izmantojot revīzijas un inspekcijas, kā noteikts 2. līdz 6. punktā.

2. Aģentūra sniedz atbalstu harmonizētai paziņoto atbilstības izvērtēšanas struktūru akreditācijai, jo īpaši, nodrošinot akreditācijas struktūrām atbilstīgus norādījumus par novērtēšanas kritērijiem un procedūrām, lai izvērtētu, vai paziņotās struktūras atbilst Direktīvas (ES) 2016/797 VI nodaļā minētajām prasībām, izmantojot Eiropas akreditācijas infras-truktūru, kas atzīta, ievērojot 14. pantu Regulā (EK) Nr. 765/2008.

3. Ja paziņotās atbilstības izvērtēšanas struktūras nav akreditētas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 27. pantu, Aģentūra var veikt revīziju par to spējām atbilst prasībām, kas noteiktas Direktīvas (ES) 2016/797 30. pantā. Revīziju veikšanas kārtību nosaka Valde.

4. Aģentūra izdod revīzijas ziņojumus par 3. punktā minētajām darbībām un nosūta tos attiecīgajai paziņotajai atbilstības izvērtēšanas struktūrai, attiecīgajai dalībvalstij un Komisijai. Katrā revīzijas ziņojumā jo īpaši iekļauj Aģentūras konstatēto trūkumu sarakstu, kā arī ieteikumus par veicamajiem uzlabojumiem. Ja Aģentūra uzskata, ka šie trūkumi neļauj attiecīgajai paziņotajai atbilstības izvērtēšanas struktūrai efektīvi pildīt savus uzdevumus, kas saistīti ar dzelzceļu savstarpējo izmantojamību, Aģentūra pieņem ieteikumu, prasot dalībvalstij, kurā paziņotā struktūra veic uzņēmējdarbību, veikt atbilstīgus pasākumus termiņā, par kuru savstarpēji vienojas, ņemot vērā trūkumu nozīmīgumu.

5. Ja dalībvalsts nepiekrīt 4. punktā minētajam ieteikumam vai neveic 4. punktā minētos atbilstīgos pasākumus vai ja paziņotā struktūra nesniedz atbildi saskaņā ar Aģentūras izstrādāto ieteikumu trīs mēnešos pēc tā saņemšanas, Aģentūra informē Komisiju. Komisija informē attiecīgo dalībvalsti par šo lietu un jautā, kāda ir tās nostāja saistībā ar minēto ieteikumu. Ja sniegtās atbildes uzskata par nepietiekamām vai ja dalībvalsts atbildi nav sniegusi trīs mēnešos pēc Komisijas pieprasījuma saņemšanas, Komisija var pieņemt lēmumu sešos mēnešos.

6. Aģentūra ir tiesīga veikt iepriekš izziņotas vai neizziņotas paziņoto atbilstības izvērtēšanas struktūru inspekcijas, lai pārbaudītu konkrētas to darbības jomas, un jo īpaši pārskatīt dokumentus, sertifikātus un reģistrus, kas saistīti ar to uzdevumu izpildi, kas ir minēti Direktīvas (ES) 2016/797 41. pantā. Attiecībā uz akreditētajām struktūrām Aģentūra sadarbojas ar attiecīgajām valstu akreditācijas struktūrām. Gadījumā, ja atbilstības izvērtēšanas struktūras nav akreditētas, Aģentūra sadarbojas ar attiecīgajām valstu iestādēm, kas atzinušas attiecīgās paziņotās struktūras. Inspekcijas var veikt īpašā kārtā vai saskaņā ar politiku, darba metodēm un procedūrām, ko izstrādājusi Aģentūra. Inspekcijas ilgums nepārsniedz divas dienas. Paziņotās atbilstības izvērtēšanas struktūras atvieglo Aģentūras darbinieku darbu. Aģentūra iesniedz Komisijai un attiecīgajai dalībvalstij ziņojumu par katru inspekciju.

35. pants

Dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības progressa pārraudzība

1. Aģentūra kopā ar valstu izmeklēšanas struktūrām vāc attiecīgus datus par negadījumiem un starpgadījumiem, ņemot vērā valstu izmeklēšanas struktūru ieguldījumu Savienības dzelzceļa sistēmas drošībā.

2. Aģentūra pārrauga Savienības dzelzceļa sistēmas vispārējo darbību drošības jomā. Aģentūra jo īpaši var vērsties pēc palīdzības pie struktūrām, kas minētas 38. pantā, ietverot palīdzību, kura ir datu vākšanas veidā, un piekļuvi salīdzinošās pārskatīšanas rezultātiem saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 22. panta 7. punktu. Aģentūra arī izmanto datus, kurus ir savācis Eurostat, un sadarbojas ar Eurostat, lai izvairītos no darba dublēšanās un nodrošinātu metodisku konsekveni starp CSI un rādītājiem, kurus lieto citos transporta veidos.

3. Pēc Komisijas pieprasījuma Aģentūra sniedz ieteikumus par to, kā uzlabot Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpējo izmantojamību, jo īpaši, veicinot koordināciju starp dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem vai starp infrastruktūras pārvaldītājiem.

4. Aģentūra pārrauga Savienības dzelzceļa sistēmas drošības un savstarpējās izmantojamības progressu. Ik pēc diviem gadiem tā iesniedz Komisijai un publicē ziņojumu par progressu drošības un savstarpējās izmantojamības jomā vienotajā Eiropas dzelzceļa telpā.

5. Aģentūra pēc Komisijas pieprasījuma iesniedz ziņojumus par Savienības dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības tiesību aktu īstenošanas un piemērošanas stāvokli konkrētā dalībvalstī.

6. Pēc dalībvalsts vai Komisijas pieprasījuma Aģentūra sniedz pārskatu par drošības un savstarpējās izmantojamības līmeni Savienības dzelzceļa sistēmā un minētajā nolūkā izveido speciālu instrumentu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 53. panta 2. punktu.

8. NODAĻA

CITI AĢENTŪRAS UZDEVUMI

36. pants

Dzelzceļa personāls

1. Aģentūra pilda atbilstīgos uzdevumus saistībā ar dzelzceļa personālu, kas noteikti 4., 22., 23., 25., 28., 33., 34., 35. un 37. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2007/59/EK ⁽¹⁾.

2. Komisija var pieprasīt Aģentūrai pildīt citus uzdevumus, kas saistīti ar dzelzceļa personālu saskaņā ar Direktīvu 2007/59/EK, un sniegt ieteikumus attiecībā uz to dzelzceļa personālu, kam uzticēti ar drošību saistīti uzdevumi, uz kuriem neattiecas Direktīva 2007/59/EK.

3. Aģentūra apspriežas ar valstu iestādēm, kas ir kompetentas dzelzceļa personāla jautājumos, par uzdevumiem, kas minēti 1. un 2. punktā. Aģentūra var veicināt sadarbību starp šīm iestādēm, arī organizējot attiecīgas tikšanās ar to pārstāvjiem.

37. pants

Reģistri un to pieejamība

1. Aģentūra, attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar kompetentiem valstu dalībniekiem, izveido un uztur:

a) Eiropas ritekļu reģistru saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 47. pantu.

b) Eiropas atļauto ritekļu tipu reģistru saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 48. pantu.

2. Aģentūra darbojas kā sistēmas iestāde attiecībā uz visiem reģistriem un datubāzēm, kas minētas Direktīvā (ES) 2016/797, Direktīvā (ES) 2016/798 un Direktīvā 2007/59/EK. Tās darbības minētajā statusā jo īpaši ietver:

a) reģistru specifikāciju izstrādi un uzturēšanu;

b) attīstības koordināciju dalībvalstīs saistībā ar reģistriem;

c) ar reģistriem saistītu norādījumu sniegšanu attiecīgajām ieinteresētajām personām;

d) ieteikumu sniegšanu Komisijai par uzlabojumiem esošo reģistru specifikācijās, ja vajadzīgs, ietverot vienkāršošanu un liekās informācijas dzēšanu, un par vajadzību ieviest jaunus reģistrus, pirms tam veicot izdevumu un ieguvumu analīzi.

3. Aģentūra dara publiski pieejamus šādus dokumentus un reģistrus, kas paredzēti Direktīvā (ES) 2016/797 un Direktīvā (ES) 2016/798:

a) "EK" deklarācijas par apakšsistēmu verifikāciju;

b) "EK" deklarācijas par savstarpējās izmantojamības komponentu atbilstību un EK deklarācijas par savstarpējās izmantojamības komponentu piemērotību lietošanai;

c) licences, ko izdod saskaņā ar 24. panta 8. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/34/ES ⁽²⁾;

d) vienotos drošības sertifikātus, ko izdod saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 10. pantu;

e) izmeklēšanas ziņojumus, kas Aģentūrai nosūtīti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 24. pantu;

f) valsts noteikumus, par kuriem paziņots Komisijai saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 8. pantu un Direktīvas (ES) 2016/797 14. pantu;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/59/EK (2007. gada 23. oktobris) par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienu Kopienas dzelzceļa sistēmā (OV L 315, 3.12.2007., 51. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/34/ES (2012. gada 21. novembris), ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu (OV L 343, 14.12.2012., 32. lpp.)

- g) Direktīvas (ES) 2016/797 47. pantā minētos ritekļu reģistrus, arī izmantojot saites uz attiecīgiem valstu reģistriem;
 - h) infrastruktūras reģistrus, arī izmantojot saites uz attiecīgiem valstu reģistriem;
 - i) reģistrus, kas saistīti ar struktūrvienībām, kuras atbildīgas par apkopi, un to sertifikācijas struktūrām;
 - j) Eiropas atļauto ritekļu tipu reģistru saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 48. pantu;
 - k) reģistru, kurā glabā lūgumus izdarīt grozījumus, kā arī plānotus grozījumus ERTMS specifikācijās saskaņā ar šīs regulas 28. panta 2. punktu;
 - l) reģistru, kurā glabā lūgumus izdarīt grozījumus, kā arī plānotus grozījumus pasažieru pārvadājumu telemātikas lietojumu ("TAP") SITS un kravu pārvadājumu telemātikas lietojumu ("TAF") SITS saskaņā ar šīs regulas 23. panta 2. punktu;
 - m) reģistru par ritekļu turētāju marķējumiem, ko Aģentūra uztur saskaņā ar SITS par satiksmes nodrošināšanu un vadību;
 - n) kvalitātes ziņojumus, ko izdod saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1371/2007 ⁽¹⁾ 28. panta 2. punktu.
4. Dalībvalstis un Komisija, balstoties uz Aģentūras izstrādāto projektu, apspriež 3. punktā minēto dokumentu pārsūtīšanas mehānismu un vienojas par to.
5. Nosūtot 3. punktā minētos dokumentus, attiecīgās struktūras var norādīt, kurus dokumentus drošības apsvērumu dēļ nav jādara zināmus atklātībā.
6. Par šā panta 3. punkta c) apakšpunktā minēto licenču izdošanu atbildīgās valstu iestādes paziņo Aģentūrai par katru atsevišķu lēmumu minētās licences izdot, atjaunināt, grozīt vai atsaukt saskaņā ar Direktīvu 2012/34/ES.

Par šā panta 3. punkta d) apakšpunktā minēto vienoto drošības sertifikātu izdošanu atbildīgās valstu drošības iestādes saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 10. panta 16. punktu paziņo Aģentūrai par katru atsevišķu lēmumu minētos sertifikātus izdot, atjaunināt, grozīt, ierobežot vai atsaukt.

7. Jebkuru publisku dokumentu vai saiti, kas attiecas uz šās regulas mērķiem, Aģentūra var iekļaut publiskajā datubāzē, ņemot vērā piemērojamos Savienības tiesību aktus par datu aizsardzību.

38. pants

Valstu drošības iestāžu, izmeklēšanas struktūru un pārstāvības struktūru sadarbība

1. Aģentūra izveido Direktīvas (ES) 2016/798 16. pantā minēto valstu drošības iestāžu tīklu. Aģentūra tīklam nodrošina sekretariātu.
2. Aģentūra atbalsta izmeklēšanas struktūras saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 22. panta 7. punktu. Lai veicinātu izmeklēšanas struktūru sadarbību, Aģentūra nodrošina sekretariātu, kuru organizē atsevišķi no funkcijām Aģentūrā attiecībā uz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu drošības sertifikāciju un atļaujām ritekļu laišanai tirgū.
3. Panta 1. un 2. punktā minēto struktūru sadarbības mērķi ir jo īpaši:
 - a) informācijas apmaiņa saistībā ar dzelzceļa drošību un savstarpējo izmantojamību;
 - b) paraugprakses veicināšana un attiecīgu zināšanu izplatīšana;
 - c) datu sniegšana par dzelzceļa drošību Aģentūrai, jo īpaši datu, kas attiecas uz CSI.

Aģentūra sekmē sadarbību starp valstu drošības iestādēm un valstu izmeklēšanas struktūrām, jo īpaši, rīkojot kopīgas sanāksmes.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1371/2007 (2007. gada 23. oktobris) par dzelzceļa pasažieru tiesībām un pienākumiem (OV L 315, 3.12.2007., 14. lpp.).

4. Aģentūra var izveidot dzelzceļa nozares pārstāvniecības struktūru tīklu, kas darbojas Savienības mērogā. Minēto struktūru sarakstu nosaka Komisija. Aģentūra tīklam var nodrošināt sekretariātu. Tīkla uzdevumi ir jo īpaši šādi:
- informācijas apmaiņa saistībā ar dzelzceļa drošību un savstarpējo izmantojamību;
 - paraugprakses veicināšana un attiecīgu zināšanu izplatīšana;
 - datu sniegšana Aģentūrai par dzelzceļa drošību un savstarpējo izmantojamību.
5. Tīkli un struktūras, kas minēti šā panta 1., 2. un 4. punktā, var izteikt piezīmes par atzinumu projektiem, kas minēti 10. panta 2. punktā.
6. Aģentūra var izveidot citus tīklus ar struktūrām vai iestādēm, kas atbild par kādu daļu no Savienības dzelzceļa sistēmas.
7. Komisija var piedalīties šajā pantā minēto tīklu sanāksmēs.

39. pants

Komunikācija un izplatīšana

Aģentūra izziņo un izplata attiecīgajām ieinteresētajām personām informāciju, kas saistīta ar dzelzceļa tiesību aktu Savienības satvaru un standartu un norādījumu izstrādi saskaņā ar attiecīgajiem komunikācijas un izplatīšanas plāniem, kurus pieņem Valde, pamatojoties uz Aģentūras sagatavotu projektu. Minētos plānus, pamatojoties uz vajadzību analīzi, Valde regulāri atjaunina.

40. pants

Pētniecība un inovācijas sekmēšana

- Aģentūra pēc Komisijas pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas, ievērojot 52. panta 4. punktā minēto procedūru, veicina dzelzceļa pētnieciskās darbības Savienības līmenī, tostarp sniedzot atbalstu attiecīgiem Komisijas dienestiem un pārstāvības struktūrām. Šāds ieguldījums neskar citas pētnieciskās darbības Savienības līmenī.
- Komisija var uzticēt Aģentūrai uzdevumu veicināt inovāciju, kuras mērķis ir uzlabot dzelzceļu drošību un savstarpējo izmantojamību, jo īpaši jaunu informācijas tehnoloģiju, informācijas par kustības grafikiem un uzraudzības un izsekošanas sistēmu izmantošanu.

41. pants

Palīdzība Komisijai

Aģentūra pēc Komisijas lūguma palīdz Komisijai īstenot Savienības tiesību aktus, kuru mērķis ir uzlabot dzelzceļa sistēmu savstarpējo izmantojamību un izstrādāt kopīgu pieeju drošībai Savienības dzelzceļa sistēmā.

Šādā palīdzībā var ietvert tehnisku konsultāciju sniegšanu jautājumos, kuros vajadzīgas īpašas zināšanas, un informācijas vākšanu, izmantojot tīklus, kas minēti 38. pantā.

42. pants

Palīdzība dzelzceļa projektu izvērtēšanā

Neskarot Direktīvas (ES) 2016/797 7. pantā paredzētās atkāpes, Aģentūra pēc Komisijas pieprasījuma no dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības viedokļa pārbauda jebkuru projektu, kurā ietilpst jebkuras apakšsistēmas projektēšana, būvniecība, atjaunošana vai pilnveidošana un attiecībā uz kuru ir iesniegts pieprasījums par Savienības finansiālo atbalstu.

Aģentūra sniedz atzinumu par projekta atbilstību attiecīgajiem dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības tiesību aktiem termiņā, par ko vienojas ar Komisiju un kas nevar pārsniegt divus mēnešus, ņemot vērā projekta nozīmību un pieejamos resursus.

43. pants

Palīdzība dalībvalstīm, kandidātvalstīm un ieinteresētajām personām

1. Pēc Komisijas, dalībvalstu, kandidātvalstu vai 38. pantā minēto tīklu pieprasījuma Aģentūra iesaistās apmācībā un citos atbilstīgos pasākumos, kas attiecas uz dzelzceļa drošības un savstarpējās izmantojamības tiesību aktu un attiecīgo Aģentūras produktu, piemēram, reģistru, īstenošanas norādījumu un ieteikumu, piemērošanu un skaidrošanu.

2. Par 1. punktā minēto darbību raksturu un apmēriem, tostarp par iespējamo ietekmi uz resursiem, lemj Valde, un tos iekļauj Aģentūras plānošanas dokumentā. Šādas palīdzības izmaksas sedz pieprasītājas puses, ja vien nav panākta citāda vienošanās.

44. pants

Starptautiskās attiecības

1. Ciktāl vajadzīgs, lai īstenotu mērķus, kas noteikti šajā regulā, un neskarot dalībvalstu, Savienības iestāžu un Eiropas Ārējās darbības dienesta attiecīgo kompetenci, Aģentūra var stiprināt koordināciju ar starptautiskām organizācijām, balstoties uz noslēgtiem nolīgumiem, un veidot attiecības un slēgt administratīvas vienošanās ar uzraudzības iestādēm, starptautiskām organizācijām un trešo valstu administrācijām, kas ir kompetentas jautājumos, uz kuriem attiecas Aģentūras darbības, lai neatpaliktu no zinātnes un tehnikas attīstības un nodrošinātu Savienības dzelzceļa tiesību aktu un standartu veicināšanu.

2. Vienošanās, kas minētas 1. punktā, nerada juridiskus pienākumus Savienībai un tās dalībvalstīm, un tās arī neliedz dalībvalstīm un to kompetentajām iestādēm slēgt divpusējas vai daudzpusējas vienošanās ar 1. punktā minētajām uzraudzības iestādēm, starptautiskajām organizācijām un trešo valstu administrācijām. Šādas divpusējas vai daudzpusējas vienošanās iepriekš apspriež ar Komisiju, un tai par tām periodiski ziņo. Minētās divpusējās vai daudzpusējās vienošanās pienācīgi dara zināmas Valdei.

3. Valde pieņem stratēģiju attiecībā ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām jautājumos, kas ir Aģentūras kompetencē. Minēto stratēģiju ietver Aģentūras plānošanas dokumentā, norādot ar to saistītos resursus.

45. pants

Koordinācija attiecībā uz rezerves daļām

Aģentūra palīdz identificēt potenciālas savstarpēji maināmās rezerves daļas, kas jāstandartizē, tostarp šādu rezerves daļu galvenās saskarnes. Šim nolūkam Aģentūra var izveidot darba grupu, lai koordinētu attiecīgo ieinteresēto personu darbības, un var nodibināt kontaktus ar Eiropas standartizācijas struktūrām. Aģentūra sniedz Komisijai atbilstīgus ieteikumus.

9. NODAĻA

AĢENTŪRAS ORGANIZĀCIJA

46. pants

Administratīvā un vadības struktūra

Aģentūras administratīvajā un vadības struktūrā ietilpst:

- a) Valde, kas pilda 51. pantā izklāstītās funkcijas;
- b) Izpildkomiteja, kas pilda 53. pantā izklāstītās funkcijas;

- c) izpilddirektors, kas pilda 54. pantā izklāstītos pienākumus;
- d) viena vai vairākas Apelācijas padomes, kas pilda 58. līdz 62. pantā izklāstītās funkcijas.

47. pants

Valdes sastāvs

1. Valdē ir pa vienam pārstāvim no katras dalībvalsts un divi Komisijas pārstāvji, visi ar balsstiesībām.

Valdē ir arī seši pārstāvji bez balsstiesībām, kuri Eiropas līmenī pārstāv šādas ieinteresētās personas:

- a) dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumus;
- b) infrastruktūras pārvaldītājus;
- c) dzelzceļa rūpniecību;
- d) arodbiedrību organizācijas;
- e) pasažierus;
- f) kravu pārvadājumu klientus.

Katrai no minētajām ieinteresētajām personām Komisija ieceļ vienu pārstāvi un vienu aizstājēju no attiecīgo Eiropas organizāciju iesniegtiem sarakstiem, no kuriem katrā ir četri uzvārdi.

2. Valdes locekļus un viņu aizstājējus ieceļ, balstoties uz viņu zināšanām Aģentūras pamatdarbībā, ņemot vērā attiecīgās vadības, administratīvās un budžeta prasmes. Visas puses cenšas ierobežot savu Valdes pārstāvju mainību, lai nodrošinātu Valdes darba nepārtrauktību. Visas puses tiecas panākt dzimumu līdzsvarotu pārstāvību Valdē.

3. Dalībvalstis un Komisija ieceļ Valdes locekļus un viņu attiecīgos aizstājējus, kas pārstāv locekļus viņu prombūtnes laikā.

4. Locekļu amata pilnvaru laiks ir četri gadi, un to var pagarināt.

5. Attiecīgā gadījumā trešo valstu pārstāvju dalību un šādas dalības nosacījumus paredz ar vienošanos, kas minēta 75. pantā.

48. pants

Valdes priekšsēdētājs

1. Valde ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu ievēlē priekšsēdētāju no dalībvalstu pārstāvjiem un priekšsēdētāja vietnieku no savu locekļu vidus.

Priekšsēdētāja vietnieks aizstāj priekšsēdētāju gadījumā, ja priekšsēdētājs nevar pildīt savus pienākumus.

2. Priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka pilnvaru termiņš ir četri gadi, un to var pagarināt vienu reizi. Tomēr, ja Valdes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka dalība Valdē beidzas viņu pilnvaru termiņa laikā, tajā pašā dienā automātiski beidzas arī amata pilnvaru termiņš.

49. pants

Sanāksmes

1. Valdes sanāksmes organizē saskaņā ar tās reglamentu, un tās sasauc tās priekšsēdētājs. Aģentūras izpilddirektors piedalās sanāksmēs, izņemot gadījumus, kad viņa dalība var izraisīt interešu konfliktu, par ko lemj priekšsēdētājs, ja Valdei jāpieņem lēmums saistībā ar 70. pantu saskaņā ar 51. panta 1. punkta i) apakšpunktu.

Valde var uzaicināt jebkuru personu, kuras viedoklis varētu to interesēt, novērotāja statusā piedalīties konkrētos tās darba kārtības jautājumos.

2. Valde sanāk vismaz divreiz gadā. Turklāt tā sanāk arī pēc priekšsēdētāja iniciatīvas vai ja to prasa Komisija, tās locekļu vairākums vai viena trešdaļa no dalībvalstu pārstāvjiem Valdē.

3. Ja rodas konfidencialitātes jautājums vai interešu konflikts, Valde var pieņemt lēmumu konkrētus darba kārtības jautājumus izskatīt, nepiedaloties attiecīgajiem locekļiem. Tas neskar dalībvalstu un Komisijas tiesības kā pārstāvi sūtīt aizstājēju vai jebkuru citu personu. Sīki izstrādātas normas par šā noteikuma piemērošanu iekļauj Valdes reglamentā.

50. pants

Balsošana

Ja nav noteikts citādi, Valde pieņem lēmumus ar visu balsstiesīgo locekļu absolūtu balsu vairākumu. Katram balsstiesīgajam loceklim ir viena balss.

51. pants

Valdes funkcijas

1. Lai nodrošinātu, ka Aģentūra veic savus uzdevumus, Valde:
 - a) pieņem gada pārskatu par Aģentūras darbībām iepriekšējā gadā, līdz 1. jūlijam to nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai un nodod to atklātībai;
 - b) katru gadu ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pēc Komisijas atzinuma saņemšanas un saskaņā ar 52. pantu pieņem Aģentūras plānošanas dokumentu;
 - c) ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu pieņem Aģentūras gada budžetu un veic citas funkcijas attiecībā uz Aģentūras budžetu saskaņā ar 10. nodaļu;
 - d) nosaka kārtību, kādā izpilddirektors pieņem lēmumus;
 - e) pieņem politiku, darba metodes un procedūras saistībā ar apmeklējumiem, revīzijām un inspekcijām saskaņā ar 11., 33. un 34. pantu;
 - f) pieņem savu reglamentu;
 - g) pieņem un atjaunina komunikācijas un izplatīšanas plānus, kas minēti 39. pantā;
 - h) ievērojot 2. punktu, attiecībā uz Aģentūras personālu īsteno pilnvaras, ko Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanās kārtība ("Civildienesta noteikumi" un "Pārējo darbinieku nodarbināšanās kārtība"), kā noteikts Regulā (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 ⁽¹⁾, piešķir iecelējinstīcijai un iestādei, kura pilnvarota slēgt darba līgumu;
 - i) pieņem pienācīgi motivētus lēmumus saistībā ar imunitātes atcelšanu saskaņā ar 17. pantu Protokolā Nr. 7 par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā;
 - j) iesniedz Komisijai tās piekrišanas saņemšanai Civildienesta noteikumu un Pārējo darbinieku nodarbināšanās kārtības īstenošanas noteikumus, ja tie atšķiras no Komisijas pieņemtajiem, saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Civildienesta noteikumu 110. pantā;
 - k) iecel izpilddirektoru un attiecīgā gadījumā pagarina viņa pilnvaru termiņu vai atceļ viņu no amata ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu saskaņā ar 68. pantu;
 - l) iecel Izpilddirektora locekļus ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu saskaņā ar 53. pantu;

⁽¹⁾ Padomes Regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 (1968. gada 29. februāris), ar ko nosaka Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanās kārtību, kā arī paredz īpašus Komisijas ierēdņiem uz laiku piemērojamus pasākumus (OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.).

- m) pieņem pilnvaras Izpildkomitejas uzdevumiem, kā minēts 53. pantā;
- n) pieņem lēmumus saistībā ar 75. panta 2. punktā minēto vienošanos;
- o) ieceļ un atceļ Apelācijas padomju locekļus ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu saskaņā ar 55. pantu un 56. panta 4. punktu;
- p) pieņem lēmumu, kurā paredz noteikumus par valstu ekspertu norīkojumu uz Aģentūru saskaņā ar 69. pantu;
- q) pieņem krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kas ir samērīga ar krāpšanas riskiem, ņemot vērā veicamo pasākumu izmaksu un ieguvumu analīzi;
- r) nodrošina atbilstīgu reaģēšanu uz konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) izmeklēšanas un dažādiem iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumiem un novērtējumiem, pārbaudot, ka izpilddirektors ir veicis piemērotas darbības;
- s) pieņem noteikumus par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību attiecībā uz Valdes un Apelācijas padomju locekļiem, kā arī uz 5. panta 2. punktā minēto darba grupu un citu grupu dalībniekiem un citu personālu, uz ko neattiecas Civildienesta noteikumi. Šādos noteikumos ietver noteikumus par interešu deklarācijām un attiecīgā gadījumā – par jautājumiem, kas rodas pēc darba attiecību izbeigšanas;
- t) pieņem pamatnostādnes un to galveno elementu sarakstu, kas jāiekļauj sadarbības nolīgumos, kuri jānoslēdz starp Aģentūru un valstu drošības iestādēm, ņemot vērā 76. panta noteikumus;
- u) pieņem pamatmodeļus 76. panta 2. punktā minēto to nodevu un maksu finansiālam sadalījumam, kas jāmaksā pieteikuma iesniedzējiem, piemērojot 14., 20. un 21. pantu;
- v) izveido procedūras Aģentūras un tās darbinieku sadarbībai valstu tiesvedībā;
- w) pieņem darba grupu un citu grupu reglamentu un likmes, kas attiecas uz to locekļu ceļa un uzturēšanās izdevumiem, kā minēts 5. panta 5. un 9. punktā;
- x) no locekļu vidus ieceļ novērotāju, kas seko atlases procedūrai, ko Komisija piemēro izpilddirektora iecelšanai amatā;
- y) pieņem piemērotus noteikumus attiecībā uz Regulas Nr. 1 ⁽¹⁾ īstenošanu, saskaņā ar 74. panta 1. punktā paredzētajiem balsošanas noteikumiem.

2. Saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Civildienesta noteikumu 110. pantā, Valde pieņem lēmumu, piemērojot Civildienesta noteikumu 2. panta 1. punktu un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 6. pantu, ar ko attiecīgās iecelējinstiūcijas pilnvaras deleģē izpilddirektoram un paredz nosacījumus šāda pilnvaru deleģējuma apturēšanai. Izpilddirektors ir pilnvarots šīs pilnvaras deleģēt pakārtoti. Izpilddirektors ziņo Valdei par šādām pakārtotām deleģēšanām.

Piemērojot pirmo daļu, īpašu izņēmuma apstākļu dēļ Valde var ar lēmumu uz laiku apturēt iecelējinstiūcijas pilnvaru deleģējumu izpilddirektoram un izpilddirektora pakārtoti deleģētās pilnvaras un izpildīt tās pati vai deleģēt tās kādam no saviem locekļiem vai personāla loceklim, kurš nav izpilddirektors. Deleģētā persona par šāda deleģējuma īstenošanu ziņo Valdei.

52. pants

Plānošanas dokuments

1. Aģentūras Valde katru gadu līdz 30. novembrim pieņem plānošanas dokumentu, kurā ietver gada un daudzgadu programmas, ievērojot Komisijas atzinumu, un to nosūta dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un tīkliem, kas minēti 38. pantā. Gada darba programmā izklāsta darbības, kas Aģentūrai jāveic nākamajā gadā.

⁽¹⁾ Regula Nr. 1 (1958. gada 15. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV L 7, 6.10.1958., 385. lpp.).

Valde izveido atbilstīgas procedūras, kas piemērojamas plānošanas dokumenta pieņemšanai, tostarp, lai apspriestos ar attiecīgajām ieinteresētajām personām.

2. Plānošanas dokuments kļūst galīgs pēc Savienības vispārējā budžeta galīgās pieņemšanas, un, ja vajadzīgs, to atbilstīgi koriģē.

Ja Komisija 15 dienās pēc plānošanas dokumenta pieņemšanas paziņo, ka nepiekrīt šādam dokumentam, Valde divos mēnešos atkārtoti izskata programmu un to pieņem, vajadzības gadījumā ar grozījumiem, otrajā lasījumā vai nu ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu, ieskaitot visu Komisijas pārstāvju balsis, vai ar dalībvalstu pārstāvju vienprātīgu lēmumu.

3. Aģentūras gada darba programmā nosaka katram pasākumam nosprausto mērķi. Parasti katrs pasākums ir skaidri saistīts ar budžeta un cilvēku resursiem, kas vajadzīgi tā īstenošanai, saskaņā ar principiem, kas paredz budžeta līdzekļus sadalīt un pārvaldīt pa darbības jomām, un agrīnas ietekmes izvērtēšanas procedūru, kas paredzēta 8. panta 2. punktā.

4. Vajadzības gadījumā Valde groza pieņemto plānošanas dokumentu, kad Aģentūrai tiek piešķirts jauns uzdevums. Šāda jauna uzdevuma iekļaušanai veic analīzi par ietekmi uz cilvēkresursiem un budžeta resursiem saskaņā ar 8. panta 2. punktu, un tāpēc var būt vajadzīgs lēmums atlikt citus uzdevumus.

5. Aģentūras daudzgadu darba programmā izklāsta vispārējo stratēģisko plānu, ietverot mērķus, sagaidāmos rezultātus un izpildes rādītājus. Tajā arī nosaka resursu plānu, tostarp daudzgadu budžetu un darbiniekus. Par daudzgadu darba plāna projektu apspriežas ar Eiropas Parlamentu.

Resursu plānu atjaunina reizi gadā. Stratēģisko plānu atjaunina attiecīgā gadījumā, jo īpaši, lai reaģētu uz 82. pantā minētā novērtējuma un pārskatīšanas rezultātu.

53. pants

Izpildkomiteja

1. Valdei palīdz Izpildkomiteja.

2. Izpildkomiteja sagatavo lēmumus, ko pieņem Valde. Ja vajadzīgs steidzamības dēļ, tā, saņemot pilnvaru no Valdes, pieņem noteiktus pagaidu lēmumus Valdes vārdā, jo īpaši administratīvos un budžeta jautājumos.

Izpildkomiteja kopā ar Valdi nodrošina atbilstīgu reaģēšanu uz konstatējumiem un ieteikumiem, kas izriet no OLAF izmeklēšanas un dažādiem iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumiem un novērtējumiem, tostarp – ar piemērotām izpilddirektora darbībām.

Neskarot izpilddirektora pienākumus, kas izklāstīti 54. pantā, Izpildkomiteja izpilddirektoram palīdz un dod padomus Valdes lēmumu īstenošanā, lai pastiprinātu administratīvās un budžeta pārvaldības uzraudzību.

3. Izpildkomitejas sastāvā ir šādi locekļi:

a) Valdes priekšsēdētājs;

b) četri no pārējiem dalībvalstu pārstāvjiem Valdē; un

c) viens no Komisijas pārstāvjiem Valdē.

Valdes priekšsēdētājs darbojas kā Izpildkomitejas priekšsēdētājs.

Četrus dalībvalstu pārstāvjus un viņu aizstājējus ieceļ Valde, pamatojoties uz atbilstīgu kompetenci un pieredzi. Viņus ieceļot, Valde tiecas panākt dzimumu līdzsvarotu pārstāvību Izpildkomitejā.

4. Izpildkomitejas locekļu pilnvaru termiņš ir tāds pats kā Valdes locekļiem, ja vien Valde nepieņem lēmumu, ka pilnvaru termiņam jābūt īsākam.
5. Izpildkomitejas sanāksmes notiek vismaz reizi trijos mēnešos un, ja iespējams, vismaz divas nedēļas pirms Valdes sanāksmes. Izpildkomitejas priekšsēdētājs sasauc papildu sanāksmes pēc tās locekļu vai Valdes lūguma.
6. Valde nosaka Izpildkomitejas reglamentu, tiek periodiski informēta par Izpildkomitejas darbu, un tai ir pieeja Izpildkomitejas dokumentiem.

54. pants

Izpilddirektora pienākumi

1. Aģentūru vada tās izpilddirektors, kas, pildot savus pienākumus, ir pilnīgi neatkarīgs. Izpilddirektors par savu darbību atbild Valdes priekšā.
2. Neskarot Komisijas, Valdes vai Izpildkomitejas kompetenci, izpilddirektors nelūdz un nepieņem kādas valdības vai jebkādas citas struktūras norādījumus.
3. Saņemot lūgumu no Eiropas Parlamenta vai Padomes, izpilddirektors attiecīgajai iestādei ziņo par savu pienākumu izpildi.
4. Izpilddirektors ir Aģentūras likumīgais pārstāvis un pieņem lēmumus, ieteikumus, atzinumus un citus oficiālus Aģentūras aktus.
5. Izpilddirektors atbild par administratīvu Aģentūras darba vadīšanu un par to Aģentūras uzdevumu īstenošanu, kas tai uzdoti ar šo regulu. Izpilddirektora atbildībā jo īpaši ir:
 - a) Aģentūras darba ikdienas vadība;
 - b) Valdes pieņemto lēmumu īstenošana;
 - c) plānošanas dokumenta sagatavošana un tā iesniegšana Valdei pēc apspriešanās ar Komisiju;
 - d) plānošanas dokumenta īstenošana un, cik iespējams, atbildēšana uz palīdzības lūgumiem, kas saņemti no Komisijas saistībā ar Aģentūras uzdevumiem saskaņā ar šo regulu;
 - e) konsolidētā gada ziņojuma par Aģentūras darbību sagatavošana, ietverot kredītrikotāja deklarāciju, kurā norādīts, vai viņam ir pietiekama pārlicība saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) Nr. 1271/2013 47. panta 1. punkta b) apakšpunktu un šīs regulas 51. panta 1. punkta a) apakšpunktu, un tā iesniegšana Valdei izvērtēšanai un pieņemšanai;
 - f) visi vajadzīgie pasākumi, jo īpaši iekšēju administratīvu norādījumu pieņemšana un rīkojumu publicēšana, lai nodrošinātu Aģentūras darbību saskaņā ar šo regulu;
 - g) efektīvas pārraudzības sistēmas izveide, lai varētu salīdzināt Aģentūras veikumu ar tai noteiktajiem darbības mērķiem, un tādas regulāras izvērtēšanas sistēmas izveide, kas atbilst atzītiem profesionālajiem standartiem;
 - h) ikgadēja vispārīgā ziņojuma projekta sagatavošana, pamatojoties uz g) apakšpunktā minētajām pārraudzības un izvērtēšanas sistēmām, un tā iesniegšana Valdei;
 - i) Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmes projekta sastādīšana, ievērojot 64. pantu, un budžeta īstenošana, ievērojot 65. pantu;
 - j) vajadzīgo pasākumu veikšana, lai sekotu 38. pantā minēto valstu drošības iestāžu, izmeklēšanas struktūru un pārstāvības struktūru tīklu darbam;

- k) rīcības plāna sagatavošana, ievērojot iekšējo vai ārējo revīzijas ziņojumu un novērtējumu secinājumus, kā arī OLAF veikto izmeklēšanu, un ziņošana par paveikto divreiz gadā Komisijai un regulāri – Valdei;
- l) Savienības finansiālo interešu aizsargāšana, piemērojot pasākumus, lai novērstu krāpšanu, korupciju un jebkādas citas nelikumīgas darbības, veicot efektīvas pārbaudes un gadījumā, ja tiek atklāti pārkāpumi, atgūstot nepareizi izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā uzliekot iedarbīgas, samērīgas un atturošas administratīvās un finansiālās sankcijas;
- m) Aģentūras krāpšanas apkarošanas stratēģijas sagatavošana un iesniegšana Valdei apstiprināšanai;
- n) Aģentūras finanšu noteikumu projekta sagatavošana pieņemšanai Valdē saskaņā ar 66. pantu, kā arī to īstenošanas noteikumu sagatavošana;
- o) sadarbības nolīgumu slēgšana Aģentūras vārdā ar valstu drošības iestādēm saskaņā ar 76. pantu.

55. pants

Apelācijas padomju izveide un sastāvs

1. Saskaņā ar Valdes lēmumu Aģentūra izveido vienu vai vairākas Apelācijas padomes, kuras ir atbildīgas par 58. un 61. pantā minētajām pārsūdzības un šķīrējtiesas procedūrām.
2. Katrā Apelācijas padomē ir priekšsēdētājs un divi citi locekļi. Viņiem ir aizstājēji, kas viņus pārstāv viņu prombūtnes laikā vai ja rodas interešu konflikts.
3. Par Apelācijas padomju izveidi un sastāvu lemj katrā gadījumā atsevišķi; Apelācijas padomi var arī izveidot kā pastāvīgu struktūru uz laikposmu, kas nepārsniedz maksimums četrus gadus. Abos gadījumos piemēro šādu procedūru:
 - a) Komisija izveido kvalificētu speciālistu sarakstu, ņemot vērā atbilstīgu kompetenci un pieredzi un ievērojot atklātu atlases procedūru;
 - b) priekšsēdētāju, pārējos locekļus un viņu aizstājējus ieceļ Valde no a) apakšpunktā minētā saraksta. Ja Apelācijas padome nav izveidota kā pastāvīga struktūra, Valde ņem vērā pārsūdzības kārtībā vai šķīrējtiesā izskatītās lietas būtību un saturu un izvairās no jebkāda interešu konflikta saskaņā ar 57. pantu.
4. Ja Apelācijas padome uzskata, ka pārsūdzības būtība to prasa, tā var lūgt Valdi iecelt vēl divus papildu locekļus un viņu aizstājējus no 3. punkta a) apakšpunktā minētā saraksta.
5. Pēc Aģentūras priekšlikuma un pēc apspriešanās ar Valdi Komisija izstrādā Apelācijas padomju reglamentus, tostarp balsošanas noteikumus, procedūras pārsūdzības iesnieguma aizpildīšanai un nosacījumus izdevumu atmaksai to locekļiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 81. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
6. Apelācijas padomes procedūras sākotnējās izskatīšanas posmā var lūgt attiecīgo dalībvalstu ekspertus sniegt atzinumu, jo īpaši nolūkā precizēt attiecīgās valsts tiesību aktus.

56. pants

Apelācijas padomju locekļi

1. Pastāvīgas Apelācijas padomes gadījumā tās locekļu un aizstājēju amata pilnvaru laiks ir ierobežots līdz maksimāli četriem gadiem, un to var pagarināt vienu reizi. Pārējos gadījumos amata pilnvaru laiks ir ierobežots un atbilst pārsūdzības kārtībā vai šķīrējtiesā izskatītās lietas ilgumam.
2. Apelācijas padomju locekļi ir neatkarīgi no visām pusēm, kas ir iesaistītas lietas izskatīšanā pārsūdzības kārtībā vai šķīrējtiesā, un nedrīkst pildīt nekādus citus pienākumus Aģentūrā. Apspriešanās un lēmumu pieņemšanā viņus nesaista nekādi norādījumi, un viņi nav iesaistīti interešu konfliktos.

3. Apelācijas padomju locekļi nav Aģentūras darbinieki, un viņi saņem atalgojumu par faktisko darbu saistībā ar konkrētu pārsūdzības kārtībā vai šķīrējtiesā izskatītu lietu.
4. Apelācijas padomju locekļus viņu pilnvaru termiņa laikā var atsaukt tikai gadījumā, ja šādai atsaukšanai ir nopietns pamatojums un Valde pieņem par to lēmumu.
5. Apelācijas padomju locekļus viņu pilnvaru termiņa laikā var svītrot no kvalificētu ekspertu saraksta tikai gadījumā, ja šādai svītrosānai ir nopietns pamatojums un Komisija pieņem par to lēmumu.

57. pants

Izslēgšana un iebildumi

1. Apelācijas padomju locekļi nedrīkst piedalīties pārsūdzības vai šķīrējtiesas procesos, ja viņi tajos ir personīgi ieinteresēti, ja viņi jau iepriekš ir bijuši tajos iesaistīti kā vienas procesā iesaistītas puses pārstāvji vai ja viņi ir piedalījušies pārsūdzētā lēmuma pieņemšanā.
2. Ja Apelācijas padomes loceklis uzskata, ka viņam pašam vai jebkuram citam loceklim nav atbilstīgi piedalīties pārsūdzības vai šķīrējtiesas procesā kāda 1. punktā minēta iemesla dēļ vai kāda cita iemesla dēļ, minētais loceklis informē Apelācijas padomi, kas lemj par attiecīgās personas izslēgšanu, balstoties uz Valdes pieņemtajiem noteikumiem, ievērojot 51. panta 1. punkta s) apakšpunktu.
3. Jebkura no pārsūdzības vai šķīrējtiesas procesā iesaistītajām pusēm saskaņā ar reglamentu, kas izveidots, ievērojot 55. panta 5. punktu, var iebilst pret jebkuru Apelācijas padomes locekli, pamatojoties uz jebkuru no šā panta 1. punktā sniegtajiem pamatojumiem vai ja minēto locekli tur aizdomās par neobjektivitāti. Nevienu iebildumu nedrīkst pamatot ar attiecīgā locekļa valstspiederību.
4. Iebildums saskaņā ar 3. punktu ir pieņemams tikai tad, ja tas iesniegts pirms Apelācijas padomes procedūras uzsākšanas vai ja iebilduma pamatā esošā informācija kļūst zināma pēc procedūras uzsākšanas, Apelācijas padomes reglamentā noteiktajos termiņos. Attiecīgajam Apelācijas padomes loceklim paziņo par iebildumu, un viņš paziņo, vai piekrīt tam, ka tiek izslēgts. Ja viņš tam nepiekrīt, Valde pieņem lēmumu tās reglamentā noteiktajos termiņos vai, ja atbilde nav sniegta, pēc atbildes sniegšanai paredzētā termiņa beigām.
5. Apelācijas padomes lēmumu par rīcību 2., 3. un 4. punktā paredzētajos gadījumos pieņem bez attiecīgā locekļa līdzdalības. Lai pieņemtu šo lēmumu, attiecīgo locekli Apelācijas padomē aizstāj ar viņa aizstājēju. Valde tiek informēta par Apelācijas padomes pieņemtajiem lēmumiem.

58. pants

Lēmumu un bezdarbības pārsūdzība

1. Apelācijas padomei var iesniegt pārsūdzību pret lēmumu, ko Aģentūra pieņēmusi saskaņā ar 14., 20., 21. un 22. pantu, vai ja Aģentūra nerīkojas piemērojamajos termiņos, un pēc 60. pantā minētās iepriekšējas pārskatīšanas pabeigšanas.
2. Pārsūdzība, kas iesniegta, ievērojot 1. punktu, neaptur attiecīgā lēmuma piemērošanu. Tomēr pēc iesaistīto pušu lūguma Apelācijas padome var pieņemt lēmumu, ka attiecīgā pārsūdzība izraisa atlikšanu, ja tā uzskata, ka lietas apstākļi, piemēram, ietekme uz drošību, to atļauj. Šādā gadījumā Apelācijas padome sniedz sava lēmuma pamatojumu.

59. pants

Personas, kas tiesīgas iesniegt pārsūdzību, termiņi un forma

1. Jebkura fiziska vai juridiska persona var iesniegt pārsūdzību pret lēmumu, ko Aģentūra tai adresējusi vai kas tieši un individuāli skar minēto personu, ievērojot 14., 20. un 21. pantu, vai ja Aģentūra nerīkojas piemērojamajos termiņos.

2. Pārsūdzību kopā ar tās pamatojumu iesniedz rakstveidā saskaņā ar 55. panta 5. punktā minēto reglamentu divos mēnešos pēc pasākuma paziņošanas attiecīgajai personai vai, ja personai par pasākumu nav paziņots, divos mēnešos no dienas, kad minētā persona par to uzzinājusi.

Pārsūdzību par nerīkošanos Aģentūrai iesniedz rakstiski divos mēnešos pēc tā termiņa beigām, kas noteikts attiecīgajā pantā.

60. pants

Iepriekšēja pārskatīšana

1. Ja Aģentūra uzskata, ka pārsūdzība ir pieņemama un labi pamatota, tā labo 58. panta 1. punktā minēto lēmumu vai bezdarbību. To nepiemēro gadījumos, kad pārsūdzētais lēmums skar vēl citu pārsūdzības procesā iesaistītu pusi.
2. Ja lēmums nav labots vienā mēnesī pēc pārsūdzības saņemšanas, Aģentūra nekavējoties pieņem lēmumu, vai apturēt vai neapturēt sava lēmuma piemērošanu, un nodod pārsūdzību vienai no Apelācijas padomēm.

61. pants

Šķīrējtiesas procedūra

Gadījumā, kad starp Aģentūru un valsts drošības iestādi vai iestādēm, ievērojot Direktīvas (ES) 2016/797 21. panta 7. punktu un 24. pantu un Direktīvas (ES) 2016/798 10. panta 7. punktu un 17. panta 5. un 6. punktu, pastāv domstarpības, Apelācijas padome, kas nozīmēta lietai, pēc attiecīgās valsts drošības iestādes vai attiecīgo iestāžu lūguma darbojas kā šķīrējtiesa. Šādā gadījumā Apelācijas padome pieņem lēmumu par to, vai atstāt spēkā Aģentūras nostāju.

62. pants

Pārsūdzību un šķīrējtiesā iesniegtu lietu izskatīšana un lēmumi par tām

1. Apelācijas padome trīs mēnešos pēc pārsūdzības iesniegšanas pieņem lēmumu apmierināt vai noraidīt minēto pārsūdzību. Pārbaudot pārsūdzību vai rīkojoties kā šķīrējtiesa, Apelācijas padome rīkojas termiņos, kas noteikti tās reglamentā. Tik bieži, cik vajadzīgs, tā uzaicina pārsūdzības procesā iesaistītās puses noteiktos termiņos iesniegt piezīmes par tās paziņojumiem vai par citu pārsūdzībā iesaistīto pušu paziņojumiem. Pārsūdzības procesā iesaistītajām pusēm ir tiesības izteikties mutiski.
2. Attiecībā uz šķīrējtiesu Aģentūra savu galīgo lēmumu pieņem saskaņā ar procedūrām, kas minētas Direktīvas (ES) 2016/797 21. panta 7. punktā un Direktīvas (ES) 2016/798 10. panta 7. punktā.
3. Ja Apelācijas padome secina, ka pārsūdzībai ir pamatots iemesls, tā lietu nosūta Aģentūrai. Aģentūra pieņem galīgo lēmumu saskaņā ar Apelācijas padomes secinājumiem un sniedz minētā lēmuma pamatojumu. Aģentūra attiecīgi informē pārsūdzības procesa puses.

63. pants

Prasības celšana Eiropas Savienības Tiesā

1. Prasības atcelt Aģentūras lēmumus, kas pieņemti, ievērojot 14., 20. un 21. pantu, vai prasības saistībā ar bezdarbību piemērojamajos termiņos var tikt iesniegtas Eiropas Savienības Tiesā tikai tad, kad ir pabeigta pārsūdzības procedūra Aģentūrā saskaņā ar 58. pantu.
2. Aģentūra veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu Eiropas Savienības Tiesas spriedumu.

10. NODAĻA

FINANŠU NOTEIKUMI

64. pants

Budžets

1. Visu Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmi sagatavo katram finanšu gadam, kas atbilst kalendārajam gadam, un to iekļauj Aģentūras budžetā.
2. Neskarot citus līdzekļus, Aģentūras ieņēmumus veido:
 - a) Savienības iemaksas un Savienības struktūru dotācijas;
 - b) visas iemaksas no trešām valstīm, kuras piedalās Aģentūras darbā saskaņā ar 75. pantu;
 - c) nodevas, ko maksā Aģentūras saskaņā ar 14., 20. un 21. pantu izsniegto sertifikātu un atļauju pieteikuma iesniedzēji un turētāji;
 - d) atlīdzība par publikācijām, apmācību un citiem Aģentūras sniegtiem pakalpojumiem;
 - e) jebkura dalībvalstu, trešo valstu vai citu subjektu brīvprātīgi veikta finansiāla iemaksa ar noteikumu, ka šāda iemaksa ir pārredzama, budžetā skaidri norādīta un ka tā negatīvi neietekmē Aģentūras neatkarību un objektivitāti.
3. Aģentūras izdevumus veido personāla, administratīvās, infrastruktūras un darbības izmaksas.
4. Ieņēmumi un izdevumi ir līdzsvarā.
5. Pamatojoties uz izpilddirektora sagatavotu projektu, Valde katru gadu sastāda Aģentūras ieņēmumu un izdevumu tāmi nākamajam finanšu gadam, veidojot budžetu saskaņā ar principu par atbilstību darbības jomām. Minēto tāmi, kurā ietilpst štatu saraksta projekts, Valde vēlākais 31. janvārī nosūta Komisijai.
6. Komisija tāmi kopā ar Savienības provizorisku vispārējā budžeta projektu nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.
7. Pamatojoties uz tāmi, Komisija Savienības provizorisksajā vispārējā budžeta projektā ieraksta aplēses, kuras tā uzskata par nepieciešamām štatu sarakstam, un iemaksas apmēru, kas jāmaksā no vispārējā budžeta, un tos tā iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar LESD 314. pantu kopā ar aprakstu un pamatojumu par visām atšķirībām starp Aģentūras tāmi un subsīdijas apmēru, kas jāmaksā no vispārējā budžeta.
8. Eiropas Parlaments un Padome apstiprina iemaksu apropriācijas Aģentūrai. Eiropas Parlaments un Padome apstiprina Aģentūras štatu sarakstu.
9. Budžetu pieņem Valde ar balsstiesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu. Aģentūras budžets kļūst par galīgu pēc Savienības vispārējā budžeta galīgās pieņemšanas. Vajadzības gadījumā to attiecīgi koriģē.
10. Jebkuriem ar īpašumu saistītiem projektiem, kuriem var būt ievērojamas finansiālas sekas attiecībā uz Aģentūras budžetu, piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 ⁽¹⁾ 203. pantu.

65. pants

Budžeta izpilde un kontrole

1. Izpilddirektors izpilda Aģentūras budžetu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

2. Pēc katra finanšu gada beigām līdz 1. martam Aģentūras grāmatvedis iesniedz Komisijas grāmatvedim provizoriskus pārskatus kopā ar budžeta un finanšu pārvaldības ziņojumu par minēto finanšu gadu. Komisijas grāmatvedis konsolidē iestāžu un decentralizēto struktūru provizoriskos pārskatus saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 147. pantu.

3. Pēc katra finanšu gada beigām līdz 31. martam Komisijas grāmatvedis nosūta Revīzijas palātai provizoriskus Aģentūras pārskatus kopā ar budžeta un finanšu pārvaldības ziņojumu par minēto finanšu gadu. Ziņojumu par attiecīgā finanšu gada budžeta un finanšu pārvaldību nosūta arī Eiropas Parlamentam un Padomei.

Revīzijas palāta minētos pārskatus izskata saskaņā ar LESD 287. pantu. Tā katru gadu publicē ziņojumu par Aģentūras darbību.

4. Saņēmis Revīzijas palātas apsvērumus par Aģentūras provizoriskajiem pārskatiem, grāmatvedis, ievērojot Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 148. pantu, sastāda Aģentūras galīgos pārskatus. Izpilddirektors tos iesniedz Valdei tās atzinuma saņemšanai.

5. Valde sniedz atzinumu par Aģentūras galīgajiem pārskatiem.

6. Pēc katra finanšu gada beigām līdz 1. jūlijam grāmatvedis galīgos pārskatus kopā ar Valdes atzinumu nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.

7. Aģentūras galīgos pārskatus publicē.

8. Izpilddirektors nosūta Revīzijas palātai atbildi uz tās apsvērumiem līdz 30. septembrim pēc katra finanšu gada. Minēto atbildi viņš nosūta arī Valdei un Komisijai.

9. Izpilddirektors Eiropas Parlamentam pēc tā pieprasījuma sniedz visu informāciju, kas vajadzīga attiecīgā finanšu gada budžeta izpildes apstiprinājuma procedūras netraucētai piemērošanai saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 165. panta 3. punktu.

10. Eiropas Parlaments pēc ieteikuma, ko sniegusi Padome, kura pieņēmusi lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, līdz N+2 gada 15. maijam sniedz izpilddirektoram budžeta izpildes apstiprinājumu par N gadu.

66. pants

Finanšu noteikumi

Pēc apspriešanās ar Komisiju Valde pieņem finanšu noteikumus, kas piemērojami Aģentūrai. Ar tiem nedrīkst atkāpties no Deleģētās regulas (ES) Nr. 1271/2013, ja vien šāda atkāpšanās nav īpaši nepieciešama Aģentūras darbībai un Komisija nav devusi tai iepriekšēju piekrišanu.

11. NODAĻA

PERSONĀLS

67. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Uz Aģentūras personālu attiecas Civildienesta noteikumi, Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība un noteikumi, kuri pieņemti, Savienības iestādēm savstarpēji vienojoties, lai īstenotu minētos Civildienesta noteikumus.

2. Neskarot šīs regulas 51. panta 1. punkta j) apakšpunktu, īstenošanas noteikumi, ko Komisija pieņēmusi, lai īstenotu Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, tostarp vispārējie īstenošanas noteikumi, analogiski tiek piemēroti Aģentūrai saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. pantu.

3. Aģentūra veic piemērotus administratīvus pasākumus, *inter alia*, ar apmācību un preventīvām stratēģijām, lai organizētu savus pakalpojumus tādā veidā, lai izvairītos no jebkāda interešu konflikta.

68. pants

Izpilddirektors

1. Izpilddirektoru pieņem darbā kā pagaidu darbinieku saskaņā ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības 2. panta a) punktu.
2. Izpilddirektoru ieceļ Valde, pamatojoties uz nopelniem, dokumentētām administratīvām un vadības iemaņām un atbilstīgām zināšanām un pieredzi transporta nozarē, no Komisijas ierosināta vismaz trīs kandidātu saraksta pēc atklātas un pārredzamas atlases procedūras pēc tam, kad paziņojums par vakanci publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un attiecīgā gadījumā arī citur. Pirms lēmuma pieņemšanas Valdē 51. panta 1. punkta x) apakšpunktā minētais novērotājs ziņo par procedūru.

Lai noslēgtu izpilddirektora darba līgumu, Aģentūru pārstāv Valdes priekšsēdētājs.

Pirms iecelšanas amatā Valdes izraudzīto kandidātu var uzaicināt sniegt paziņojumu Eiropas Parlamenta kompetentajā komitejā un atbildēt uz komitejas locekļu jautājumiem.

3. Izpilddirektora amata pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Līdz minētā termiņa beigām Komisija veic izvērtējumu, kurā ņem vērā izpilddirektora snieguma izvērtējumu un turpmākos Aģentūras uzdevumus un problēmas.
4. Valde, rīkojoties pēc Komisijas priekšlikuma, kurā ņemts vērā 3. punktā minētais izvērtējums, var pagarināt izpilddirektora amata pilnvaru termiņu vienu reizi uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus.
5. Valde informē Eiropas Parlamentu par savu nodomu pagarināt izpilddirektora amata pilnvaru termiņu. Vienā mēnesī pirms pilnvaru termiņa pagarināšanas izpilddirektoru var uzaicināt sniegt paziņojumu Eiropas Parlamenta kompetentajā komitejā un atbildēt uz jebkuru komitejas locekļu jautājumu.
6. Izpilddirektors, kura pilnvaras ir pagarinātas, nedrīkst piedalīties citā atlases procedūrā uz šo pašu amatu pēc tam, kad amata pilnvaru termiņš ir ticis pagarināts.
7. Izpilddirektoru var atcelt no amata, tikai pamatojoties uz Valdes lēmumu, kura lemj pēc Komisijas vai pēc trešdaļas tās locekļu lūguma.

69. pants

Norīkoti valstu eksperti un pārējie darbinieki

Aģentūra var izmantot valstu norīkotos ekspertus vai citus darbiniekus, ko Aģentūra nenodarbina saskaņā ar Civildienesta noteikumiem un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību.

Neskarot Aģentūrai piemērojamās attiecīgās Komisijas lēmumā paredzētos noteikumus par valstu ekspertu norīkošanu, Valde pieņem lēmumu, izklāstot noteikumus par valstu ekspertu norīkojumu uz Aģentūru, tostarp noteikumus par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību un par attiecīgiem ierobežojumiem gadījumos, kuros valstu ekspertu neatkarība un objektivitāte varētu tikt apdraudēta.

12. NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

70. pants

Privilēģijas un imunitāte

Uz Aģentūru un tās personālu attiecas Protokols Nr. 7 par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā.

71. pants

Mītnes nolīgums un darbības nosacījumi

1. Ja vēl nav nodrošināti vai rakstiskā nolīgumā paredzēti vajadzīgie pasākumi attiecībā uz Aģentūras izmitināšanu uzņēmējā dalībvalstī un to, kas minētajai dalībvalstij ir jānodod Aģentūras rīcībā, kā arī speciālie noteikumi, ko minētajā dalībvalstī piemēro izpildītājam, Aģentūras Valdes locekļiem, Aģentūras personālam un viņu ģimenes locekļiem, tad saskaņā ar uzņēmējas valsts tiesību sistēmu starp Aģentūru un uzņēmēju dalībvalsti tiek noslēgts nolīgums par visiem minētajiem elementiem – pēc tam, kad ir saņemts Aģentūras Valdes apstiprinājums, bet ne vēlāk kā 2017. gada 16. jūnijā. Minētais nolīgums var tikt noslēgts mītnes nolīguma veidā.
2. Uzņēmēja dalībvalsts nodrošina labākos iespējamus apstākļus Aģentūras labai darbībai, tostarp Eiropas ievirzes mācību iestādes un piemērotus transporta savienojumus.

72. pants

Atbildība

1. Aģentūras līgumisko atbildību reglamentē tiesību akti, kas piemērojami attiecīgajam līgumam.
2. Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir pieņemt nolēmumus, ievērojot jebkuru šķērējietas klauzulu, kas ietverta Aģentūras noslēgtā līgumā.
3. Ja pastāv ārpuslīgumiska atbildība, Aģentūra saskaņā ar vispārīgiem principiem, kas ir kopīgi dalībvalstu tiesību aktiem, atlīdzina visu kaitējumu, ko nodarījušas Aģentūras struktūrvienības vai darbinieki, pildot savus pienākumus.
4. Strīdi, kas saistīti ar 3. punktā minēto kaitējumu atlīdzināšanu, ir Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā.
5. Darbinieku personisko atbildību pret Aģentūru reglamentē viņiem piemērojami noteikumi, kas paredzēti Civildienesta noteikumos vai Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā.

73. pants

Sadarbība ar valsts tiesu iestādēm

Ja risinās valsts tiesvedība, kurā Aģentūra ir iesaistīta tā iemesla dēļ, ka tā ir veikusi savus uzdevumus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 19. pantu un 21. panta 6. punktu un Direktīvas (ES) 2016/798 10. panta 6. punktu, tad Aģentūra un tās personāls bez liekas kavēšanās sadarbojas ar valsts kompetentajām tiesu iestādēm. Valde saskaņā ar 51. panta 1. punkta v) apakšpunktu ievieš piemērotas procedūras, kas piemērojamas šādās situācijās.

74. pants

Valodu lietošana

1. Uz Aģentūru attiecas Regula Nr. 1. Ja vajadzīgs, Valde pieņem piemērotus noteikumus minētās regulas īstenošanai.
Pēc Valdes locekļa pieprasījuma minēto lēmumu pieņem vienprātīgi.
2. Aģentūras darbam vajadzīgos tulkošanas pakalpojumus sniedz Eiropas Savienības Iestāžu tulkošanas centrs.

75. pants

Trešo valstu dalība Aģentūras darbā

1. Neskarot 44. pantu, Aģentūras darbā var piedalīties trešās valstis, jo īpaši valstis, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, paplašināšanās politikas valstis un EBTA valstis, kuras ir noslēgušas nolīgumus ar Savienību, ar kuriem attiecīgās valstis ir pieņēmušas un piemēro Savienības tiesību aktus vai tiem līdzvērtīgus valsts pasākumus jomā, uz ko attiecas šī regula, saskaņā ar LESD 218. pantā izklāstīto procedūru.

2. Saskaņā ar 1. punktā minēto nolīgumu attiecīgajiem noteikumiem starp Aģentūru un attiecīgajām trešām valstīm tiek noteikta vienošanās, kurā paredz detalizētus noteikumus par minēto trešo valstu dalību Aģentūras darbā un jo īpaši par tādas dalības raksturu un apmēru. Minētā vienošanās iekļauj noteikumus par finansiālām iemaksām un personālu. Tā var paredzēt attiecīgo trešo valstu pārstāvību Valdē bez balsstiesībām.

Aģentūra paraksta vienošanos, kad saņēmusi Komisijas un Valdes piekrišanu.

76. pants

Sadarbība ar valstu iestādēm un struktūrām

1. Aģentūra un valstu drošības iestādes noslēdz sadarbības nolīgumus saistībā ar 14., 20. un 21. panta īstenošanu, ņemot vērā 51. panta 1. punkta t) apakšpunktu.

2. Sadarbības nolīgumi var būt īpaši nolīgumi vai pamatnolīgumi, un tajos var iesaistīt vienu vai vairākas valsts drošības iestādes. Tie ietver konkrētu aprakstu par uzdevumiem un sasniedzamo rezultātu nosacījumiem, paredz termiņus, ko piemēro to sasniegšanai, un nosaka veidu, kādā nodevas un maksas, kas jāmaksā pieteikuma iesniedzējam, sadalāmas starp Aģentūru un valsts drošības iestādēm. Šādā sadalījumā ņem vērā 51. panta 1. punkta u) apakšpunktā minēto pamatmodeli.

3. Sadarbības nolīgumos var ietvert arī konkrētus sadarbības pasākumus gadījumos, ja saistībā ar tīkliem ir nepieciešama konkrēta zinātība ģeogrāfisku vai vēsturisku iemeslu dēļ, lai pieteikuma iesniedzējam mazinātu administratīvo slogu un izmaksas. Gadījumos, kad šādi tīkli ir izolēti no pārējās Savienības dzelzceļa sistēmas, šāda īpaša sadarbības kārtība var ietvert iespēju piešķirt uzdevumus attiecīgajām valstu drošības iestādēm, ja tas vajadzīgs, lai nodrošinātu līdzekļu efektīvu un samērīgu piešķiršanu.

4. Tajās dalībvalstīs, kurās dzelzceļa tīkla sliežu ceļa platums atšķiras no Savienības galvenā dzelzceļa tīkla un tam ir identiskas tehniskās un ekspluatācijas prasības ar kaimiņos esošām trešām valstīm, daudzpusējā sadarbības nolīgumā iesaista visas minēto dalībvalstu attiecīgās valstu drošības iestādes, kā paredzēts Direktīvas (ES) 2016/797 21. panta 15. punkta un Direktīvas (ES) 2016/798 11. panta 3. punktā.

5. Sadarbības nolīgumi tiek noslēgti, pirms Aģentūra veic savus uzdevumus saskaņā ar 83. panta 4. punktu.

6. Aģentūra var slēgt nolīgumus ar citām valstu iestādēm un kompetentām struktūrām saistībā ar 14., 20. un 21. panta īstenošanu.

7. Sadarbības nolīgumi neskar Aģentūras vispārējo atbildību par tās uzdevumu izpildi, kā paredzēts 14., 20. un 21. pantā.

8. Aģentūra un valstu drošības iestādes var sadarboties un veikt paraugprakses apmaiņu saistībā ar Direktīvas (ES) 2016/797 un Direktīvas (ES) 2016/798 īstenošanu.

77. pants

Pārredzamība

1. Uz Aģentūras rīcībā esošiem dokumentiem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 ⁽¹⁾.

Valde pieņem praktisko kārtību Regulas (EK) Nr. 1049/2001 īstenošanai līdz 2017. gada 16. jūnijam.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.).

Par lēmumiem, ko Aģentūra pieņem, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1049/2001 8. pantu, var iesniegt sūdzību ombudam vai iesniegt prasību Eiropas Savienības Tiesā, attiecīgi, saskaņā ar LESD 228. un 263. pantu.

2. Aģentūra publicē savus ieteikumus, atzinumus, pētījumus, ziņojumus un ietekmes izvērtējumu rezultātus savā tīmekļa vietnē, neskarot 1. punktu un pēc tam, kad visi konfidenciālie materiāli ir izņemti.

3. Aģentūra nodod atklātībai 46. pantā uzskaitīto Aģentūras vadības un administratīvās struktūras locekļu interešu deklarācijas.

Uz personas datu apstrādi Aģentūrā attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 ⁽¹⁾.

4. Valde pieņem pasākumus, lai nodrošinātu, ka Aģentūra savā tīmekļa vietnē sniedz efektīvu, lietotājam draudzīgu un viegli pieejamu informāciju par dzelzceļa savstarpējās izmantojamības un drošības procesiem un par citiem attiecīgiem dzelzceļa dokumentiem.

78. pants

Drošības noteikumi klasificētas vai sensitīvas informācijas aizsardzībai

Aģentūra piemēro principus, kas ietverti Komisijas drošības noteikumos, lai aizsargātu Eiropas Savienības klasificēto informāciju (ESKI) un sensitīvu neklasificētu informāciju, kā izklāstīts Komisijas Lēmumā (ES, Euratom) 2015/444 ⁽²⁾. Tas *inter alia* aptver noteikumus par tādas informācijas apmaiņu, apstrādi un uzglabāšanu.

79. pants

Krāpšanas apkarošana

1. Lai atvieglotu cīņu pret krāpšanu, korupciju un citām nelikumīgām darbībām, uz kurām attiecas Regula (EK) Nr. 1073/1999, Aģentūra līdz 2016. gada 16. decembrim pievienojas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam par iekšējo izmeklēšanu, ko veic OLAF, un pieņem atbilstīgus noteikumus, kas piemērojami visiem Aģentūras darbiniekiem, izmantojot minētā nolīguma pielikumā sniegto paraugu.

2. Eiropas Revīzijas palātai ir pilnvaras veikt revīziju, pamatojoties uz dokumentiem un veicot pārbaudes uz vietas, attiecībā uz visiem dotāciju saņēmējiem, līgumslēdzējiem un apakšuzņēmējiem, kas no Aģentūras saņēmuši Savienības līdzekļus.

3. OLAF var veikt pārbaudes, tostarp klātienes pārbaudes un inspekcijas, saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas izklāstītas Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ⁽³⁾, lai noteiktu, vai notikusi jebkāda krāpšana, korupcija vai kāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finansiālās intereses saistībā ar Aģentūras finansētu dotāciju vai līgumu.

4. Neskarot 1., 2. un 3. punktu, Aģentūras sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, līgumos, dotāciju līgumos un dotāciju piešķiršanas lēmumos ietver noteikumus, kas skaidri pilnvaro Eiropas Revīzijas palātu un OLAF veikt šādas revīzijas un izmeklēšanas saskaņā ar to attiecīgo kompetenci.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

13. NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

80. pants

Īstenošanas akti, kas attiecas uz nodevām un maksām

1. Ņemot par pamatu 2. un 3. punktā izklāstītos principus, Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka:

- a) nodevas un maksas, kas maksājamas Aģentūrai, jo īpaši piemērojot 14., 20., 21. un 22. pantu; un
- b) samaksas nosacījumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 81. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. Nodevas un maksas iekasē par:

- a) atļauju izdošanu un atjaunošanu ritekļu un ritekļu tipu laišanai tirgū;
- b) vienoto drošības sertifikātu izdošanu un atjaunošanu;
- c) pakalpojumu sniegšanu; šajā saistībā maksājāmās nodevas un maksas atspoguļo katra atsevišķa pakalpojuma faktiskās izmaksas;
- d) apstiprinājuma lēmumu izdošanu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 19. pantu.

Nodevas un maksas var iekasēt par pārsūdzības lietu izskatīšanu.

Visas nodevas un maksas izsaka un maksā euro.

Nodevas un maksas ir noteiktas pārredzami, taisnīgi un vienlīdzīgi, ņemot vērā Eiropas dzelzceļa nozares konkurētspēju. Tās pieteikumu iesniedzējiem nesagādā lieku finanšu slogu. Attiecīgā gadījumā ņem vērā mazo un vidējo uzņēmumu īpašās vajadzības, tostarp iespēju sadalīt samaksu vairākos maksājumos un posmos.

Nodevu par apstiprinājuma lēmuma izdošanu nosaka samērīgi, ņemot vērā atļaujas piešķiršanas procesa dažādos posmus ERTMS lauka iekārtu projektiem un katrā posmā nepieciešamo darba apjomu. Atskaitēs skaidri norāda nodevu sadalījumu.

Nosaka saprātīgus nodevu un maksu samaksas termiņus, ņemot vērā Direktīvas (ES) 2016/797 19. pantā un 21. pantā un Direktīvas (ES) 2016/798 10. pantā paredzēto procedūru termiņus.

3. Nodevu un maksu summas nosaka tādā līmenī, lai nodrošinātu, ka attiecīgie ienākumi no tām ir pietiekami, lai pilnā apjomā segtu sniegto pakalpojumu izmaksas, tostarp tās attiecīgās izmaksas, kas rodas, veicot uzdevumus, kas doti valsts drošības iestādēm saskaņā ar 76. panta 2. un 3. punktu. Minētajās izmaksās jo īpaši atspoguļo visus Aģentūras izdevumus, kas attiecināmi uz personālu, kurš ir iesaistīts šā panta 2. punktā minētajās darbībās, tostarp darba devēja proporcionālās iemaksas pensiju shēmā. Ja to pakalpojumu sniegšanas rezultātā, uz kuriem attiecas nodevas un maksas, atkartojas ievērojama nelīdzsvarotība, minēto nodevu un maksu apmērus pārskata. Minētās nodevas un maksas piešķir Aģentūrai kā ieņēmumus.

Nosakot nodevu un maksu apmērus, Komisija ņem vērā:

- a) sertifikātu darbības telpu;
- b) atļauju izmantošanas telpu; un
- c) dzelzceļa pārvadājumu veidu un apjomu.

81. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 51. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu. Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

82. pants

Novērtēšana un pārskatīšana

1. Ne vēlāk kā 2020. gada 16. jūnijā un pēc tam reizi piecos gados Komisija uzdod veikt novērtēšanu, jo īpaši, lai izvērtētu Aģentūras un tās darba prakses ietekmi, lietderību un efektivitāti, ņemot vērā visu attiecīgo Revīzijas palātas darbu, attiecīgo ieinteresēto personu, tostarp valstu drošības iestāžu, dzelzceļa nozares, sociālo partneru un patērētāju organizāciju pārstāvju, viedokļus un ieteikumus. Novērtēšanā jo īpaši pievēršas vajadzībai grozīt Aģentūras darba uzdevumus un jebkurām tādu grozījumu finansiālajām sekām.
2. Līdz 2023. gada 16. jūnijam Komisija, lai noteiktu, vai ir vajadzīgi uzlabojumi, izvērtē ritekļu atļauju piešķiršanas un drošības sertifikācijas duālās sistēmas darbību, ar to saistīto vienas pieturas aģentūru un ERTMS harmonizētu īstenošanu Savienībā.
3. Komisija nosūta novērtējuma ziņojumu kopā ar saviem secinājumiem par to Eiropas Parlamentam, Padomei un Valdei. Novērtējuma rezultātus publisko.
4. Katram otrajam novērtējumam pievieno arī novērtējumu par Aģentūras sasniegtajiem rezultātiem, ņemot vērā tās mērķi, pilnvaras un uzdevumus.

83. pants

Pārejas noteikumi

1. Aģentūra aizstāj un pārņem visas ar Regulu (EK) Nr. 881/2004 izveidotās Eiropas Dzelzceļa aģentūras īpašumtiesības, nolīgumus, tiesiskos pienākumus, darba līgumus, finansiālās saistības un pasīvus.
2. Atkāpjoties no 47. panta, Valdes locekļi, kuri iecelti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 881/2004 pirms 2016. gada 15. jūnija, paliek amatā kā Valdes locekļi līdz viņu pilnvaru termiņa beigām, neskarot katras dalībvalsts tiesības iecelt jaunu pārstāvi.

Atkāpjoties no 54. panta, izpilddirektors, kurš ir iecelts saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 881/2004, paliek amatā līdz viņa pilnvaru termiņa beigām.
3. Atkāpjoties no 67. panta, visus darba līgumus, kas ir spēkā 2016. gada 15. jūnijā, patur spēkā līdz to beigu termiņam.
4. Aģentūra veic sertifikācijas un atļauju izsniegšanas uzdevumus, ievērojot ar 14., 20. un 21. pantu un uzdevumus, kas minēti 22. pantā, vēlākais no 2019. gada 16. jūnija, ievērojot Direktīvas (ES) 2016/797 54. panta 4. punktu un Direktīvas (ES) 2016/798 31. panta 3. punktu.

84. pants

Atcelšana

Regula (EK) Nr. 881/2004 ar šo tiek atcelta.

85. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2016. gada 11. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. A. HENNIS-PLASSCHAERT

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2016/797

(2016. gada 11. maijs)

par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Eiropas Savienībā

(pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. panta 1. punktu, 170. un 171. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/57/EK ⁽⁴⁾ vairākkārt ir izdarīti būtiski grozījumi. Ievērojot to, ka ir jāveic turpmāki grozījumi, skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.
- (2) Lai nodrošinātu Savienības iedzīvotājiem, uzņēmējiem un kompetentajām iestādēm iespēju pilnībā izmantot priekšrocības, kas rodas, izveidojot vienotu Eiropas dzelzceļa telpu, būtu lietderīgi jo īpaši uzlabot valstu dzelzceļa tīklu savstarpējo savienojamību un savstarpējo izmantojamību, kā arī piekļuvi minētajiem tīkliem, un īsteno jebkurus pasākumus, kas var būt vajadzīgi tehnisko normu saskaņošanas jomā, kā paredzēts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 171. pantā.
- (3) Centieniem panākt savstarpēju izmantojamību Savienības dzelzceļa sistēmā vajadzētu radīt iespēju noteikt optimālu tehniskās harmonizācijas līmeni un veicināt, uzlabot un attīstīt starptautiskos dzelzceļu pārvadājumus Savienībā un uz trešām valstīm un sekmēt aprīkojuma un pakalpojumu iekšējā tirgus pakāpenisku izveidi Savienības dzelzceļa sistēmas būvniecībai, atjaunošanai, modernizācijai un ekspluatācijai.
- (4) Lai sekmētu vienotas Eiropas dzelzceļa telpas izveides pabeigšanu, samazinātu izmaksas un atļauju piešķiršanas procedūras ilgumu un uzlabotu dzelzceļu drošību, ir lietderīgi racionalizēt un saskaņot atļauju piešķiršanas procedūras Savienības līmenī.
- (5) Uz metro, tramvajiem un citām vieglā dzelzceļa sistēmām daudzās dalībvalstīs attiecas vietējas tehniskas prasības. Šādām vietējām sabiedriskā transporta sistēmām parasti nepiemēro licencēšanu Savienībā. Turklāt tramvajiem un vieglā dzelzceļa sistēmām kopīgas infrastruktūras dēļ bieži vien piemēro autotransporta jomas tiesību aktus. Minēto iemeslu dēļ šādām vietējām sistēmām nav jābūt savstarpēji izmantojamām, un tāpēc tās būtu jāizslēdz no šīs direktīvas darbības jomas. Tas neliedz dalībvalstīm brīvprātīgi piemērot šīs direktīvas noteikumus vietējām dzelzceļa sistēmām, ja dalībvalstis uzskata, ka tas ir piemēroti.

⁽¹⁾ OVC 327, 12.11.2013., 122. lpp.

⁽²⁾ OVC 356, 5.12.2013., 92. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 26. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2015. gada 10. decembra nostāja pirmajā lasījumā (OV C 57, 12.2.2016., 1. lpp.). Eiropas Parlamenta 2016. gada 28. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/57/EK (2008. gada 17. jūnijs) par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā (OV L 191, 18.7.2008., 1. lpp.).

- (6) Tramvajvilciens ir sabiedriskā transporta koncepcija, kas ļauj veikt kombinētu darbību gan vieglā dzelzceļa infrastruktūrā, gan smagā dzelzceļa infrastruktūrā. Dalībvalstīm būtu jāatļauj no to pasākumu darbības jomas, ar kuriem īsteno šo direktīvu, izslēgt ritekļus, ko galvenokārt izmanto vieglā dzelzceļa infrastruktūrā, bet kas aprīkoti ar dažiem smagā dzelzceļa komponentiem, kuri nepieciešami, lai ļautu veikt tranzītu caur norobežotu un ierobežotu smagā dzelzceļa infrastruktūras posmu tikai savienojuma nolūkā. Ja tramvajvilciens izmanto dzelzceļa infrastruktūru, būtu jānodrošina atbilstība visām pamatprasībām, kā arī atbilstība paredzētajam drošības līmenim attiecīgajās līnijās. Kompetentajām iestādēm būtu jāsadarbības attiecībā uz pārrobežu gadījumiem.
- (7) Vilcienu komerciālā ekspluatācija dzelzceļa tīklā nav iedomājama jo īpaši bez infrastruktūras un ritekļu parametru ideālas savietojamības, kā arī bez dažādu infrastruktūras objektu pārvaldītāju un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu informācijas un sakaru sistēmu efektīva savstarpēja savienojuma. No šīs savietojamības un savstarpējiem savienojumiem ir atkarīga pārvadājumu efektivitāte, drošība, kvalitāte un to izmaksas, kā arī Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpēja izmantojamība vispār.
- (8) Dzelzceļu reglamentējošajos noteikumos Savienības un dalībvalstu līmenī būtu skaidri jānosaka funkcijas un saistības nodrošināt to drošības, veselības un patērētāju aizsardzības noteikumu izpildi, kas attiecas uz dzelzceļa tīkliem. Šīs direktīvas rezultātā Savienības dzelzceļa sistēmas drošības līmenim nebūtu jāpazeminās vai izmaksām nebūtu jāpieaug. Šajā sakarā Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūrai ("Aģentūra"), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/796 ⁽¹⁾ un valstu drošības iestādēm būtu jāuzņemas pilna atbildība par atļaujām, ko tās izsniedz.
- (9) Pastāv nozīmīgas atšķirības starp valstu normatīvajiem aktiem, iekšējiem noteikumiem un tehniskajām specifikācijām, kas piemērojami dzelzceļa sistēmām, apakšsistēmām un komponentiem, jo tajos atspoguļojas katras valsts dzelzceļu nozarei raksturīgās īpatnības, un tie nosaka konkrētus izmērus, ierīces, kā arī īpašus parametrus. Minētie apstākļi var neļaut vilcieniem netraucēti kursēt visā Savienībā.
- (10) Lai veicinātu Savienības dzelzceļa rūpniecības uzņēmumu konkurētspēju pasaules mērogā, tiem ir vajadzīgs atvērts un konkurētspējīgs tirgus.
- (11) Tādēļ būtu lietderīgi visā Savienībā noteikt pamatprasības saistībā ar dzelzceļu savstarpēju izmantojamību, kas būtu piemērojamas tās dzelzceļa sistēmai.
- (12) Izstrādājot savstarpējās izmantojamības tehniskās specifikācijas (SITS), ir pierādījies, ka jāprecizē pamatprasību saistība ar SITS, no vienas puses, un ar Eiropas standartiem un citiem normatīviem dokumentiem, no otras puses. Jo īpaši – tie standarti vai standartu daļas, kas būtu jānosaka par obligātiem, lai īstenotu šajā direktīvā noteiktos mērķus, būtu skaidri jānošķir no saskaņotajiem standartiem, kas izstrādāti atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 1025/2012 ⁽²⁾. Ja noteikti nepieciešams, SITS var norādīt skaidru atsauci uz Eiropas standartiem vai specifikācijām, kas kļūst obligāti, tiklīdz SITS kļūst piemērojamas.
- (13) Lai patiesi palielinātu Savienības dzelzceļu nozares konkurētspēju, netraucējot konkurenci starp Savienības dzelzceļa sistēmas galvenajiem dalībniekiem, SITS un Aģentūras ieteikumi, kas saistīti ar šīm SITS, būtu jāizstrādā, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1025/2012 II pielikumā definētos atklātības, konsensa un pārredzamības principus.
- (14) Dzelzceļa transporta pakalpojumu kvalitāte Savienībā ir atkarīga *inter alia* no izcila tīkla (plašākā nozīmē, t. i., visu attiecīgo apakšsistēmu stacionāro daļu) un ritekļu (tostarp visu attiecīgo apakšsistēmu borta daļu) raksturlielumu savietojamības. Pārvadājumu efektivitāte, drošība, pakalpojumu kvalitāte un izmaksas ir atkarīgas no šīs savietojamības.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/796 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 881/2004 (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 1. lappusi).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

- (15) SITS ir tieša vai potenciāla ietekme uz personālu, kas iesaistīts apakšsistēmas ekspluatācijā un apkopē. Sagatavojot SITS, Aģentūrai tādēļ būtu attiecīgā gadījumā jāapspriežas ar sociālajiem partneriem.
- (16) SITS būtu jāizklāsta visi nosacījumi, kuriem savstarpējas izmantojamības komponentam ir jāatbilst, un procedūra, kas ir jāievēro, izvērtējot atbilstību. Turklāt jāprecizē, ka attiecībā uz visiem komponentiem būtu jāveic atbilstības vai piemērotības lietošanai izvērtēšanas procedūra, kas norādīta attiecīgajās SITS, un tiem būtu jāiegūst attiecīgais sertifikāts, kurā ir ietverts vai nu vērtējums par atsevišķi aplūkota savstarpējas izmantojamības komponenta atbilstību attiecīgajām tehniskajām specifikācijām, vai arī vērtējums par savstarpējas izmantojamības komponenta piemērotību lietošanai, aplūkojot to kā dzelzceļa sastāvdaļu, attiecībā uz tehniskajām specifikācijām.
- (17) Izstrādājot jaunas SITS, vienmēr būtu jāizvirza mērķis nodrošināt savietojamību ar esošajām apakšsistēmām. Tas palīdzēs veicināt dzelzceļa transporta konkurētspēju un novērst nevajadzīgas papildu izmaksas, prasot aktualizēt un atjaunot esošās apakšsistēmas, lai nodrošinātu savietojamību ar iepriekšējām sistēmām. Tajos izņēmuma gadījumos, kad nebūs iespējams nodrošināt savietojamību, vajadzētu būt iespējai ar SITS izveidot sistēmu, kas nepieciešama, lai noteiktu, vai esošajai apakšsistēmai ir vajadzīgs jauns lēmums vai atļauja nodošanai ekspluatācijā vai laišanai tirgū, kā arī attiecīgos termiņus.
- (18) Ja SITS nevar skaidri ietvert konkrētus tehniskus aspektus, kas atbilst pamatprasībām, minētie aspekti, kuri vēl ir jāizskata, minētās SITS pielikumā būtu jānorāda kā atklāti jautājumi. Attiecībā uz minētajiem neatrisinātajiem jautājumiem, kā arī konkrētos gadījumos, un lai atbilstu esošajām sistēmām, būtu jāpiemēro valsts noteikumi, kurus dalībvalstī var pieņemt jebkura kompetentā valsts, reģionālā vai vietējā iestāde. Lai izvairītos no liekām verifikācijām un nevajadzīga administratīvā sloga, valsts noteikumi būtu jāklasificē nolūkā noteikt dažādu dalībvalstu noteikumu, kas attiecas uz vienu un to pašu tematu, līdzvērtīgumu.
- (19) Būtu jānosaka procedūra, kas jāievēro gadījumā, kad apakšsistēmai piemērojamās pamatprasības attiecīgajā SITS vēl nav noteiktas. Šādā gadījumā par atbilstības izvērtēšanas un verifikācijas procedūrām vajadzētu būt atbildīgām izraudzītajām struktūrām, kas minētas šajā direktīvā.
- (20) Šī direktīva būtu jāpiemēro visai Savienības dzelzceļa sistēmai, un SITS darbības joma būtu jāpaplašina, lai aptvertu ritekļus un tīklus, kas nav iekļauti Eiropas dzelzceļa sistēmā. Tādēļ Direktīvas 2008/57/EK I pielikums būtu jāvienkāršo.
- (21) Apakšsistēmu un to saskarņu funkcionālās un tehniskās specifikācijas, atbilstība kurām ir jānodrošina, var atšķirties atbilstīgi attiecīgo apakšsistēmu izmantojumam, piemēram, atbilstīgi līniju un ritekļu kategorijām, jo īpaši, lai nodrošinātu saskaņotību starp ātrgaitas dzelzceļa sistēmu un parastā dzelzceļa sistēmu.
- (22) Lai nodrošinātu dzelzceļa sistēmas savstarpējas izmantojamības pakāpenisku īstenošanu visā Savienībā un pakāpeniski mazinātu vēsturisko sistēmu dažādību, SITS būtu jāparedz noteikumi, kas piemērojami esošu apakšsistēmu atjaunošanas vai modernizācijas gadījumā, un tajās var iekļaut priekšlikumus mērķa sistēmas pabeigšanai pa posmiem. Tomēr, lai saglabātu dzelzceļa nozares konkurētspēju un novērstu nevajadzīgas izmaksas, jaunu vai grozītu SITS stāšanās spēkā nevajadzētu novest pie tūlītējas ritekļu un infrastruktūras pielāgošanas jaunajām specifikācijām.
- (23) SITS būtu jānorāda, kad infrastruktūras un ritekļu modernizēšanai un atjaunošanai ir vajadzīga jauna atļauja. Visos gadījumos attiecībā uz infrastruktūras modernizāciju un atjaunošanu pieteikuma iesniedzējam, izmantojot vienas pieturas aģentūru, kas minēta Regulā (ES) 2016/796, būtu jāiesniedz dokumentācija valsts drošības iestādei, lai tā var izlemt, vai vajadzīga jauna atļauja, pamatojoties uz kritērijiem, kas noteikti šajā direktīvā. To ritekļu modernizēšanas un atjaunošanas gadījumā, kurus ir atļauts laist tirgū, pieteikuma iesniedzējam vajadzētu būt iespējai izlemt, vai ir jāpieprasa jauna atļauja valsts drošības iestādei vai Aģentūrai, pamatojoties uz kritērijiem, kas noteikti šajā direktīvā.
- (24) Ņemot vērā šo pakāpeniskuma principu, novērstot šķēršļus Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpējai izmantojamībai, un laiku, kas būs vajadzīgs SITS ieviešanai, būtu jāveic pasākumi, lai novērstu situāciju, kad dalībvalstis pieņem jaunus valsts noteikumus vai sāk projektus, kas veicina pašreizējās sistēmas dažādību.

- (25) Lai novērstu šķēršļus savstarpējai izmantojamībai un SITS darbības jomas paplašināšanas rezultātā, attiecinot tās uz visu Savienības dzelzceļa sistēmu, valsts noteikumu apjoms būtu pakāpeniski jāsamazina. Valsts noteikumi, kas konkrēti saistīti ar esošām sistēmām, būtu jānošķir no tiem, kas vajadzīgi, lai aptvertu SITS atklātos jautājumus. Pēdējā minētā veida noteikumiem vajadzētu pakāpeniski izzust, tiklīdz tiktu atrisināti SITS atklātie jautājumi.
- (26) Valsts noteikumi būtu jāizstrādā un jāpublicē tā, lai tie ir saprotami ikvienam potenciālajam valsts tīkla lietotājam. Šādi noteikumi bieži vien atsaucas uz citiem dokumentiem, piemēram, valsts standartiem, Eiropas standartiem, starptautiskiem standartiem vai citām tehniskām specifikācijām, kas daļēji vai pilnībā varētu būt aizsargātas ar intelektuālā īpašuma tiesībām. Tādēļ publicēšanas pienākums nebūtu jāattiecina uz dokumentiem, uz kuriem valsts noteikumā tieši vai netieši atsaucas.
- (27) Pakāpeniskuma principa ieviešana atbilst Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpējas izmantojamības mērķim; šai sistēmai dalībvalstīs raksturīga novecojusi infrastruktūra un riteklī, kuru pielāgošanai vai atjaunošanai ir vajadzīgas prāvas investīcijas, turklāt būtu īpaši jāraugās, lai saglabātu dzelzceļa konkurētspēju salīdzinājumā ar citiem transporta veidiem.
- (28) Ņemot vērā Savienības dzelzceļa sistēmas apjomu un sarežģītību, praktisku iemeslu dēļ ir bijusi vajadzība sadalīt to šādās apakšsistēmās: infrastruktūra, vilcienu vadības un signalizācijas stacionārās lauka iekārtas, vilcienu vadības un signalizācijas borta iekārtas, energoapgāde, ritošais sastāvs, satiksmes nodrošināšana un vadība, apkope un telemātikas lietojumprogrammas pasažieru un kravu pārvadājumiem. Katrai no minētajām apakšsistēmām ir jānosaka pamatprasības un tehniskās specifikācijas, jo īpaši komponentiem un saskarnēm, lai panāktu atbilstību minētajām pamatprasībām. Šo pašu sistēmu iedala stacionāros un mobilos līdzekļos: ietverot, no vienas puses, tīklu, kas sastāv no līnijām, stacijām, termināļiem un dažāda veida stacionāra aprīkojuma, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu drošu un nepārtrauktu sistēmas darbību, un, no otras puses – visus riteklus, kas pārvietojas minētajā tīklā. Tādēļ šajā direktīvā ar jēdzienu "riteklis" saprot vienu apakšsistēmu ("ritošais sastāvs") un, ja nepieciešams, citas apakšsistēmas (galvenokārt vilcienu vadības un signalizācijas borta iekārtu apakšsistēmu). Lai gan sistēma ir iedalīta vairākos elementos, Aģentūrai arī turpmāk vajadzētu kopumā pārraudzīt sistēmu, lai veicinātu savstarpēju izmantojamību un drošību.
- (29) Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām, kuras dalībniiece ir Savienība, noteikts, ka pieejamība ir viens no konvencijas pamatprincipiem, un prasīts konvencijas pusēm veikt atbilstīgus pasākumus, lai personām ar invaliditāti nodrošinātu pieeju vienlīdzīgi ar citām personām, tostarp izstrādājot un popularizējot pieejamības obligātos standartus un pamatnostādnes un uzraugot to īstenošanu. Tāpēc pieejamība personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām ir būtiska prasība attiecībā uz Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību.
- (30) Nevienai personai ne tiešā, ne netiešā veidā nav jādiskriminē invaliditātes dēļ. Lai nodrošinātu, ka visi Savienības pilsoņi var baudīt ieguvumus, ko sniedz vienotas Eiropas dzelzceļa telpas izveide, dalībvalstīm būtu jāsekmē tāda dzelzceļa sistēma, kas ir pieejama visiem.
- (31) Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpējas izmantojamības noteikumu izpildei nevajadzētu radīt nepamatotus izdevumus vai apdraudēt esošo dzelzceļa tīklu savstarpējas izmantojamības saglabāšanu.
- (32) SITS ietekmē arī dzelzceļa transporta izmantošanas nosacījumus, un tādēļ ir jāapspriežas ar lietotājiem, tostarp attiecīgā gadījumā ar organizācijām, kas pārstāv personas ar invaliditāti, par jautājumiem, kas tos skar.
- (33) Katrai attiecīgajai dalībvalstij vajadzētu būt iespējai nepiemērot dažas SITS pienācīgi pamatotās situācijās, kuru skaits ir ierobežots. Būtu skaidri jānosaka minētās situācijas un procedūras, kas jāizpilda gadījumos, kad netiek piemērotas attiecīgās SITS.
- (34) SITS izstrādei un to piemērošanai Savienības dzelzceļa sistēmai nebūtu jākaivē tehnoloģiski jauninājumi, kuriem vajadzētu būt vēršamiem uz saimnieciskās darbības uzlabošanu.

- (35) Lai izpildītu atbilstīgos noteikumus par iepirkuma procedūrām dzelzceļa nozarē, un jo īpaši tos, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/25/ES ⁽¹⁾, līgumslēdzējiem subjektiem ir jāietver tehniskās specifikācijas pamatdokumentos vai katra atsevišķa līguma noteikumos. Minētajā nolūkā ir jāizstrādā noteikumu kopums, lai uz to varētu atsaukties minētajās tehniskajās specifikācijās.
- (36) Savienības interesēs būtu radīt starptautisku standartizācijas sistēmu, kas spēj izstrādāt standartus, kurus reāli izmantotu tie, kas iesaistīti starptautiskajā tirdzniecībā, un kuri atbilstu Savienības politikas prasībām. Tādēļ Eiropas standartizācijas organizācijām būtu jāturpina sadarbība ar starptautiskajām standartizācijas organizācijām.
- (37) Līgumslēdzējs subjekts, kas ir apakšsistēmas projektēšanas, būves darbu, atjaunošanas vai modernizēšanas pasūtītājs, var būt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums, infrastruktūras pārvaldītājs, par apkopi atbildīgā struktūrvienība, turētājs vai koncesionārs, kurš ir atbildīgs par projekta nodošanu ekspluatācijā. Līgumslēdzējiem subjektiem būtu jānosaka prasības, kas ir vajadzīgas Eiropas specifikāciju vai citu standartu papildināšanai. Minētajām specifikācijām būtu jāatbilst pamatprasībām, kuras ir saskaņotas Savienības mērogā un kuras jāizpilda Savienības dzelzceļa sistēmai.
- (38) Procedūrās, ar ko reglamentē komponentu atbilstības vai to piemērotības lietošanai izvērtējumu, būtu jāizmanto atbilstības izvērtēšanas, piemērotības lietošanai izvērtēšanas un EK verificēšanas procedūru moduļi, kas lietojami savstarpējas izmantojamības tehniskajās specifikācijās, kuras pieņemtas saskaņā ar šo direktīvu. Ciktāl iespējams un lai sekmētu dzelzceļa rūpniecības attīstību, ir lietderīgi izstrādāt kārtību, kas paredz kvalitātes nodrošināšanas shēmas izmantošanu.
- (39) Komponentu atbilstība galvenokārt skar to izmantošanas telpu, nodrošinot sistēmas savstarpēju izmantojamību, nevis tikai to brīvu apriti Savienības tirgū. Būtu jāizvērtē svarīgāko komponentu piemērotība lietošanai no drošības, pieejamības vai sistēmas ekonomiskuma viedokļa. Tādēļ ražotājam nav jāpiestiprina "CE" zīme komponentiem, uz kuriem attiecas šī direktīva. Ja ir izvērtēta atbilstība un/vai piemērotība lietošanai, vajadzētu pietikt ar ražotāja atbilstības deklarāciju.
- (40) Ražotājiem tomēr ir pienākums piestiprināt "CE" zīmi noteiktiem komponentiem, lai apliecinātu to atbilstību citiem Savienības tiesību aktiem, kas uz tiem attiecas.
- (41) Kad SITS stājas spēkā, noteikts savstarpējas izmantojamības komponentu skaits jau ir laists tirgū. Būtu jāparedz pārejas laiks, lai varētu integrēt minētos komponentus apakšsistēmā, pat ja tie nav pilnā mērā atbilstīgi minētajai SITS.
- (42) Savienības dzelzceļa sistēmas apakšsistēmām būtu jāpiemēro verificācijas procedūra. Minētās verificācijas mērķim vajadzētu būt ļaut vienībām, kuras atbild par to nodošanu ekspluatācijā vai laišanu tirgū, pārliecināties, ka rezultāti, kas gūti, veicot projektēšanu, būvniecību un nodošanu ekspluatācijā, atbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī tehniskajiem un ekspluatācijas noteikumiem. Tās rezultātā vajadzētu arī nodrošināt to, ka ražotāji var rēķināties ar vienlīdzīgu attieksmi visās dalībvalstīs.
- (43) Pēc apakšsistēmas nodošanas ekspluatācijā vai laišanas tirgū būtu jāpārliecinās, ka šī apakšsistēma tiek izmantota un uzturēta kārtībā saskaņā ar attiecīgajām pamatprasībām. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/798 ⁽²⁾ par minēto prasību ievērošanu ir atbildīgs infrastruktūras pārvaldītājs, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai par apkopi atbildīgā struktūrvienība, katrs attiecībā uz savām apakšsistēmām.
- (44) Ja ekspluatācijas laikā šķiet, ka ritekļi vai ritekļa tips neatbilst kādai no piemērojamajām pamatprasībām, attiecīgajiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem būtu jāveic vajadzīgie korektīvie pasākumi, lai nodrošinātu ritekļa(-u) atbilstību. Turklāt, ja minētā neatbilstība rada nopietnu drošības risku, par ritekļa kustības uzraudzību atbildīgajām valsts drošības iestādēm vajadzētu būt iespējai veikt vajadzīgos pagaidu drošības pasākumus, tostarp nekavējoties ierobežojot vai apturot attiecīgo darbību. Ja korektīvie pasākumi nav pietiekami un neatbilstības

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/798 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa drošību (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 102. lappusi).

radītais nopietnais drošības risks saglabājas, valsts drošības iestādēm vai Aģentūrai vajadzētu būt iespējai atsaukt vai grozīt atļauju. Par nopietnu drošības risku šajā sakarā būtu jāuzskata juridisko pienākumu vai drošības prasību būtisku neievērošanu, kas pati par sevi vai vairāku gadījumu rezultātā varētu izraisīt negadījumu vai smagu negadījumu. Atsaukšanas process būtu jāatbalsta ar atbilstīgu informācijas apmaiņu starp Aģentūru un valstu drošības iestādēm, tostarp reģistru izmantošanu.

- (45) Būtu jāprecizē attiecīgie visu iesaistīto dalībnieku uzdevumi un pienākumi attiecībā uz procedūrām ritekļu laišanai tirgū un izmantošanai un stacionāru iekārtu nodošanai ekspluatācijā.
- (46) Aģentūrai un valstu drošības iestādēm būtu jāsadarbojas un attiecīgā gadījumā kopīgi jāīsteno kompetences, kas attiecas uz atļauju izsniegšanu, pienācīgi ievērojot drošību. Šajā nolūkā būtu jāizveido sadarbības nolīgumi starp Aģentūru un valstu drošības iestādēm.
- (47) Lai nodrošinātu, ka Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmas (ERTMS) aprīkojums atbilst spēkā esošajām attiecīgajām specifikācijām un lai novērstu to, ka ar ERTMS saistītās papildu prasības apdraud tās savstarpējo izmantojamību, Aģentūrai būtu jādarbojas kā "ERTMS sistēmas iestādei". Šajā nolūkā Aģentūrai vajadzētu būt atbildīgai par paredzēto tehnisko risinājumu izvērtēšanu pirms tiek izsludināts vai publicēts jebkāds uzaicinājums iesniegt piedāvājumus saistībā ar ERTMS stacionārajām lauka iekārtām, lai pārbaudītu, vai minētie tehniskie risinājumi atbilst attiecīgajām SITS un ir pilnībā savstarpēji izmantojami. Būtu jāizvairās no jebkādas pārklāšanās starp šo Aģentūras veikto izvērtējumu un paziņoto struktūru uzdevumiem verifikācijas procedūrā. Pieteikuma iesniedzējam tādēļ būtu jāinformē Aģentūru par to, vai verifikācijas procedūra, ko veic paziņotā struktūra, jau ir uzsākta vai arī jau ir pieejami jebkādi atbilstības sertifikāti. Pieteikuma iesniedzējam vajadzētu būt iespējai izvēlēties šādus izvērtējumus no Aģentūras pieprasīt vai nu par katru atsevišķu ERTMS projektu, vai par projektu kopumu, līniju, līniju grupu vai tīklu.
- (48) Ar šīs direktīvas stāšanās spēkā nebūtu jāaizkavē to ERTMS projektu ieviešana, kuriem publiskā iepirkuma vai līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procedūra ir noslēgusies.
- (49) Nolūkā sekmēt ritekļu nodošanu ekspluatācijā un samazināt administratīvo slogu būtu jāievieš jēdziens "atļauja laist tirgū ritekli", kas ir spēkā visā Savienībā. Lai arī ar atļaujām laišanai tirgū tiek atļauti komercdarījumi ar ritekļiem visā Savienības tirgū, ritekli var izmantot tikai tajā izmantošanas telpā, uz kuru attiecas tā atļauja. Šajā sakarā, veicot jebkādu izmantošanas telpas paplašināšanu, būtu jāatjaunina riteklim izsniegtā atļauja. Ir nepieciešams, lai ritekļi, kuriem jau ir piešķirtas atļaujas saskaņā ar iepriekšējām direktīvām, arī saņem atļauju laišanai tirgū, ja tos ir paredzēts izmantot tīklos, uz ko neattiecas to atļauja.
- (50) Ja izmantošanas telpa atrodas tikai tīklā vai tīklos vienā dalībvalstī, pieteikuma iesniedzējam vajadzētu būt iespējai izvēlēties, vai tas pieteikumu par ritekļa atļauju, izmantojot vienas pieturas aģentūru, kas minēta Regulā (ES) 2016/796, iesniedz valsts drošības iestādei attiecīgajā dalībvalstī vai Aģentūrai. Pieteikuma iesniedzēja izdarītajai izvēlei vajadzētu būt saistošai līdz brīdim, kad pieteikuma procedūra ir noslēgusies vai izbeigta.
- (51) Vajadzētu būt pieejamai atbilstīgai procedūrai, lai pieteikuma iesniedzējs varētu pārsūdzēt Aģentūras vai valstu drošības iestāžu lēmumu vai to bezdarbību. Turklāt būtu jānosaka skaidri procedūras un strīdu izšķiršanas noteikumi, lai risinātu situācijas, kad Aģentūra un valstu drošības iestādes nepiekrīt izvērtējumiem, kas veikti attiecībā uz ritekļu atļauju izdošanu.
- (52) Īpašos pasākumos, tostarp sadarbības nolīgumos, būtu jāņem vērā konkrētā ģeogrāfiskā un vēsturiskā situācija dažās dalībvalstīs, vienlaikus nodrošinot pareizu iekšējā tirgus darbību.
- (53) Ja ekspluatācija attiecas tikai uz tīkliem, kuros ir vajadzīga īpaša pieredze ģeogrāfisku vai vēsturisku iemeslu dēļ, un ja šādi tīkli ir nošķirti no pārējās Savienības dzelzceļa sistēmas, pieteikuma iesniedzējam vajadzētu būt iespējai izpildīt vajadzīgās formalitātes uz vietas, sadarbojoties ar attiecīgajām valsts drošības iestādēm. Lai to panāktu – nolūkā samazināt administratīvo slogu un izmaksas –, sadarbības nolīgumos, kas jānoslēdz starp Aģentūru un attiecīgajām valstu drošības iestādēm, vajadzētu būt iespējai paredzēt atbilstīgu uzdevumu sadalījumu, neskarot Aģentūras galīgās atbildības uzņemšanos par atļaujas izdošanu.

- (54) Dzelzceļa tīkliem, kas atrodas Baltijas valstīs (Igaunijā, Latvijā un Lietuvā), sliežu ceļa platums ir 1520 mm, proti, tāds pats kā kaimiņos esošajās trešās valstīs, bet atšķirīgs no sliežu ceļa platuma galvenajā Savienības dzelzceļa tīklā. Šie Baltijas valstu tīkli ir pārņēmuši kopīgas tehniskās un ekspluatācijas prasības, kas nodrošina to *de facto* savstarpēju izmantojamību, un – šajā sakarā – ritekļa atļauja, kas izdota vienā no šīm dalībvalstīm, varētu būt derīga attiecībā uz pārējiem minētajiem tīkliem. Lai veicinātu resursu efektīvu un samērīgu piešķiršanu saistībā ar atļaujām laist tirgū ritekļus vai atļaujām attiecībā uz ritekļa tipu un lai šādos gadījumos pieteikuma iesniedzējam samazinātu finansiālo un administratīvo slogu, Aģentūras un attiecīgo valstu drošības iestāžu īpašajā sadarbības kārtībā vajadzības gadījumā būtu jāietver iespēja uzticēt uzdevumus minētajām valstu drošības iestādēm.
- (55) Dalībvalstīm, kurām ievērojama daļa dzelzceļa satiksmes ir kopīga ar trešām valstīm, kam ir tāds pats dzelzceļu sliežu ceļa platums, bet kas atšķiras no sliežu ceļa platuma galvenajā Savienības dzelzceļa tīklā, vajadzētu būt iespējai saglabāt atšķirīgas ritekļu atļauju piešķiršanas procedūras attiecībā uz kravas vagoniem un pasažieru vagoniem, kurus izmanto kopīgi ar minētajām trešām valstīm.
- (56) Izsekojamības un drošības dēļ dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu riteklim jāpiešķir Eiropas ritekļa numurs, ja to pieprasa ritekļa turētājs. Pēc tam informācija par ritekli būtu jāreģistrē ritekļu reģistrā. Ritekļu reģistriem vajadzētu būt pieejamiem visām dalībvalstīm un konkrētiem Savienības ekonomikas dalībniekiem. Attiecībā uz datu formātu ritekļu reģistriem vajadzētu būt saskanīgiem. Tāpēc uz tiem būtu jāattiecinā kopīgas ekspluatācijas un tehniskās specifikācijas. Lai samazinātu administratīvo slogu un nepamatotas izmaksas, Komisijai vajadzētu pieņemt specifikāciju Eiropas ritekļu reģistram, kas iekļautu valstu ritekļu reģistrus, nolūkā radīt kopīgu rīku, vienlaikus ļaujot uzturēt papildu funkcijas, kuras atbilst dalībvalstu specifiskajām vajadzībām.
- (57) Lai nodrošinātu ritekļu un to vēstures izsekojamību, atsaucies uz atļaujām laist tirgū ritekli būtu jāreģistrē kopā ar citu informāciju par ritekli.
- (58) Būtu jāparedz procedūras, saskaņā ar kurām pārbauda ritekļu un maršrutu, kuros tos lieto, savietojamību pēc tam, kad piešķirta atļauja laist tirgū ritekli, un pirms dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums izmanto ritekli tā izmantošanas telpā, kā norādīts atļaujā ritekli laist tirgū.
- (59) Paziņotajām struktūrām, kas atbild par komponentu atbilstības un piemērotības lietošanai izvērtējuma procedūru pārbaudi, kā arī par apakšsistēmu izvērtēšanas norisi, cik vien iespējams rūpīgi būtu jānosaka savi lēmumi, jo īpaši – ja nav Eiropas specifikāciju.
- (60) Pārredzama akreditācija, kura noteikta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 765/2008 ⁽¹⁾ un kura nodrošina atbilstības sertifikātiem vajadzīgo uzticamību, valstu publiskajām iestādēm visā Savienībā būtu jānosaka par ieteicamo līdzekli, ar ko pierāda paziņoto struktūru tehnisko kompetenci un, *mutatis mutandis*, to struktūru tehnisko kompetenci, kurām uzticēts pārbaudīt atbilstību valsts noteikumiem. Tomēr valstu iestādēm vajadzētu spēt uzskatīt, ka tām ir atbilstīgi līdzekļi, ar ko pašām veikt šo novērtēšanu. Šādos gadījumos, lai nodrošinātu citu valsts iestāžu veiktās novērtēšanas pienācīgu ticamības līmeni, valsts iestādēm būtu jāiesniedz Komisijai un pārējām dalībvalstīm vajadzīgie dokumentārie pierādījumi, ka novērtētās atbilstības izvērtēšanas struktūras atbilst attiecīgajām normatīvajām prasībām.
- (61) Šajā direktīvā būtu jānosaka tikai savstarpējas izmantojamības prasības savstarpējas izmantojamības komponentiem un apakšsistēmām. Lai vienkāršotu minēto prasību izpildi, jāparedz pieņēmums par to savstarpējas izmantojamības komponentu un apakšsistēmu atbilstību, kas atbilst saskaņotajiem standartiem, kuri pieņemti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012, ar mērķi formulēt sīki izstrādātas tehniskās specifikācijas, kas attiecas uz šīm prasībām.
- (62) Pasākumi, kas pieņemti, ievērojot šo direktīvu, būtu jāpapildina ar iniciatīvām, kas paredz finansiāla atbalsta nodrošināšanu inovatīvām un savstarpēji izmantojamām tehnoloģijām Savienības dzelzceļa nozarē.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

- (63) Lai papildinātu šīs direktīvas nebūtiskus elementus, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz konkrētiem katras SITS mērķiem. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (64) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras attiecībā uz šādiem aspektiem: SITS un SITS grozījumi, tostarp tie grozījumi, kas vajadzīgi SITS trūkumu novēršanai; "EK" deklarācijas par savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstību vai piemērotību lietošanai veidne un pavaddokumenti; informācija, kas jāiekļauj tajā dokumentācijā, kura būtu pievienojama pieprasījumam nepiemērot vienu vai vairākas SITS vai to daļas, minētās dokumentācijas formāts un nosūtīšanas metodes un attiecīgā gadījumā – lēmums par SITS nepiemērošanu; paziņoto valsts noteikumu klasifikācija dažādās grupās nolūkā vienkāršot stacionārā un mobilā aprīkojuma savietojamības pārbaudes; sīka informācija par "EK" verificēšanas procedūru un verificēšanas procedūru valsts noteikumu gadījumā, un "EK" verificācijas deklarācijas veidnes un to dokumentu veidnes, kuri iekļaujami tehniskajā dokumentācijā, kas būtu jāpievieno verificācijas deklarācijai, kā arī verificācijas sertifikātu veidnes; praktiskie pasākumi ritekļu atļauju nolūkos, tipa atbilstības deklarācijas veidne un – attiecīgā gadījumā – *ad hoc* atbilstības izvērtēšanas moduļi, valsts ritekļu reģistri, Eiropas ritekļu reģistrs un reģistrs, kurā norādītas atļaujas laist tipus tirgū; un kopīgas specifikācijas, kas attiecas uz saturu, datu formātu, funkcionālo un tehnisko arhitektūru, ekspluatācijas režīmu un noteikumiem par datu ievadi un apskati infrastruktūras reģistrā. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾.
- (65) SITS būtu regulāri jāpārskata. Ja tiek atklāti trūkumi SITS, Aģentūrai būtu jālūdz pieņemt atzinumu, kuru saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem varētu publicēt, un visas ieinteresētās personas (tostarp nozares pārstāvji un paziņotās struktūras) to varētu izmantot kā pieņemamu atbilstības nodrošināšanas līdzekli, kamēr tiek pārskatītas attiecīgās SITS.
- (66) Īstenošanas aktos, ar kuriem izveido jaunas SITS vai groza SITS, būtu jāatspoguļo konkrētie mērķi, kurus Komisija noteikusi ar deleģētajiem aktiem.
- (67) Ir vajadzīgi daži organizatoriski pasākumi, lai sagatavotu Aģentūru šajā direktīvā paredzētajai nozīmes pastiprināšanai. Tādēļ būtu jāparedz atbilstīgs pārejas laiks. Minētajā laikposmā Komisijai būtu jāpārskata Aģentūras paveiktais, gatavojoties tās nozīmes pastiprināšanai. Pēc tam Komisijai būtu periodiski jāziņo par paveikto šīs direktīvas īstenošanā. Jo īpaši ziņojumā būtu jāizvērtē ritekļu atļauju piešķiršanas process, gadījumi, kuros SITS nepiemēro, un reģistru izmantošana. Komisijai būtu arī jāziņo par darbībām, kas veiktas saistībā ar drošībai būtisko komponentu identifikāciju un izsekojamību.
- (68) Dalībvalstīm, valstu drošības iestādēm un ieinteresētajām personām ir jādod pietiekami daudz laika, lai sagatavotos šīs direktīvas īstenošanai.
- (69) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Savienības mērogā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā paredzēto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (70) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina vienīgi uz tiem noteikumiem, kas uzskatāmi par būtiskiem grozījumiem salīdzinājumā ar Direktīvu 2008/57/EK. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav grozīti, izriet no Direktīvas 2008/57/EK.
- (71) Šai direktīvai nevajadzētu skart dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem, kas noteikti, lai valsts tiesību aktos transponētu direktīvas, kas norādītas V pielikuma B daļā,

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šajā direktīvā ir noteikti nosacījumi, kas jāievēro, lai nodrošinātu dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Savienībā tā, lai būtu ievērota Direktīva (ES) 2016/798, lai varētu noteikt optimālu tehniskās harmonizācijas līmeni, kas ļautu veicināt, uzlabot un attīstīt dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumus Savienībā un ar trešām valstīm un sekmēt vienotas Eiropas dzelzceļa telpas un pakāpeniska iekšējā tirgus izveides pabeigšanu. Minētie nosacījumi attiecas uz minētās sistēmas daļu projektēšanu, būvi, nodošanu ekspluatācijā, modernizāciju, atjaunošanu, darbību un apkopi, kā arī uz tās ekspluatācijā un apkopē iesaistītā personāla profesionālo kvalifikāciju un tam piemērojamiem veselības un drošības nosacījumiem.
2. Šajā direktīvā ietverti noteikumi par katras apakšsistēmas savstarpējas izmantojamības komponentiem, saskarnēm un procedūrām un par Savienības dzelzceļa sistēmas vispārējās savietojamības nosacījumiem, kas nepieciešami, lai panāktu tās savstarpēju izmantojamību.
3. Šo direktīvu nepiemēro:
 - a) metro;
 - b) tramvajiem un vieglā dzelzceļa ritekļiem, un infrastruktūrai, kuru izmanto tikai minētie ritekļi;
 - c) tīkliem, kuru ekspluatācija ir atdalīta no pārējās Savienības dzelzceļa sistēmas un kuri paredzēti tikai vietējo, pilsētas vai piepilsētas pasažieru pārvadāšanas pakalpojumu nodrošināšanai, kā arī uzņēmumiem, kas darbojas tikai minētajos tīklos.
4. Dalībvalstis šīs direktīvas īstenošanas pasākumus var neattiecināt uz:
 - a) privātu dzelzceļa infrastruktūru, tostarp pievedceļiem, ko izmanto tās īpašnieks vai lietotājs savām attiecīgajām kravu pārvadājumu darbībām vai personu transportam nekomerciālos nolūkos, un ritekļiem, kuri tiek izmantoti tikai šādā infrastruktūrā;
 - b) infrastruktūru un ritekļiem, ko izmanto tikai vietējiem, vēsturiskiem vai tūrisma mērķiem.
 - c) vieglā dzelzceļa infrastruktūru, ko dažkārt izmanto smagā dzelzceļa ritekļi saskaņā ar vieglā dzelzceļa sistēmas ekspluatācijas nosacījumiem, ja tas ir nepieciešams tikai minēto ritekļu savienojuma nolūkā; un
 - d) ritekļiem, kurus galvenokārt izmanto vieglā dzelzceļa infrastruktūrā, bet kuri aprīkoti ar dažiem smagā dzelzceļa komponentiem, kas nepieciešami, lai ļautu veikt tranzītu caur norobežotu un ierobežotu smagā dzelzceļa infrastruktūras posmu tikai savienojuma nolūkā.
5. Savienības dzelzceļa sistēmā ekspluatētu tramvajvilcienu gadījumā, ja nav SITS, kuras attiecas uz minētajiem tramvajvilcieniem, piemēro šādus noteikumus:
 - a) attiecīgās dalībvalstis nodrošina, ka tiek pieņemti valsts noteikumi vai citi attiecīgi pieejami pasākumi, lai nodrošinātu šādu tramvajvilcienu atbilstību attiecīgajām pamatprasībām;
 - b) dalībvalstis var pieņemt valsts noteikumus, lai precizētu atļauju piešķiršanas procedūru, ko attiecinā uz šādiem tramvajvilcieniem. Iestāde, kas izdod ritekļa atļauju, apspriežas ar attiecīgo valsts drošības iestādi, lai nodrošinātu, ka tramvajvilcienu un smagā dzelzceļa vilcienu jaukta ekspluatācija atbilst visām pamatprasībām, kā arī attiecīgiem kopīgajiem drošības mērķiem ("CST");

- c) atkāpjoties no 21. panta – pārrobežu ekspluatācijas gadījumā attiecīgās kompetentās iestādes sadarbojas, lai izdotu ritekļu atļaujas.

Šo punktu nepiemēro ritekļiem, kuri ir izslēgti no šīs direktīvas darbības jomas saskaņā ar 3. un 4. punktu.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

- 1) "Savienības dzelzceļa sistēma" ir elementi, kas minēti I pielikumā;
- 2) "savstarpēja izmantojamība" ir dzelzceļa sistēmas spēja nodrošināt drošu un nepārtrauktu vilcienu satiksmi, kas ļauj panākt nepieciešamo caurlaidības līmeni;
- 3) "riteklis" ir dzelzceļa riteklis, kas piemērots kustībai pa dzelzceļa līnijām uz riteņiem – ar vilci vai bez vilces; riteklis sastāv no vienas vai vairākām strukturālām un funkcionālām apakšsistēmām;
- 4) "tīkls" ir līnijas, stacijas, termināļi un dažāda veida stacionārs aprīkojums, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu drošu un nepārtrauktu Savienības dzelzceļa sistēmas darbību;
- 5) "apakšsistēmas" ir II pielikumā noteiktās Savienības dzelzceļa sistēmas strukturālās vai funkcionālās daļas;
- 6) "mobīlā apakšsistēma" ir ritošā sastāva apakšsistēma un vilcienu vadības un signalizācijas borta iekārtu apakšsistēma;
- 7) "savstarpējas izmantojamības komponenti" ir jebkura atsevišķa detaļa, detaļu grupa, iekārtas mezgla daļa vai vesels mezgls, kas iekļauts vai paredzēts iekļaušanai apakšsistēmā un no kura tieši vai netieši ir atkarīga dzelzceļa sistēmas savstarpēja izmantojamība, ietverot gan materiālas lietas, gan nemateriālas lietas;
- 8) "produkts" ir ražošanas procesā iegūts produkts, tostarp savstarpējas izmantojamības komponenti un apakšsistēmas;
- 9) "pamatprasības" ir visi III pielikumā izklāstītie nosacījumi, kas ir jāizpilda Savienības dzelzceļa sistēmai, apakšsistēmām un savstarpējas izmantojamības komponentiem, tostarp saskarnēm;
- 10) "Eiropas specifikācija" ir tāda specifikācija, kura atbilst kādai no šādām kategorijām:
 - kopēja tehniskā specifikācija, kā noteikts Direktīvas 2014/25/ES VIII pielikumā,
 - Eiropas tehniskais apstiprinājums, kas minēts Direktīvas 2014/25/ES 60. pantā, vai
 - Eiropas standarts, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1025/2012 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā;
- 11) "savstarpējas izmantojamības tehniskā specifikācija" (SITS) ir saskaņā ar šo direktīvu pieņemta specifikācija, kas attiecas uz ikvienu apakšsistēmu vai apakšsistēmas daļu un kā mērķis ir panākt pamatprasību izpildi un nodrošināt Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību;
- 12) "pamatparametri" ir reglamentējošie, tehniskie vai ekspluatācijas nosacījumi, kas izšķirīgi ietekmē savstarpēju izmantojamību un ir norādīti attiecīgajās SITS;
- 13) "īpašs gadījums" ir jebkura dzelzceļa sistēmas daļa, kurai uz laiku vai pastāvīgi SITS jāparedz īpaši noteikumi ģeogrāfisku, topogrāfisku vai pilsētvides ierobežojumu dēļ vai tādu ierobežojumu dēļ, kas skar savietojamību ar esošo sistēmu, jo īpaši dzelzceļa līnijas un tīkli, kuri nošķirti no pārējā Savienības tīkla, gabarīts, sliežu ceļa platums vai attālums starp sliežu ceļiem un ritekļi, kas paredzēti vienīgi vietējiem, reģionāliem vai vēsturiskiem mērķiem, kā arī ritekļi, kas kursē no vai uz trešām valstīm;
- 14) "modernizācija" ir apakšsistēmas vai tās daļas lieli pārveidošanas darbi, kā rezultātā rodas izmaiņas tehniskajā dokumentācijā, kuru pievieno "EK" verifikācijas deklarācijai, ja minētā tehniskā dokumentācija pastāv, un kas uzlabo apakšsistēmas vispārējo darbību;
- 15) "atjaunošana" ir apakšsistēmas vai tās daļas lieli nomaiņas darbi, kas nemaina apakšsistēmas vispārējo darbību;

- 16) “esošā dzelzceļa sistēma” aptver infrastruktūru, kurā ietilpst esošā dzelzceļa tīkla sliežu ceļi un stacionārās iekārtas, kā arī jebkuras kategorijas un izcelsmes ritekļi, kas brauc pa šo infrastruktūru;
- 17) “aizstāšana saistībā ar apkopi” ir komponentu nomaīņa ar detaļām, kam ir identiskas funkcijas un darbības parametri, veicot profilaktisko vai koriģējošo apkopi;
- 18) “tramvajvilciens” ir ritekļis, kas paredzēts kombinētai izmantošanai gan vieglā dzelzceļa infrastruktūrā, gan smagā dzelzceļa infrastruktūrā;
- 19) “nodošana ekspluatācijā” ir visas darbības, kuras veicot, apakšsistēmu nodod gatavu izmantošanai;
- 20) “līgumslēdzējs subjekts” ir publisks vai privāts subjekts, kas ir apakšsistēmas projektēšanas un/vai būves darbu, atjaunošanas vai modernizēšanas pasūtītājs;
- 21) “turētājs” ir fiziska vai juridiska persona vai subjekts, kas ekspluatē ritekli kā transportlīdzekli, būdams ritekļa īpašnieks vai persona ar tiesībām to izmantot, un ir reģistrēta kā tāda ritekļu reģistrā, kas minēts šīs direktīvas 47. pantā;
- 22) “pieteikuma iesniedzējs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas pieprasa atļauju, un tas var būt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums, infrastruktūras pārvaldītājs vai jebkura cita persona vai tiesību subjekts, piemēram, ražotājs, īpašnieks vai turētājs. Piemērojot 15. pantu, “pieteikuma iesniedzējs” ir līgumslēdzējs subjekts, ražotājs vai tā pilnvarotie pārstāvji piemērojot 19. pantu, “pieteikuma iesniedzējs” ir fiziska vai juridiska persona, kas pieprasa Aģentūras lēmumu attiecībā uz ERTMS stacionāro lauka iekārtu projektiem paredzētajiem tehniskajiem risinājumiem apstiprināšanu;
- 23) “projekts izstrādes beigu posmā” ir projekts, kurš ir tādā plānošanas vai būvniecības posmā, kad izmaiņas tehniskajā specifikācijā var apdraudēt projekta paredzēto dzīvotspēju;
- 24) “saskaņotais standarts” ir Eiropas standarts, kā definēts Regulas (ES) Nr. 1025/2012 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā;
- 25) “valsts drošības iestāde” ir drošības iestāde, kas ir noteikta Direktīvas (ES) 2016/798 3. panta 7. punktā;
- 26) “tips” ir ritekļa tips, ar ko nosaka ritekļa galvenos raksturlielumus, kādi iekļauti attiecīgajā verifikācijas moduli aprakstītajā tipa vai konstrukcijas pārbaudes sertifikātā;
- 27) “sērijas” ir vairāki viena tipa identiski ritekļi;
- 28) “par apkopi atbildīgā struktūrvienība” (“ECM”) ir struktūrvienība, kas atbildīga par apkopi, kā noteikts Direktīvas (ES) 2016/798 3. panta 20. punktā;
- 29) “vieglais dzelzceļš” ir pilsētas un/vai piepilsētas dzelzceļa transporta sistēma ar C-III vai C-IV kategorijas triecienizturību (saskaņā ar EN 15227:2011) un maksimālo ritekļa stiprību 800 kN (garenvirziena spiedes slodze sakābes zonā); vieglā dzelzceļa sistēmas var izmantot savas atsevišķas līnijas vai izmantot ceļu kopīgi ar autosatiksmi, un parasti nenotiek to apmaiņa ar tālsatiksmes pasažieru vai kravas satiksmi;
- 30) “valsts noteikumi” ir visi saistošie noteikumi, kas pieņemti kādā dalībvalstī, neatkarīgi no struktūras, kura tos izdevusi, un kas ietver dzelzceļa drošības vai tehniskās prasības, kuras nav ar Savienības vai starptautiskajiem noteikumiem paredzētās dzelzceļa drošības vai tehniskās prasības, kas minētajā dalībvalstī ir piemērojamas dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem vai trešām personām;
- 31) “paredzētais ekspluatācijas stāvoklis” ir parastais darbības režīms un paredzams traucēts ekspluatācijas režīms (tostarp nodilums), kas atbilst tehniskajā dokumentācijā un apkopes dokumentācijā norādītajam diapazonam un nosacījumiem;
- 32) “ritekļa izmantošanas telpa” ir tīkls vai tīkli dalībvalstī vai dalībvalstu grupā, kurā ritekļi ir paredzēti izmantot;
- 33) “pieņemams atbilstības nodrošināšanas līdzeklis” ir Aģentūras izdoti nesaistoši atzinumi, kas nosaka veidus, kā panākt atbilstību pamatprasībām;
- 34) “pieņemams valsts atbilstības nodrošināšanas līdzeklis” ir dalībvalstu izdoti nesaistoši atzinumi, kas nosaka veidus, kā panākt atbilstību valsts noteikumiem;

- 35) "laist tirgū" nozīmē Savienības tirgū pirmo reizi darīt pieejamu savstarpējas izmantojamības komponentu, apakšsistēmu vai ritekli, kas gatavs funkcionēt tā paredzētajā ekspluatācijas stāvoklī;
- 36) "ražotājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas ražo produktu savstarpējas izmantojamības komponentu, apakšsistēmas vai ritekļu veidā vai liek tos projektēt vai ražot, un pārdod tos ar savu vārdu/nosaukumu vai preču zīmi;
- 37) "pilnvarotais pārstāvis" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā un kas ir saņēmusi ražotāja vai līgumslēdzēja subjekta rakstisku pilnvarojumu rīkoties minētā ražotāja vai līgumslēdzēja subjekta vārdā attiecībā uz konkrētiem uzdevumiem;
- 38) "tehniskā specifikācija" ir dokuments, kurā noteiktas tehniskās prasības, kurām produktam, apakšsistēmai, procesam vai pakalpojumam ir jāatbilst;
- 39) "akreditācija" ir akreditācija, kā definēts Regulas (EK) Nr. 765/2008 2. panta 10. punktā;
- 40) "valsts akreditācijas struktūra" ir valsts akreditācijas struktūra, kā definēts Regulas (EK) Nr. 765/2008 2. panta 11. punktā;
- 41) "atbilstības izvērtēšana" ir process, ar ko parāda, vai ir ievērotas ar produktu, procesu, pakalpojumu, apakšsistēmu, personu vai struktūru saistītās konkrētās prasības;
- 42) "atbilstības izvērtēšanas struktūra" ir struktūra, kura ir paziņota vai kura ir izraudzīta kā atbildīgā par atbilstības izvērtēšanas darbībām, tostarp kalibrēšanu, testēšanu, sertificēšanu un inspekciju; atbilstības izvērtēšanas struktūra ir klasificēta kā "paziņotā struktūra" pēc tam, kad to ir paziņojusi dalībvalsts; atbilstības izvērtēšanas struktūra ir klasificēta kā "izraudzīta struktūra" pēc tam, kad to ir izraudzījusies dalībvalsts;
- 43) "persona ar invaliditāti un persona ar ierobežotām pārvietošanās spējām" ietver jebkuru personu, kas cieš no pastāvīgiem vai pagaidu fiziskiem, garīgiem, intelektuāliem vai maņu orgānu traucējumiem, kuri, saskaroties ar dažādiem šķēršļiem, var traucēt minētajai personai pilnībā un efektīvi izmantot transportu līdzvērtīgi ar citiem pasažieriem, vai kuras mobilitāte, izmantojot transportu, ir ierobežota vecuma dēļ;
- 44) "infrastruktūras pārvaldītājs" ir infrastruktūras pārvaldītājs, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/34/ES ⁽¹⁾ 3. panta 2. punktā;
- 45) "dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums" ir dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums, kā definēts Direktīvas 2012/34/ES 3. panta 1. punktā, un jebkurš cits publisks vai privāts uzņēmums, kas nodarbojas ar kravu un/vai pasažieru dzelzceļa pārvadājumiem, ar nosacījumu, ka šim uzņēmumam ir jānodrošina vilce; tas ietver arī uzņēmumus, kas nodrošina tikai vilci.

3. pants

Pamatprasības

1. Savienības dzelzceļa sistēma, apakšsistēmas un savstarpējas izmantojamības komponenti, ietverot saskarnes, atbilst attiecīgajām pamatprasībām.
2. Direktīvas 2014/25/ES 60. pantā minētās tehniskās specifikācijas, kas ir vajadzīgas Eiropas specifikāciju vai citu Savienībā izmantojamo standartu papildināšanai, nav pretrunā pamatprasībām.

II NODAĻA

SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS

4. pants

SITS saturs

1. Uz katru II pielikumā noteikto apakšsistēmu attiecas viena SITS. Vajadzības gadījumā uz apakšsistēmu var attiecināt vairākas SITS, un viena SITS var attiekties uz vairākām apakšsistēmām.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/34/ES (2012. gada 21. novembris), ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu (OV L 343, 14.12.2012., 32. lpp.).

2. Stacionārās apakšsistēmas atbilst SITS un valsts noteikumiem, kas ir spēkā brīdī, kad tiek iesniegts pieprasījums izsniegt atļauju nodot ekspluatācijā saskaņā ar šo direktīvu un neskarot 3. punkta f) apakšpunktu.

Ritekļi atbilst SITS un valsts noteikumiem, kas ir spēkā brīdī, kad tiek iesniegts pieprasījums izsniegt atļauju laist tirgū saskaņā ar šo direktīvu un neskarot 3. punkta f) apakšpunktu.

Stacionāro apakšsistēmu un ritekļu atbilstību pastāvīgi nodrošina to izmantošanas laikā.

3. Ciktāl tas ir vajadzīgs, lai sasniegtu šīs direktīvas mērķus, kas minēti 1. pantā, katrā SITS:

- a) norāda tās darbības jomu (I pielikumā minēto tīkla vai ritekļu daļu; II pielikumā minēto apakšsistēmu vai apakšsistēmas daļu);
- b) formulē pamatprasības attiecībā uz katru attiecīgo apakšsistēmu un tās saskarnēm saistībā ar citām apakšsistēmām;
- c) nosaka ekspluatācijas un tehniskās specifikācijas, kas ir jāievēro attiecībā uz apakšsistēmu un tās saskarnēm saistībā ar citām apakšsistēmām; vajadzības gadījumā šīs specifikācijas var atšķirties atkarībā no apakšsistēmas izmantošanas piemēram, atkarībā no I pielikumā paredzētās līnijas, mezgla un/vai ritekļu kategorijas;
- d) nosaka savstarpējas izmantojamības komponentus un saskarnes, uz kurām jāattiecas Eiropas specifikācijām, ietverot Eiropas standartus, kas ir vajadzīgi, lai panāktu savstarpēju izmantojamību Savienības dzelzceļa sistēmā;
- e) katrā konkrētā gadījumā nosaka, kuras procedūras jāizmanto, lai izvērtētu savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstību vai piemērotību lietošanai, vai veiktu apakšsistēmu "EK" verifikāciju. Minētās procedūras pamatojas uz Komisijas Lēmumā 2010/713/ES ⁽¹⁾ noteiktajiem moduļiem;
- f) norāda SITS piemērošanas stratēģiju. Jo īpaši jāprecizē, kādi starpposmi paredzēti – ņemot vērā aplēstās izmaksas un ieguvumus un paredzamo ietekmi uz skartajām ieinteresētajām personām –, lai veiktu pakāpenisku pāreju no pašreizējā stāvokļa uz galīgo stāvokli, kad atbilstība SITS būs kļuvusi par normu. Ja ir nepieciešama koordinēta SITS īstenošana, kā, piemēram, pa transporta koridoru vai starp infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, stratēģija var iekļaut priekšlikumus pabeigšanai pa posmiem;
- g) norāda attiecīgā personāla profesionālo kvalifikāciju, kā arī veselības un drošības apstākļus darba vietā, kas ir vajadzīgi iepriekšminētās apakšsistēmas ekspluatācijai un apkopei, kā arī SITS piemērošanai.
- h) norāda esošajām apakšsistēmām un ritekļiem piemērojamos noteikumus, jo īpaši modernizācijas un atjaunošanas gadījumā, un šādos gadījumos – pārveidošanas darbus, kam vajadzīgs pieteikums jauna atļaujai;
- i) norāda ritekļu un stacionāru apakšsistēmu parametrus, kas dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāpārbauda, un procedūras, kas piemērojamas minēto parametru pārbaudei, pēc tam, kad piešķirta atļauja laist tirgū ritekli, un pirms ritekļa pirmās lietošanas reizes, lai nodrošinātu savietojamību starp ritekļiem un maršrutiem, kuros tie jāekspluatē.

4. Katru SITS izstrādā pēc esošās apakšsistēmas izpētes un norāda mērķa apakšsistēmu, kuru var pakāpeniski iegūt piemērotā laikā. Tādējādi SITS ieviešana un to izpilde palīdzēs pakāpeniski panākt Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību.

5. SITS ļauj katrā dalībvalstī pienācīgā veidā saglabāt esošās dzelzceļa sistēmas savietojamību. Minētajā nolūkā var paredzēt īpašus gadījumus katrai SITS gan attiecībā uz tīklu, gan ritekļiem, un jo īpaši gabarītiem, sliežu ceļa platumam vai attālumam starp sliežu ceļiem un ritekļiem, kas kursē no vai uz trešām valstīm. Katram īpašajam gadījumam SITS nosaka 3. punkta c) līdz g) apakšpunktā noteikto SITS elementu ieviešanas noteikumus.

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 2010/713/ES (2010. gada 9. novembris) par atbilstības novērtēšanas, piemērotības lietošanai novērtēšanas un EK verifikācijas procedūru moduļiem, kas lietojami savstarpējas izmantojamības tehniskajās specifikācijās, kuras pieņemtas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/57/EK (OV L 319, 4.12.2010., 1. lpp.).

6. Ja dažus tehniskos aspektus, kas atbilst pamatprasībām, nevar nepārprotami ietvert SITS, tos skaidri norāda attiecīgo SITS pielikumā kā atklātus punktus.
7. SITS neskar dalībvalstu lēmumus attiecībā uz infrastruktūru izmantošanu tādu ritekļu kustībai, uz ko neattiecas SITS.
8. SITS var būt ietverta tieša, skaidri noteikta norāde uz Eiropas vai starptautiskiem standartiem vai specifikācijām, vai tehnisko dokumentāciju, ko publicējusi Aģentūra, gadījumos, kad tas ir noteikti vajadzīgs šīs direktīvas mērķu sasniegšanai. Šādā gadījumā šos standartus vai specifikācijas (vai to attiecīgās daļas), vai tehnisko dokumentāciju uzskata par attiecīgo SITS pielikumiem, un tie kļūst obligāti no SITS piemērošanas dienas. Ja šādu standartu vai specifikāciju, vai tehniskās dokumentācijas nav, līdz laikam, kamēr tos izstrādā, var sniegt atsauci uz citiem skaidri noteiktiem normatīvajiem dokumentiem, kas ir viegli pieejami un brīvi izmantojami.

5. pants

SITS izstrādāšana, pieņemšana un pārskatīšana

1. Lai noteiktu katras SITS īpašos mērķus, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 50. pantu, jo īpaši un atbilstīgā gadījumā attiecībā uz:
 - a) SITS ģeogrāfisko un tehnisko darbības jomu;
 - b) piemērojamām pamatprasībām;
 - c) to reglamentējošu, tehnisku un ekspluatācijas nosacījumu sarakstu, kuri ir jāaskaņo apakšsistēmu līmenī un apakšsistēmu saskaņošanas līmenī, un attiecībā uz to paredzēto saskaņošanas līmeni;
 - d) īpašām dzelzceļa procedūrām savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstības un piemērotību lietošanai izvērtēšanai, un apakšsistēmu "EK" verifikācijai;
 - e) īpašām dzelzceļa procedūrām, lai izvērtētu apakšsistēmu "EK" verifikāciju;
 - f) attiecīgo apakšsistēmu ekspluatācijā un apkopē iesaistītā personāla kategorijām un vispārējiem mērķiem, lai noteiktu minimālās prasības attiecīgā personāla profesionālajām kvalifikācijām un veselības un drošības apstākļiem;
 - g) jebkuru citu nepieciešamo elementu, kas jāņem vērā, lai nodrošinātu Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību, ievērojot 1. panta 1. un 2. punktu, piemēram, lai saskaņotu SITS ar Eiropas un starptautiskajiem standartiem vai specifikācijām.

Pieņemot minētos deleģētos aktus, Komisija pamato vajadzību pēc jaunas vai būtiski grozītas SITS, tostarp tās ietekmi uz pastāvošajiem noteikumiem un tehniskajām specifikācijām.

2. Lai nodrošinātu 1. punktā minēto deleģēto aktu vienādu īstenošanu, Komisija lūdz Aģentūru izstrādāt SITS un to grozījumu projektus un sniegt Komisijai attiecīgus ieteikumus.

Katru SITS projektu izstrādā šādos posmos:

- a) Aģentūra nosaka SITS pamatparametrus, kā arī saskarnes ar pārējām apakšsistēmām un citus īpašus gadījumus, kas var būt vajadzīgi.
- b) pamatojoties uz a) apakšpunktā minētajiem pamatparametriem, Aģentūra izstrādā SITS projektu. Attiecīgā gadījumā Aģentūra ņem vērā tehnikas attīstību, standartizācijas jomā paveikto darbu, darbojošās darba grupas un atzītus pētījumus.
3. Izstrādājot vai pārskatot katru SITS, tostarp tās pamatparametrus, Aģentūra ņem vērā visu izskatīto tehnisko risinājumu paredzētās izmaksas un ieguvumus un saskarnes starp tām, lai noteiktu un ieviestu vispiemērotākos risinājumus. Minētajā izvērtējumā norāda iespējamo ietekmi uz visiem iesaistītajiem uzņēmējiem un ekonomikas dalībniekiem un pienācīgi ņem vērā prasības, kas noteiktas Direktīvā (ES) 2016/798. Dalībvalstis piedalās šajā izvērtēšanā, vajadzības gadījumā sniedzot vajadzīgos datus.

4. Aģentūra izstrādā SITS un to grozījumu projektus saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 5. un 19. pantu, vienlaikus īstenojot Regulas (ES) Nr. 1025/2012 II pielikumā definētos atklātības, konsensa un pārredzamības kritērijus.
5. Komiteju, kas minēta 51. pantā ("komiteja"), periodiski informē par SITS sagatavošanas darbu. Minētā darba gaitā, lai tiktu ņemti vērā šā panta 1. punktā minētie deleģētie akti, Komisija var izstrādāt darba uzdevumus vai noderīgus ieteikumus attiecībā uz SITS projektiem un izmaksu un ieguvumu analīzi. Jo īpaši Komisija var pieprasīt pārbaudīt alternatīvos risinājumus un minēto alternatīvo risinājumu izmaksu un ieguvumu izvērtējumu iekļaut ziņojumā, kas pievienots SITS projektam.
6. Ja tehniskās savietojamības apsvērumu dēļ ekspluatācijā vienlaikus jānodod atšķirīgas apakšsistēmas, attiecīgās SITS piemērošanas datums ir viens un tas pats.
7. Izstrādājot, pieņemot vai pārskatot SITS, Aģentūra ņem vērā lietotāju viedokli par tehniskajām īpašībām, kas tieši ietekmē apstākļus, kādos tie izmanto apakšsistēmas. Tādēļ Aģentūra SITS izstrādāšanas un pārskatīšanas posmos apspriežas ar apvienībām un iestādēm, kas pārstāv lietotājus. SITS projektiem tā pievieno ziņojumu par minēto apspriežu rezultātiem.
8. Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 7. pantu Komisija ar komitejas palīdzību izveido un periodiski atjaunina to pasažieru apvienību un iestāžu sarakstu, ar kurām jāapspriežas. Minēto sarakstu var pārskatīt vai atjaunināt pēc dalībvalsts pieprasījuma vai Komisijas iniciatīvas.
9. Izstrādājot vai pārskatot SITS, Aģentūra attiecībā uz 4. panta 3. punkta g) apakšpunktā minēto profesionālo kvalifikāciju un higiēnas un drošības apstākļiem darba vietā ņem vērā sociālo partneru viedokli. Šādā nolūkā Aģentūra apspriežas ar sociālajiem partneriem, pirms iesniedz Komisijai ieteikumus par SITS un to grozījumiem. Ar sociālajiem partneriem apspriežas nozaru dialogu komitejā, kas izveidota saskaņā ar Komisijas Lēmumu 98/500/EK⁽¹⁾. Sociālie partneri atzinumu sniedz trīs mēnešos pēc apspriešanās.
10. Ja SITS pārstrādāšanas dēļ radušās izmaiņas prasībās, jaunajā SITS versijā nodrošina savietojamību ar ekspluatācijā jau nodotajām apakšsistēmām saskaņā ar iepriekšējām SITS versijām.
11. Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka SITS, lai īstenotu konkrētos mērķus, kas noteikti 1. punktā minētajos deleģētajos aktos. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tie ietver visus elementus, kas minēti 4. panta 3. punktā un atbilst visām prasībām, kas izklāstītas no 4. panta 4. līdz 6. punktam un 8. punktā.

6. pants

SITS trūkumi

1. Ja pēc SITS pieņemšanas tiek konstatēts, ka tajā ir trūkumi, SITS veic grozījumus saskaņā ar 5. panta 11. punktu. Attiecīgā gadījumā Komisija šo procedūru piemēro nekavējoties. Par šādiem trūkumiem uzskata arī gadījumus, kuru rezultātā darbības dalībvalstī varētu būt nedrošas.
2. Kamēr notiek SITS pārskatīšana, Komisija var pieprasīt Aģentūras atzinumu. Komisija analizē Aģentūras atzinumu un informē Komiteju par secinājumiem.
3. Pēc Komisijas pieprasījuma 2. punktā minētais Aģentūras atzinums ir uzskatāms par pieņemamu atbilstības nodrošināšanas līdzekli, un tāpēc to var izmantot projektu izvērtēšanai, kamēr nav pieņemta pārskatīta SITS.
4. Jebkurš pārstāvniecības struktūru tīkla loceklis, kas minēts Regulas (ES) 2016/796 38. panta 4. punktā, var paziņot Komisijai par iespējamiem SITS trūkumiem.

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 98/500/EK (1998. gada 20. maijs) par nozaru dialogu komiteju izveidi, lai veicinātu sociālo partneru dialogu Eiropas līmenī (OV L 225, 12.8.1998., 27. lpp.).

7. pants

SITS nepiemērošana

1. Dalībvalstis var atļaut pieteikuma iesniedzējam nepiemērot vienu vai vairākas SITS vai to daļas šādos gadījumos:
 - a) attiecībā uz ierosinātu jaunu apakšsistēmu vai tās daļu, esošas apakšsistēmas vai tās daļas atjaunošanu vai modernizāciju vai jebkuru 1. panta 1. punktā minēto elementu, kas attiecīgās(-o) SITS piemērošanas dienā ir izstrādes beigu posmā vai uz ko attiecas līgums, kurš tiek pildīts;
 - b) ja tīkla ātras atjaunošanas apstākļi pēc negadījuma vai dabas katastrofas ekonomisku vai tehnisku iemeslu dēļ neļauj daļēji vai pilnībā piemērot attiecīgās SITS; šajā gadījumā SITS nepiemēro vienīgi uz laikposmu pirms tīkla atjaunošanas;
 - c) jebkurai jau esošas apakšsistēmas vai tās daļas iecerētai atjaunošanai, paplašināšanai vai modernizācijai, ja attiecīgās (-o) SITS piemērošana var apdraudēt projekta ekonomisko dzīvotspēju un/vai attiecīgās dalībvalsts dzelzceļa sistēmas savietojamību attiecībā uz, piemēram, gabarītiem, sliežu ceļa platumu, attālumu starp sliežu ceļiem vai elektrisko spriegumu;
 - d) ritekļiem, kas kursē no trešām valstīm vai uz tām, ja sliežu ceļa platums tur atšķiras no sliežu ceļa platuma galvenajā dzelzceļa tīklā Savienībā;
 - e) iecerētai apakšsistēmas jaunbūvei, kādas esošas apakšsistēmas atjaunošanai vai modernizācijai attiecīgās dalībvalsts teritorijā, ja tai ir savrups dzelzceļa tīkls vai to no Savienības pārējā dzelzceļa tīkla šķir jūra, vai ja tas ir atdalīts īpašu ģeogrāfisku apstākļu dēļ.
 2. Gadījumā, kas minēts 1. punkta a) apakšpunktā, attiecīgā dalībvalsts viena gada laikā pēc katras SITS stāšanās spēkā informē Komisiju par to projektu sarakstu, kuri tiek īstenoti attiecīgās dalībvalsts teritorijā un kuri saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts viedokli ir izstrādes beigu posmā.
 3. Panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajos gadījumos attiecīgā dalībvalsts paziņo Komisijai par savu lēmumu nepiemērot vienu vai vairākas SITS vai to daļas.
 4. Šā panta 1. punkta a), c), d) un e) apakšpunktā minētajos gadījumos attiecīgā dalībvalsts iesniedz Komisijai pieprasījumu nepiemērot SITS vai to daļas, tam pievienojot dokumentāciju, kurā ietverts pieprasījuma pamatojums un norādīti alternatīvie noteikumi, kurus minētā dalībvalsts paredzējusi piemērot SITS vietā. Gadījumā, kas minēts šā panta 1. punkta e) apakšpunktā, Komisija analizē pieprasījumu un lemj, vai to pieņemt, pamatojoties uz dokumentācijā ietvertās informācijas pilnīgumu un saskaņotību. Gadījumos, kas minēti šā panta 1. punkta c) un d) apakšpunktā, Komisija pieņem lēmumu, izmantojot īstenošanas aktus, pamatojoties uz šādu analīzi. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 51. panta 3. punktā.
- Gadījumos, kas minēti 21. panta 6. punkta trešajā daļā, pieteikuma iesniedzējs dokumentāciju iesniedz Aģentūrai. Aģentūra konsultējas ar attiecīgajām drošības iestādēm un sniedz Komisijai galīgo atzinumu.
5. Komisija, izmantojot īstenošanas aktu, nosaka informāciju, kas ir jāiekļauj 4. punktā minētajā dokumentācijā, un nosaka minētās dokumentācijas formātu un metodi, kas jāizmanto tās nosūtīšanai. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 51. panta 3. punktā.
 6. Kamēr nav pieņemts Komisijas lēmums, dalībvalstis var bez kavēšanās piemērot 4. punktā minētos alternatīvos noteikumus.
 7. Komisija pieņem lēmumu četros mēnešos pēc tam, kad iesniegts pieprasījums, kuram pievienota pilnīga dokumentācija. Ja nav šāda lēmuma, pieprasījumu uzskata par pieņemtu.
 8. Dalībvalstis tiek informētas par analīzes rezultātiem un par 4. punktā noteiktās procedūras iznākumu.

III NODAĻA

SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS KOMONENTI

8. pants

Nosacījumi savstarpējas izmantojamības komponentu laišanai tirgū

1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka savstarpējas izmantojamības komponentus:

- a) laiž tirgū tikai tad, ja tie ļauj panākt Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību un tajā pašā laikā atbilst pamatprasībām;
- b) izmanto paredzētajā izmantošanas telpā un pienācīgi uzstāda, un veic to apkopi.

Šis punkts neliedz minētos komponentus laist tirgū izmantošanai citiem mērķiem.

2. Dalībvalstis, pamatojoties uz šo direktīvu, savā teritorijā neaizliedz, neierobežo vai nekavē to savstarpējas izmantojamības komponentu laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai Savienības dzelzceļa sistēmā, ja minētie komponenti atbilst šīs direktīvas prasībām. Jo īpaši tās nepieprasa pārbaudes, kas jau ir veiktas kā daļa no "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarācijas procedūras, kā paredzēts 10. pantā.

9. pants

Atbilstība vai piemērotība lietošanai

1. Dalībvalstis un Aģentūra uzskata, ka savstarpējas izmantojamības komponents atbilst pamatprasībām, ja tas atbilst attiecīgajās SITS noteiktajiem nosacījumiem vai Eiropas specifikācijām, kas izstrādātas minēto nosacījumu ievērošanai. "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarācija apliecina, ka savstarpējas izmantojamības komponentiem ir piemērotas attiecīgajās SITS noteiktās atbilstības vai piemērotības lietošanai izvērtēšanas procedūras.

2. Ja saskaņā ar SITS tas ir nepieciešams, "EK" deklarācijai pievieno:

- a) paziņotās struktūras vai struktūru izsniegtu sertifikātu par viena atsevišķi aplūkota savstarpējas izmantojamības komponenta faktisko atbilstību attiecīgajām tehniskajām specifikācijām;
- b) paziņotās struktūras vai struktūru izsniegtu sertifikātu par viena savstarpējas izmantojamības komponenta piemērotību lietošanai, aplūkojot to kā dzelzceļa sastāvdaļu, īpaši, ja tas skar attiecīgās funkcionālās prasības.

3. "EK" deklarāciju datē un paraksta ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis.

4. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, nosaka savstarpējas izmantojamības komponentus "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarācijas veidnei un pavaddokumentu sarakstu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 51. panta 3. punktā.

5. Rezerves daļas apakšsistēmām, kuras jau ir nodotas ekspluatācijā, kad atbilstīgā SITS stājas spēkā, var ierīkot minētajās apakšsistēmās bez 1. punkta piemērošanas.

6. SITS var paredzēt pārejas laiku šajās SITS noteiktajiem dzelzceļa produktiem kā savstarpējas izmantojamības komponentiem, kas jau ir laisti tirgū, kad SITS stājas spēkā. Šādi komponenti atbilst 8. panta 1. punktam.

10. pants

Procedūra "EK" atbilstības deklarācijai vai deklarācijai par piemērotību lietošanai

1. Sastādot savstarpējas izmantojamības komponenta "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarāciju, ražotājs vai viņa pilnvarots pārstāvis piemēro attiecīgajās SITS ietvertos noteikumus.

2. Ja saskaņā ar atbilstīgo SITS tas ir nepieciešams, savstarpējas izmantojamības komponenta atbilstības vai piemērotības lietošanai izvērtējumu veic paziņotā struktūra, kurai ražotājs vai viņa pilnvarots pārstāvis ir iesniedzis pieteikumu.

3. Ja uz savstarpējas izmantojamības komponentiem attiecas citi Savienības tiesību akti, kas skar citus jautājumus, "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarācijā norāda, ka šie savstarpējas izmantojamības komponenti atbilst arī minēto citu tiesību aktu prasībām.

4. Ja ne ražotājs, ne viņa pilnvarots pārstāvis nav izpildījis saistības, kas noteiktas 1. un 3. punktā, minētās saistības pārņem jebkura persona, kas laiž savstarpējas izmantojamības komponentus tirgū. Piemērojot šo direktīvu, tādas pašas saistības uzņemas ikviens persona, kas uzstāda dažādas izcelsmes savstarpējas izmantojamības komponentus un savstarpējas izmantojamības komponentu daļas vai ražo savstarpējas izmantojamības komponentus paša vajadzībām.

5. Ja dalībvalsts atklāj, ka "EK" deklarācija ir sastādīta nepareizi, tā nodrošina, ka savstarpējas izmantojamības komponents netiek laists tirgū. Šādā gadījumā ražotāja vai viņa pilnvarota pārstāvja pienākums ir atjaunot savstarpējas izmantojamības komponenta atbilstību prasībām saskaņā ar nosacījumiem, ko noteikusi dalībvalsts.

11. pants

Savstarpējas izmantojamības komponentu neatbilstība pamatprasībām

1. Ja dalībvalsts konstatē, ka savstarpējas izmantojamības komponents, kas ietverts "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarācijā un laists tirgū, to izmantojot paredzētajiem mērķiem, visticamāk, neatbilst pamatprasībām, minētā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ierobežotu izmantošanas jomu, aizliegtu tā izmantošanu, izņemtu to no tirgus vai atsauktu to. Dalībvalsts tūlīt informē Komisiju, Aģentūru un pārējās dalībvalstis par veiktajiem pasākumiem un pamato savu lēmumu, konkrēti norādot, vai neatbilstības iemesls ir:

- a) neatbilstība pamatprasībām;
- b) Eiropas specifikāciju nepareiza piemērošana, ja ir izmantotas minētās specifikācijas;
- c) Eiropas specifikāciju neatbilstība.

2. Aģentūra ar Komisijas pilnvarojumu nekavējoties sāk apspriešanās procesu ar ieinteresētajam personām, un jebkurā gadījumā tas notiek 20 dienās no dienas, kad saņemts minētais pilnvarojums. Ja pēc apspriešanās Aģentūra konstatē, ka pasākums ir nepamatots, tā tūlīt par to informē Komisiju, dalībvalsti, kas ir izrādījusi šo iniciatīvu, kā arī citas dalībvalstis un ražotāju vai viņa pilnvarotu pārstāvi. Ja Aģentūra konstatē, ka pasākums ir pamatots, tā tūlīt informē dalībvalstis.

3. Ja 1. punktā minētais lēmums izriet no attiecīgo Eiropas specifikāciju neatbilstības, dalībvalstis, Komisija vai Aģentūra vajadzības gadījumā piemēro vienu no šādiem pasākumiem:

- a) pilnīga vai daļēja attiecīgās specifikācijas atsaukšana no publikācijām, kurās tās iekļautas;
- b) ja attiecīgā specifikācija ir saskaņots standarts, šā standarta ierobežojums vai atcelšana saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1025/2012 11. pantu;
- c) SITS pārskatīšana saskaņā ar 6. pantu.

4. Ja savstarpējas izmantojamības komponents, kam ir "EK" atbilstības deklarācija, neatbilst pamatprasībām, kompetentā dalībvalsts veic atbilstīgus pasākumus pret jebkuru subjektu, kurš sagatavojis deklarāciju, un par to informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

IV NODAĻA
APAKŠSISTĒMAS

12. pants

Apakšsistēmu brīva aprīte

Neskarot V nodaļu, dalībvalstis, pamatojoties uz šo direktīvu, savā teritorijā neaizliedz, neierobežo vai nekavē tādu strukturālo apakšsistēmu izveidi, nodošanu ekspluatācijā un izmantošanu, kuras ietilpst dzelzceļa sistēmā, ja tās atbilst pamatprasībām. Jo īpaši tās nepieprasa pārbaudes, kas jau veiktas:

- a) kā daļa no procedūras "EK" verifikācijas deklarācijai, vai
- b) citās dalībvalstīs pirms vai pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, lai pārbaudītu atbilstību identiskām prasībām identiskos darbības apstākļos.

13. pants

Atbilstība SITS un valsts noteikumiem

1. Aģentūra un valsts drošības iestādes uzskata par pamatprasībām atbilstīgām tās strukturālās apakšsistēmas, kas veido dzelzceļa sistēmu, uz kurām vajadzības gadījumā attiecas "EK" verifikācijas deklarācija, kas izveidota, piemērojot SITS saskaņā ar 15. pantu, vai verifikācijas deklarācija, kas izveidota, piemērojot valsts noteikumus saskaņā ar 15. panta 8. punktu, vai abas minētās deklarācijas.

2. Valsts noteikumus pamatprasību īstenošanai un vajadzības gadījumā pieņemamus valsts atbilstības nodrošināšanas līdzekļus piemēro šādos gadījumos:

- a) ja SITS neaptver vai pilnībā neaptver konkrētus pamatprasību aspektus, tostarp atklātus jautājumus, kas minēti 4. panta 6. punktā;
- b) ja saskaņā ar 7. pantu sniegts paziņojums par vienas vai vairāku SITS vai to daļu nepiemērošanu;
- c) ja īpašā gadījumā jāpiemēro tehniskie noteikumi, kas nav iekļauti attiecīgajā SITS;
- d) ja esošo sistēmu precizēšanai izmantoti valsts noteikumi, kuru mērķis ir vienīgi izvērtēt ritekļa un tīkla tehnisko savietojamību;
- e) attiecībā uz tīkliem un ritekļiem, uz kuriem neattiecas SITS;
- f) kā neatliekamu pagaidu preventīvu pasākumu, jo īpaši pēc negadījuma.

14. pants

Valsts noteikumu paziņošana

1. Dalībvalstis paziņo Komisijai un Aģentūrai 13. panta 2. punktā minētos pastāvošos valsts noteikumus šādos gadījumos:

- a) ja valsts noteikums vai noteikumi nav paziņoti līdz 2016. gada 15. jūnijam. Šādā gadījumā tos paziņo līdz 2016. gada 16. decembrim;
- b) katru reizi, kad noteikumi tiek mainīti,
- c) ja saskaņā ar 7. pantu tiek iesniegts jauns pieprasījums nepiemērot SITS,
- d) ja valsts noteikumi vairs nav vajadzīgi pēc attiecīgās SITS publicēšanas vai pārskatīšanas.

2. Dalībvalstis, izmantojot atbilstīgu IT sistēmu, saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 27. pantu paziņo 1. punktā minēto valsts noteikumu pilnu tekstu.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētie valsts noteikumi, tostarp tie, kas attiecas uz saskarnēm starp ritekļiem un tīkliem, ir viegli pieejami, atrodas publiskā interneta vietnē un ir izteikti terminoloģijā, ko var saprast visas ieinteresētās personas. Dalībvalstis var tikt lūgtas sniegt papildu informāciju par minētajiem valsts noteikumiem.

4. Dalībvalstis var pieņemt jaunus valsts noteikumus tikai šādos gadījumos:
 - a) ja SITS nav pilnībā atbilstīga pamatprasībām;
 - b) kā neatliekamu preventīvu pasākumu, jo īpaši pēc negadījuma.
 5. Dalībvalstis savlaicīgi un saskaņā ar termiņiem, kas minēti Regulas (ES) 2016/796 25. panta 1. punktā, izmantojot atbilstīgu IT sistēmu saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 27. pantu, iesniedz Aģentūrai un Komisijai jauno valsts noteikumu projektus izskatīšanai pirms ierosinātā jaunā noteikuma paredzētās ieviešanas valsts tiesību sistēmā un sniedz pamatojumu minēta jaunā valsts noteikuma ieviešanai. Dalībvalstis nodrošina, ka projekts ir pietiekami izstrādāts, lai Aģentūra var veikt pārbaudi saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 25. panta 2. punktu.
 6. Dalībvalstis, pieņemot jaunu valsts noteikumu, saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 27. pantu to paziņo Aģentūrai un Komisijai, izmantojot attiecīgu IT sistēmu.
 7. Neatliekamu preventīvu pasākumu gadījumā dalībvalstis var pieņemt un piemērot jaunu noteikumu nekavējoties. Minēto noteikumu paziņo saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 25. panta 2. punktu un pēc tam kad Aģentūra ir veikusi izvērtēšanu saskaņā ar 26. panta 1. un 2. punktu un 5. punktu minētajā Regulā (ES).
 8. Paziņojot 1. punktā minēto valsts noteikumu vai jaunu valsts noteikumu, dalībvalstis iesniedz pierādījumu, ka šāds noteikums ir nepieciešams, lai varētu izpildīt pamatprasības, kuras nav jau aptvērusi attiecīgā SITS.
 9. Aģentūra izskata valsts noteikumu projektus un 1. punktā minētos valsts noteikumus saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 25. un 26. pantā noteikto procedūru.
 10. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, nosaka paziņoto valsts noteikumu klasifikāciju dažādās grupās nolūkā vienkāršot savstarpējo atzišanu dažādās dalībvalstīs un ritekļu laišanu tirgū, tostarp par stacionārā un mobilā aprīkojuma savietojamību. Minētie īstenošanas akti balstās uz Aģentūras gūtajiem panākumiem attiecībā uz savstarpējo atzišanu, un tos pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
- Aģentūra saskaņā ar pirmajā daļā minētajiem īstenošanas aktiem klasificē valsts noteikumus, kas paziņoti saskaņā ar šo pantu.
11. Dalībvalstis var nolemt nepaziņot par noteikumiem un ierobežojumiem, kuriem ir stingri izteikts vietējs raksturs. Šādos gadījumos dalībvalstis norāda minētos noteikumus un ierobežojumus infrastruktūras reģistros, kas minēti 49. pantā.
 12. Uz valsts noteikumiem, kas paziņoti saskaņā ar šo pantu, neattiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/1535 ⁽¹⁾ noteiktā paziņošanas procedūra.
 13. Valsts noteikumus, kas nav paziņoti saskaņā ar šo pantu, piemērojot šo direktīvu, nepiemēro.

15. pants

Procedūra "EK" verifikācijas deklarācijas izveidošanai

1. Lai izveidotu "EK" verifikācijas deklarāciju, kas nepieciešama laišanai tirgū un nodošanai ekspluatācijā, kā noteikts V nodaļā, pieteikuma iesniedzējs lūdz atbilstības izvērtēšanas struktūru vai struktūras, kuru tas šim nolūkam izraudzījies, piemērot IV pielikumā izklāstīto "EK" verifikācijas procedūru.
2. Pieteikuma iesniedzējs izveido apakšsistēmas EK verifikācijas deklarāciju. Pieteikuma iesniedzējs uz savu atbildību apliecina, ka attiecīgajai apakšsistēmai ir piemērotas attiecīgās verifikācijas procedūras un tā atbilst attiecīgo Savienības tiesību aktu un attiecīgo valsts noteikumu prasībām. "EK" verifikācijas deklarāciju un pavaddokumentus datē un paraksta pieteikuma iesniedzējs.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp.).

3. Paziņotā struktūra, kas atbild par apakšsistēmas "EK" verifikāciju, sāk pildīt savus pienākumus no projektēšanas stadijas un turpina to darīt visu būves laiku līdz pieņemšanai pirms apakšsistēmas laišanas tirgū vai nodošanas ekspluatācijā. Tas saskaņā ar attiecīgo SITS attiecas arī uz aplūkojamās apakšsistēmas saskarņu verifikāciju sistēmā, kurā tā iekļauta.
 4. Pieteikuma iesniedzējs atbild par tehniskās dokumentācijas sagatavošanu, kas jāpievieno "EK" verifikācijas deklarācijai. Minētajā tehniskajā dokumentācijā ir visi nepieciešamie dokumenti, kas atspoguļo apakšsistēmas parametrus, un vajadzības gadījumā visi dokumenti, kas apliecina savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstību. Tajā arī ir iekļauti visi dati par izmantošanas nosacījumiem un ierobežojumiem, kā arī apkalpošanas, pastāvīgas vai periodiskas uzraudzības, noregulēšanas un apkopes norādījumi.
 5. Apakšsistēmas atjaunošanas vai modernizēšanas gadījumā, kā rezultātā rodas izmaiņas tehniskajā dokumentācijā un tiek ietekmēta jau veikto verifikācijas procedūru spēkā esamība, pieteikuma iesniedzējs izvērtē, vai ir vajadzīga jauna "EK" verifikācijas deklarācija.
 6. Paziņotā struktūra var izsniegt starpposma verifikācijas apliecinājumu, kas attiecas uz noteiktiem verifikācijas procedūras posmiem vai noteiktām apakšsistēmas daļām.
 7. Ja attiecīgās SITS to ļauj, paziņotā struktūra var sniegt verifikācijas sertifikātus vienai vai vairākām apakšsistēmām vai dažu šo apakšsistēmu daļām.
 8. Dalībvalstis izraugās struktūras, kas ir atbildīgas par verifikācijas procedūru attiecībā uz valsts noteikumiem. Minētajā sakarā izraudzītās struktūras ir atbildīgas par attiecīgajiem uzdevumiem. Neskarot 30. pantu, dalībvalsts var iecelt paziņoto struktūru kā izraudzīto struktūru, un tādā gadījumā visu procesu var veikt viena atbilstības izvērtēšanas struktūra.
 9. Komisija ar īstenošanas aktiem var precizēt:
 - a) "EK" apakšsistēmu verificēšanas procedūru detaļas, tostarp verificēšanas procedūru valsts noteikumu gadījumā un dokumentus, ko pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz minētās procedūras vajadzībām;
 - b) "EK" verifikācijas deklarācijas veidnes, tostarp apakšsistēmas pārveidošanas gadījumā vai papildu verificēšanas gadījumā – starpposma verifikācijas apliecinājumu un to dokumentu veidnes, kuri iekļaujami tehniskajā dokumentācijā, kas jāpievieno minētajām deklarācijām, kā arī verifikācijas sertifikātu veidnes.
- Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

16. pants

Apakšsistēmu neatbilstība pamatprasībām

1. Ja dalībvalsts konstatē, ka strukturālā apakšsistēma, kas ietverta "EK" verifikācijas deklarācijā, kurai pievienota tehniskā dokumentācija, nepilnīgi atbilst šai direktīvai, un jo īpaši, ka apakšsistēma neatbilst pamatprasībām, tā var pieprasīt veikt papildu pārbaudes.
2. Dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, uzreiz informē Komisiju par visām pieprasītajām papildu pārbaudēm, pamatojot savas rīcības iemeslus. Komisija apspriežas ar ieinteresētajām personām.
3. Dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, norāda, vai neatbilstību šai direktīvai rada:
 - a) pamatprasību vai kādas SITS neievērošana vai kādas SITS nepareiza piemērošana; šādā gadījumā Komisija nekavējoties informē dalībvalsti, kurā pastāvīgi atrodas persona, kas kļūdaini sagatavojusi "EK" verifikācijas deklarāciju, un pieprasa šai dalībvalstij veikt atbilstīgus pasākumus;
 - b) SITS neatbilstība prasībām; šādā gadījumā piemēro SITS grozījumu procedūru, kā noteikts 6. pantā.

17. pants

Atbilstības pieņēmums

Savstarpējas izmantojamības komponentus un apakšsistēmas, kas atbilst tiem saskaņotajiem standartiem vai to daļām, uz kuriem atsaucas ir publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, uzskata par atbilstīgiem noteiktajām pamatprasībām, uz kurām attiecas minētie standarti vai to daļas.

V NODAĻA

LAIŠANA TIRGŪ UN NODOŠANA EKSPLUATĀCIJĀ

18. pants

Atļauja nodot ekspluatācijā stacionāras iekārtas

1. Vilcienu vadības un signalizācijas stacionāro lauka iekārtu, energoapgādes un infrastruktūras apakšsistēmas nodod ekspluatācijā tikai tad, ja tās ir projektētas, būvētas un uzstādītas tā, lai atbilstu noteiktajām pamatprasībām, un ja ir saņemta attiecīga atļauja saskaņā ar 3. un 4. punktu.
2. Katra valsts drošības iestāde atļauj nodot ekspluatācijā energoapgādes, infrastruktūras un vilcienu vadības un signalizācijas apakšsistēmas, kas atrodas vai tiek ekspluatētas attiecīgās dalībvalsts teritorijā.
3. Valstu drošības iestādes sniedz sīki izstrādātus norādījumus par to, kā saņemt šajā pantā minētās atļaujas. Pieteikumu iesniedzējiem bez maksas dara pieejamu dokumentu ar norādījumiem pieteikumu iesniegšanai, kurā izklāstītas un izskaidrotas prasības minēto atļauju saņemšanai un norādīti iesniedzamie dokumenti. Aģentūra un valsts drošības iestādes sadarbojas šādas informācijas izplatīšanā.
4. Pieteikuma iesniedzējs valsts drošības iestādei iesniedz pieprasījumu atļaujai nodot ekspluatācijā stacionārās iekārtas. Pieteikumam pievieno dokumentāciju, kurā ir dokumentāri pierādījumi par:
 - a) verificācijas deklarācijām, kas minētas 15. pantā;
 - b) apakšsistēmu tehnisko savietojamību ar sistēmu, kurā tās tiek integrētas, pamatojoties uz attiecīgajām SITS, valsts noteikumiem un reģistriem;
 - c) apakšsistēmu drošu integrāciju, pamatojoties uz attiecīgajām SITS, valsts noteikumiem un kopīgajām drošības metodēm ("CSM"), kas noteiktas Direktīvas (ES) 2016/798 6. pantā;
 - d) attiecībā uz vilcienu vadības un signalizācijas stacionārajām lauka apakšsistēmām, kurās izmanto Eiropas vilcienu kontroles sistēmu (ETCS) un/vai dzelzceļa globālās mobilo komunikāciju sistēmas (GSMR) aprīkojumu – Aģentūras pozitīvu lēmumu, kas sniegts saskaņā ar šīs direktīvas 19. pantu, un gadījumā, ja pēc pozitīvā lēmuma sniegšanas ir izmainīts publiskā iepirkuma specifikāciju projekts vai paredzēto tehnisko risinājumu apraksts – atbilstību Regulas (ES) 2016/796 30. panta 2. punktā minētās procedūras rezultātam.
5. Vienā mēnesī pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma saņemšanas valsts drošības iestāde informē pieteikuma iesniedzēju, ka dokumentācija ir pilnīga, vai lūdz papildu informāciju, nosakot samērīgu termiņu tās iesniegšanai.

Valsts drošības iestāde pārbauda dokumentācijas pilnīgumu, atbilstību un konsekveni un ERTMS stacionāro lauka iekārtu gadījumā – atbilstību pozitīvajam Aģentūras lēmumam, kas izsniegts saskaņā ar 19. pantu, un attiecīgā gadījumā – atbilstību Regulas (ES) 2016/796 30. panta 2. punktā minētajai procedūrai. Pēc šādas pārbaudes valsts drošības iestāde izsniedz atļauju stacionāro iekārtu nodošanai ekspluatācijā vai informē pieteikuma iesniedzēju par negatīvu lēmumu iepriekš noteiktā, samērīgā laikā un jebkurā gadījumā četros mēnešos pēc visas attiecīgās informācijas saņemšanas.

6. Veicot esošo apakšsistēmu atjaunošanu vai modernizāciju, pieteikuma iesniedzējs valsts drošības iestādei nosūta projekta dokumentāciju. Vienā mēnesī pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma saņemšanas valsts drošības iestāde informē pieteikuma iesniedzēju, ka dokumentācija ir pilnīga, vai lūdz papildu informāciju, nosakot samērīgu termiņu tās iesniegšanai. Valsts drošības iestāde ERTMS stacionāro lauka iekārtu projektu gadījumā ciešā sadarbībā ar Aģentūru izskata šo dokumentāciju un pieņem lēmumu par to, vai ir vajadzīga jauna atļauja nodošanai ekspluatācijā, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:
 - a) ja paredzētie darbi var nelabvēlīgi ietekmēt attiecīgās apakšsistēmas vispārējo drošības līmeni;
 - b) ja tas prasīts attiecīgajās SITS;

- c) ja tas prasīts dalībvalstu izstrādātajos valsts īstenošanas plānos vai
- d) ja ir veiktas izmaiņas parametru vērtībās, uz kurām pamatojoties atļaujas jau ir piešķirtas.

Valsts drošības iestāde pieņem lēmumu iepriekš noteiktā, samērīgā laikā un jebkurā gadījumā četros mēnešos pēc visas attiecīgās informācijas saņemšanas.

7. Lēmumu par atteikumu piešķirt atļauju nodot ekspluatācijā stacionāras iekārtas, valsts drošības iestāde atbilstīgi pamato. Pieteikuma iesniedzējs vienā mēnesī pēc negatīvā lēmuma saņemšanas var iesniegt valsts drošības iestādei pieprasījumu lēmumu pārskatīt. Pieprasījumam pievieno pamatojumu. Valsts drošības iestādei ir divu mēnešu ilgs termiņš kopš pieprasījuma saņemšanas, lai savu lēmumu apstiprinātu vai atceltu. Ja tiek apstiprināts valsts drošības iestādes negatīvais lēmums, pieteikuma iesniedzējs var to pārsūdzēt pārsūdzības struktūrā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 18. panta 3. punktu.

19. pants

ERTMS saskaņota ieviešana Savienībā

1. Vilcienu vadības un signalizācijas stacionāro lauka apakšsistēmu gadījumā, kas ietver *ETCS* un/vai *GSMR* aprīkojumu, Aģentūra nodrošina *ERTMS* saskaņotu ieviešanu Savienībā.

2. Lai nodrošinātu *ERTMS* saskaņotu ieviešanu un savstarpējo izmantojamību Savienības līmenī, pirms uzaicinājumiem iesniegt piedāvājumus, kas ir saistīti ar *ERTMS* stacionārajām lauka iekārtām, Aģentūra pārbauda, vai paredzētie tehniskie risinājumi pilnībā atbilst attiecīgajām *SITS* un tādējādi ir pilnībā savstarpēji izmantojami.

3. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz pieprasījumu Aģentūras apstiprinājumam. Pieteikumam, kas attiecas uz atsevišķiem *ERTMS* projektiem vai projektu kopumu, līniju, līniju grupu vai tīklu, pievieno dokumentu, kas ietver:

- a) publiskā iepirkuma specifikāciju projektu vai paredzēto tehnisko risinājumu aprakstu;
- b) dokumentārus pierādījumus par nosacījumiem, kas vajadzīgi apakšsistēmu tehniskajai un ekspluatācijas savietojamībai ar riteklēm, kurus paredzēts ekspluatēt attiecīgajā tīklā;
- c) dokumentārus pierādījumus par paredzēto tehnisko risinājumu atbilstību attiecīgajām *SITS*;
- d) citus attiecīgus dokumentus, piemēram, valsts drošības iestādes atzinumus, verifikācijas deklarācijas vai atbilstības sertifikātus.

Minēto pieteikumu un informāciju attiecībā uz visiem pieteikumiem, attiecīgo procedūru posmiem un to iznākumu un – attiecīgā gadījumā – par Apelācijas padomes lūgumiem un lēmumiem iesniedz, izmantojot vienas pieturas aģentūru, kas minēta Regulas (ES) 2016/796 12. pantā.

Valsts drošības iestādes atzinumu par apstiprinājuma pieprasījumu var izsniegt vai nu pieteikuma iesniedzējam pirms pieprasījuma iesniegšanas, vai Aģentūrai pēc šādas iesniegšanas.

4. Vienā mēnesī pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma saņemšanas Aģentūra informē pieteikuma iesniedzēju, ka dokumentācija ir pilnīga, vai lūdz atbilstīgu papildinošu informāciju, nosakot samērīgu termiņu tās iesniegšanai.

Aģentūra sniedz pozitīvu lēmumu vai informē pieteikuma iesniedzēju par iespējamiem trūkumiem iepriekš noteiktā, samērīgā laikposmā un jebkurā gadījumā divos mēnešos pēc visas attiecīgās informācijas saņemšanas. Aģentūra savu atzinumu balsta uz pieteikuma iesniedzēja iesniegto dokumentāciju un uz iespējamiem valsts drošības iestāžu atzinumiem.

Ja pieteikuma iesniedzējs piekrīt Aģentūras konstatētajiem trūkumiem, pieteikuma iesniedzējs labo projekta konstrukciju un iesniedz jaunu pieprasījumu Aģentūras apstiprināšanai.

Ja pieteikuma iesniedzējs nepiekrīt Aģentūras konstatētajiem trūkumiem, piemēro 5. punktā minēto procedūru.

To izņēmumu gadījumā, kas minēti 7. panta 1. punkta a) apakšpunktā, pieteikuma iesniedzējs nepieprasa jaunu izvērtējumu.

5. Ja Aģentūras lēmums nav pozitīvs, Aģentūra to atbilstīgi pamato. Pieteikuma iesniedzējs vienā mēnesī pēc šāda lēmuma saņemšanas var iesniegt pamatotu pieprasījumu Aģentūrai to pārskatīt. Aģentūra divos mēnešos no pieprasījuma saņemšanas dienas savu lēmumu apstiprina vai atceļ. Ja Aģentūra apstiprina savu sākotnējo lēmumu, pieteikuma iesniedzējam ir tiesības to pārsūdzēt Apelācijas padomē, kas izveidota saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 55. pantu.

6. Ja pēc pozitīva lēmuma publiskā iepirkuma specifikāciju projekts vai paredzēto tehnisko risinājumu apraksts ir izmainīts, pieteikuma iesniedzējs nekavējoties informē Aģentūru un valsts drošības iestādi, izmantojot Regulas (ES) 2016/796 12. pantā minēto vienas pieturas aģentūru. Tādā gadījumā piemēro minētās regulas 30. panta 2. punktu.

20. pants

Mobilo apakšsistēmu laišana tirgū

1. Mobilās apakšsistēmas pieteikuma iesniedzējs laiž tirgū tikai tad, ja tās ir projektētas, būvētas un uzstādītas tā, lai atbilstu pamatprasībām.
2. Jo īpaši pieteikuma iesniedzējs nodrošina, ka ir izsniegta attiecīga verifikācijas deklarācija.

21. pants

Atļauja laist tirgū ritekli

1. Pieteikuma iesniedzējs ritekli laiž tirgū tikai pēc tam, kad ir saņemta atļauja ritekļa laišanai tirgū, ko izsniegusi Aģentūra saskaņā ar 5.līdz 7. punktu vai ko izsniegusi valsts drošības iestāde saskaņā ar 8. punktu.
2. Pieteikumā atļaujas saņemšanai ritekļa laišanai tirgū pieteikuma iesniedzējs norāda ritekļa izmantošanas telpu. Pieteikuma iesniedzējs iekļauj pierādījumus par to, ka ir pārbaudīta ritekļa un izmantošanas telpas tīkla tehniskā savietojamība.
3. Pieteikumu atļaujas saņemšanai ritekļa laišanai tirgū iesniedz kopā ar ritekļa vai ritekļa tipa dokumentāciju, kurā ietverts dokumentārs pierādījums par:
 - a) ritekli veidojošo mobilo apakšsistēmu laišanu tirgū saskaņā ar 20. pantu, pamatojoties uz "EK" verifikācijas deklarāciju;
 - b) to apakšsistēmu tehnisko savietojamību ritekļi, kas minētas a) apakšpunktā, pamatojoties uz attiecīgajām SITS un – attiecīgā gadījumā – valsts noteikumiem;
 - c) to apakšsistēmu drošu integrāciju ritekļi, kas minētas a) apakšpunktā, pamatojoties uz attiecīgajām SITS un – attiecīgā gadījumā – valsts noteikumiem un kopīgajām drošības metodēm, kas minētas Direktīvas (ES) 2016/798 6. pantā;
 - d) ritekļa un tā izmantošanas telpas tīkla tehnisko savietojamību, kas minēta 2. punktā un noteikta, pamatojoties uz attiecīgajām SITS un – attiecīgā gadījumā – valsts noteikumiem, infrastruktūras reģistriem un riska izvērtēšanas CSM, kas minētas Direktīvas (ES) 2016/798 6. pantā.

Minēto pieteikumu un informāciju attiecībā uz visiem pieteikumiem, attiecīgo procedūru posmiem un to iznākumu un – attiecīgā gadījumā – par Apelācijas padomes lūgumiem un lēmumiem iesniedz, izmantojot vienas pieturas aģentūru, kas minēta Regulas (ES) 2016/796 12. pantā.

Visos gadījumos, kad nepieciešamas pārbaudes, lai iegūtu dokumentārus pierādījumus par tehnisko savietojamību, kas minēti pirmās daļas b) un d) apakšpunktā, iesaistītās valsts drošības iestādes pieteikuma iesniedzējam var izsniegt pagaidu atļaujas izmantot ritekli praktiskām pārbaudēm tīklā. Infrastruktūras pārvaldītājs, apspriežoties ar pieteikuma iesniedzēju, pieliek visus pūliņus, lai nodrošinātu, ka jebkādas pārbaudes var notikt trīs mēnešos pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma saņemšanas. Attiecīgā gadījumā valsts drošības iestāde veic pasākumus, lai šīs pārbaudes notiktu.

4. Aģentūra vai – 8. punkta gadījumā – valsts drošības iestāde izsniedz atļaujas ritekļu laišanai tirgū vai informē pieteikuma iesniedzēju par negatīvu lēmumu iepriekš noteiktā, samērīgā laika posmā un jebkurā gadījumā četros mēnešos pēc tam, kad no pieteikuma iesniedzēja ir saņemta visa attiecīgā informācija. Aģentūra vai – 8. punkta gadījumā – valsts drošības iestāde piemēro atļaujas piešķiršanas procedūras praktisko kārtību, ko nosaka ar īstenošanas aktu, kā minēts 9. punktā. Ar minētajām atļaujām ritekļus ir atļauts laist Savienības tirgū.

5. Aģentūra izsniedz atļaujas ritekļu laišanai tirgū attiecībā uz ritekļiem ar izmantošanas telpu vienā vai vairākās dalībvalstīs. Lai izsniegtu šādas atļaujas, Aģentūra:

- a) izvērtē elementus dokumentācijā, kuri izklāstīti 3. punkta pirmās daļas b), c) un d) apakšpunktā, lai pārbaudītu dokumentācijas pilnīgumu, atbilstību un konsekveni saistībā ar attiecīgajām SITS; un
- b) pieteikuma iesniedzēja sniegto dokumentāciju nosūta par paredzēto izmantošanas telpu atbildīgajām valsts drošības iestādēm dokumentācijas izvērtēšanai, lai pārbaudītu tās pilnīgumu, atbilstību un konsekveni saistībā ar 3. punkta pirmās daļas d) apakšpunktu un elementiem, kuri izklāstīti 3. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā, saistībā ar attiecīgajiem valsts noteikumiem.

Kā daļu no izvērtēšanām, ievērojot a) un b) apakšpunktu, un pamatotu šaubu gadījumā Aģentūra vai valsts drošības iestādes var pieprasīt veikt pārbaudes tīklā. Lai atvieglotu minētās pārbaudes, iesaistītās valsts drošības iestādes pieteikuma iesniedzējam var izsniegt pagaidu atļaujas izmantot ritekli pārbaudēm tīklā. Infrastruktūras pārvaldītājs pieliek visus pūliņus, lai nodrošinātu, ka jebkuras šādas pārbaudes var notikt trīs mēnešos pēc Aģentūras vai valsts drošības iestāžu pieprasījuma saņemšanas.

6. Vienā mēnesī pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma saņemšanas Aģentūra informē pieteikuma iesniedzēju, ka dokumentācija ir pilnīga vai lūdz atbilstīgu papildinošu informāciju, nosakot samērīgu termiņu tās iesniegšanai. Saistībā ar dokumentācijas pilnīgumu, atbilstību un konsekveni Aģentūra var arī izvērtēt elementus, kuri izklāstīti 3. punkta d) apakšpunktā.

Pirms lēmuma pieņemšanas par atļaujas izsniegšanu ritekļa laišanai tirgū Aģentūra pilnībā ņem vērā izvērtējumus saskaņā ar 5. punktu. Aģentūra izsniedz atļauju ritekļa laišanai tirgū vai informē pieteikuma iesniedzēju par negatīvu lēmumu iepriekš noteiktā, samērīgā laika posmā un jebkurā gadījumā četros mēnešos pēc visas attiecīgās informācijas saņemšanas.

Ja netiek piemērota viena vai vairākas SITS vai to daļas, kā minēts 7. pantā, Aģentūra attiecībā uz ritekli izsniedz atļauju tikai pēc minētā pantā izklāstītās procedūras piemērošanas.

Aģentūra ir pilnībā atbildīga par atļaujām, ko tā izsniedz.

7. Ja Aģentūra nepiekrīt negatīvajam izvērtējumam, ko veikusi viena vai vairākas valsts drošības iestādes, ievērojot 5. punkta b) apakšpunktu, tā informē attiecīgo iestādi vai iestādes, norādot iebildumu iemeslus. Aģentūra un valsts drošības iestāde vai iestādes sadarbojas, lai panāktu savstarpēji pieņemamu izvērtējumu. Ja nepieciešams, saskaņā ar Aģentūras un valsts drošības iestādes vai iestāžu lēmumu šajā procesā tiek iesaistīts pieteikuma iesniedzējs. Ja vienā mēnesī, kopš Aģentūra informējusi valsts drošības iestādi vai iestādes par saviem iebildumiem, netiek panākta vienošanās par savstarpēji pieņemamu izvērtējumu, Aģentūra pieņem savu galīgo lēmumu, ja vien valsts drošības iestāde vai iestādes nav iesniegušas lietu strīda izšķiršanai Apelācijas padomē, kura izveidota saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 55. pantu. Apelācijas padome lēmumu par to, vai apstiprināt Aģentūras lēmuma projektu, pieņem vienā mēnesī kopš pieprasījuma saņemšanas no valsts drošības iestādes vai iestādēm.

Ja Apelācijas padome piekrīt Aģentūrai, Aģentūra pieņem lēmumu nekavējoties.

Ja Apelācijas padome piekrīt valsts drošības iestādes negatīvajam izvērtējumam, Aģentūra izsniedz atļauju ar izmantošanas telpu, izņemot tās tīkla daļas, par kurām saņemts negatīvs izvērtējums.

Ja Aģentūra nepiekrīt pozitīvajam izvērtējumam, ko veikusi viena vai vairākas valsts drošības iestādes, ievērojot 5. punkta b) apakšpunktu, tā informē attiecīgo iestādi vai iestādes, norādot iebildumu iemeslus. Aģentūra un valsts drošības iestāde vai iestādes sadarbojas, lai panāktu savstarpēji pieņemamu izvērtējumu. Ja nepieciešams, saskaņā ar Aģentūras un valsts drošības iestādes vai iestāžu lēmumu šajā procesā tiek iesaistīts pieteikuma iesniedzējs. Ja vienā mēnesī, kopš Aģentūra informējusi valsts drošības iestādi vai iestādes par saviem iebildumiem, nenotiek vienošanās par savstarpēji pieņemamu izvērtējumu, Aģentūra pieņem savu galīgo lēmumu.

8. Ja izmantošanas telpa aptver tīklu vai tīklus tikai vienā dalībvalstī, attiecīgās dalībvalsts valsts drošības iestāde uz savu atbildību un ja to lūdz pieteikuma iesniedzējs, izsniedz atļauju ritekļa laišanai tirgū. Lai izsniegtu šādas atļaujas, valsts drošības iestāde izvērtē dokumentāciju saistībā ar elementiem, kuri izklāstīti 3. punktā, un saskaņā ar procedūrām, kas izveidotas ar īstenošanas aktu, ievērojot 9. punktu. Vienā mēnesī pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma saņemšanas valsts drošības iestāde informē pieteikuma iesniedzēju, ka dokumentācija ir pilnīga, vai lūdz attiecīgu papildinošu informāciju. Ritekļiem, kas brauc uz kaimiņu dalībvalstu stacijām, kurām ir līdzīgi tīkla parametri, atļauja ir derīga arī bez paplašinātas izmantošanas telpas, ja šīs stacijas atrodas robežas tuvumā un ja šis jautājums ir apspriests ar kompetentajām valsts drošības iestādēm. Šāda apspriešanās var notikt par katru gadījumu atsevišķi vai tikt izklāstīta pārrobežu nolīgumā starp valsts drošības iestādēm.

Ja izmantošanas telpa aptver tikai vienas dalībvalsts teritoriju un ja nav piemērota viena vai vairākas SITS vai to daļas, kā minēts 7. pantā, valsts drošības iestāde attiecībā uz ritekli izsniedz atļauju tikai pēc minētajā pantā izklāstītās procedūras piemērošanas.

Valsts drošības iestāde ir pilnībā atbildīga par atļaujām, ko tā izsniedz.

9. Komisija līdz 2018. gada 16. jūnijam, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem praktisko kārtību, norādot:

- a) kā pieteikuma iesniedzējs īsteno šajā pantā izklāstītās prasības atļaujas piešķiršanai ritekļa laišanai tirgū un ritekļa tipa atļaujas piešķiršanai, un uzskaitot nepieciešamos dokumentus;
- b) atļauju piešķiršanas procesa detaļas, piemēram, procesa posmus un katram procesa posmam saturu un termiņus;
- c) kā Aģentūra un valsts drošības iestāde ievēros šajā pantā izklāstītās prasības dažādos pieteikuma iesniegšanas un atļauju piešķiršanas posmos, tostarp pieteikuma iesniedzēja dokumentācijas izvērtēšanā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru. Tajos ņem vērā pieredzi, kas gūta, gatavojot sadarbības nolīgumus, kas minēti šā panta 14. punktā.

10. Atļaujās ritekļu laišanai tirgū norāda:

- a) izmantošanas telpu(-as);
- b) parametru vērtības, kas izklāstītas SITS un – attiecīgā gadījumā – valsts noteikumos, ritekļa un izmantošanas telpas tehniskās savietojamības pārbaudēm;
- c) ritekļa atbilstību attiecīgajām SITS un valsts noteikumu kopumiem, saistībā ar b) apakšpunktā minētajiem parametriem;
- d) ritekļa izmantošanas nosacījumus un citus ierobežojumus.

11. Jebkurš lēmums, ar kuru tiek atteikta ritekļa laišana tirgū vai tiek izslēgta daļa no tīkla saskaņā ar 7. punktā minēto negatīvo vērtējumu, tiek pienācīgi pamatots Pieteikuma iesniedzējs vienā mēnesī pēc negatīva lēmuma saņemšanas var Aģentūrai vai – attiecīgā gadījumā – valsts drošības iestādei pieprasīt lēmumu pārskatīt. Aģentūrai vai valsts drošības iestādei ir doti divi mēneši kopš pieprasījuma saņemšanas, lai savu lēmumu apstiprinātu vai atceltu.

Ja tiek apstiprināts Aģentūras nelabvēlīgais lēmums, pieteikuma iesniedzējs to var pārsūdzēt Apelācijas padomē, kas izveidota saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 55. pantu.

Ja tiek apstiprināts valsts drošības iestādes negatīvais lēmums, pieteikuma iesniedzējs var to pārsūdzēt pārsūdzības struktūrā saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šis pārsūdzības procedūras nolūkā dalībvalstis var izraudzīties regulatīvo struktūru, kas minēta Direktīvas 2012/34/ES 55. pantā. Minētajā gadījumā piemēro Direktīvas (ES) 2016/798 18. panta 3. punktu.

12. Atjaunojot vai modernizējot esošus ritekļus, attiecībā uz kuriem jau ir izsniegta atļauja ritekļa laišanai tirgū, ir vajadzīga jauna atļauja ritekļa laišanai tirgū, ja

a) ir veiktas izmaiņas 10. punkta b) apakšpunktā minētajās parametru vērtībās, kuras neatbilst SITS noteiktajiem pieņemamajiem rādītājiem;

b) paredzētie darbi var nelabvēlīgi ietekmēt attiecīgā ritekļa vispārējo drošības līmeni vai

c) tas prasīts attiecīgajās SITS.

13. Ja pieteikuma iesniedzējs vēlas paplašināt izmantošanas telpu riteklim, attiecībā uz kuru jau ir izsniegta atļauja, tas papildina dokumentāciju ar attiecīgajiem dokumentiem, kas minēti 3. punktā saistībā ar papildu izmantošanas telpu. Pieteikuma iesniedzējs dokumentāciju iesniedz Aģentūrai, kura atbilstīgi 4. līdz 7. punktā paredzētajām procedūrām izsniedz atjauninātu atļauju, aptverot paplašināto izmantošanas telpu.

Ja pieteikuma iesniedzējs ir saņēmis atļauju ritekļa laišanai tirgū saskaņā ar 8. punktu un vēlas paplašināt izmantošanas telpu attiecīgajā dalībvalstī, tas papildina dokumentāciju ar attiecīgajiem dokumentiem, kas minēti 3. punktā saistībā ar papildu izmantošanas telpu. Tas dokumentāciju iesniedz valsts drošības iestādei, kura atbilstīgi 8. punktā paredzētajām procedūrām izsniedz atjauninātu atļauju, aptverot paplašināto izmantošanas telpu.

14. Aģentūra, piemērojot šā panta 5. un 6. punktu, noslēdz sadarbības nolīgumus ar valsts drošības iestādēm saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 76. pantu. Minētie nolīgumi var būt īpaši nolīgumi vai pamatnolīgumi un var iesaistīt vienu vai vairākas valsts drošības iestādes. Tie ietver sīku aprakstu par uzdevumiem un sasniedzamo rezultātu nosacījumiem, termiņus to sasniegšanai un to, kā sadala nodevas, kas jāmaksā pieteikuma iesniedzējam. Tie var ietvert arī īpašus sadarbības pasākumus gadījumos, ja saistībā ar tīkliem ir nepieciešama īpaša zinātība ģeogrāfisku vai vēsturisku iemeslu dēļ, lai pieteikuma iesniedzējam mazinātu administratīvo slogu un izmaksas. Ja minētie tīkli ir izolēti no pārējās Savienības dzelzceļa sistēmas, šāda īpaša sadarbības kārtība var ietvert iespēju līgumu slēgšanas uzdevumus uzticēt attiecīgajām valstu drošības iestādēm, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka atļauju izsniegšanas vajadzībām resursi tiek paredzēti efektīvi un samērīgi. Minētie nolīgumi tiek noslēgti, pirms Aģentūra uzņemas atļauju izsniegšanas uzdevumus saskaņā ar šīs direktīvas 54. panta 4. punktu.

15. Tajās dalībvalstīs, kuru dzelzceļa tīklu sliežu ceļa platums atšķiras no Savienības galvenā dzelzceļa tīkla sliežu ceļa platuma un kurās ir vienādas tehniskās un ekspluatācijas prasības ar kaimiņos esošām trešām valstīm, papildus 14. punktā minētajiem sadarbības nolīgumiem visas minēto dalībvalstu attiecīgās valsts drošības iestādes ar Aģentūru noslēdz daudzpusēju nolīgumu, lai noteiktu nosacījumus, ar kādiem vienā no šīm dalībvalstīm izsniegta ritekļa atļauja ir derīga arī pārējām attiecīgajām dalībvalstīm.

16. Šis pants neattiecas uz kravas vagoniem vai pasažieru vagoniem, kas pieder kopīgi ar tādām trešām valstīm izmantotam vagonu kopumam, kurās sliežu ceļa platums atšķiras no Savienības galvenā dzelzceļa tīkla platuma, un attiecībā uz kuriem izsniegta atļauja saskaņā ar kādu citu ritekļu atļauju piešķiršanas procedūru. Noteikumus, kas reglamentē atļauju piešķiršanas procedūru šādiem ritekļiem, publicē, un tos paziņo Komisijai. Minēto ritekļu atbilstību šīs direktīvas pamatprasībām nodrošina iesaistītais dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmums, izmantojot savu drošības pārvaldības sistēmu. Komisija, pamatojoties uz Aģentūras ziņojumu, var sniegt atzinumu par to, vai šādi noteikumi atbilst šīs direktīvas mērķiem. Ja šādi noteikumi nav atbilstīgi, attiecīgās dalībvalstis un Komisija var sadarboties, lai noteiktu atbilstīgas darbības, kas jāveic, vajadzības gadījumā iesaistot attiecīgas starptautiskas struktūras.

17. Dalībvalsts var pieņemt lēmumu šo pantu nepiemērot no trešām valstīm ienākošām lokomotīvēm vai pašgājējiem vilcieniem, ja ir paredzēts, ka tie brauks līdz tādai stacijai, kas atrodas tuvu pie robežas tās teritorijā un kas ir paredzēta pārrobežu operācijām. Šādu ritekļu atbilstību šīs direktīvas pamatprasībām nodrošina iesaistītais dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmums, izmantojot savu drošības pārvaldības sistēmu un attiecīgā gadījumā – saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 10. panta 9. punktu.

22. pants

To ritekļu reģistrācija, kurus atļauts laist tirgū

1. Pirms ritekli izmanto pirmo reizi un pēc tam, kad saskaņā ar 21. pantu ir piešķirta atļauja to laist tirgū, to pēc turētāja pieprasījuma reģistrē ritekļu reģistrā, kā minēts 47. pantā.
2. Ja ritekļa izmantošanas telpa aptver tikai vienas dalībvalsts teritoriju, to reģistrē attiecīgajā dalībvalstī.
3. Ja ritekļa izmantošanas telpa aptver vairāk nekā vienas dalībvalsts teritoriju, to reģistrē vienā no attiecīgajām dalībvalstīm.

23. pants

Pārbaudes pirms atļauto ritekļu izmantošanas

1. Pirms dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums izmanto ritekli tajā izmantošanas telpā, kas norādīta atļaujā tā laišanai tirgū, tas pārbauda:
 - a) vai riteklim ir atļauja laišanai tirgū saskaņā ar 21. pantu un vai tas ir pienācīgi reģistrēts;
 - b) vai riteklis ir savietojams ar maršrutu, pamatojoties uz infrastruktūras reģistru, attiecīgajām SITS vai jebkuru citu attiecīgu informāciju, ko bez maksas samērīgā laikposmā sniedz infrastruktūras pārvaldītājs gadījumos, kad šāda reģistra nav vai tas ir nepilnīgs; un
 - c) vai riteklis ir pienācīgi integrēts vilciena sastāvā, kurā to paredzēts ekspluatēt, ņemot vērā drošības pārvaldības sistēmu, kā izklāstīts Direktīvas (ES) 2016/798 9. pantā un SITS par satiksmes nodrošināšanu un vadību.
2. Piemērojot 1. punktu, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums var veikt pārbaudes sadarbībā ar infrastruktūras pārvaldītāju.

Infrastruktūras pārvaldītājs, apspriežoties ar pieteikuma iesniedzēju, pieliek visus pūliņus, lai nodrošinātu, ka jebkādas pārbaudes var notikt trīs mēnešos pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma saņemšanas.

24. pants

Atļauja attiecībā uz ritekļa tipu

1. Aģentūra vai valsts drošības iestāde var attiecīgajā gadījumā saskaņā procedūru, kas izklāstīta 21. pantā, izsniegt atļaujas attiecībā uz ritekļa tipu. Pieteikumu atļaujai attiecībā uz ritekļu tipu un informāciju attiecībā uz visiem pieteikumiem, attiecīgo procedūru posmiem un to iznākumu un – attiecīgā gadījumā – par Apelācijas padomes lūgumiem un lēmumiem iesniedz, izmantojot vienas pieturas aģentūru, kas minēta Regulas (ES) 2016/796 12. pantā.
2. Ja Aģentūra vai valsts drošības iestāde izsniedz atļauju ritekļa laišanai tirgū, tā vienlaicīgi ar pieteikuma iesniedzēja pieprasījumu izsniedz atļauju attiecībā uz ritekļa tipu, kas ir saistīta ar to pašu ritekļa izmantošanas telpu.
3. Ja tiek veiktas izmaiņas jebkādos attiecīgajos SITS noteikumos vai valsts noteikumos, pamatojoties uz kuriem izdota atļauja attiecībā uz ritekļa tipu, SITS vai valsts noteikumi nosaka, vai jau piešķirtā atļauja attiecībā uz ritekļa tipu joprojām ir derīga vai tā ir jāatjaunina. Ja minētā atļauja jāatjaunina, Aģentūras vai valsts drošības iestādes veiktās pārbaudes var attiekties tikai uz mainītajiem noteikumiem.
4. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, izstrādā tipa atbilstības deklarācijas paraugu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

5. Tipa atbilstības deklarāciju izstrādā saskaņā ar:
 - a) attiecīgo SITS verifikācijas procedūrām; vai
 - b) ja SITS nepiemēro, – saskaņā ar atbilstības izvērtēšanas procedūrām, kuras noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 768/2008/EK ⁽¹⁾ B+D, B+F un H1 moduļos.
6. Vajadzības gadījumā Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem izveido *ad hoc* moduļus atbilstības izvērtēšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
7. Atļaujas attiecībā uz ritekļa tipu reģistrē 48. pantā minētajā atļauto ritekļu tipu Eiropas reģistrā.

25. pants

Ritekļu atbilstība atļautajam ritekļa tipam

1. Ritekļis vai ritekļu sērija, kas atbilst atļautajam ritekļa tipam, bez papildu pārbaudēm saņem atļauju attiecībā uz ritekli saskaņā ar 21. pantu, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja iesniegto minētā ritekļa tipa atbilstības deklarāciju.
2. Ritekļa tipa atļaujas atjaunošana, kā minēts 24. panta 3. punktā, neskar tās atļaujas ritekļu laišanai tirgū, kuras jau ir izsniegtas, pamatojoties uz iepriekš piešķirtajām atļaujām laist tirgū konkrēto ritekļa tipu.

26. pants

Ritekļu vai ritekļu tipu neatbilstība pamatprasībām

1. Ja dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums ekspluatācijas laikā konstatē, ka tā izmantotais ritekļis neatbilst kādai no piemērojamām pamatprasībām, tas veic vajadzīgos korektīvos pasākumus, lai nodrošinātu ritekļa atbilstību. Turklāt tas var informēt Aģentūru un jebkuras attiecīgās valsts drošības iestādes par veiktajiem pasākumiem. Ja dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam ir pierādījumi, ka neatbilstība pastāvēja jau tad, kad tika izdota atļauja ritekļu laišanai tirgū, tas informē Aģentūru un jebkuru citu attiecīgu valsts drošības iestādi.
2. Ja valsts drošības iestādei, piemēram, Direktīvas (ES) 2016/798 17. pantā paredzētās pārraudzības procesā, kļūst zināms, ka ritekļis vai ritekļu tips, kura laišanai tirgū atļauju ir devusi vai nu Aģentūra saskaņā ar 21. panta 5. punktu vai saskaņā ar 24. pantu, vai arī valsts drošības iestāde saskaņā ar 21. panta 8. punktu vai saskaņā ar 24. pantu, un kuru izmanto paredzētajiem mērķiem, neatbilst kādai no piemērojamām pamatprasībām, valsts drošības iestāde informē dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, kurš izmanto ritekli vai ritekļu tipu, un lūdz tam veikt vajadzīgos korektīvos pasākumus, lai nodrošinātu ritekļa(-u) atbilstību. Valsts drošības iestāde informē Aģentūru un jebkuras citas attiecīgas valsts drošības iestādes, tostarp tās iestādes, kuru teritorijā tiek izskatīts pieteikums atļaujai par tāda paša tipa ritekļa laišanu tirgū.
3. Ja šā panta 1. un 2. punktā izklāstītajos gadījumos dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma veiktie korektīvie pasākumi nenodrošina atbilstību piemērojamām pamatprasībām un šāda neatbilstība rada nopietnu drošības risku, attiecīgā valsts drošības iestāde saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 17. panta 6. punktu var piemērot pagaidu drošības pasākumus atbilstīgi saviem uzraudzības uzdevumiem. Valsts drošības iestāde vai Aģentūra vienlaikus var piemērot pagaidu drošības pasākumus, apturot ritekļa tipa atļauju, un uz tiem attiecas iespēja veikt pārskatīšanu tiesā vai šķīrējtiesas procedūra, kas izklāstīta 21. panta 7. punktā.
4. Gadījumos, kas minēti 3. punktā, Aģentūra vai valsts drošības iestāde, kas izsniegusi atļauju, pēc tam, kad ir pārskatīta jebkādu nopietnā drošības riska novēršanai veikto pasākumu efektivitāte, var pieņemt lēmumu atsaukt vai grozīt atļauju, ja ir pierādīts, ka atļaujas izsniegšanas laikā nebija ievērota kāda pamatprasība. Minētajā nolūkā tās paziņo par savu lēmumu laišanas tirgū atļaujas vai ritekļa tipa atļaujas turētājam, norādot minētā lēmuma pamatojumu. Turētājs vienā mēnesī pēc Aģentūras vai valsts drošības iestādes lēmuma saņemšanas var tām lūgt lēmumu pārskatīt. Minētajā gadījumā lēmumu par atsaukšanu uz laiku aptur. Aģentūrai vai valsts drošības iestādei ir viens mēnesis pēc lūguma saņemšanas dienas, lai savu lēmumu apstiprinātu vai atceltu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 768/2008/EK (2008. gada 9. jūlijs) par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 93/465/EEK (OV L 218, 13.8.2008., 82. lpp.).

Attiecīgā gadījumā, ja Aģentūra un valsts drošības iestādes nepanāk vienošanos par vajadzību ierobežot vai atsaukt atļauju, izmanto šķērējtiesas procedūru, kas paredzēta 21. panta 7. punktā. Ja šādas procedūras rezultātā ritekļa atļauja nav ne jāierobežo, ne jāatsauc, aptur šā panta 3. punktā minētos pagaidu drošības pasākumus.

5. Ja Aģentūras lēmums tiek apstiprināts, ritekļa atļaujas turētājs Regulas (ES) 2016/796 59. pantā minētajā termiņā var to pārsūdzēt Apelācijas padomē, kas izraudzīta saskaņā ar minētās regulas 55. pantu. Ja valsts drošības iestādes lēmums tiek apstiprināts, ritekļa atļaujas turētājs divos mēnešos pēc minētā lēmuma paziņošanas var to pārsūdzēt pārskatīšanai valsts tiesu iestādē saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 18. panta 3. punktu. Pārsūdzēšanas procedūras nolūkā dalībvalstis var izraudzīt regulatīvo iestādi, kas noteikta Direktīvas 2012/34/ES 56. pantā.

6. Ja Aģentūra nolemj atsaukt vai grozīt atļauju laist tirgū, kuru tā ir piešķirusi, tā tieši informē visas valsts drošības iestādes, norādot sava lēmuma pamatojumu.

Ja valsts drošības iestāde nolemj atsaukt vai grozīt atļauju laist tirgū, kuru tā ir piešķirusi, tā nekavējoties par to informē Aģentūru un norāda sava lēmuma pamatojumu. Tad Aģentūra informē pārējās valsts drošības iestādes.

7. Aģentūras vai valsts drošības iestādes lēmumu atsaukt atļauju iekļauj attiecīgajā ritekļu reģistrā saskaņā ar 22. pantu vai ritekļu tipa atļaujas gadījumā – atļauto ritekļu tipu Eiropas reģistrā saskaņā ar 24. panta 7. punktu. Aģentūra un valsts drošības iestādes nodrošina, lai tiktu pienācīgi informēti dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi, kuri izmanto tāda paša tipa ritekļus kā riteklis vai ritekļu tips, uz ko attiecas atsaukums. Tādi dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi vispirms pārbauda, vai pastāv tāda pati neatbilstības problēma. Tādā gadījumā piemēro šajā pantā paredzēto procedūru.

8. Ja ir atsaukta atļauja laist tirgū, attiecīgo ritekli vairs neizmanto un tā izmantošanas telpa netiek paplašināta. Ja ir atsaukta ritekļu tipa atļauja, ritekļi, kas ir būvēti saskaņā ar to, netiek laisti tirgū vai, ja tie jau ir laisti tirgū, tie tiek atsaukti. Var lūgt izsniegt jaunu atļauju, pamatojoties uz 21. pantā paredzēto procedūru atsevišķu ritekļu gadījumā vai pamatojoties uz 24. pantā paredzēto procedūru ritekļu tipa gadījumā.

9. Ja šā panta 1. un 2. punktā paredzētajos gadījumos neatbilstība pamatprasībām skar tikai daļu no attiecīgā ritekļa izmantošanas telpas un šāda neatbilstība pastāvēja jau laikā, kad tika izsniegta atļauja to laist tirgū, atļauju groza, lai tajā nebūtu iekļautas attiecīgās izmantošanas telpas daļas.

VI NODAĻA

ATBILSTĪBAS IZVĒRTĒŠANAS STRUKTŪRAS

27. pants

Paziņojošās iestādes

1. Dalībvalstis ieceļ paziņojošās iestādes, kas ir atbildīgas par to procedūru izveidi un veikšanu, kuras nepieciešamas, lai izvērtētu, paziņotu un uzraudzītu atbilstības izvērtēšanas struktūras, tostarp atbilstību 34. pantam.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka minētās iestādes paziņo Komisijai un pārējo dalībvalstu struktūrām, kas pilnvarotas veikt trešo personu atbilstības izvērtēšanas uzdevumus, kā paredzēts 10. panta 2. punktā un 15. panta 1. punktā. Tās arī nodrošina, ka tās paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm izraudzītās struktūras, kas minētas 15. panta 8. punktā.

3. Dalībvalstis var nolemt, ka 1. punktā minētā izvērtēšana un uzraudzība jāveic valsts akreditācijas struktūrai Regulas (EK) Nr. 765/2008 nozīmē un saskaņā ar to.

4. Ja paziņojošā iestāde deleģē vai kā citādi uztic veikt šā panta 1. punktā minēto izvērtēšanu, paziņošanu vai uzraudzību kādai struktūrai, kas nav valsts pārvaldes subjekts, minētā struktūra ir juridiska persona un atbilst 28. pantā noteiktajām prasībām. Tā veic pasākumus, lai segtu saistības, kas izriet no tās darbībām.

5. Paziņojošā iestāde uzņemas pilnu atbildību par 3. punktā minētās struktūras veiktajiem uzdevumiem.

28. pants

Prasības attiecībā uz paziņojošajām iestādēm

Paziņojošā iestāde:

- a) ir izveidota tā, lai izvairītos no jebkādiem interešu konfliktiem ar atbilstības izvērtēšanas struktūrām;
- b) ir organizēta un darbojas tā, lai nodrošinātu savu darbību objektivitāti un taisnīgumu;
- c) ir organizēta tā, lai visus lēmumus par atbilstības izvērtēšanas struktūras paziņošanu pieņemtu kompetentas personas, kas nav tās pašas personas, kuras veikušas izvērtēšanu;
- d) nepiedāvā un neveic nekādas darbības, ko veic atbilstības izvērtēšanas struktūras, vai konsultāciju pakalpojumus komerciālā vai konkurences nolūkā;
- e) nodrošina iegūtās informācijas konfidencialitāti;
- f) nodrošina, ka tās rīcībā ir pietiekams skaits kompetentu darbinieku tās pienākumu pienācīgai izpildei.

29. pants

Paziņojošo iestāžu pienākums sniegt informāciju

Dalībvalstis informē Komisiju par atbilstības izvērtēšanas struktūru izvērtēšanas, paziņošanas un uzraudzības procedūrām savās valstīs, kā arī par jebkādam izmaiņām minētajās procedūrās.

Komisija dara šo informāciju publiski pieejamu.

30. pants

Atbilstības izvērtēšanas struktūras

1. Paziņošanas mērķiem atbilstības izvērtēšanas struktūra atbilst šā panta 2. līdz 7. punktā un 31. un 32. pantā noteiktajām prasībām.
2. Atbilstības izvērtēšanas struktūru izveido saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un tai ir tiesībspēja.
3. Atbilstības izvērtēšanas struktūra ir spējīga veikt visus atbilstības izvērtēšanas uzdevumus, kuri tai noteikti attiecīgajā SITS un saistībā ar kuriem tā ir paziņota, neatkarīgi no tā, vai šos uzdevumus veic pati atbilstības izvērtēšanas struktūra, vai tie tiek veikti tās vārdā un tās atbildībā.

Atbilstības izvērtēšanas struktūrai vienmēr un visām atbilstības izvērtēšanas procedūrām un visiem produktu veidiem un kategorijām, saistībā ar ko tā ir paziņota, ir:

- a) nepieciešamais personāls ar tehniskām zināšanām un pietiekamu un atbilstīgu pieredzi, lai veiktu atbilstības izvērtēšanas uzdevumus;
- b) attiecīgs to procedūru apraksts, saskaņā ar kurām jāveic atbilstības izvērtēšana, nodrošinot pārredzamību un to, ka šīs procedūras ir iespējams piemērot. Tai ir izstrādāta pienācīga politika un procedūras, ar ko uzdevumi, kurus tā veic kā paziņotā atbilstības izvērtēšanas struktūra, ir nodalīti no citām darbībām;
- c) pienācīgas procedūras darbību veikšanai, kurās pienācīgi ņem vērā uzņēmuma lielumu, nozari, kurā tas darbojas, tā struktūru, attiecīgās produkta tehnoloģijas sarežģītības pakāpi un to, vai ražošanas process ir masveida vai sērījveida.

Tai ir līdzekļi, kas nepieciešami, lai pienācīgi veiktu tehniskos un administratīvos uzdevumus, kuri saistīti ar atbilstības izvērtēšanas darbībām, un ir piekļuve visam nepieciešamajam aprīkojumam vai iekārtām un telpām.

4. Atbilstības izvērtēšanas struktūrām ir apdrošināta civiltiesiskā atbildība, ja vien atbildību neuzņemas valsts saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai ja vien dalībvalsts pati nav tieši atbildīga par atbilstības izvērtēšanu.

5. Atbilstības izvērtēšanas struktūras personāls glabā dienesta noslēpumus attiecībā uz visu informāciju, kas iegūta, veicot pienākumus saskaņā ar attiecīgo SITS vai jebkuru valsts tiesību aktu noteikumu, ar kuru to īsteno, izņemot attiecībā uz tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā darbības tiek veiktas. Īpašumtiesības ir aizsargātas.

6. Atbilstības izvērtēšanas struktūras piedalās attiecīgajās standartizācijas darbībās un saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem izveidotās paziņoto atbilstības izvērtēšanas struktūru koordinācijas grupas darbībās, vai nodrošina, ka personāls, kas veic izvērtēšanu, ir informēts par šīm darbībām, un piemēro kā vispārējas pamatnostādnes minētās koordinācijas grupas administratīvos lēmumus un sagatavotos dokumentus.

7. Atbilstības izvērtēšanas struktūras, kuras paziņotas attiecībā uz lauka un/vai borta vadības kontroles un signalizācijas iekārtu apakšsistēmām, piedalās vai nodrošina, ka to izvērtēšanas jomas personāls ir informēts par darbībām, ko veic ERTMS grupa, kas minēta Regulas (ES) 2016/796 29. pantā. Tās piemēro minētās grupas darba rezultātā izstrādātās pamatnostādnes. Tādā gadījumā, ja attiecīgās atbilstības izvērtēšanas struktūras uzskata, ka pamatnostādnes piemērot ir nelietderīgi vai nav iespējams, tās iesniedz savus apsvērumus apspriešanai ERTMS grupā nolūkā pastāvīgi pilnveidot pamatnostādnes.

31. pants

Atbilstības izvērtēšanas struktūru objektivitāte

1. Atbilstības izvērtēšanas struktūra ir trešās personas iestāde, kas ir neatkarīga no organizācijas vai izvērtējamā produkta ražotāja.

Struktūru, kas pieder uzņēmumu asociācijai vai profesionālai federācijai, kura pārstāv uzņēmumus, kas iesaistīti tās izvērtējamo produktu projektēšanā, ražošanā, piegādē, uzstādīšanā, lietošanā vai apkopē, var uzskatīt par šādu iestādi, ja ir pierādīta tās neatkarība un interešu konflikta neesamība.

2. Tiek garantēta atbilstības izvērtēšanas struktūru, to augstākā līmeņa vadības un izvērtēšanā iesaistīto darbinieku objektivitāte.

3. Atbilstības izvērtēšanas struktūra, tās augstākā līmeņa vadība un personāls, kas ir atbildīgi par atbilstības izvērtēšanas uzdevumu veikšanu, nav izvērtējamo produktu projektētāji, ražotāji, piegādātāji, uzstādītāji, pircēji, īpašnieki, lietotāji vai apkalpotāji vai minēto personu pilnvaroti pārstāvji. Tas neliedz izmantot izvērtētos produktus, kas ir vajadzīgi atbilstības izvērtēšanas struktūras darbībai, vai izmantot šādus produktus personīgiem mērķiem.

4. Atbilstības izvērtēšanas struktūra, tās augstākā līmeņa vadība un personāls, kas ir atbildīgi par atbilstības izvērtēšanas uzdevumu veikšanu, nav tieši iesaistīti šo produktu projektēšanā, ražošanā vai būvē, tirdzniecībā, uzstādīšanā, lietošanā vai apkopē, kā arī nepārstāv šajās darbībās iesaistītās personas. Tie neiesaistās nekādās darbībās, kas var būt pretrunā ar to lēmuma neatkarību vai godprātību attiecībā uz atbilstības izvērtēšanas darbībām, saistībā ar kurām tie ir paziņoti. Šis aizliegums jo īpaši attiecas uz konsultāciju pakalpojumiem.

5. Atbilstības izvērtēšanas struktūras nodrošina, lai to filiāļu vai apakšlīgumu slēdzēju darbības neietekmētu atbilstības izvērtēšanas darbību konfidencialitāti, objektivitāti vai taisnīgumu.

6. Atbilstības izvērtēšanas struktūras un to personāls veic atbilstības izvērtēšanas darbības ar visaugstāko profesionālo integritāti un vajadzīgo tehnisko kompetenci konkrētajā jomā bez spiediena un pamudinājumiem, jo īpaši finansiāla rakstura, kas varētu ietekmēt to lēmumu vai atbilstības izvērtēšanas darbību rezultātus, īpaši attiecībā uz personām vai personu grupām, kuras ir ieinteresētas šo darbību rezultātos.

32. pants

Atbilstības izvērtēšanas struktūru personāls

1. Personālam, kas ir atbildīgs par atbilstības izvērtēšanas darbību veikšanu, ir šādas prasmes:

a) padziļināta tehniskā un profesionālā apmācība, kas aptver visu atbilstības izvērtēšanas darbību jomu, saistībā ar kuru atbilstības izvērtēšanas struktūra ir paziņota;

- b) pietiekamas zināšanas par prasībām attiecībā uz veicamo izvērtēšanu un pienācīga kompetence veikt minētos izvērtējumus;
 - c) atbilstīgas zināšanas un sapratne par pamatprasībām, piemērojamiem saskaņotajiem standartiem un attiecīgajiem noteikumiem Savienības tiesību aktos;
 - d) spēja sagatavot sertifikātus, dokumentāciju un ziņojumus, kuros pierādīts, ka izvērtēšana ir veikta.
2. Atalgojums, ko saņem atbilstības izvērtēšanas struktūras augstākā līmeņa vadība un personāls, kas veic izvērtēšanu, nav atkarīgs no veikto izvērtējumu skaita vai to rezultātiem.

33. pants

Pieņemums par atbilstības izvērtēšanas struktūras atbilstību

Ja atbilstības izvērtēšanas struktūra pierāda tās atbilstību kritērijiem, kas noteikti attiecīgajos saskaņotajos standartos vai to daļās, uz kuriem atsauces publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, to uzskata par atbilstīgu 30. līdz 32. panta prasībām, ciktāl piemērojamie saskaņotie standarti attiecas uz šīm prasībām.

34. pants

Paziņoto struktūru filiāles un apakšuzņēmēji

1. Ja paziņotā struktūra slēdz apakšlīgumus par konkrētu uzdevumu veikšanu saistībā ar atbilstības izvērtēšanu vai izmanto filiāli, tā nodrošina, ka apakšuzņēmējs vai filiāle atbilst 30. līdz 32. panta prasībām, un attiecīgi informē paziņojošo iestādi.
2. Paziņotās struktūras uzņemas pilnu atbildību par apakšuzņēmēju vai filiāļu veiktajiem uzdevumiem neatkarīgi no tā, kur tie veic uzņēmējdarbību.
3. Par paziņoto struktūru darbībām var slēgt apakšlīgumu vai tās var veikt filiāle tikai tad, ja klients tam piekrīt.
4. Paziņotās struktūras glabā paziņojošajai iestādei pieejamus attiecīgos dokumentus par apakšuzņēmēja vai filiāles kvalifikācijas izvērtēšanu un darbu, ko tie veikuši atbilstīgi attiecīgajai SITS.

35. pants

Akreditētās iekšējās struktūras

1. Pieteikuma iesniedzēji var izmantot akreditētu iekšējo struktūru, lai veiktu atbilstības izvērtēšanas darbības nolūkā īstenot procedūras, kas izklāstītas Lēmuma Nr. 768/2008/EK II pielikumā noteiktajā modulī A1, A2, C1 vai C2 un Lēmuma 2010/713/ES I pielikumā noteiktajā modulī CA1 un CA2. Minētā iestāde ir attiecīgā pieteikuma iesniedzēja uzņēmuma atsevišķa un skaidri nodalīta daļa, un tā nepiedalās izvērtējamo produktu projektēšanā, ražošanā, piegādē, uzstādīšanā, lietošanā vai apkopē.
2. Akreditēta iekšējā struktūra atbilst šādām prasībām:
 - a) tā ir akreditēta saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 765/2008;
 - b) struktūra un tās personāls uzņēmumā, kura daļa tie ir, ir organizatoriski identificējami, un tiem ir izstrādātas pārskatu sniegšanas metodes, kas nodrošina to objektivitāti un pierāda to kompetentajai valsts akreditācijas struktūrai;
 - c) ne struktūra, ne tās personāls nav atbildīgi par izvērtējamo produktu projektēšanu, ražošanu, piegādi, uzstādīšanu, ekspluatāciju vai apkopi, un tie arī neiesaistās jebkādās darbībās, kas varētu būt konfliktā ar viņu sprieduma neatkarību vai godprātību izvērtēšanas darbībās;
 - d) struktūra sniedz pakalpojumus tikai un vienīgi uzņēmumam, kura daļa tā ir.
3. Akreditētu iekšējo struktūru nepaziņo dalībvalstīm vai Komisijai, bet informāciju par tās akreditāciju paziņojošai iestādei pēc tās pieprasījuma sniedz uzņēmums, kura daļa tā ir, vai valsts akreditācijas struktūra.

36. pants

Paziņošanas pieteikums

1. Atbilstības izvērtēšanas struktūra iesniedz paziņošanas pieteikumu paziņojošai iestādei tajā dalībvalstī, kur tā veic uzņēmējdarbību.
2. Minētajam pieteikumam pievieno aprakstu par atbilstības izvērtēšanas darbībām, atbilstības izvērtēšanas moduli vai moduļiem un produktu vai produktiem, par kuriem minētā struktūra paziņo sevi par kompetentu, kā arī akreditācijas sertifikātu, ja tāds ir, ko izsniegusi valsts akreditācijas struktūra, apliecinot, ka atbilstības izvērtēšanas struktūra atbilst 30. līdz 32. panta prasībām.
3. Ja attiecīgajai atbilstības izvērtēšanas struktūrai nav akreditācijas sertifikāta, tā paziņojošajai iestādei iesniedz visus dokumentāros pierādījumus, kas nepieciešami, lai verificētu, atzītu un regulāri uzraudzītu tās atbilstību 30. līdz 32. panta prasībām.

37. pants

Paziņošanas procedūra

1. Paziņojošās iestādes paziņo tikai tās atbilstības izvērtēšanas struktūras, kuras atbilst 30. līdz 32. panta prasībām.
2. Paziņojošās iestādes paziņo par 1. punktā minētajām struktūrām Komisijai un pārējām dalībvalstīm, izmantojot Komisijas izveidoto un pārvaldīto elektronisko paziņošanas sistēmu.
3. Paziņojumā iekļauj pilnīgu informāciju par atbilstības izvērtēšanas darbībām, attiecīgo atbilstības izvērtēšanas moduli vai moduļiem un produktu vai produktiem un attiecīgo akreditācijas sertifikātu vai citu kompetences apliecinājumu, kā paredzēts 4. punktā.
4. Ja paziņošana nav veikta, pamatojoties uz 36. panta 2. punktā minēto akreditācijas sertifikātu, paziņojošā iestāde iesniedz Komisijai un pārējām dalībvalstīm dokumentārus pierādījumus, kuri apliecina atbilstības izvērtēšanas struktūras kompetenci un veiktos pasākumus, ar ko nodrošina, ka minētā struktūra tiek periodiski uzraudzīta un arī turpmāk atbildīs 30. līdz 32. pantā noteiktajām prasībām.
5. Attiecīgā struktūra var veikt paziņotās struktūras darbības tikai tad, ja Komisija vai pārējās dalībvalstis nav cēlušas iebildumus divās nedēļās no paziņošanas, ja izmanto akreditācijas sertifikātu, vai divos mēnešos no paziņošanas, ja neizmanto akreditācijas procedūru.
6. Par jebkādiem turpmākiem būtiskiem paziņojuma grozījumiem paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm.

38. pants

Paziņoto struktūru identifikācijas numuri un saraksti

1. Komisija katrai paziņotajai struktūrai piešķir identifikācijas numuru.

Paziņotajai struktūrai piešķir vienu identifikācijas numuru pat tad, ja tā paziņota saskaņā ar vairākiem Savienības tiesību aktiem.

2. Komisija dara publiski pieejamu to struktūru sarakstu, kuras paziņotas saskaņā ar šo direktīvu, tostarp identifikācijas numurus, kuri tām piešķirti, un darbības, kuru veikšanai tās paziņotas.

Komisija nodrošina minētā saraksta atjaunināšanu.

39. pants

Izmaiņas paziņojumos

1. Ja paziņojošā iestāde ir noskaidrojusi vai ir tikusi informēta, ka paziņotā struktūra vairs neatbilst 30. līdz 32. panta prasībām vai nepilda savus pienākumus, paziņojošā iestāde attiecīgi ierobežo, aptur vai atsauc paziņojumu, ņemot vērā to, kādā mērā nav spēts nodrošināt atbilstību minētajām prasībām vai pildīt minētos pienākumus. Tā nekavējoties par to attiecīgi informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

2. Ja paziņojums ir ierobežots, apturēts vai atsaukts vai ja paziņotā struktūra ir beigusi darbību, paziņojošā dalībvalsts veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka minētās struktūras dokumentus apstrādā cita paziņotā struktūra vai arī tie pēc pieprasījuma ir pieejami atbildīgajām paziņojošām un tirgus uzraudzības iestādēm.

40. pants

Paziņoto struktūru kompetences apšaubīšana

1. Komisija izmeklē visus gadījumus, kad tai ir radušās šaubas vai tai ir ziņots par šaubām attiecībā uz kādas paziņotās struktūras kompetenci vai tās spēju pastāvīgi izpildīt prasības un pienākumus, kuri uz to attiecas.
2. Paziņojošā dalībvalsts pēc pieprasījuma sniedz Komisijai visu informāciju saistībā ar attiecīgās struktūras paziņošanas pamatojumu vai tās kompetences uzturēšanu.
3. Komisija nodrošina, lai visa sensitīvā informācija, kas saņemta izmeklēšanas gaitā, tiktu apstrādāta konfidenciāli.
4. Ja Komisija pārliecinās, ka paziņotā struktūra neatbilst vai vairs neatbilst tās paziņojuma prasībām, tā attiecīgi informē paziņojošo dalībvalsti un lūdz tai veikt nepieciešamos korektīvos pasākumus, tostarp vajadzības gadījumā atsaukt paziņojumu.

41. pants

Paziņoto struktūru pienākumi to darbības laikā

1. Paziņotās struktūras veic atbilstības izvērtēšanu saskaņā ar attiecīgās SITS pielikumā paredzētajām atbilstības izvērtēšanas procedūrām.
2. Atbilstības izvērtēšanu veic samērīgi, izvairoties no liekiem apgrūtinājumiem uzņēmējiem. Paziņotās struktūras, īstenojot savu darbību, pienācīgi ņem vērā uzņēmuma lielumu, nozari, kurā tas darbojas, tā uzbūvi, attiecīgās produkta tehnoloģijas sarežģītības pakāpi un to, vai ražošanas process ir masveidīgs vai sērijveida.

Tā rīkojoties, tās tomēr īsteno mērķi izvērtēt produkta atbilstību šai direktīvai.

3. Ja paziņotā struktūra konstatē, ka ražotājs nav izpildījis attiecīgajās SITS vai attiecīgajos saskaņotajos standartos vai tehniskajās specifikācijās noteiktās prasības, tā pieprasa, lai ražotājs veiktu atbilstīgus korektīvus pasākumus, un neizsniedz atbilstības sertifikātu.
4. Ja, uzraugot atbilstību pēc sertifikāta izsniegšanas, paziņotā struktūra konstatē, ka produkts vairs neatbilst attiecīgajām SITS vai attiecīgajiem saskaņotajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām, tā pieprasa, lai ražotājs veiktu atbilstīgus korektīvus pasākumus, un vajadzības gadījumā aptur vai atsauc sertifikātu.
5. Ja korektīvi pasākumi netiek veikti vai nedod vēlamo rezultātu, paziņotā struktūra attiecīgi ierobežo, aptur vai atsauc attiecīgos sertifikātus.

42. pants

Paziņoto struktūru pienākums sniegt informāciju

1. Paziņotās struktūras informē paziņojošo iestādi par:
 - a) jebkuru sertifikāta atteikšanu, ierobežošanu, apturēšanu vai atsaukšanu;
 - b) visiem apstākļiem, kas ietekmē paziņojuma darbības jomu un nosacījumus;
 - c) visiem informācijas pieprasījumiem par atbilstības izvērtēšanas darbībām, ko tās saņēmušas no tirgus uzraudzības iestādēm;

d) atbilstības izvērtēšanas darbībām, kas veiktas to paziņojuma darbības jomā, un visām citām veiktajām darbībām, tostarp pārrobežu darbībām un apakšlīgumu slēgšanu – pēc pieprasījuma.

Kompetentās valsts drošības iestādes tiek arī informētas par jebkuru sertifikāta atteikšanu, ierobežošanu, apturēšanu vai atsaukšanu saskaņā ar a) apakšpunktu.

2. Paziņotās struktūras sniedz pārējām struktūrām, kas paziņotas saskaņā ar šo direktīvu un veic līdzīgas atbilstības izvērtēšanas darbības, kuras attiecas uz tiem pašiem produktiem, attiecīgu informāciju par jautājumiem saistībā ar negatīviem un, pēc pieprasījuma, pozitīviem atbilstības izvērtēšanas rezultātiem.

3. Paziņotās struktūras iesniedz Aģentūrai apakšsistēmu "EK" verifikācijas sertifikātus, savstarpējas izmantojamības komponentu "EK" atbilstības sertifikātus un savstarpējas izmantojamības komponentu "EK" sertifikātus par piemērotību lietošanai.

43. pants

Paraugprakses apmaiņa

Komisija organizē paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstu iestādēm, kas ir atbildīgas par paziņošanas politiku.

44. pants

Paziņoto struktūru koordinēšana

Komisija nodrošina atbilstīgu koordināciju un sadarbību starp struktūrām, kas paziņotas saskaņā ar šo direktīvu, šim nolūkam izveidojot nozares paziņoto struktūru grupu. Aģentūra atbalsta paziņoto struktūru darbības saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 24. pantu.

Dalībvalstis nodrošina, lai struktūras, ko tās paziņojušas, tieši vai ar ieceltu pārstāvju starpniecību piedalītos minētās grupas darbā.

45. pants

Izraudzītās struktūras

1. Prasības attiecībā uz atbilstības izvērtēšanas struktūrām, kas izklāstītas 30. līdz 34. pantā, attiecas arī uz struktūrām, kas izraudzītas saskaņā ar 15. panta 8. punktu, izņemot:

- a) tādu prasmju gadījumā, kas prasītas tās personālam saskaņā ar 32. panta 1. punkta c) apakšpunktu, ja izraudzītajai struktūrai ir atbilstīgas zināšanas un izpratne par valsts tiesību aktiem;
- b) tādu dokumentu gadījumā, kam jābūt paziņojošās iestādes rīcībā saskaņā ar 34. panta 4. punktu, ja izraudzītā struktūra ietver dokumentus, kuri attiecas uz darbu, ko veic filiāles vai apakšlīgumu slēdzēji saskaņā ar attiecīgajiem valsts noteikumiem.

2. Pienākumi darbības laikā, kas izklāstīti 41. pantā, attiecas arī uz struktūrām, kas izraudzītas saskaņā ar 15. panta 8. punktu, izņemot, ja šie pienākumi attiecas uz valsts noteikumiem, nevis SITS.

3. Arī 42. panta 1. punktā minētais pienākums informēt attiecas uz izraudzītajām struktūrām, kuras attiecīgi informē dalībvalstis.

VII NODAĻA

REĢISTRI

46. pants

Ritekļu numurēšanas sistēma

1. Reģistrējot saskaņā ar 22. pantu, kompetentā iestāde reģistrācijas dalībvalstī katram riteklim piešķir Eiropas ritekļa numuru (EVN). Katru ritekli marķē ar piešķirto EVN.

2. EVN specifikācijas tiek izklāstītas pasākumos, kas minēti 47. panta 2. punktā, saskaņā ar attiecīgo SITS.
3. Katram riteklim Eiropas ritekļa numuru piešķir tikai vienreiz, ja vien 47. panta 2. punktā minētajos pasākumos nav norādīts citādi, saskaņā ar attiecīgo SITS.
4. Neatkarīgi no 1. punkta attiecībā uz ritekļiem, kas tiek izmantoti vai ko paredzēts izmantot pārvadājumiem no vai uz trešām valstīm, kurās sliežu ceļa platums atšķiras no sliežu platuma galvenajā dzelzceļa tīklā Savienībā, dalībvalstis drīkst ļaut ekspluatēt ritekļus, kas skaidri identificēti saskaņā ar atšķirīgu kodēšanas sistēmu.

47. pants

Ritekļu reģistri

1. Līdz tam laikam, kad sāks darboties 5. punktā minētais Eiropas ritekļu reģistrs, katra dalībvalsts saglabā valsts ritekļu reģistru. Minētais reģistrs:

- a) atbilst 2. punktā minētajām kopīgajām specifikācijām;
- b) tiek atjaunināts, un to dara no jebkura dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma neatkarīga struktūra;
- c) ir pieejams valsts drošības iestādēm un izmeklēšanas struktūrām, kas izraudzītas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 16. un 22. pantu; atbildot uz likumīgām prasībām, tam jābūt pieejamam arī regulatīvajām struktūrām, kas minētas Direktīvas 2012/34/ES 55. pantā, un Aģentūrai, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem, kā arī personām vai organizācijām, kas ritekļus reģistrē vai kas norādītas reģistrā.

2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem kopējas specifikācijas valstu ritekļu reģistriem attiecībā uz to saturu, datu formātu, funkcionālo un tehnisko arhitektūru, ekspluatācijas režīmu, tostarp datu apmaiņas kārtību, un noteikumiem par datu ievadi un apskati.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. Valsts ritekļu reģistrā ir vismaz šādi elementi:

- a) EVN;
- b) atsauces uz "EK" verificēšanas deklarāciju un tās izdevēju struktūru;
- c) atsauces uz 48. pantā minēto Eiropas apstiprināto ritekļu tipu reģistru;
- d) ritekļa īpašnieka un turētāja identifikācija;
- e) ritekļa izmantošanas ierobežojumi;
- f) atsauces uz par apkopi atbildīgo struktūrvienību.

4. Kamēr dalībvalstu valstu ritekļu reģistri nav saistīti saskaņā ar 2. punktā minētajām specifikācijām, katra dalībvalsts attiecībā uz datiem, kas uz to attiecas, atjaunina savu reģistru ar grozījumiem, ko cita dalībvalsts saistībā ar attiecīgajiem datiem ir izdarījusi savā reģistrā.

5. Lai dalībvalstīm un ieinteresētajām personām samazinātu administratīvo slogu un liekas izmaksas, Komisija līdz 2018. gada 16. jūnijam, ņemot vērā izmaksu un ieguvumu analīzes rezultātus, ar īstenošanas aktiem pieņem tehniskās un funkcionālās specifikācijas attiecībā uz Eiropas ritekļu reģistru, kurā būtu iekļauti valstu ritekļu reģistri, lai visiem ritekļu reģistrācijas un datu pārvaldības lietotājiem nodrošinātu saskaņotu saskarni. Tiek piemērots 1. panta b) un c) apakšpunkts un 3. punkts. Šādās specifikācijās ietver saturu, datu formātu, funkcionālo un tehnisko arhitektūru, ekspluatācijas režīmu, tostarp datu apmaiņas kārtību, un noteikumus par datu ievadi un apskati, kā arī migrācijas posmus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru un pamatojoties uz Aģentūras ieteikumu.

Eiropas ritekļu reģistru izstrādā, ņemot vērā Aģentūras un dalībvalstu jau izveidotās IT lietojumprogrammas un reģistrus, piemēram, centralizēto Eiropas ritekļu virtuālo reģistru, kas savienots ar valstu ritekļu reģistriem. Eiropas ritekļu reģistrs sāk darbību līdz 2021. gada 16. jūnijam.

6. Turētājs nekavējoties ziņo dalībvalstij, kurā ritekļis tika reģistrēts, par jebkādiem grozījumiem datos, kas ievadīti ritekļu reģistros, par ritekļa izjaukšanu vai par lēmumu to vairs neregistrēt.

7. Ja riteklim ir pirmo reizi piešķirta atļauja trešā valstī un pēc tam tas tiek izmantots kādā dalībvalstī, šī dalībvalsts nodrošina, lai ritekļa dati, tostarp vismaz dati par attiecīgo ritekļa turētāju, par tā apkopi atbildīgo struktūrvienību un ritekļa izmantošanas ierobežojumiem būtu atrodami kādā ritekļu reģistrā vai kā citādi tiktu nekavējoties darīti pieejami vienkārši saprotamā formā ar tādiem pašiem nediskriminējošiem principiem, kādus piemēro līdzīgiem datiem, kas iegūti no ritekļu reģistra.

48. pants

Eiropas atļauto ritekļu tipu reģistrs

1. Aģentūra izveido un uztur reģistru, kurā norādītas atļaujas laist tirgū ritekļa tipu, kas izsniegtas saskaņā ar 24. pantu. Minētais reģistrs:

- a) ir publisks un elektroniski pieejams;
- b) atbilst 2. punktā minētajām kopīgajām specifikācijām;
- c) ir saistīts ar attiecīgajiem ritekļu reģistriem.

2. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem kopīgās specifikācijas atļauto ritekļu tipu reģistram attiecībā uz saturu, datu formātu, funkcionālo un tehnisko arhitektūru, ekspluatācijas režīmu un noteikumiem par datu ievadi un apskati. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. Reģistrā par katru ritekļa tipu ietverti vismaz šādi elementi:

- a) ritekļa tipa tehniskie parametri, tostarp tie, kas attiecas uz tā pieejamību personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, kā definēts attiecīgajās SITS;
- b) ražotāja nosaukums;
- c) to atļauju dati, kuras ir saistītas ar kāda ritekļa tipam paredzēto izmantošanas telpu, tostarp par jebkādiem ierobežojumiem vai atcelšanu.

49. pants

Infrastrukturā reģistrs

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka tiek publicēts infrastruktūras reģistrs, kurā norādītas tīkla parametru vērtības katrai attiecīgajai apakšsistēmai vai apakšsistēmas daļai, kā izklāstīts attiecīgajā SITS.

2. Lai pārbaudītu ritekļa un tīkla tehnisko savietojamību, infrastruktūras reģistrā norādītās parametru vērtības izmanto apvienojumā ar parametru vērtībām, kas norādītas atļaujā ritekli laist tirgū.

3. Infrastrukturā reģistrā var izvirzīt stacionāro iekārtu izmantošanas nosacījumus un noteikt citus ierobežojumus.

4. Katra dalībvalsts nodrošina, ka infrastruktūras reģistrs ir atjaunināts saskaņā ar 5. punktu.

5. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem kopīgās specifikācijas attiecībā uz saturu, datu formātu, funkcionālo un tehnisko arhitektūru, ekspluatācijas režīmu un noteikumiem par datu ievadi un apskati. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 51. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

VIII NODAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

50. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 5. panta 1. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz 5 gadu laikposmu no 2016. gada 15. jūnija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms 5 gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija ievērotu savu parasto praksi un pirms minēto deleģēto aktu pieņemšanas rīkotu apspriešanās ar ekspertiem, tostarp ar dalībvalstu ekspertiem.
4. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 5. panta 1. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar atsaukšanas lēmumu tiek izbeigts minētajā lēmumā norādītais pilnvaru deleģējums. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
5. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 5. panta 1. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

51. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar Padomes Direktīvas 96/48/EK ⁽¹⁾ 21. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu. Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

52. pants

Motivācija

Jebkurā lēmumā, kas pieņemts saskaņā ar šo direktīvu un skar savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstības vai piemērotības lietošanai izvērtējumu vai Savienības dzelzceļa sistēmas apakšsistēmu pārbaudi vai jebkurā lēmumā, kas pieņemts, ievērojot 7., 12. un 17. pantu, iekļauj tā detalizētu pamatojumu. Par tiem, cik vien drīz iespējams, paziņo ieinteresētajai pusei, vienlaikus norādot tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas ir pieejami saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, kā arī termiņus šo līdzekļu piemērošanai.

⁽¹⁾ Padomes Direktīva 96/48/EK (1996. gada 23. jūlijs) par Eiropas ātrgaitas dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību (OV L 235, 17.9.1996., 6. lpp.).

53. pants

Ziņojumi un informācija

1. Līdz 2018. gada 16. jūnijam Komisija sniedz ziņojumu par panāktajiem rezultātiem, gatavojoties Aģentūras nozīmes pastiprināšanai saskaņā ar šo direktīvu. Turklāt reizi trijos gados un pirmoreiz – trīs gadus pēc 54. pantā paredzētā pārejas laika beigām – Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kas ir paveikts, nodrošinot Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību un Aģentūras darbību šajā sakarā. Minētajā ziņojumā ietver arī VII nodaļā minēto reģistru ieviešanas un izmantošanas novērtējumu un 7. pantā izklāstīto gadījumu un V nodaļas piemērošanas analīzi, jo īpaši izvērtējot starp Aģentūru un valsts drošības iestādēm noslēgto sadarbības nolīgumu darbību. Saistībā ar pirmo ziņojumu, kas jāsniedz pēc pārejas laika beigām, Komisija veic padziļinātas konsultācijas ar attiecīgajām iesaistītajām personām un izveido programmu, kas ļautu izvērtēt panākto. Komisija, ja tas atbilst iepriekš minētajai analīzei, iesniedz legīslatīvo aktu priekšlikumus, tostarp priekšlikumus attiecībā uz Aģentūras turpmāko lomu savstarpējas izmantojamības veicināšanā.
2. Aģentūra izstrādā un periodiski atjaunina mehānismu, ar kura palīdzību var sastādīt Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpējas izmantojamības pārskatu pēc dalībvalsts, Eiropas Parlamenta vai Komisijas pieprasījuma. Šajā mehānismā izmanto ziņas, kas ir ietvertas VII nodaļā paredzētajos reģistros.

54. pants

Pārejas režīms ritekļu izmantošanā

1. Neskarot šā panta 4. punktu, ritekļiem, kam nepieciešama atļauja laikposmā no 2016. gada 15. jūnija līdz 2019. gada 16. jūnijam, piemēro Direktīvas 2008/57/EK V nodaļā paredzētos noteikumus.
2. Atļaujas ritekļu nodošanai ekspluatācijā, kas izsniegtas, ievērojot 1. punktu, un visas citas atļaujas, kas piešķirtas pirms 2016. gada 15. jūnija, tostarp atļaujas, kas izsniegtas saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, jo īpaši RIC (*Regolamento Internazionale Carrozze*) un RIV (*Regolamento Internazionale Veicoli*), paliek spēkā saskaņā ar nosacījumiem, ar kuriem atļaujas piešķirtas.
3. Ritekļi, kurus atļauts nodot ekspluatācijā, ievērojot 1. un 2. punktu, saņem jaunu atļauju ritekli laist tirgū, lai tos varētu izmantot tīklā vai vairākos tīklos, uz ko vēl neattiecas to atļauja. Uz laišanu tirgū minētajos papildu tīklos attiecas 21. pants.
4. Vēlākais no 2019. gada 16. jūnija Aģentūra veic atļauju izsniegšanas uzdevumus, ievērojot 21. un 24. pantu, un 19. pantā minētos uzdevumus attiecībā uz izmantošanas telpām dalībvalstīs, kuras nav paziņojušas Aģentūrai un Komisijai saskaņā ar 57. panta 2. punktu. Atkāpjoties no 21. un 24. panta, dalībvalstu valsts drošības iestādes, kuras ir paziņojušas Aģentūrai un Komisijai, ievērojot 57. panta 2. punktu, var turpināt izsniegt atļaujas saskaņā ar Direktīvu 2008/57/EK līdz 2020. gada 16. jūnijam.

55. pants

Citi pārejas noteikumi

1. Direktīvas 2008/57/EK IV, V, VII un IX pielikumu piemēro līdz šīs direktīvas 7. panta 5. punktā, 9. panta 4. punktā, 14. panta 10. punktā un 15. panta 9. punktā minēto attiecīgo īstenošanas aktu piemērošanas dienai.
2. Direktīvu 2008/57/EK turpina piemērot attiecībā uz ERTMS stacionāro lauka iekārtu projektiem, kas jānodod ekspluatācijā laikposmā starp 2016. gada 15. jūniju un 2019. gada 16. jūniju.
3. Uz projektiem, kam publiskā iepirkuma procedūras vai līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas posms noslēdzies pirms 2019. gada 16. jūnija, neattiecas 19. pantā minētā Aģentūras iepriekšēja apstiprinājuma saņemšanas procedūra.
4. Līdz 2031. gada 16. jūnijam pirms 2016. gada 15. jūnija parakstītos līgumos ietvertajām iespējām nepiemēro 19. pantā minēto Aģentūras iepriekšēja apstiprinājuma saņemšanas procedūru, pat ja tās izmanto pēc 2016. gada 15. jūnija.

5. Pirms atļaujas nodot ekspluatācijā jebkādas ERTMS stacionārās lauka iekārtas, kam nepiemēroja 19. pantā minēto Aģentūras iepriekšēja apstiprinājuma saņemšanas procedūru, valsts drošības iestādes saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 30. panta 3. punktu un 31. panta 2. punktu sadarbojas ar Aģentūru, lai nodrošinātu pilnīgu tehnisko risinājumu savstarpēju izmantojamību.

56. pants

Aģentūras ieteikumi un atzinumi

Aģentūra sniedz ieteikumus un atzinumus saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 19. pantu šīs direktīvas piemērošanas vajadzībām. Attiecīgā gadījumā minētos ieteikumus un atzinumus ņem vērā, izstrādājot īstenošanas aktus, ievērojot šo direktīvu.

57. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2019. gada 16. jūnijam izpildītu 1. un 2. panta, 7. panta 1. līdz 4. punkta un 6. punkta, 8. panta, 9. panta 1. punkta, 10. panta 5. punkta, 11. panta 1., 3. un 4. punkta, 12. panta, 13. un 14. panta, 15. panta 1. līdz 8. punkta, 16. panta 1. punkta, 18. panta, 19. panta 3. punkta, 21. līdz 39. panta, 40. panta 2. punkta, 41., 42., 44., 45. un 46. panta, 47. panta 1., 3., 4. un 7. punkta, 49. panta 1. līdz 4. punkta, 54. panta un I, II, III un IV pielikuma prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara zināmu Komisijai minēto pasākumu tekstu.

2. Dalībvalstis 1. punktā minēto transponēšanas laikposmu var pagarināt par vienu gadu. Minētajā nolūkā līdz 2018. gada 16. decembrim dalībvalstis, kurās normatīvi un administratīvi akti 1. punktā minētajā transponēšanas laikposmā spēkā nestājas, sešus mēnešus pirms 1. punktā minētā transponēšanas laikposma beigām par to paziņo Aģentūrai un Komisijai un sniedz šāda pagarinājuma pamatojumu.

3. Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Tās iekļauj arī norādi, ka atsauces spēkā esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvām, ko atceļ ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējama šāda norāde.

4. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

5. Pienākums transponēt un īstenot šīs direktīvas 13. pantu, 14. panta 1. līdz 8. punktu, 11. un 12. pantu, 15. panta 1. līdz 9. punktu, 16. panta 1. punktu, 19. līdz 26. pantu, 45., 46. un 47. pantu, 49. panta 1. līdz 4. punktu un 54. pantu neattiecas uz Kipru un Maltu, kamēr to teritorijās nav izveidota dzelzceļa sistēma.

Tomēr, tiklīdz publiska vai privāta vienība iesniedz dzelzceļa izbūves oficiālu pieteikumu, kurā paredzēta viena vai vairāku dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu darbība, attiecīgās dalībvalstis veic pasākumus, ar kuriem pirmajā daļā minētos pantus īsteno divos gados pēc pieteikuma saņemšanas.

58. pants

Atcelšana

Direktīvu 2008/57/EK, kurā grozījumi izdarīti ar V pielikuma A daļā norādītajām direktīvām, atceļ pēc 2020. gada 16. jūnija, neskarot dalībvalstu pienākumu attiecībā uz termiņu V pielikuma B daļā norādīto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atceltajām direktīvām uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu VI pielikumā.

59. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

60. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2016. gada 11. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. A. HENNIS-PLASSCHAERT

I PIELIKUMS

Savienības dzelzceļa sistēmas elementi

1. Tīkls

Šajā direktīvā Savienības tīklu veido šādi elementi:

- a) īpaši būvētas ātrgaitas līnijas, kas aprīkotas ātrumam, kurš parasti ir 250 km/h vai lielāks;
- b) īpaši modernizētas ātrgaitas līnijas, kas aprīkotas ātrumam ap 200 km/h;
- c) īpaši modernizētas ātrgaitas līnijas ar topogrāfijas, reljefa vai pilsētplānošanas ierobežojumu noteiktām īpatnībām, kurām ātrums jāpielāgo katrā konkrētā gadījumā. Šajā kategorijā iekļautas savienojuma līnijas starp ātrgaitas un parasto tīklu, līnijas staciju šķērsošanai, piebrauktuves termināļiem, depo un citi posmi, kuros "ātrgaitas" ritošais sastāvs brauc ar parasto ātrumu;
- d) pasažieru pārvadājumiem paredzētās parastās līnijas;
- e) jauktai satiksmei (pasažieru un kravu pārvadājumiem) paredzētās parastās līnijas;
- f) parastās līnijas, kas paredzētas kravu pārvadājumiem;
- g) pasažieru staciju mezgli;
- h) kravu staciju mezgli, ietverot kombinētās satiksmes termināļus;
- i) iepriekšminētos elementus savienojošās līnijas.

Šajā tīklā ir ietvertas satiksmes vadības, kontroles un navigācijas sistēmas: datu apstrādes tehniskās iekārtas un telekomunikācijas, kas paredzētas pasažieru un kravu tālsatiksmes pārvadājumiem šajā tīklā, lai nodrošinātu tīkla drošu un saskaņotu darbību un efektīvu satiksmes vadību.

2. Ritekļi

Šajā direktīvā Savienības dzelzceļa ritekļi ir visu veidu ritekļi, kas var pārvietoties visā Savienības tīklā vai tā daļā:

- lokomotīves un pasažieru ritošais sastāvs, tostarp dīzeļlokomotīves vai elektrolokomotīves, pašgājēji pasažieru dīzeļvilcieni vai elektrovilcieni un pasažieru vagoni,
- kravas vagoni, tostarp visam tīklam paredzētie zemās grīdas ritekļi un kravas automobiļu pārvadāšanai paredzētie ritekļi,
- specializētie ritekļi, piemēram, sliežu ceļa mašīnas.

Šajā ritekļu sarakstā iekļauj ritekļus, kuri ir īpaši projektēti, lai tos ekspluatētu dažādu tipu ātrgaitas līnijās, kas aprakstītas 1. punktā.

II PIELIKUMS

APAKŠSISTĒMAS

1. **Apakšsistēmu saraksts**

Šajā direktīvā Savienības dzelzceļa sistēmu veidojošo sistēmu var iedalīt šādās apakšsistēmās:

a) strukturālais iedalījums:

- infrastruktūra,
- energoapgāde,
- vilcienu vadības un signalizācijas stacionārās lauka iekārtas,
- vilcienu vadības un signalizācijas borta iekārtas,
- ritošais sastāvs; vai

b) funkcionālais iedalījums:

- satiksmes nodrošināšana un vadība,
- apkope,
- telemātikas lietojumprogrammas pasažieru un kravu pārvadājumiem.

2. **Apakšsistēmu apraksts**

Izstrādājot attiecīgās SITS projektu, Aģentūra piedāvā ar savstarpēju izmantojamību saistīto komponentu un jautājumu sarakstu katrai apakšsistēmai vai apakšsistēmas daļai. Neskarot ar savstarpēju izmantojamību saistīto jautājumu un komponentu izvēli vai secību, kādā tiem tiks izstrādātas SITS, apakšsistēmas ietver šādus elementus.

2.1. *Infrastruktūra*

Sliežu ceļi, pārmijas, dzelzceļa pārbrauktuves, inženierbūves (tilti, tuneli u. c.), ar dzelzceļu saistīti staciju elementi (tostarp ieejas, peroni, piekļuves zonas, apkalpošanas vietas, tualetes un informācijas sistēmas, kā arī to pieejamības aspekti attiecībā uz personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām), drošības līdzekļi un aizsarglīdzekļi.

2.2. *Enerģijas apgāde*

Elektrifikācijas sistēma, tostarp gaisvadu kontakttīkla līnijas un elektroenerģijas patēriņa mērīšanas un apgādes sistēmas stacionārās lauka iekārtas.

2.3. *Vilcienu vadības un signalizācijas stacionārās lauka iekārtas*

Visas stacionārās lauka iekārtas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu vilcienu satiksmes drošību un kontrolētu to vilcienu kustību, kuriem atļauts izmantot attiecīgo tīklu.

2.4. *Vilcienu vadības un signalizācijas borta iekārtas*

Visas borta iekārtas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu vilcienu satiksmes drošību un kontrolētu to vilcienu kustību, kuriem atļauts izmantot attiecīgo tīklu.

2.5. *Satiksmes nodrošināšana un vadība*

Darba paņēmieni un attiecīgais aprīkojums, kas pieļauj dažādu strukturālo apakšsistēmu saskaņotu darbību gan parastā, gan traucētā režīmā, jo īpaši ietverot vilcienu sastāvu veidošanu un vilcienu vadīšanu, satiksmes plānošanu un vadību.

Profesionālā kvalifikācija, kas var būt nepieciešama jebkādu dzelzceļa pakalpojumu nodrošināšanai.

2.6. *Telemātikas lietojumprogrammas*

Saskaņā ar I pielikumu šo apakšsistēmu veido divi elementi:

- a) lietojumprogrammas pasažieru pārvadājumiem, ietverot sistēmas, kas nodrošina pasažierus ar informāciju pirms brauciena un tā laikā, rezervēšanas un maksāšanas sistēmas, bagāžas pārvaldības un vilcienu satiksmes savienojumu un savienojumu ar citiem transporta veidiem pārvaldība;
- b) lietojumprogrammas kravu pārvadājumiem, ietverot informācijas sistēmas (kravas un vilcienu reālā laika uzraudzība), vilcienu šķirošanas un iedalīšanas sistēmas, rezervēšanas, maksāšanas un rēķinu sagatavošanas sistēmas, savienojumu vadību ar citiem transporta veidiem un elektronisku pavaddokumentu sagatavošanu.

2.7. *Ritošais sastāvs*

Virsbūves struktūra, jebkura vilcienu aprīkojuma vadības nodrošināšanas sistēma, strāvas padeves ierīces, vilces un enerģijas pārveides ierīces, borta iekārtas elektroenerģijas patēriņa mērīšanai un maksas iekasēšanai, bremžu un sakābes mehānisms, ritošā daļa (ratiņi, asis u. c.), piekare, durvis, cilvēka un mašīnas saskarnes (mašīnisti, vilciena personāls un pasažieri, ietverot pieejamības aspektus attiecībā uz personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām), pasīvās vai aktīvās aizsardzības līdzekļi un piederumi pasažieru un vilciena personāla veselībai.

2.8. *Apkope*

Darba paņēmieni, izmantojamais aprīkojums, loģistikas centri apkopes veikšanai un rezerves, kas ļauj veikt obligātos remontdarbus un obligāto profilaktisko apkopi, lai nodrošinātu Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību un vajadzīgo darbību.

III PIELIKUMS

PAMATPRASĪBAS

1. **Vispārīgas prasības**1.1. *Drošība*

- 1.1.1. No drošības viedokļa būtisko komponentu, un jo īpaši vilciena kustībā iesaistīto komponentu, konstrukcijai, uzbūvei, apkopei un pārraudzībai jābūt tādai, lai garantētu drošību apmērā, kas atbilst dzelzceļa tīklam izvirzītajiem mērķiem, arī nelabvēlīgos darbības apstākļos.
- 1.1.2. Riteņu/sliežu saskares parametriem jāatbilst stabilitātes prasībām, kādas vajadzīgas, lai garantētu drošu kustību maksimāli atļautajā ātrumā. Bremzēšanas iekārtu parametriem jānodrošina iespēja apstāties attiecīgajā bremzēšanas ceļa garumā maksimālajā atļautajā ātrumā.
- 1.1.3. Izmantotajiem komponentiem jāiztur jebkura normāla vai ārkārtas noslodze, kas noteikta to ekspluatācijas laikam. Nejaušu defektu ietekme uz drošību attiecīgi jāierobežo.
- 1.1.4. Stacionāru iekārtu un ritošā sastāva konstrukcijai un izmantoto materiālu izvēlei jābūt vērstai uz uguns un dūmu ģenerēšanas, izplatības un seku ierobežošanu ugunsgrēka gadījumā.
- 1.1.5. Visas ierīces, kas paredzētas pasažieru lietošanai, jāprojektē tādā veidā, lai netiktu apdraudēta šo ierīču droša ekspluatācija vai pasažieru veselība un drošība, ja tās izmanto iepriekš paredzamā veidā, bet ne saskaņā ar rakstiskiem norādījumiem.

1.2. *Drošums un darbīgasība*

Ja stacionāras un noņemamas sastāvdaļas ietekmē vilcienu kustību, to uzraudzību un apkopi organizē, veic un kvantitatīvi izvērtē tā, lai nodrošinātu to darbību paredzētajos apstākļos.

1.3. *Veselība*

- 1.3.1. Materiālus, kas, ņemot vērā to izmantošanas veidu, iespējami var apdraudēt to personu veselību, kurām ir piekļuve minētajiem materiāliem, nedrīkst izmantot vilcienos un dzelzceļa infrastruktūrās.
- 1.3.2. Minētie materiāli jāizraugās, jāuzstāda un jāizmanto tā, lai ierobežotu kaitīgu un bīstamu dūmu vai gāzu emisiju, jo īpaši ugunsgrēka gadījumā.

1.4. *Vides aizsardzība*

- 1.4.1. Dzelzceļa sistēmas izveides un ekspluatācijas ietekme uz vidi jāizvērtē un jāņem vērā, veicot sistēmas projektēšanu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
- 1.4.2. Vilcienos un infrastruktūrā izmantotajiem materiāliem jāierobežo videi kaitīgu un bīstamu dūmu un gāzu emisija, jo īpaši ugunsgrēka gadījumā.
- 1.4.3. Ritošais sastāvs un elektroapgādes sistēmas jāprojektē un jāizgatavo tā, lai nodrošinātu to elektromagnētisko savietojamību ar iekārtām, aprīkojumu un valsts vai privātiem tīkliem, kuros tās varētu radīt traucējumus.
- 1.4.4. Dzelzceļa sistēma jāprojektē un jāizmanto tā, lai neradītu nepieļaujamu trokšņu līmeni:
 - dzelzceļa infrastruktūras tuvumā, kā tā definēta Direktīvas 2012/34/ES 3. panta 3. punktā, un
 - vilces līdzekļa vadītāja kabīnē.
- 1.4.5. Dzelzceļa sistēmas ekspluatācija normālos apkopes apstākļos nedrīkst radīt nepieļaujamu zemes vibrācijas līmeni sliežu ceļu tuvumā, kas traucē citu darbību veikšanu.

1.5. Tehniskā savietojamība

Infrastruktūras un stacionāro iekārtu tehniskajiem parametriem jābūt savietojamiem savā starpā, kā arī savietojamiem ar dzelzceļa sistēmā izmantojamo vilcienu parametriem. Šī prasība ietver arī ritekļa apakšsistēmas drošu integrāciju ar infrastruktūru.

Ja atsevišķos tīkla posmos šādu parametru atbilstību ir grūti panākt, drīkst ieviest pagaidu risinājumus, kas nodrošinās savietojamību nākotnē.

1.6. Pieejamība

1.6.1. "Infrastruktūras" apakšsistēmām un "ritošā sastāva" apakšsistēmām ir jābūt pieejamām personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, lai tām nodrošinātu piekļuvi vienlīdzīgi ar citām personām, neveidojot un novēršot šķēršļus un veicot citus atbilstīgus pasākumus. Tas ietver attiecīgo publiski pieejamo apakšsistēmu daļu projektēšanu, būvi, atjaunošanu, modernizāciju, apkopi un ekspluatāciju.

1.6.2. "Satiksmes nodrošināšanas" apakšsistēmām un "pasažieru pārvadājumu telemātikas lietojumprogrammu" apakšsistēmām jānodrošina vajadzīgā funkcionalitāte, lai personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām vienkāršotu piekļuvi vienlīdzīgi ar citām personām, neveidojot un novēršot šķēršļus un veicot citus atbilstīgus pasākumus.

2. Īpašas prasības pret katru apakšsistēmu

2.1. Infrastruktūra

2.1.1. Drošība

Jāveic atbilstīgi pasākumi, kas liedz pieeju iekārtām vai nepieļauj patvaļīgu iekļūšanu tajās.

Jāveic pasākumi, kas mazina cilvēku apdraudējumu, jo īpaši – vilcieniem braucot cauri stacijām.

Publiski pieejamus infrastruktūras objektus projektē un būvē tā, lai mazinātu jebkuras briesmas cilvēku drošībai (noturīgums, ugunsdrošība, piekļuves iespējas, evakuācija, peroni utt.).

Jāizstrādā atbilstīgi noteikumi, kas paredz īpašus drošības nosacījumus ļoti garos tuneļos un viaduktos.

2.1.2. Pieejamība

Infrastruktūras apakšsistēmām, ciktāl tās ir publiski pieejamas, saskaņā ar 1.6. punktu jābūt pieejamām personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām.

2.2. Enerģijas apgāde

2.2.1. Drošība

Energoapgādes sistēmas ekspluatācija nedrīkst apdraudēt vilcienu vai cilvēku (pasažieru, apkalpojošā personāla, apkārtējo iedzīvotāju un trešo personu) drošību.

2.2.2. Vides aizsardzība

Elektriskās vai termiskās energoapgādes sistēmu darbība nedrīkst radīt tādu kaitējumu videi, kas pārsniedz noteiktās robežas.

2.2.3. Tehniskā savietojamība

Izmantojamām elektriskās un termiskās energoapgādes sistēmām:

— jānodrošina vilcieniem noteiktie jaudas rādītāji,

— elektriskās energoapgādes sistēmām jābūt savietojamām ar vilcienos uzstādītajiem strāvas noņēmējiem.

2.3. Vilcienu vadības nodrošināšana un signalizācija

2.3.1. Drošība

Izmantojamām vilcienu vadības nodrošināšanas un signalizācijas iekārtām un darba paņēmieniem jānodrošina vilcienu kustības drošības līmenis, kas atbilst tīkla izveides mērķiem. Vilcienu vadības nodrošināšanas un signalizācijas sistēmām jāturpina nodrošināt vilcienu bezavārijas kustību arī nelabvēlīgos apstākļos.

2.3.2. Tehniskā savietojamība

Visiem jauniem infrastruktūras objektiem un jaunam ritošajam sastāvam, kas ražots vai pilnveidots pēc vilcienu vadības nodrošināšanas un signalizācijas sistēmu ieviešanas, jābūt piemērotiem šai sistēmai.

Vilcienu vadības nodrošināšanas un signalizācijas aprīkojumam, kas uzstādīts vilciena mašīnista kabīnē, jānodrošina normāla darbība visā dzelzceļa sistēmā iepriekš noteiktos apstākļos.

2.4. Ritošais sastāvs

2.4.1. Drošība

Ritošā sastāva konstrukcijām un vagonu savienojumu konstrukcijām jābūt projektētām tā, lai aizsargātu pasažieru kupejas un vadītāja nodaļumu sadursmes gadījumā vai gadījumā, ja vilciens noskrien no sliedēm.

Elektroiekārtas nedrīkst traucēt vilcienu vadības nodrošināšanas un signalizācijas iekārtu drošību un darbību.

Bremžu iekārtām un pieliktajam spiedspēkam jābūt saderīgam ar sliežu, inženierbūvju un signalizācijas sistēmu konstrukciju.

Jāveic pasākumi, kas liedz piekļuvi sastāvdaļām, kuras ir zem sprieguma, lai novērstu briesmas cilvēku drošībai.

Jābūt ierīcēm, kas briesmu gadījumā ļauj pasažieriem informēt mašīnistu un vilciena personālam sazināties ar viņiem.

Jānodrošina vilcienos iekāpjošu un no tiem izkāpjošu pasažieru drošība. Ieejas durvīm jābūt aprīkotām ar atvēršanas un aizvēršanas mehānismu, kas garantē pasažieru drošību.

Jābūt avārijas izejām ar attiecīgu uzrakstu.

Jāizstrādā atbilstīgi noteikumi, kas paredz īpašus drošības nosacījumus ļoti garos tuneļos.

Vilcienos obligāti jābūt pietiekamas intensitātes un ilguma avārijas apgaismojumam.

Vilcieni jāaprīko ar skaļruņu sistēmu, kas vilciena personālam kalpo kā saziņas līdzeklis ar pasažieriem.

Pasažieriem jāsniedz viegli saprotama un visaptveroša informācija par noteikumiem, kas viņiem piemērojami gan dzelzceļa stacijās, gan vilcienos.

2.4.2. Drošums un darbgatavība

Īpaši svarīga aprīkojuma, ritošās daļas, vilces un bremžu iekārtu, kā arī vilcienu vadības nodrošināšanas sistēmas uzbūvei jābūt tādai, kas ļauj vilcienam turpināt kustību arī noteiktos nelabvēlīgos apstākļos, nekaitējot izmantojamajam aprīkojumam.

2.4.3. Tehniskā savietojamība

Elektroiekārtām jābūt savietojamām ar vilcienu vadības un signalizācijas iekārtu darbību.

Elektriskās vilces gadījumā strāvas noņēmēju parametriem jābūt tādiem, kas nodrošina vilcienu kustību, izmantojot dzelzceļa sistēmas energoapgādes sistēmas.

Ritošā sastāva parametriem jābūt tādiem, kas ļauj tam kursēt pa jebkuru sliežu ceļu, kur to paredzēts izmantot, ņemot vērā attiecīgos klimata apstākļus.

2.4.4. Kontrole

Vilcieniem jābūt aprīkoti ar reģistrācijas iekārtu. Ar minēto iekārtu savāktajiem datiem un informācijas apstrādei jābūt saskaņotai.

2.4.5. Pieejamība

Ritošā sastāva apakšsistēmām, kuras ir publiski pieejamas, saskaņā ar 1.6. punktu jābūt pieejamām personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām.

2.5. *Apkope*

2.5.1. Veselība un drošība

Apkopes centru tehniskajām iekārtām un izmantojamajiem darba paņēmieniem jāgarantē apakšsistēmu droša ekspluatācija, un tie nedrīkst apdraudēt veselību un drošību.

2.5.2. Vides aizsardzība

Apkopes centros izmantotās tehniskās iekārtas un metodes nedrīkst pārsniegt pieļaujamo traucējumu līmeni attiecībā uz vidi.

2.5.3. Tehniskā savietojamība

Ritošā sastāva apkopes iekārtām jānodrošina drošības, higiēnas un komforta darbību veikšana jebkuram ritošajam sastāvam, kuram tās paredzētas.

2.6. *Satiksmes nodrošināšana un vadība*

2.6.1. Drošība

Tīkla ekspluatācijas noteikumu saskaņošanai, kā arī mašīnistu, vilciena personāla un kontroles centru personāla kvalifikācijai jābūt tādai, lai garantētu drošu ekspluatāciju, ņemot vērā atšķirīgas prasības pret pārrobežu un iekšzemes pārvadājumiem.

Apkopes darbībām un to biežumam, apkopes un kontroles centru personāla sagatavošanai un kvalifikācijai, kā arī kvalitātes nodrošinājuma sistēmai, ko ieviesuši attiecīgie uzņēmēji kontroles un apkopes centros, jābūt tādai, kas nodrošina augstu drošības līmeni.

2.6.2. Drošums un darbīgatavība

Apkopes operācijām un to biežumam, apkopes un kontroles centru personāla sagatavošanai un kvalifikācijai, kā arī kvalitātes nodrošinājuma sistēmai, ko ieviesuši attiecīgie uzņēmēji kontroles un apkopes centros, jābūt tādai, kas nodrošina augstu sistēmas drošuma un darbīgatavības līmeni.

2.6.3. Tehniskā savietojamība

Tīkla ekspluatācijas noteikumu saskaņošanai, kā arī mašīnistu, vilciena personāla un dispečeru kvalifikācijai jābūt tādai, lai nodrošinātu dzelzceļa sistēmas ekspluatācijas efektivitāti, ņemot vērā atšķirīgas prasības pret pārrobežu un iekšzemes pārvadājumiem.

2.6.4. Pieejamība

Jāveic atbilstīgi pasākumi, lai gādātu par to, ka ekspluatācijas noteikumos ir paredzēta funkcionalitāte, kas vajadzīga, lai personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām nodrošinātu piekļuvi.

2.7. *Telemātikas lietojumprogrammas pasažieru un kravu pārvadājumiem*

2.7.1. Tehniskā savietojamība

Pamatprasības attiecībā uz telemātikas lietojumprogrammām garantē pasažieriem un preču pārvadātājiem vismaz noteikta kvalitātes līmeņa pakalpojumus, piemēram, tehniskās savietojamības ziņā.

Jāveic pasākumi, lai nodrošinātu:

- to, ka datubāzes, programmatūru un datu pārraides protokolus izstrādā tā, lai būtu iespējama maksimāla savstarpēja datu (izņemot konfidenciālus komercdatus) apmaiņa starp dažādām lietojumprogrammām un operatoriem,
- lietotājiem ērtu pieeju informācijai.

2.7.2. Drošums un darb gatavība

Šo datubāzu, programmatūras un datu pārraides protokolu izmantošanas, vadības, atjaunināšanas un uzturēšanas paņēmieniem jāgarantē šo sistēmu efektivitāte un pakalpojumu kvalitāte.

2.7.3. Veselība

Šo sistēmu un lietotāju saskarnēm jāatbilst obligātajiem ergonomikas un veselības aizsardzības normatīviem.

2.7.4. Drošība

Uzglabājot un pārraidot ar drošību saistītu informāciju, jāievēro atbilstīgas prasības attiecībā uz godprātību un drošumu.

2.7.5. Pieejamība

Jāveic atbilstīgi pasākumi, lai gādātu par to, ka telemātikas lietojumprogrammas pasažieru pārvadājumu apakšsistēmām nodrošina funkcionalitāti, kas nepieciešama, lai personām ar invaliditāti un personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām nodrošinātu piekļuvi.

—

IV PIELIKUMS

APAKŠSISTĒMU "EK" VERIFIKĀCIJAS PROCEDŪRA

1. VISPĀRĪGI PRINCIPI

"EK" verifikācija ir procedūra, kuru pieteikuma iesniedzējs 15. panta nozīmē veic, lai pierādītu, ka attiecīgo Savienības tiesību aktu un attiecīgo valsts noteikumu prasības, kas attiecas uz apakšsistēmu, ir izpildītas un ka attiecīgo apakšsistēmu var atļaut nodot ekspluatācijā.

2. PAZIŅOTĀS STRUKTŪRAS IZSNIEGTAIS VERIFIKĀCIJAS SERTIFIKĀTS

2.1. Ievads

Šajā direktīvā verifikācija, ko veic, atsaucoties uz SITS, ir procedūra, ar kuru paziņotā struktūra pārbauda un apliecina, ka apakšsistēma atbilst attiecīgajām savstarpējās izmantojamības tehniskajām specifikācijām (SITS).

Tas neskar pieteikuma iesniedzēja pienākumus ievērot citus piemērojamos Savienības tiesību aktus un jebkādu verifikāciju, kas saskaņā ar citiem noteikumiem jāveic izvērtēšanas struktūrām.

2.2. Starpposma verifikācijas apliecinājums (SVA)

2.2.1. Principi

Pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma verifikāciju var veikt apakšsistēmas daļām vai to attiecināt vienīgi uz konkrētiem verifikācijas procedūras posmiem. Šajos gadījumos verifikācijas rezultātus var dokumentēt "starpposma verifikācijas apliecinājumā" (SVA), ko izsniedz pieteikuma iesniedzēja izvēlētā paziņotā struktūra.

SVA jādod atsauce uz SITS, atbilstība kurām ir izvērtēta.

2.2.2. Apakšsistēmas daļas

Pieteikuma iesniedzējs var pieprasīt SVA jebkurai no daļām, kurās viņš apakšsistēmu nolemj sadalīt. Katru daļu pārbauda katrā posmā, kā paredzēts 2.2.3. punktā.

2.2.3. Verifikācijas procedūras posmi

Apakšsistēmu vai apakšsistēmas atsevišķas daļas pārbauda katrā no šādiem posmiem:

- a) vispārējā projektēšana,
- b) izveide: būve, jo īpaši ietverot inženiertehniskos darbus, ražošanu, komponentu montāžu un vispārējā regulēšana,
- c) galīgā testēšana.

Pieteikuma iesniedzējs var pieprasīt SVA projektēšanas posmā (tostarp tipa pārbaudes) un izveides posmā visai apakšsistēmai vai jebkurai no daļām, kurās pieteikuma iesniedzējs ir nolēmis apakšsistēmu sadalīt (skatīt 2.2.2. punktu).

2.3. Verifikācijas sertifikāts

2.3.1. Par verifikāciju atbildīgās paziņotās struktūras izvērtē apakšsistēmas projektu, izveidi un galīgo testēšanu un sagatavo "EK" verifikācijas sertifikātu, kas paredzēts pieteikuma iesniedzējam, kurš savukārt sagatavo "EK" verifikācijas deklarāciju. Verifikācijas sertifikātā jādod atsauce uz SITS, atbilstība kurām ir izvērtēta.

Ja nav izvērtēta apakšsistēmas atbilstība visām attiecīgajām SITS (piemēram, atkāpes gadījumā vai gadījumā, ja SITS piemēro daļēji modernizācijai vai atjaunošanai, SITS pārejas posmā vai īpašā gadījumā), verifikācijas sertifikātā dod precīzu atsauci uz SITS vai to daļām, atbilstību kurām paziņotā struktūra verifikācijas procedūras gaitā nav pārbaudījusi.

- 2.3.2. Ja ir izsniegta SVA, par apakšsistēmas verifikāciju atbildīgā paziņotā struktūra ņem vērā šo SVA, un pirms verifikācijas sertifikāta izsniegšanas tā:
- pārbauda, vai SVA pareizi aptver visas SITS attiecīgās prasības;
 - pārbauda visus aspektus, ko neaptver SVA; un
 - pārbauda visas apakšsistēmas galīgo testēšanu.
- 2.3.3. Ja pārveido apakšsistēmu, kurai jau ir izdots verifikācijas sertifikāts, paziņotā struktūra veic tikai būtiskās un nepieciešamās pārbaudes un testus, proti, izvērtē vienīgi tās apakšsistēmas daļas, kas ir pārveidotas, un to saskarni ar apakšsistēmas nepārveidotajām daļām.
- 2.3.4 Katra paziņotā struktūra, kas iesaistīta apakšsistēmas verifikācijā, saskaņā ar 15. panta 4. punktu sagatavo dokumentāciju, kurā norāda tās darbību apjomu.

2.4. "EK" verifikācijas deklarācijai pievienotā tehniskā dokumentācija

Tehnisko dokumentāciju, ko pievieno "EK" verifikācijas deklarācijai, nokomplektē pieteikuma iesniedzējs, un tajā jāiekļauj šāda informācija:

- ar projektu saistītais tehniskais raksturojums, tostarp izpildei vajadzīgie kopskata un detalizācijas rasējumi, elektriskās un hidrauliskās shēmas, strāvas vadības ķēdes shēmas, datu apstrādes un automatizēto sistēmu apraksts, kas ir pietiekami detalizēts veiktās atbilstības verifikācijas dokumentēšanai, kā arī ekspluatācijas un apkopes dokumentācija un cita informācija, kas attiecas uz konkrēto apakšsistēmu;
- apakšsistēmā iekļauto 4. panta 3. punkta d) apakšpunktā minēto savstarpējas izmantojamības komponentu saraksts;
15. panta 4. punktā minētā dokumentācija, ko apkopojusi katra apakšsistēmas verifikācijā iesaistītā paziņotā struktūra un kurā ietilpst:
 - to "EK" verifikācijas deklarāciju kopijas un vajadzības gadījumā "EK" deklarāciju par piemērotību lietošanai kopijas, kas sagatavotas 4. panta 3. punkta d) apakšpunktā minētajiem savstarpējās izmantojamības komponentiem, vajadzības gadījumā pievienojot attiecīgo aprēķinu piezīmes un to testu un pārbauzu protokolu kopijas, kurus paziņotās struktūras veikušas, pamatojoties uz kopējām tehniskajām specifikācijām,
 - attiecīgā gadījumā – SVA, ko pievieno verifikācijas sertifikātam, tostarp paziņotās struktūras veiktās SVA derīguma pārbaudes rezultāti,
 - verifikācijas sertifikāts kopā ar attiecīgo aprēķinu piezīmēm, kuru parakstījusi par verifikāciju atbildīgā paziņotā struktūra un kurā norādīts, ka apakšsistēma atbilst attiecīgo SITS prasībām, minot visas atrunas, kas atzīmētas darbību veikšanas gaitā un vēl nav atsauktas; verifikācijas sertifikātam būtu jāpievieno arī pārbaudes un audita ziņojumi, ko sagatavojusi tā pati struktūra, veicot savus pienākumus, kas noteikti 2.5.2. un 2.5.3. punktā;
- verifikācijas sertifikāti, kas izdoti saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem;
- ja nepieciešama drošas integrēšanas verifikācija, ievērojot 18. panta 4. punktu c) apakšpunktu un 21. panta 3. punkta c) apakšpunktu, attiecīgajā tehniskajā dokumentācijā iekļauj izvērtētāja ziņojumu par riska novērtēšanas CSM, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/49/EK ⁽¹⁾ 6. panta 3. punktā.

2.5. Paziņoto struktūru veiktā uzraudzība

- 2.5.1. Par izveides pārbaudi atbildīgajai paziņotajai struktūrai jābūt pastāvīgai piekļuvei būvlaukumiem, ražošanas darbnīcām, noliktavām un vajadzības gadījumā rūpnieciskās ražošanas vai testēšanas iekārtām, un vispār jebkurām telpām, kuras tā uzskata par nepieciešamām pienākumu veikšanai. Paziņotajai struktūrai jāsaņem no pieteikuma iesniedzēja visi šim nolūkam vajadzīgie dokumenti, jo īpaši apakšsistēmas īstenošanas plāni un tehniskā dokumentācija.
- 2.5.2. Par īstenošanas pārbaudi atbildīgajai paziņotajai struktūrai regulāri jāveic auditi, lai pārliecinātos par atbilstību attiecīgajām SITS. Tai jāiesniedz audita ziņojums personām, kas atbild par īstenošanu. Tās pārstāvju klātbūtne var būt nepieciešama noteiktos celtniecības darbu posmos.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/49/EK (2004. gada 29. aprīlis) par drošību Kopienas dzelzceļos, un par Padomes Direktīvas 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu un Direktīvas 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un drošības sertifikāciju grozījumiem (Dzelzceļu drošības direktīva) (OV L 164, 30.4.2004., 44. lpp.).

2.5.3. Turklāt paziņotās struktūras pārstāvji bez brīdinājuma var apmeklēt būvlaukumu vai ražošanas darbnīcas. Šādu apmeklējumu laikā paziņotā struktūra var veikt pilnīgu vai daļēju auditu. Tai jāiesniedz pārbaudes ziņojums un – attiecīgā gadījumā – audita ziņojums personām, kas atbild par īstenošanu.

2.5.4. Paziņotā struktūra spēj uzraudzīt apakšsistēmu, kurā ir uzstādīts savstarpējās izmantojamības komponents, lai izvērtētu – ja atbilstīgajā SITS ir šāda prasība – tās piemērotību lietošanai paredzētajā dzelzceļa vidē.

2.6. Iesniegšana

“EK” verifikācijas deklarācijai pievienotās tehniskās dokumentācijas kopiju pieteikuma iesniedzējs glabā visu apakšsistēmas ekspluatācijas laiku. Pēc pieprasījuma tas jānosūta jebkurai dalībvalstij vai Aģentūrai.

Dokumentāciju, ko iesniedz, piesakoties uz ekspluatācijas atļauju, iesniedz iestādei, kurā vēlas saņemt atļauju. Valsts drošības iestāde vai Aģentūra var pieprasīt, lai kopā ar atļauju iesniegto dokumentu daļa(-as) tiktu pārtulkota(-as) tās valodā.

2.7. Publicēšana

Katrai paziņotajai struktūrai regulāri jāpublicē attiecīga informācija par:

- a) saņemtajiem verifikācijas un SVA pieprasījumiem;
- b) pieprasījumiem izvērtēt savstarpējās izmantojamības komponentu atbilstību un piemērotību lietošanai;
- c) izsniegtajām vai atteiktajām SVA;
- d) izsniegtajiem vai atteiktajiem verifikācijas sertifikātiem un “EK” sertifikātiem par piemērotību lietošanai;
- e) izsniegtajiem vai atteiktajiem verifikācijas sertifikātiem.

2.8. Valoda

Dokumentācijai un sarakstei saistībā ar “EK” verifikācijas procedūru jābūt pieteikuma iesniedzēja uzņēmējdarbības veikšanas dalībvalsts Savienības oficiālajā valodā vai Savienības oficiālajā valodā, kuras izmantošanai piekritis pieteikuma iesniedzējs.

3. IZRAUDZĪTĀS STRUKTŪRAS IZSNIEGTAIS VERIFIKĀCIJAS SERTIFIKĀTS

3.1. Ievads

Ja tiek piemēroti valsts noteikumi, verifikācijā ietver procedūru, ar kuru struktūra, kas izraudzīta, ievērojot 15. panta 8. punktu (izraudzītā struktūra), pārbauda un apliecina, ka apakšsistēma atbilst valsts noteikumiem, kuri paziņoti saskaņā ar 14. pantu, katrai dalībvalstij, kurā ir paredzēts apakšsistēmu atļaut nodot ekspluatācijā.

3.2. Verifikācijas sertifikāts

Izraudzītā struktūra sagatavo verifikācijas sertifikātu, kas paredzēts pieteikuma iesniedzējam.

Sertifikātā ietver precīzu atsauci uz valsts noteikumu(-iem), kuru atbilstību izraudzītā struktūra pārbaudījusi verifikācijas procesā.

Tādu valsts noteikumu gadījumā, kuri attiecas uz ritekli veidojošām apakšsistēmām, izraudzītā struktūra iedala sertifikātu divās daļās, vienā daļā ietverot atsauces uz valsts noteikumiem, kas precīzi attiecas uz ritekļa un konkrētā tīkla tehnisko savietojamību, bet otrā daļā – atsauces uz visiem citiem valsts noteikumiem.

3.3. Dokumentācija

Dokumentācija, ko nokomplektējusi izraudzītā struktūra un kas pievienota verifikācijas sertifikātam, valsts noteikumu piemērošanas gadījumā jāietver 2.4. punktā minētajā tehniskajā dokumentācijā, kas pievienota “EK” verifikācijas deklarācijai, un tajā sniedz tehniskos datus, kas ir būtiski, izvērtējot apakšsistēmas atbilstību minētajiem valsts noteikumiem.

3.4. Valoda

Dokumentācijai un sarakstei saistībā ar "EK" verifikācijas procedūru jābūt pieteikuma iesniedzēja uzņēmējdarbības veikšanas dalībvalsts Savienības oficiālajā valodā vai Savienības oficiālajā valodā, kuras izmantošanai piekritis pieteikuma iesniedzējs.

4. APAKŠSISTĒMU DAĻU VERIFIKĀCIJA SASKAŅĀ AR 15. PANTA 7. PUNKTU

Ja verifikācijas sertifikātu ir paredzēts izdot konkrētām apakšsistēmas daļām, šā pielikuma noteikumus pēc analogijas piemēro arī minētajām daļām.

V PIELIKUMS

A DAĻA

Atceltās direktīvas ar to secīgo grozījumu sarakstu

(minēti 58. pantā)

Direktīva 2008/57/EK	(OV L 191, 18.7.2008., 1. lpp.)
Direktīva 2009/131/EK	(OV L 273, 17.10.2009., 12. lpp.)
Direktīva 2011/18/ES	(OV L 57, 2.3.2011., 21. lpp.)

B DAĻA

Termiņi transponēšanai valsts tiesību aktos

(minēti 57. pantā)

Direktīva	Transponēšanas termiņš
2008/57/EK	2010. gada 19. jūlijs
2009/131/EK	2010. gada 19. jūlijs
2011/18/ES	2011. gada 31. decembris

VI PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2008/57/EK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. panta a) līdz z) punkts	2. panta 1. līdz 5. punkts, 7. līdz 17. punkts un 19. līdz 28. punkts
-	2. panta 6., 18. un 29. līdz 45. punkts
3. pants	-
4. pants	3. pants
5. panta 1. punkts līdz 3. punkta g) apakšpunkts	4. panta 1. punkts līdz 3. punkta g) apakšpunkts
-	4. panta 3. punkta h) un i) apakšpunkts
5. panta 4. līdz 8. punkts	4. panta 4. līdz 8. punkts
6. pants	5. pants
7. pants	6. pants
8. pants	-
9. pants	7. pants
10. pants	8. pants
11. pants	9. pants
12. pants	-
13. pants	10. pants
14. pants	11. pants
15. panta 1. punkts	18. panta 2. punkts
15. panta 2. un 3. punkts	-
16. pants	12. pants
17. pants	13. un 14. pants
18. pants	15. pants
19. pants	16. pants
-	17. pants
-	18. pants (izņemot 18. panta 3. punktu)
-	19., 20., 21., 22. un 23. pants
20. pants	-
21. pants	-
22. līdz 25. pants	-
26. pants	24. pants
27. pants	14. panta 10. punkts
-	26. pants
28. pants un VIII pielikums	27. līdz 44. pants
-	45. pants
29. pants	51. pants
30. un 31. pants	-
32. pants	46. pants
33. pants	47. panta 3., 4., 6. un 7. punkts
-	47. panta 1., 2. un 5. punkts
34. pants	48. pants

Direktīva 2008/57/EK	Šī direktīva
35. pants	49. pants
36. pants	-
-	50. pants
37. pants	52. pants
38. pants	57. pants
39. pants	53. pants
-	54. un 55. pants
-	56. pants
40. pants	58. pants
41. pants	59. pants
42. pants	60. pants
I līdz III pielikums	I līdz III pielikums
IV pielikums	9. panta 2. punkts
V pielikums	15. panta 9. punkts
VI pielikums	IV pielikums
VII pielikums	14. panta 10. punkts
VIII pielikums	30., 31. un 32. pants
IX pielikums	7. panta 5. punkts
X pielikums	V pielikums
XI pielikums	VI pielikums

Komisijas paziņojums attiecībā uz skaidrojošiem dokumentiem

Komisija atgādina, ka Eiropas Parlaments, Padome un Komisija 2011. gada 27. oktobra kopīgajā politiskajā deklarācijā par skaidrojošiem dokumentiem atzina, ka informācijai, kuru dalībvalstis iesniedz Komisijai attiecībā uz direktīvu transponēšanu valsts tiesību aktos, "ir jābūt skaidrai un precīzai", lai Komisijai būtu vieglāk pildīt tās uzdevumu – pārraudzīt Savienības tiesību aktu piemērošanu. Konkrētajā gadījumā skaidrojuši dokumenti šajā nolūkā būtu bijuši noderīgi. Komisija pauž nožēlu, ka galīgajā tekstā noteikumu par to nav.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2016/798**(2016. gada 11. maijs)****par dzelzceļa drošību****(pārstrādāta redakcija)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/49/EK ⁽⁴⁾ ir tikusi būtiski grozīta. Ņemot vērā to, ka jāveic turpmāki grozījumi, skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.
- (2) Ar Direktīvu 2004/49/EK tika noteikts vienots dzelzceļa drošības regulatīvais pamats, šajā nolūkā izmantojot drošības noteikumu satura saskaņošanu, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu drošības sertifikāciju un nosakot valstu drošības iestāžu uzdevumus un funkcijas un negadījumu izmeklēšanas kārtību. Tomēr, lai veicinātu vienotas Eiropas dzelzceļa telpas turpmāku attīstību, Direktīva 2004/49/EK ir rūpīgi jāpārskata.
- (3) Uz metro, tramvajiem un citām vieglā dzelzceļa sistēmām daudzās dalībvalstīs attiecas vietējas tehniskās prasības, un tie neietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/797 ⁽⁵⁾ darbības jomā. Lai sekmētu šīs direktīvas un Direktīvas (ES) 2016/797 īstenošanu, abām minētajām direktīvām vajadzētu būt vienādi darbības jomai. Tāpēc šādas vietējas sistēmas vajadzētu izslēgt no šīs direktīvas darbības jomas.
- (4) Ciktāl dažus šīs direktīvas konceptus var būt lietderīgi piemērot metro un citām vietējām sistēmām, dalībvalstīm būtu jāļauj nolemt, neskarot šīs direktīvas darbības jomu, piemērot dažus šīs direktīvas noteikumus, kurus tās uzskata par atbilstīgiem. Šajā gadījumā dalībvalstīm būtu jāļauj nepiemērot tādas pienākumus kā valsts noteikumu paziņošana un ziņošana.
- (5) Savienības dzelzceļa sistēmas drošības līmenis ir visumā augsts, īpaši salīdzinājumā ar autotransportu. Dzelzceļa drošība kopumā būtu jāuztur un, kad praktiski iespējams, pastāvīgi jāuzlabo, ņemot vērā tehnikas un zinātnes progresu un Savienības un starptautisko tiesību attīstību. Par prioritāti būtu jāuzskata negadījumu novēršana. Cilvēkfaktoru ietekme arī būtu jāņem vērā.

⁽¹⁾ OV C 327, 12.11.2013., 122. lpp.

⁽²⁾ OV C 356, 5.12.2013., 92. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 26. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2015. gada 10. decembra nostāja pirmajā lasījumā (OV C 57, 12.2.2016., 64. lpp.). Eiropas Parlamenta 2016. gada 28. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/49/EK (2004. gada 29. aprīlis) par drošību Kopienas dzelzceļos, un par Padomes Direktīvas 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu un Direktīvas 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un drošības sertifikāciju grozījumiem (OV L 164, 30.4.2004., 44. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/797 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Eiropas Savienībā (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 44. lappusi).

- (6) Ja dalībvalsts ievieš augstāku drošības līmeni, tai būtu jānodrošina, lai pieņemtais noteikums neradītu šķērslus savstarpējai izmantojamībai vai neizraisītu diskrimināciju.
- (7) Galvenajiem Savienības dzelzceļa sistēmas dalībniekiem, infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem vajadzētu būt pilnīgi atbildīgiem par sistēmas drošību katram savā tās daļā. Īstenojot riska kontroles pasākumus, tiem būtu jāsadarbojas vienmēr, kad tas ir lietderīgi.
- (8) Neskarot infrastruktūras pārvaldītāju un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu atbildību par dzelzceļa drošības attīstību un uzlabošanu, nevajadzētu izslēgt citu dalībnieku, piemēram, par apkopi atbildīgo struktūrvienību, ražotāju, transportētāju, nosūtītāju, saņēmēju, uzpildītāju, izsūknētāju, iekrāvēju, izkrāvēju, apkopes nodrošinātāju, turētāju, pakalpojumu sniedzēju un līgumslēdzēju subjektu atbildību par saviem ražojumiem, pakalpojumiem un procesiem. Katram Savienības dzelzceļa sistēmas dalībniekam attiecībā pret citiem dalībniekiem vajadzētu būt atbildīgam par pilnīgu un patiesu visas attiecīgās informācijas paziņošanu, lai pārbaudītu, vai riteklī ir ekspluatācijas kārtībā. Tas jo īpaši attiecas uz informāciju par konkrētā ritekļa stāvokli un vēsturi, apkopes dokumentiem, iekraušanas operāciju izsekojamību un pavadzīmēm.
- (9) Katram dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam, infrastruktūras pārvaldītājam un par apkopi atbildīgajai struktūrvienībai būtu jānodrošina, ka to līgumslēdzēji un citas personas īsteno riska kontroles pasākumus. Minētajā nolūkā katram dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam, infrastruktūras pārvaldītājam un par apkopi atbildīgajai struktūrvienībai būtu jāpieņem tie uzraudzības paņēmieni, kas noteikti kopīgajās drošības metodēs ("CSM"). To līgumslēdzējiem šis process būtu jāpieņem, izmantojot līgumsaistības. Ņemot vērā faktu, ka šādi pasākumi ir dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju drošības pārvaldības sistēmas būtiska daļa, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem savas līgumsaistības būtu jādarā zināmas pēc Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūras ("Aģentūra"), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/796⁽¹⁾, vai valsts drošības iestādes pieprasījuma saistībā ar uzraudzības pasākumiem.
- (10) Dalībvalstīm būtu jāveicina savstarpējas uzticēšanās, palāvības un mācīšanās kultūra, kas dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju darbiniekus mudina sekmēt drošības attīstību, vienlaikus nodrošinot konfidencialitāti.
- (11) Lai garantētu drošības uzturēšanu augstā līmenī un lai, kad nepieciešams un praktiski iespējams, drošību uzlabotu, pakāpeniski ir ieviesti kopīgie drošības mērķi ("CST") un CSM. Tiem būtu jānodrošina rīki drošības un operatoru snieguma izvērtēšanai gan Savienības līmenī, gan dalībvalstīs. Ir noteikti kopīgie drošības rādītāji ("CSI"), lai izvērtētu, vai sistēmas atbilst CST, un lai veicinātu dzelzceļa drošības uzraudzību.
- (12) Valsts noteikumi, kuru pamatā bieži vien ir valsts tehniskie standarti, pakāpeniski tiek aizstāti ar noteikumiem, kuri pamatojas uz CST, CSM un savstarpējās izmantojamības tehniskajās specifikācijās ("SITS") noteiktiem kopīgiem standartiem. Lai novērstu šķēršļus savstarpējai izmantojamībai, valsts noteikumu, tostarp ekspluatācijas noteikumu, apjoms būtu jāsamazina pēc tam, kad SITS ir attiecinātas uz visu Savienības dzelzceļa sistēmu un kad attiecībā uz SITS ir novērsti visi neatrisinātie jautājumi. Minētajā nolūkā dalībvalstīm vajadzētu rūpēties par savas valsts noteikumu sistēmas atjaunināšanu, atcelt novecojušus noteikumus un par to nekavējoties informēt Komisiju un Aģentūru.
- (13) Valsts noteikumi būtu jāizstrādā un jāpublicē tā, lai tie ir saprotami ikvienam potenciālajam valstu tīkla lietotājam. Tomēr šādi noteikumi bieži vien atsaucas uz citiem dokumentiem, piemēram, valsts standartiem, Eiropas standartiem, starptautiskiem standartiem vai citām tehniskām specifikācijām, kas daļēji vai pilnībā varētu būt aizsargāti ar intelektuālā īpašuma tiesībām. Tādēļ ir atbilstīgi, ka publicēšanas pienākums nebūtu jāattiecinā uz jebkuriem dokumentiem, uz kuriem valsts noteikumi tieši vai netieši atsaucas.
- (14) Valsts noteikumi bieži ietver prasības, kas daļēji attiecas gan uz savstarpēju izmantojamību, gan uz drošību. Tā kā drošība ir būtiska Direktīvas (ES) 2016/797 prasība, valsts noteikums var attiekties uz Direktīvu (ES) 2016/797 un šo direktīvu. Tāpēc būtu jāatceļ nošķirums starp jēdzieniem "valsts drošības noteikumi" un "valsts tehniskie noteikumi", kas definēti, attiecīgi, Direktīvā 2004/49/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/796 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 881/2004 (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 1. lappusi).

2008/57/EK ⁽¹⁾), un tie būtu jāaizstāj ar jēdzienu "valsts noteikumi", par kuriem jāziņo vai nu saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/797, un/vai ar šo direktīvu vai ar abām minētajām direktīvām. Saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/797 par valsts noteikumiem jāziņo galvenokārt tad, kad tie attiecas uz strukturālu apakšsistēmu laišanu tirgū vai nodošanu ekspluatācijā. Saskaņā ar šo direktīvu par tiem būtu jāziņo tad, kad tie attiecas uz Savienības dzelzceļa sistēmas darbību vai uz konkrētiem šīs direktīvas jautājumiem, tostarp iesaistīto dalībnieku uzdevumiem, drošības sertifikāciju, drošības atļaujām un negadījumu izmeklēšanu.

- (15) Ņemot vērā šo pakāpeniskuma principu, novēršot šķēršļus Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpējai izmantojamībai, un laiku, kas būs vajadzīgs SITS ieviešanai, būtu jāveic pasākumi, lai novērstu situāciju, kad dalībvalstis pieņem jaunus valsts noteikumus vai sāk projektus, kas palielina pašreizējās sistēmas dažādību, izņemot specifiskās situācijās, kas paredzētas šajā direktīvā. Drošības pārvaldības sistēma ir atzītais instruments risku kontrolēšanai, turpretim infrastruktūras pārvaldītāju un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu pienākums ir nekavējoties veikt korektīvas darbības, lai nepieļautu negadījumu atkārtošanos. Dalībvalstīm vajadzētu atturēties tūlīt pēc negadījuma pieņemt jaunus valsts noteikumus, ja vien šādi jauni noteikumi nav nepieciešami kā steidzams preventīvs pasākums.
- (16) Vilcienu vadības un signalizācijas sistēmām ir būtiska nozīme dzelzceļa drošības nodrošināšanā. Šajā sakarībā Eiropas dzelzceļa satiksmes vadības sistēmas (ERTMS) ieviešana Savienības dzelzceļa tīklā ir svarīgs ieguldījums drošības līmeņa uzlabošanā.
- (17) Veicot savus pienākumus un pildot savas saistības, infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem būtu jāievieš drošības pārvaldības sistēma, kas atbilst Savienības prasībām un kurā ietverti visiem kopīgi elementi. Informācija par drošību un drošības pārvaldības sistēmas ieviešanu būtu jāiesniedz Aģentūrai un attiecīgās dalībvalsts valsts drošības iestādei.
- (18) Drošības pārvaldības sistēmai ar tās procesiem būtu jānodrošina, lai, piemērojot cilvēkfaktoru zināšanas un izmantojot atzītas metodes, tiktu ņemtas vērā cilvēku spējas un to robežas, un ietekme uz cilvēka veikspēju.
- (19) Dzelzceļa kravu pārvadājumu pakalpojumos būtu jāietver arī bīstamu kravu pārvadājumi. Taču būtu jānošķir šīs direktīvas mērķis, kas ir saglabāt un, ja iespējams, uzlabot Savienības dzelzceļa sistēmas drošību, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/68/EK ⁽²⁾ mērķis, kas ir galvenokārt regulēt vielu klasifikāciju un to norobežošanas specifikāciju, tostarp drošu iekraušanu, izkraušanu un norobežošanu esošajā dzelzceļa sistēmā. Tāpēc, neskarot Direktīvu 2008/68/EK, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju drošības pārvaldības sistēmā būtu pienācīgi jāņem vērā iespējamie papildriski, kas rodas, pārvadājot bīstamas preču kravas.
- (20) Visiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem būtu jāpiemēro vienādas drošības prasības, lai garantētu dzelzceļa drošību augstā līmenī un vienādus apstākļus. Lai varētu iegūt piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem vajadzētu būt saņēmušiem drošības sertifikātu. Drošības sertifikātam būtu jāaplicina, ka dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums ir ieviesis savu drošības pārvaldības sistēmu un spēj ievērot attiecīgos drošības standartus un noteikumus attiecīgajā darbības telpā. Ja Aģentūra izsniedz vienotu drošības sertifikātu dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam, kam ir darbības telpa vienā vai vairākās dalībvalstīs, tai vajadzētu būt vienīgajai iestādei, kas izvērtē, vai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums ir pareizi ieviesis savu drošības pārvaldības sistēmu. Izvērtējot attiecīgajos valsts noteikumos paredzētās prasības, būtu jāiesaista valstu drošības iestādes, kas atbild par paredzēto darbības telpu.
- (21) Pamatojoties uz Direktīvu 2004/49/EK, ir noteiktas saskaņotas metodes, lai tās piemērotu Savienības dzelzceļa sistēmas dalībniekiem un valstu drošības iestādēm saistībā ar pārraudzību, atbilstības izvērtēšanu, uzraudzību un riska novērtēšanu un izvērtēšanu. Minētais regulatīvais pamats ir pietiekami labi izstrādāts, lai pakāpeniski pārietu uz "vienoto drošības sertifikātu", kas derīgs visā attiecīgā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma darbības telpā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/57/EK (2008. gada 17. jūnijs) par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā (OV L 191, 18.7.2008., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.).

- (22) Lai procedūras vienotā drošības sertifikātu izsniegšanai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem padarītu efektīvākas un saskaņotākas, Aģentūrai ir jāpieskīr centrāla loma šādu sertifikātu izdošanā. Ja darbības telpa atrodas tikai vienā dalībvalstī, pieteikuma iesniedzējam vajadzētu būt iespējai izvēlēties, vai, izmantojot Regulā (ES) 2016/796 minēto vienas pieturas aģentūru, iesniegt vienotā drošības sertifikāta pieteikumu minētās dalībvalsts valsts drošības iestādei vai Aģentūrai. Pieteikuma iesniedzēja izdarītajai izvēlei vajadzētu būt saistošai līdz brīdim, kad pieteikuma procedūra ir noslēgusies vai izbeigta. Šim jaunajam režīmam vajadzētu padarīt Savienības dzelzceļa sistēmu efektīvāku un produktīvāku, samazinot administratīvo slogu dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem.
- (23) Aģentūrai un valstu drošības iestādēm vajadzētu attiecīgā gadījumā sadarboties un dalīt kompetenci vienoto drošības sertifikātu izdošanā. Būtu jāizveido skaidri procedūras un šķēršļtīsties noteikumi, lai risinātu gadījumus, kad nesakrīt Aģentūras un valstu drošības iestāžu viedoklis par izvērtējumiem, kas veikti saistībā ar vienoto drošības sertifikātu izdošanu.
- (24) Jaunais funkciju un uzdevumu sadalījums starp valstu drošības iestādēm un Aģentūru saistībā ar drošības sertifikātu izdošanu būtu jāpaveic efektīvi. Minētajā nolūkā būtu jāizveido sadarbības nolīgumi starp Aģentūru un valstu drošības iestādēm.
- (25) Sadarbības nolīgumi jo īpaši ir vajadzīgi tāpēc, lai ņemtu vērā konkrētu dalībvalstu specifisko ģeogrāfisko un vēsturisko situāciju, vienlaikus nodrošinot iekšējā tirgus pienācīgu darbību. Ja darbība tiek veikta tikai tīklos, kuros ģeogrāfisku vai vēsturisku iemeslu dēļ ir vajadzīgas specifiskas zināšanas, un ja šādi tīkli ir izolēti no pārējās Savienības dzelzceļa sistēmas, pieteikuma iesniedzējam vajadzētu būt iespējai vajadzīgās formalitātes izpildīt uz vietas mijiedarbībā ar attiecīgajām valstu drošības iestādēm. Lai to panāktu un nolūkā samazināt administratīvos slogus un izmaksas, sadarbības nolīgumos, kas noslēdzami starp Aģentūru un attiecīgajām valstu drošības iestādēm, vajadzētu būt iespējai paredzēt atbilstīgu uzdevumu sadalījumu, neskarot Aģentūras galīgo atbildību par vienotā drošības sertifikāta izdošanu.
- (26) Dzelzceļa tīkliem, kas atrodas Baltijas valstīs (Igaunijā, Latvijā un Lietuvā), sliežu ceļa platums ir 1 520 mm, proti, tāds pats kā kaumiņos esošajās trešās valstīs, bet atšķiras no galvenā dzelzceļa tīkla Eiropā. Šie Baltijas valstu tīkli ir mantojuši kopīgas tehniskās un ekspluatācijas prasības, kas nodrošina to *de facto* savstarpēju izmantojamību, un – šajā sakarā – drošības sertifikātu, kas izdots vienā no šīm dalībvalstīm, varētu attiecināt uz pārējiem no šiem tīkliem. Lai veicinātu resursu efektīvu un samērīgu piešķiršanu saistībā ar drošības sertifikāciju un lai šādos gadījumos pieteikuma iesniedzējam samazinātu finansiālo un administratīvo slogu, Aģentūras un attiecīgo valsts drošības iestāžu īpašajā sadarbības kārtībā vajadzības gadījumā būtu jāietver iespēja līgumiski uzticēt uzdevumus šīm valstu drošības iestādēm.
- (27) Šīs direktīvas rezultātā Savienības dzelzceļa drošības līmenim nebūtu jāpazeminās un izmaksām nebūtu jāpieaug. Minētajā nolūkā Aģentūrai un valstu drošības iestādēm būtu jāuzņemas pilna atbildība par to izdotajiem vienotajiem drošības sertifikātiem, jo īpaši šajā sakarā uzņemoties līgumisku un ārpuslīgumisku atbildību. Ja Aģentūra vai tās darbinieki ir iesaistīti tiesas izmeklēšanā, Aģentūrai būtu pilnībā jāsadarbības ar attiecīgās dalībvalsts vai dalībvalstu kompetentajām iestādēm.
- (28) Būtu skaidri jānošķir, no vienas puses, Aģentūras un valstu drošības iestāžu tiešā atbildība par drošību, kas izriet no drošības sertifikātu un drošības atļauju izdošanas, un, no otras puses, valstu drošības iestāžu uzdevums izveidot valsts regulatīvo pamatu un pastāvīgi uzraudzīt visu attiecīgo personu darbību. Katrai valsts drošības iestādei būtu jāpārtrauga, vai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs pastāvīgi ievēro uzlikto juridisko pienākumu izveidot drošības pārvaldības sistēmu. Lai gūtu pierādījumus par šāda pienākuma ievērošanu, var būt vajadzīgas ne tikai attiecīgā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vai infrastruktūras pārvaldītāja pārbaudes uz vietas, bet arī valstu drošības iestāžu īstenota uzraudzība nolūkā izvērtēt, vai attiecīgais dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs turpina pienācīgi piemērot savu drošības pārvaldības sistēmu arī pēc tam, kad tam piešķirts drošības sertifikāts vai drošības atļauja. Valstu drošības iestādēm būtu jākoordinē uzraudzības darbības attiecībā uz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību citās dalībvalstīs, un tām būtu savstarpēji jādalās ar informāciju un attiecīgā gadījumā – ar Aģentūru. Aģentūrai būtu jāpalīdz valstu drošības iestādēm to sadarbībā. Minētajā kontekstā Aģentūrai un valstu drošības iestādēm būtu jāizveido nepieciešamā kārtība, lai sekmētu savstarpēju informācijas apmaiņu.

- (29) Ja valsts drošības iestāde secina, ka Aģentūras izdota vienotā drošības sertifikāta turētājs vairs neizpilda sertifikācijas nosacījumus, Aģentūrai un valstu drošības iestādēm būtu cieši jāsadarbojas. Šādā gadījumā tai būtu jālūdz Aģentūrai minēto sertifikātu ierobežot vai atsaukt. Lai risinātu domstarpības starp Aģentūru un valsts drošības iestādi, būtu jāparedz šķīrējtiesas procedūra. Ja valsts drošības iestāde uzraudzības gaitā konstatē nopietnu drošības risku, tai būtu jāinformē Aģentūra un jebkura cita attiecīgā valsts drošības iestāde vietā, kur ir dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma darbības telpa. Attiecīgajām valstu drošības iestādēm būtu jāatļauj uz laiku piemērot drošības pasākumus, tostarp nekavējoties ierobežot vai apturēt attiecīgās darbības. Par nopietnu drošības risku šajā kontekstā būtu jāuzskata smags juridisko pienākumu vai drošības prasību pārkāpums, kas pats par sevi vai vairāku secīgu gadījumu rezultātā var izraisīt negadījumu vai smagu negadījumu.
- (30) Aģentūra vajadzētu spēt izveidot instrumentu, kas atvieglo informācijas apmaiņu starp attiecīgajiem dalībniekiem, kuri konstatē vai tiek informēti par drošības risku saistībā ar defektiem un konstrukcijas neatbilstībām vai tehniskā aprīkojuma atteicēm.
- (31) Vienoto drošības sertifikātu vajadzētu izsniegt, pamatojoties uz pierādījumiem, ka dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums ir ieviesis savu drošības pārvaldības sistēmu.
- (32) Infrastruktūras pārvaldītāju svarīgam pienākumam vajadzētu būt atbildībai par to dzelzceļa tīkla konstrukcijas drošību, apkopi un ekspluatāciju. Infrastruktūras pārvaldītājiem vajadzētu būt valsts drošības iestādes izsniegtai drošības atļaujai attiecībā uz to drošības pārvaldības sistēmu, un būtu jāizpilda citi noteikumi, lai atbilstu drošības prasībām.
- (33) Vilcienu apkalpju sertifikācija var radīt grūtības jaunpienācējiem. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kas paredzējuši darboties attiecīgajā tīklā, būtu iespējas izmantot materiāli tehnisko bāzi vilcienu apkalpju apmācībai un sertifikācijai, kas nepieciešamas, lai izpildītu valsts noteikumus paredzētās prasības.
- (34) Par apkopi atbildīgajai struktūrvienībai vajadzētu būt sertificētai kravas vagonu apkopes veikšanai. Ja par apkopi atbildīgā struktūrvienība ir infrastruktūras pārvaldītājs, šai sertifikācijai vajadzētu būt iekļautai drošības atļaujas procedūrā. Šādai struktūrvienībai izsniegtajam sertifikātam vajadzētu garantēt, ka šīs direktīvas apkopes prasības tiek izpildītas attiecībā uz katru kravas vagonu, par kura tā ir atbildīga. Minētajam sertifikātam vajadzētu būt derīgam visā Savienībā, un tas būtu jāizsniedz struktūrai, kas ir spējīga veikt šādas struktūrvienības izveidotas apkopes sistēmas revīziju. Tā kā kravas vagonus bieži izmanto starptautiskajā satiksmē un tā kā par apkopi atbildīgā struktūrvienība var vēlēties izmantot apkopes darbnīcas vairākās dalībvalstīs, sertifikācijas struktūrai būtu jāspēj veikt pārbaudes visā Savienībā. Aģentūrai būtu jāizvērtē par kravas vagonu apkopi atbildīgās struktūrvienības sertifikācijas sistēma un attiecīgos gadījumos būtu jāiesaka to piemērot visiem dzelzceļa ritekļiem.
- (35) Valstu drošības iestāžu organizācijai, juridiskajai struktūrai un lēmumu pieņemšanai vajadzētu būt pilnīgi neatkarīgai no jebkura dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma, infrastruktūras pārvaldītāja, pieteikumu iesniedzēja, līgumslēdzēja subjekta vai subjekta, kas piešķir publiskus pakalpojumu līgumus. Tām vajadzētu veikt savus uzdevumus atklātā un nediskriminējošā veidā un būtu jāsadarbojas ar Aģentūru, lai izveidotu vienotu Eiropas dzelzceļa telpu un saskaņotu lēmumu pieņemšanas kritērijus. Ja nepieciešams, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nolemt savu valsts drošības iestādi iekļaut par transporta jautājumiem atbildīgajā valsts ministrijā, ar noteikumu, ka tiek ievērota valsts drošības iestādes neatkarība. Lai izpildītu to pienākumus, valstu drošības iestādēm vajadzētu būt nepieciešamajām iekšējām un ārējām organizatoriskajām spējām cilvēkresursu un materiālo līdzekļu ziņā.
- (36) Valstu izmeklēšanas struktūrām ir svarīga loma drošības izmeklēšanas procesā. To darbs ir ārkārtīgi svarīgs, nosakot negadījuma vai starpgadījuma cēloņus. Tādēļ ir būtiski, lai to rīcībā būtu finanšu līdzekļi un cilvēkresursi, kas nepieciešami, lai veiktu efektīvu un rezultatīvu izmeklēšanu. Valstu izmeklēšanas struktūrām būtu jāsadarbojas, lai apmainītos ar informāciju un paraugpraksi. Tām būtu jāizveido salīdzinošas izvērtēšanas programmas, lai uzraudzītu to veiktās izmeklēšanas efektivitāti. Salīdzinošas izvērtēšanas ziņojumi būtu jāiesniedz Aģentūrai, lai tā varētu uzraudzīt vispārējos Savienības dzelzceļa sistēmas drošības rādītājus.

- (37) Smagi negadījumi uz dzelzceļiem notiek reti. Tomēr tiem var būt postošas sekas, un tie var radīt sabiedrībā bažas par Savienības dzelzceļa sistēmas drošību. Lai novērstu to atkārtošanos, visi šādi negadījumi būtu jāizmeklē no drošības viedokļa, izmeklēšanas rezultātus darot zināmus sabiedrībai. Citi negadījumi un starpgadījumi arī būtu jāizmeklē no drošības viedokļa, kad tie ietver nozīmīgus smaga negadījuma priekšvēstnešus.
- (38) Drošības izmeklēšana būtu jāveic atsevišķi no jebkādas tā paša starpgadījuma izmeklēšanas tiesā, un izmeklēšanas veicējiem būtu jānodrošina pierādījumiem un lieciniekiem. Tā būtu jāveic struktūrai, kas darbojas pastāvīgi un ir neatkarīga no Savienības dzelzceļa sistēmas dalībniekiem. Šai struktūrai būtu jādarbojas tā, lai tiktu novērsti jebkādi interešu konflikti un jebkāda iespējama iesaiste izmeklējamu notikumu cēloņos. Jo īpaši tās darbības neatkarību nedrīkstētu skart gadījumos, kad organizatorisku vai juridiskās struktūras iemeslu dēļ tā ir cieši saistīta ar valsts drošības iestādi, Aģentūru vai dzelzceļa regulatoru. Izmeklēšana tai būtu jāveic, ievērojot iespējami lielāku atklātumu. Katram izmeklējamajam gadījumam izmeklēšanas struktūrai būtu jāizveido attiecīga izmeklēšanas grupa ar atbilstīgu kompetenci, kas vajadzīga tiešo un netiešo cēloņu atklāšanai.
- (39) Izmeklēšana pēc smaga negadījuma būtu jāveic tā, lai visām pusēm tiktu dota iespēja būt uzklaušītām un lai tās varētu kopīgi izmantot rezultātus. Jo īpaši izmeklēšanas laikā izmeklēšanas struktūrai par izmeklēšanas gaitu būtu jāinformē personas, ko tā uzskata par tādām, kam ir attiecīga atbildība par drošību, un tai būtu jāņem vērā šo personu uzskati un viedokļi. Tas ļaus izmeklēšanas struktūrai saņemt jebkādu attiecīgu papildu informāciju un būt informētai par dažādiem viedokļiem par savu darbu, lai varētu vispiemērotākajā veidā pabeigt izmeklēšanu. Šādu konsultāciju mērķim nekādā gadījumā nevajadzētu radīt vainas vai atbildības sadalīšanu, bet drīzāk – ievākt faktiskus pierādījumus un gūt atziņas turpmākai drošības uzlabošanai. Tomēr izmeklēšanas struktūrai vajadzētu spēt brīvi izvēlēties informāciju, ko tā plāno atklāt šādām personām, lai izvairītos no jebkāda nepienācīga spiediena, izņemot gadījumus, ja to prasa tiesvedības veicēji. Izmeklēšanas struktūrai būtu jāņem vērā jebkuru cietušo un viņu radnieku saprātīgās vajadzības pēc informācijas.
- (40) Lai uzlabotu izmeklēšanas struktūru darbības efektivitāti un atvieglotu tām pildīt savus pienākumus, izmeklēšanas struktūrām būtu jānodrošina savlaicīga piekļuve negadījuma vietai, ja nepieciešams, labā sadarbībā ar jebkuru tiesu iestādi, kas iesaistīta lietā. Izmeklēšanas ziņojumos, atzinumos un ieteikumos ir būtiska informācija, kas vajadzīga dzelzceļa drošības turpmākai paaugstināšanai, un tā būtu jādara sabiedrībai pieejama Savienības līmenī. Adresātiem būtu jāizpilda ieteikumi par drošību, un par veiktajiem pasākumiem tiem būtu jāziņo izmeklēšanas struktūrai.
- (41) Ja tiešais negadījuma vai starpgadījuma cēlonis, šķiet, ir saistīts ar cilvēka darbībām, būtu jāpievērš uzmanība īpašajiem apstākļiem, kā arī tam, kā parastas darbības laikā ikdienas darbības veic darbinieki, tostarp cilvēka un mašīnas saskarnes izstrādei, procedūru atbilstīgumam, mērķu konfliktiem, darba slodzei un jebkuriem citiem apstākļiem, kam var būt ietekme uz notikumu, tostarp fiziskam un ar darbu saistītam stresam, nogurumam vai psiholoģiskajai piemērotībai.
- (42) Būtu jātiecas nodrošināt, ka visā Savienībā ir pieejams augsts apmācības līmenis un augstvērtīga kvalifikācija.
- (43) Lai papildinātu un grozītu dažus nebūtiskus šīs direktīvas elementus, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz CMS un CST un to pārskatīšanu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (44) Īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai, lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai attiecībā uz Aģentūras pilnvarām izstrādāt CMS un CST, un to grozījumus un sniegt atbilstīgus ieteikumus Komisijai; praktisko kārtību drošības sertifikācijai; sīki izstrādātus noteikumus, ar ko nosaka, kuras no III pielikumā izklāstītajām prasībām piemēro saistībā ar apkopes funkcijām, ko veic apkopes darbnīcas, tostarp sīki izstrādātus noteikumus, lai nodrošinātu apkopes darbnīcu sertifikācijas vienādu īstenošanu, ievērojot attiecīgās

CSM un SITS; sīki izstrādātus noteikumus, ar ko nosaka, kuras no III pielikumā izklāstītajām prasībām piemēro saistībā ar to struktūrvienību sertifikāciju, kas ir atbildīgas par tādu ritekļu apkopi, kuri nav kravas vagoni, pamatojoties uz šādu ritekļu tehniskajiem parametriem, ietverot sīki izstrādātus noteikumus, lai nodrošinātu tādas struktūrvienības sertifikācijas nosacījumu vienādu īstenošanu, kura ir atbildīga par ritekļu, kas nav kravas vagoni, apkopi, ievērojot attiecīgās CSM un SITS, un negadījuma un starpgadījuma izmeklēšanas ziņojuma ziņošanas struktūru. Minētās pilnvaras vajadzētu izmantot saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾.

- (45) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti, ievērojot šo direktīvu, un būtu jānodrošina, lai tie tiktu īstenoti. Minētajām sankcijām vajadzētu būt iedarbīgām, samērīgām un atturošām.
- (46) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus – proti, pasākumu koordinēšanu dalībvalstīs, lai regulētu un uzraudzītu drošību, izmeklētu negadījumus un noteiktu CST, CSM, CSI un kopīgas prasības vienotajiem drošības sertifikātiem – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var veikt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (47) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecinā tikai uz tiem noteikumiem, kuri, salīdzinot ar Direktīvu 2004/49/EK, paredz būtiskus grozījumus. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav grozīti, izriet no minētās direktīvas.
- (48) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākums attiecībā uz termiņiem IV pielikuma B daļā norādīto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Šajā direktīvā ir paredzēti noteikumi, lai nodrošinātu Savienības dzelzceļa sistēmas drošības pilnveidošanu un paaugstināšanu un atvieglotu pieeju dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu tirgum:

- a) saskaņojot reglamentējošo struktūru dalībvalstīs;
- b) nosakot atbildības sadalījumu starp Savienības dzelzceļa sistēmas dalībniekiem;
- c) izstrādājot kopīgus drošības mērķus ("CST") un kopīgas drošības metodes ("CSM"), lai pakāpeniski zustu vajadzība pēc valsts noteikumiem;
- d) nosakot principus drošības sertifikātu un atļauju izdošanai, atjaunošanai, grozīšanai un ierobežošanai vai atcelšanai;
- e) nosakot, ka katrai dalībvalstij jāizveido valsts drošības iestāde, kā arī negadījumu un starpgadījumu izmeklēšanas struktūra; un
- f) nosakot vienotus dzelzceļa drošības pārvaldības, regulatīvā pamata un pārraudzības principus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

2. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz dalībvalstu dzelzceļa sistēmu, ko var sadalīt strukturālās un funkcionālās apakšsistēmās. Tā aptver drošības prasības sistēmai kopumā, tostarp infrastruktūras pārvaldības un kustības vadības drošību un mijiedarbību starp dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem un citiem Savienības dzelzceļa sistēmas dalībniekiem.
2. Šo direktīvu nepiemēro:
 - a) metro;
 - b) tramvajiem un vieglā dzelzceļa ritekļiem, un infrastruktūrai, kuru izmanto tikai minētie ritekļi;
 - c) tīkliem, kas ir funkcionāli nodalīti no pārējās Savienības dzelzceļa sistēmas un paredzēti tikai vietējai, pilsētas vai piepilsētas pasažieru satiksmei, un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kas darbojas tikai minētajos tīklos.
3. Dalībvalstis to pasākumu darbības jomā, ar kuriem īsteno šo direktīvu, drīkst neietvert:
 - a) privātu dzelzceļa infrastruktūru, tostarp pievedceļus, kuru izmanto īpašnieks vai operators savām attiecīgajām kravu pārvadājumu darbībām vai personu transportam nekomerciālos nolūkos, un ritekļiem, kuri tiek izmantoti tikai šādā infrastruktūrā;
 - b) infrastruktūru un ritekļus, ko izmanto tikai vietējiem, vēsturiskiem vai tūrisma mērķiem;
 - c) vieglā dzelzceļa infrastruktūru, ko dažkārt izmanto smagā dzelzceļa ritekļi saskaņā ar vieglā dzelzceļa sistēmas ekspluatācijas nosacījumiem, ja tas nepieciešams tikai minēto ritekļu savienojamības nolūkā; un
 - d) ritekļiem, kurus galvenokārt izmanto vieglā dzelzceļa infrastruktūrā, bet kuri aprīkoti ar dažiem smagā dzelzceļa komponentiem, kas nepieciešami, lai ļautu veikt tranzītu caur norobežotu un ierobežotu smagā dzelzceļa infrastruktūras posmu tikai savienojamības nolūkā.
4. Neatkarīgi no 2. punkta dalībvalstis var nolemt šīs direktīvas noteikumus vajadzības gadījumā piemērot metro un citām vietējām sistēmām saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā izmanto šādas definīcijas:

- 1) "Savienības dzelzceļa sistēma" ir Savienības dzelzceļa sistēma, kā definēts Direktīvas (ES) 2016/797 2. panta 1. punktā;
- 2) "infrastruktūras pārvaldītājs" ir infrastruktūras pārvaldītājs, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/34/ES ⁽¹⁾ 3. panta 2. punktā;
- 3) "dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums" ir dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums, kā definēts Direktīvas 2012/34/ES 3. panta 1. punktā, vai cits valsts vai privāts uzņēmums, kas nodarbojas ar kravu un/vai pasažieru dzelzceļa pārvadājumiem, ar nosacījumu, ka šim uzņēmumam ir jānodrošina vilce, tostarp uzņēmumi, kas nodrošina tikai vilci;
- 4) "savstarpējās izmantojamības tehniskā specifikācija" (SITS) ir specifikācija, kas pieņemta saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/797 un kas attiecas uz katru apakšsistēmu vai apakšsistēmas daļu, lai tīktu ievērotas būtiskās prasības un nodrošināta Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpējā izmantojamība;
- 5) "kopīgie drošības mērķi" (CST) ir minimālie drošības līmeņi, kas jāasniedz sistēmai kopumā un, ja iespējams, dažādām Savienības dzelzceļa sistēmas daļām (piemēram, parastā dzelzceļa sistēmai, ātrgaitas dzelzceļa sistēmai, gariem dzelzceļa tuneliem vai dzelzceļa līnijām, ko izmanto tikai kravu transportam);

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/34/ES (2012. gada 21. novembris), ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu (OV L 343, 14.12.2012., 32. lpp.).

- 6) "kopīgas drošības metodes" (CSM) ir metodes, kas apraksta, kā izvērtējami drošības līmeņi, drošības mērķu sasniegšana un citu drošības prasību ievērošana;
- 7) "valsts drošības iestāde" ir valsts struktūra, kurai uzticētie uzdevumi ir saistīti ar dzelzceļa drošību saskaņā ar šo direktīvu, vai jebkura struktūra, kurai vairākas dalībvalstis minētos uzdevumus uzticējušas, lai nodrošinātu vienotu drošības režīmu;
- 8) "valsts noteikumi" ir visi saistošie noteikumi, kas pieņemti kādā dalībvalstī, neatkarīgi no struktūras, kura tos izdevusi, un kas ietver dzelzceļa drošības vai tehniskās prasības, kuras nav ar Savienības vai starptautiskajiem noteikumiem paredzētās dzelzceļa drošības vai tehniskās prasības, un kas minētajā dalībvalstī ir piemērojamas dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem vai trešām personām;
- 9) "drošības pārvaldības sistēma" ir struktūra, pasākumi un procedūras, ko infrastruktūras pārvaldītājs vai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums noteicis, lai garantētu savu darbību drošu pārvaldību;
- 10) "atbildīgais izmeklētājs" ir persona, kas atbild par izmeklēšanas darbību organizēšanu, veikšanu un kontroli;
- 11) "negadījums" ir nevēlams vai neparedzēts pēkšņs notikums vai īpaša šādu notikumu virkne ar negatīvām sekām; negadījumus iedala šādi: sadursmes, nobraukšana no sliedēm, negadījumi uz pārbrauktuvēm, negadījumi ar cilvēkiem, kuros iesaistīts kustībā esošs ritošais sastāvs, ugunsgrēki un citi;
- 12) "smags negadījums" ir vilcienu sadursme vai nobraukšana no sliedēm, kurā iet bojā vismaz viens cilvēks vai rada smagus miesas bojājumus vismaz pieciem cilvēkiem, vai nodara lielu kaitējumu ritošajam sastāvam, infrastruktūrai vai videi, kā arī jebkurš cits negadījums ar tādām pašām sekām, kam ir acīmredzama ietekme uz dzelzceļa drošības regulēšanu vai drošības pārvaldību; "liels kaitējums" ir zaudējumi, kuros izmeklēšanas struktūra var uzreiz novērtēt kopumā vismaz par EUR 2 miljoniem;
- 13) "starpgadījums" ir jebkāds notikums, kas nav negadījums vai smags negadījums un kam ir vai var būt ietekme uz dzelzceļa pārvadājumu drošību;
- 14) "izmeklēšana" ir process, ko veic negadījumu un starpgadījumu novēršanai, un tajā ietilpst informācijas vākšana un analīze, secinājumu izdarīšana, ietverot cēloņu noteikšanu, un vajadzības gadījumos arī drošības ieteikumu izstrādāšana;
- 15) "cēloņi" ir rīcības, trūkumi, notikumi vai apstākļi vai to kombinācija, kas izraisījusi negadījumu vai starpgadījumu;
- 16) "vieglais dzelzceļš" ir pilsētas un/vai piepilsētas dzelzceļa transporta sistēma ar C-III vai C-IV kategorijas triecienizturību (saskaņā ar EN 15227:2011) un maksimālo ritekļa stiprību 800 kN (garenvirziena saspīdes spēks sakabes zonā); vieglā dzelzceļa sistēmas var izmantot savas atsevišķas līnijas vai izmantot ceļu kopīgi ar autosatiksmi, un parasti to ritekļi nav savstarpēji apmaināmi ar tālsatiksmes pasažieru vai kravas satiksmi;
- 17) "atbilstības izvērtēšanas struktūra" ir struktūra, kura ir paziņota vai kura ir izraudzīta kā atbildīgā par atbilstības izvērtēšanas darbībām, tostarp kalibrēšanu, testēšanu, sertificēšanu un inspicēšanu. Atbilstības izvērtēšanas struktūra ir klasificēta kā "paziņotā struktūra" pēc tam, kad to ir paziņojusi dalībvalsts. Atbilstības izvērtēšanas struktūra ir klasificēta kā "izraudzītā struktūra" pēc tam, kad to ir izraudzījusies dalībvalsts;
- 18) "savstarpējas izmantojamības komponenti" ir savstarpējas izmantojamības komponenti, kā definēts Direktīvas (ES) 2016/797 2. panta 7. punktā;
- 19) "turētājs" ir fiziska vai juridiska persona, kas ir ritekļa īpašniece vai kam ir tiesības to izmantot, kas izmanto ritekli transportēšanai un kā tāda ir reģistrēta ritekļu reģistrā, kas minēts Direktīvas (ES) 2016/797 47. pantā;
- 20) "par apkopi atbildīgā struktūrvienība" ("ECM") ir struktūrvienība, kas ir atbildīga par ritekļa apkopi un kā tāda reģistrēta ritekļu reģistrā, kurš minēts Direktīvas (ES) 2016/797 47. pantā;
- 21) "riteklis" ir dzelzceļa ritekļis, kas piemērots kustībai uz riteņiem pa dzelzceļa līnijām – ar vilci vai bez vilces. Ritekļis sastāv no vienas vai vairākām strukturālām vai funkcionālām apakšsistēmām;

- 22) "ražotājs" ir ražotājs, kā definēts Direktīvas (ES) 2016/797 (Savstarpējas izmantojamības direktīva) 2. panta 36. punktā;
- 23) "nosūtītājs" ir uzņēmums, kas nosūta preces vai nu savā, vai trešās personas vārdā;
- 24) "saņēmējs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas saņem preces saskaņā ar pārvadājuma līgumu. Ja pārvadājumu veic bez pārvadājuma līguma, par saņēmēju uzskata jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas pēc preču pienākšanas tās pārņem;
- 25) "iekrāvējs" ir uzņēmums, kas vagonā vai konteinerā iekrauj vai uz vagona un konteineru uzkrāj iepakotas preces, nelielus konteinerus vai pārvietojamas cisternas vai kas uz vagona uzkrāj konteineru, beramkravas konteineru, vairākelementu gāzes konteineru, cisternkonteineru vai pārvietojamu cisternu;
- 26) "izkrāvējs" ir uzņēmums, kas no vagona izkrauj konteineru, beramkravas konteineru, vairākelementu gāzes konteineru, cisternkonteineru vai pārvietojamu cisternu, vai jebkurš uzņēmums, kas no vagona vai konteineru izkrauj iepakotas preces, nelielus konteinerus vai pārvietojamas cisternas, vai jebkurš uzņēmums, kas izkrauj preces no cisternas (cisternvagona, noņemamas cisternas, pārvietojamas cisternas vai cisternkonteineru) vai no tvertņu grupas vagona vai vairākelementu gāzes konteineru, vai no vagona, liela konteineru vai maza konteineru pārvadāšanai bez taras vai beramkravas konteineru;
- 27) "uzpildītājs" ir uzņēmums, kas preces iekrauj cisternā (tostarp cisternvagonā, vagonā ar noņemamu cisternu, pārvietojamā cisternā vai cisternkonteinerā), vagonā, lielā konteinerā vai mazā konteinerā pārvadāšanai bez taras vai iekrauj tās tvertņu grupas vagonā vai vairākelementu gāzes konteinerā;
- 28) "izsūknētājs" ir uzņēmums, kas izsūknē kravu no cisternas (tostarp no cisternvagona, vagona ar noņemamu cisternu, pārvietojamas cisternas vai cisternkonteineru), vagona, liela konteineru vai maza konteineru pārvadāšanai bez taras vai no tvertņu grupas vagona vai vairākelementu gāzes konteineru;
- 29) "transportētājs" ir uzņēmums, kas veic pārvadājumu saskaņā ar pārvadājuma līgumu;
- 30) "līgumslēdzējs subjekts" ir publisks vai privāts subjekts, kas pasūta apakšsistēmas projektu un/vai būvēšanu, vai atjaunināšanu vai modernizēšanu;
- 31) "darbības veids" ir veids, ko raksturo pasažieru pārvadājumi, ietverot vai neietverot ātrgaitas dzelzceļa pārvadājumus, kravu pārvadājumi, ietverot vai neietverot bīstamo kravu pārvadājumus, un tikai manevru pakalpojumi;
- 32) "darbības apjoms" ir apjoms, ko raksturo pasažieru skaits un/vai kravu apjoms un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma noteiktais lielums pēc to darbinieku skaita, kas strādā dzelzceļa nozarē (t. i. mikrouzņēmums, mazs uzņēmums, vidējs uzņēmums vai liels uzņēmums);
- 33) "darbības telpa" ir tīkls vai tīkli vienā vai vairākās dalībvalstīs, kur dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums plāno veikt savu darbību.

II NODAĻA

DZELZCEĻA DROŠĪBAS PILNVEIDOŠANA UN PĀRVALDĪBA

4. pants

Savienības dzelzceļa sistēmas dalībnieku loma dzelzceļa drošības pilnveidošanā un paaugstināšanā

1. Lai pilnveidotu un paaugstinātu dzelzceļa drošību, dalībvalstis savas kompetences robežās:
 - a) nodrošina, ka dzelzceļa drošība tiek kopumā uzturēta un, kad tas ir praktiski iespējams, pastāvīgi paaugstināta, ņemot vērā Savienības tiesību aktu un starptautisko noteikumu attīstību un zinātnes un tehnikas progresu un piešķirot prioritāti negadījumu novēršanai;
 - b) nodrošina, ka visi piemērojami tiesību akti tiek piemēroti atklāti un nediskriminējošā veidā, veicinot vienotas Eiropas dzelzceļu transporta sistēmas attīstību;
 - c) nodrošina, ka pasākumos, kas vērsti uz dzelzceļa drošības pilnveidošanu un paaugstināšanu, tiek ievērota sistēmiska pieeja;

- d) nodrošina, ka par Savienības dzelzceļa sistēmas ekspluatācijas drošību un ar to saistīto risku kontroli ir atbildīgi infrastruktūras pārvaldītāji un dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumi, katrs par savu sistēmas daļu, tiem uzdodot:
- i) īsteno nepieciešamos riska kontroles pasākumus, kā minēts 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā, attiecīgā gadījumā savstarpēji sadarbojoties;
 - ii) piemērot Savienības un valsts noteikumus;
 - iii) saskaņā ar šo direktīvu ieviest drošības pārvaldības sistēmas;
- e) neskarot civiltiesisko atbildību saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktos noteiktajām prasībām, nodrošina to, lai katrs infrastruktūras pārvaldītājs un katrs dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmums būtu atbildīgs par savu sistēmas daļu un tās ekspluatācijas drošību, tostarp arī par materiālu un pakalpojumu sagādi, pret tiešajiem lietotājiem, klientiem, attiecīgajiem darba ņēmējiem un citiem dalībniekiem, kas minēti 4. punktā;
- f) katru gadu izstrādā un publicē drošības plānus, izklāstot pasākumus, kas paredzēti, lai sasniegtu CST; un
- g) attiecīgā gadījumā palīdz Aģentūrai uzraudzīt dzelzceļa drošības pilnveidošanu Savienības līmenī.

2. Aģentūra savu kompetenču robežās nodrošina, ka kopumā tiek uzturēta dzelzceļa drošība un, kad tas ir praktiski iespējams, tā tiek pastāvīgi paaugstināta, ņemot vērā Savienības tiesību attīstību un zinātnes un tehnikas progresu un piešķirot prioritāti smagu negadījumu novēršanai.

3. Dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji:

- a) ievieš nepieciešamos riska kontroles pasākumus, kas minēti 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā, attiecīgā gadījumā sadarbojoties savā starpā un ar citiem dalībniekiem;
- b) savās drošības pārvaldības sistēmās ņem vērā riskus, kas saistīti ar citu dalībnieku un trešo personu darbību;
- c) attiecīgā gadījumā ar līgumu nosaka pienākumu pārējiem dalībniekiem, kuri minēti 4. punktā un kuri varētu ietekmēt drošu Savienības dzelzceļa sistēmas darbību, īstenojot riska kontroles pasākumus; un
- d) nodrošina, lai to līgumslēdzēji īstenojot riska kontroles pasākumus, pārraudzības procesiem piemērojot CSM, kā noteikts pārraudzības CSM, kas minēta 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā, un nodrošina, lai šāda prasība būtu iekļauta līgumu noteikumos, kurus uzrāda pēc Aģentūras vai valsts drošības iestādes pieprasījuma.

4. Neskarot dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju atbildību, kas minēta 3. punktā, par apkopi atbildīgās struktūrvienības un visi pārējie dalībnieki, kas varētu ietekmēt Savienības dzelzceļa sistēmas drošu darbību, tostarp ražotāji, apkopes nodrošinātāji, turētāji, pakalpojumu sniedzēji, līgumslēdzēji subjekti, transportētāji, nosūtītāji, saņēmēji, iekrāvēji, izkrāvēji, uzpildītāji un izsūknetāji:

- a) īsteno nepieciešamos riska kontroles pasākumus, attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar pārējiem dalībniekiem;
- b) nodrošina, ka apakšsistēmas, piederumi, ierīces un to sniegtie pakalpojumi atbilst noteiktajām prasībām un lietošanas nosacījumiem tā, lai attiecīgie dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumi un/vai infrastruktūras pārvaldītāji tos varētu droši izmantot.

5. Dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumi, infrastruktūras pārvaldītāji un jebkurš 4. punktā minētais dalībnieks, kas konstatē vai tiek informēts par drošības risku saistībā ar defektiem un konstrukcijas neatbilstībām vai tehniskā aprīkojuma darbības traucējumiem, tostarp strukturālo apakšsistēmu defektiem, savas attiecīgās kompetences robežās:

- a) veic visas nepieciešamās koriģējošās darbības, lai novērstu konstatēto drošības risku;

b) par šiem riskiem informē attiecīgās iesaistītās puses, lai tās varētu veikt jebkuru turpmāku nepieciešamo koriģējošo darbību, lai nodrošinātu Savienības dzelzceļa sistēmas nepārtrauktu atbilstību drošības rādītājiem. Aģentūra var izveidot instrumentu, kas atvieglo informācijas apmaiņu starp attiecīgajiem dalībniekiem, ņemot vērā iesaistīto lietotāju privātumu, izmaksu un ieguvumu analīzes rezultātus, kā arī IT lietojumprogrammas un reģistrus, ko Aģentūra jau izveidojusi.

6. Ja starp dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem notiek ritekļu apmaiņa, jebkurš iesaistītais dalībnieks apmainās arī ar visu informāciju, kas nepieciešama to drošai ekspluatācijai, tostarp, bet ne tikai, par attiecīgo ritekļu stāvokli un vēsturi, apkopes dokumentu elementiem izsekojamības vajadzībām, iekraušanas operāciju izsekojamības dokumentiem un pavadzīmēm.

5. pants

Kopīgie drošības rādītāji ("CSI")

1. Lai atvieglotu CST sasniegšanas izvērtēšanu un paredzētu dzelzceļa drošības vispārējās pilnveidošanas uzraudzību, dalībvalstis vāc informāciju par CSI, izmantojot valstu drošības iestāžu gada pārskatus, kā minēts 19. pantā.

2. CSI ir izklāstīti I pielikumā.

6. pants

Kopīgās drošības metodes ("CSM")

1. CSM apraksta, kā izvērtēt drošības līmeņus, drošības mērķu sasniegšanu, kā arī atbilstību citām drošības prasībām, tostarp attiecīgā gadījumā ar neatkarīgas izvērtēšanas struktūras palīdzību, izstrādājot un nosakot:

- a) riska novērtēšanas un izvērtēšanas metodes;
- b) metodes, pēc kurām izvērtēt atbilstību prasībām, kas noteiktas saskaņā ar 10. un 12. pantu izdotajos drošības sertifikātos un drošības atļaujās;
- c) uzraudzības metodes, kas jāpiemēro valstu drošības iestādēm, un pārraudzības metodes, kas jāpiemēro dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem un par apkopi atbildīgajām struktūrvienībām;
- d) metodes drošības līmeņa un dzelzceļa operatoru drošības rādītāju izvērtēšanai gan valsts, gan Savienības līmenī;
- e) metodes drošības mērķu sasniegšanas izvērtēšanai valsts un Savienības līmenī; un
- f) citas metodes, kas aptver drošības pārvaldības sistēmas procesu, kas jānosaka Savienības līmenī.

2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, sniedz pilnvarojumu Aģentūrai izstrādāt CSM un to grozījumus un sniegt attiecīgus ieteikumus Komisijai, balstoties uz skaidru pamatojumu par jaunu vai grozītu CSM nepieciešamību un to ietekmi uz esošajiem noteikumiem un uz Savienības dzelzceļa sistēmas drošības līmeni. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 28. panta 3. punktā. Ja 28. pantā minētā komiteja ("komiteja") nesniedz atzinumu, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

Izstrādājot, pieņemot un pārskatot CSM, ņem vērā lietotāju, valstu drošības iestāžu un ieinteresēto personu, tostarp attiecīgā gadījumā – sociālo partneru, viedokli. Ieteikumos ietver ziņojumu par minētās apsardes rezultātiem un ziņojumu, kurā izvērtēta pieņemamo jauno vai grozīto CSM ietekme.

3. Īstenojot 2. punktā minēto pilnvarojumu, Aģentūra vai Komisija komiteju sistemātiski un regulāri informē par sagatavošanas darbu attiecībā uz CSM. Minētā darba gaitā Komisija var iesniegt Aģentūrai jebkurus noderīgus ieteikumus par CSM un izmaksu un ieguvumu analīzi. Jo īpaši Komisija var pieprasīt Aģentūrai izskatīt alternatīvus risinājumus un minēto alternatīvo risinājumu izmaksu un ieguvumu izvērtējumu iekļaut ziņojumā, kas pievienots CSM projektam.

Komisijai saistībā ar pirmajā daļā minētajiem uzdevumiem palīdz komiteja.

4. Komisija pārbauda Aģentūras izdoto ieteikumu, lai pārlicinātos, ka 2. punktā minētais pilnvarojums ir izpildīts. Ja pilnvarojums nav izpildīts, Komisija, norādot pilnvarojuma punktus, kas netika izpildīti, prasa Aģentūrai pārskatīt savu ieteikumu. Pamatotu iemeslu dēļ Komisija var nolemt grozīt Aģentūrai saskaņā ar 2. punktā izklāstīto procedūru sniegto pilnvarojumu.

Komisijai saistībā ar pirmajā daļā minētajiem uzdevumiem palīdz komiteja.

5. CSM regulāri pārskata, ņemot vērā to izmantošanā gūto pieredzi un dzelzceļa drošības vispārējo attīstību, ar mērķi vispārēji uzturēt un, ja praktiski iespējams, nemitīgi uzlabot drošību.

6. Pamatojoties uz Aģentūras izdoto ieteikumu un pēc šā panta 4. punktā minētās pārbaudes, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 27. pantu attiecībā uz CSM un jebkuru to grozījumu saturu.

7. Dalībvalstis nekavējoties veic jebkurus nepieciešamos valsts noteikumu grozījumus, ņemot vērā pieņemtās CSM un to grozījumus.

7. pants

Kopīgie drošības mērķi ("CST")

1. CST nosaka minimālos drošības līmeņus, kas sasniedzami sistēmai kopumā un, ja iespējams, dzelzceļa sistēmas atsevišķām daļām katrā dalībvalstī un Savienībā. CST var izteikt ar pieļaujama riska kritērijiem vai drošības mērķa līmeņiem, un tajos jo īpaši ņem vērā:

- a) individuālo risku pasažieriem, personālam, tostarp arī darbiniekiem vai līgumslēdzējiem, pārbrauktuvju izmantotājiem un citiem un, neskarot esošos valsts un starptautiskos tiesību aktus, piekļuves noteikumu pārkāpēju individuālo risku;
- b) riskus sabiedrībai.

2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, sniedz pilnvarojumu Aģentūrai izstrādāt CST un to grozījumus un sniegt attiecīgus ieteikumus Komisijai, balstoties uz skaidru pamatojumu par jaunu vai grozītu CST nepieciešamību un to ietekmi uz esošajiem noteikumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 28. panta 3. punktā. Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

3. Īstenojot 2. punktā minēto pilnvarojumu, Aģentūra vai Komisija komiteju sistemātiski un regulāri informē par sagatavošanas darbu attiecībā uz CST. Minētā darba gaitā Komisija var iesniegt Aģentūrai jebkurus noderīgus ieteikumus par CST un izmaksu un ieguvumu analīzi. Jo īpaši Komisija var pieprasīt Aģentūrai izskatīt alternatīvus risinājumus un minēto alternatīvo risinājumu izmaksu un ieguvumu izvērtējumu iekļaut ziņojumā, kas pievienots CST projektam.

Komisijai saistībā ar pirmajā daļā minētajiem uzdevumiem palīdz komiteja.

4. Komisija pārbauda Aģentūras izdoto ieteikumu, lai pārlicinātos, ka 2. punktā minētais pilnvarojums ir izpildīts. Ja pilnvarojums nav izpildīts, Komisija, norādot pilnvarojuma punktus, kas netika izpildīti, prasa Aģentūrai pārskatīt savu ieteikumu. Pamatotu iemeslu dēļ Komisija var nolemt grozīt Aģentūrai saskaņā ar 2. punktā izklāstīto procedūru sniegto pilnvarojumu.

Komisijai saistībā ar pirmajā daļā minētajiem uzdevumiem palīdz komiteja.

5. CST regulāri pārskata, ņemot vērā dzelzceļa drošības vispārējo attīstību. Pārskatītie CST atspoguļo jebkuru prioritāru jomu, kurā drošība vēl jāpaaugstina.
6. Pamatojoties uz Aģentūras izdoto ieteikumu un pēc šā panta 4. punktā minētās pārbaudes, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 27. pantu attiecībā uz CST un jebkuru to grozījumu saturu.
7. Dalībvalstis veic jebkurus nepieciešamos valsts noteikumu grozījumus, lai sasniegtu vismaz CST un jebkurus pārskatītus CST saskaņā ar tiem pievienotajiem ieviešanas grafikiem. Minētos grozījumus ņem vērā gada drošības plānos, kas minēti 4. panta 1. punkta f) apakšpunktā. Dalībvalstis saskaņā ar 8. pantu minētos noteikumus paziņo Komisijai.

8. pants

Valsts noteikumi drošības jomā

1. Valsts noteikumus, par kuriem paziņots līdz 2016. gada 15. jūnijam, ievērojot Direktīvu 2004/49/EK, piemēro, ja tie:
 - a) pieder vienam no veidiem, kas norādīti II pielikumā, un
 - b) atbilst Savienības tiesību aktiem, tostarp jo īpaši SITS, CST un CSM, un
 - c) neizraisītu patvaļīgu diskrimināciju vai slēptu ierobežojumu attiecībā uz dzelzceļa transporta darbību starp dalībvalstīm.
2. Līdz 2018. gada 16. jūnijam dalībvalstis pārskata 1. punktā minētos valsts noteikumus un atceļ:
 - a) visus valsts noteikumus, par kuriem nav paziņots vai kuri neatbilst 1. punktā noteiktajiem kritērijiem;
 - b) jebkuru valsts noteikumu, ko Savienības tiesību akti, tostarp jo īpaši SITS, CST un CSM, padarījuši lieku.Minētajā nolūkā dalībvalstis var izmantot noteikumu pārvaldības instrumentu, kas minēts Regulas (ES) 2016/796 27. panta 4. punktā, un var lūgt Aģentūru izskatīt konkrētus noteikumus, ņemot vērā šajā punktā noteiktos kritērijus.
3. Dalībvalstis drīkst pieņemt jaunus valsts noteikumus, ievērojot šo direktīvu, tikai šādos gadījumos:
 - a) ja noteikumus, kas attiecas uz esošajām drošības metodēm, neaptver CSM;
 - b) ja dzelzceļa tīkla ekspluatācijas noteikumus vēl neaptver SITS;
 - c) kā steidzamu preventīvu pasākumu, jo īpaši pēc negadījuma vai starpgadījuma;
 - d) ja jāpārskata jau paziņots noteikums;
 - e) ja noteikumi par prasībām personālam, kas veic drošībai kritiskus uzdevumus, ietverot personāla atlases kritērijus, fiziskās un psiholoģiskās veselības stāvokli un profesionālo apmācību, vēl nav iekļauti SITS vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2007/59/EK ⁽¹⁾.
4. Dalībvalstis savlaicīgi un saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 25. panta 1. punktā minētajiem termiņiem jauna valsts noteikuma projektu iesniedz izskatīšanai Aģentūrai un Komisijai pirms ierosinātā jaunā noteikuma paredzētās ieviešanas valsts tiesību sistēmā, sniedzot tā ieviešanas pamatojumu, izmantojot atbilstīgo IT sistēmu saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 27. pantu. Dalībvalstis nodrošina, ka projekts tiek pietiekami izstrādāts, lai Aģentūra varētu veikt pārbaudi saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 25. panta 2. punktu.
5. Steidzamu preventīvu pasākumu gadījumā dalībvalstis var jaunu noteikumu pieņemt un piemērot nekavējoties. Minēto noteikumu paziņo saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 27. panta 2. punktu un tam piemēro Aģentūras veiktu izvērtēšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 26. panta 1., 2. un 5. punktu.
6. Ja Aģentūrai kļūst zināms kāds paziņots vai nepaziņots valsts noteikums, kas kļuvis lieks vai ir pretrunā CSM vai jebkuriem citiem Savienības tiesību aktiem, kas pieņemti pēc attiecīgā valsts noteikuma piemērošanas, piemēro Regulas (ES) 2016/796 26. pantā paredzēto procedūru.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/59/EK (2007. gada 23. oktobris) par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu sistēmā (OV L 315, 3.12.2007., 51. lpp.).

7. Dalībvalstis paziņo Aģentūrai un Komisijai par pieņemtajiem valsts noteikumiem. Tās izmanto atbilstīgo IT sistēmu saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 25. pantu. Dalībvalstis nodrošina, lai esošie valsts noteikumi būtu viegli pieejami, brīvi izmantojami un būtu izteikti terminoloģijā, ko var saprast visas ieinteresētās personas. Dalībvalstīm var lūgt sniegt papildinformāciju par to valsts noteikumiem.
8. Dalībvalstis var nolemt nepaziņot par noteikumiem un ierobežojumiem, kuriem ir stingri izteikts vietējs raksturs. Šādos gadījumos dalībvalstis minētos noteikumus un ierobežojumus min Direktīvas (ES) 2016/797 49. pantā minētajos infrastruktūras reģistros vai tīkla pārskatā, kas paredzēts Direktīvas 2012/34/ES 27. pantā, norāda, kur minētie noteikumi un ierobežojumi ir publicēti.
9. Uz valsts noteikumiem, kas paziņoti saskaņā ar šo pantu, neattiecas paziņošanas procedūra, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/1535 ⁽¹⁾.
10. Aģentūra izskata valsts noteikumu projektus un esošos valsts noteikumus saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 25. un 26. pantā noteiktajām procedūrām.
11. Neskarot 8. punktu, valsts noteikumi, kas nav paziņoti saskaņā ar šo pantu, nav piemērojami šīs direktīvas nolūkā.

9. pants

Drošības pārvaldības sistēmas

1. Infrastruktūras pārvaldītāji un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi izveido savas attiecīgās drošības pārvaldības sistēmas, lai nodrošinātu, ka Savienības dzelzceļa sistēma var sasniegt vismaz CST, atbilst drošības prasībām, kas noteiktas SITS, un ka ir piemērotas attiecīgās CSM daļas un valsts noteikumi, kas paziņoti saskaņā ar 8. pantu.
2. Drošības pārvaldības sistēma tiek dokumentēta visās attiecīgajās daļās un jo īpaši apraksta pienākumu sadalījumu infrastruktūras pārvaldītāja vai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma organizācijā. Tajā parāda, kā tiek nodrošināta kontrole dažādos vadības līmeņos, kā tiek iesaistīts visu līmeņu personāls un tā pārstāvji un kā tiek nodrošināta nepārtraukta drošības pārvaldības sistēmas uzlabošana. Jābūt skaidrai apņēmībai konsekventi piemērot cilvēkfaktoru zināšanas un metodes. Izmantojot drošības pārvaldības sistēmu, infrastruktūras pārvaldītāji un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi veicina savstarpējas uzticēšanās, pašārvības un mācīšanās kultūru, kas personālu mudina sekmēt drošības attīstību, vienlaikus nodrošinot konfidencialitāti.
3. Drošības pārvaldības sistēmas pamatelementi ir šādi:
- drošības politika, ko apstiprinājis organizācijas augstākā līmeņa vadītājs un kas paziņota visam personālam;
 - organizācijas kvalitatīvie un kvantitatīvie mērķi drošības uzturēšanai un paaugstināšanai un plāni un procedūras šo mērķu sasniegšanai;
 - procedūras esošo, jauno un grozīto tehnisko un ekspluatācijas standartu vai citu priekšrakstu ievērošanai, kā noteikts SITS, 8. pantā un II pielikumā minētajos valsts noteikumos, citos attiecīgos noteikumos vai iestāžu lēmumos;
 - procedūras, lai nodrošinātu standartu un citu priekšrakstu ievērošanu visā iekārtu aprites cikla un darbību laikā;
 - procedūras un metodes risku konstatēšanai, riska novērtēšanai un riska kontroles pasākumu ieviešanai, kad ekspluatācijas apstākļu izmaiņas vai jaunu materiālu ieviešana rada jaunus riskus infrastruktūrai vai saskarnei "cilvēks-mašīna-organizācija";
 - personāla apmācību programmu un sistēmu nodrošināšana, lai garantētu personāla kompetences uzturēšanu un pienākumu pienācīgu veikšanu, tostarp pasākumi attiecībā uz fizisku un psiholoģisku piemērotību;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp.).

- g) pasākumi pietiekamas informācijas sniegšanai organizācijā un – attiecīgos gadījumos – starp dzelzceļa sistēmas organizācijām;
- h) procedūras un paraugi drošības informācijas dokumentēšanai, un procedūras izraudzīšanās svarīgas drošības informācijas konfigurācijas kontrolei;
- i) procedūras, lai nodrošinātu negadījumu, starpgadījumu, bīstamas tuvošanās un citu bīstamu notikumu ziņošanu, izmeklēšanu un analīzi, kā arī vajadzīgo preventīvo pasākumu veikšanu;
- j) rīcības plānu, brīdinājumu un informācijas sniegšana ārkārtas situācijās, par ko panākta vienošanās ar attiecīgām valsts iestādēm;
- k) drošības pārvaldības sistēmas regulāru iekšējo revīziju veikšanas nodrošināšana.

Infrastrukturā pārvaldītāji un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi ietver jebkuru citu elementu, kas vajadzīgs, lai segtu drošības riskus, ņemot vērā to risku izvērtējumu, kuri radušies viņu pašu darbības rezultātā.

4. Drošības pārvaldības sistēmu pielāgo veicamās darbības veidam, apjomam, darbības telpai un citiem apstākļiem. Tā nodrošina visu risku kontroli, kas saistīti ar infrastruktūras pārvaldītāja vai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma darbību, tostarp apkopes pakalpojumu sagādi, neskarot 14. pantu, un materiālu sagādi, un līgumslēdzēju izmantošanu. Neskarot esošos valsts un starptautiskos atbildības noteikumus, attiecīgos un saprātīgi pamatotos gadījumos drošības pārvaldības sistēmā ņem vērā arī riskus, kas izriet no darbībām, ko veic citi dalībnieki, kuri minēti 4. pantā.

5. Ikviens infrastruktūras pārvaldītāja drošības pārvaldības sistēmā ņem vērā dažādu dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu darbības ietekmi uz tīklu un nodrošina, ka visi dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi spēj darboties saskaņā ar SITS un valsts noteikumiem, kā arī to drošības sertifikātā noteiktajiem nosacījumiem.

Drošības pārvaldības sistēmas veido ar mērķi koordinēt infrastruktūras pārvaldītāja ārkārtas situāciju procedūras ar visiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kas izmanto tā infrastruktūru, un ar ārkārtas situāciju dienestiem, lai veicinātu ātru glābšanas dienestu iesaistīšanos, un ar jebkādu citu pusi, kas varētu tikt iesaistīta ārkārtas situācijā. Kas attiecas uz pārrobežu infrastruktūru, sadarbība starp attiecīgajiem infrastruktūras pārvaldītājiem veicina ārkārtas situāciju dienestu vajadzīgo koordinēšanu un sagatavotību abās robežas pusēs.

Pēc smaga negadījuma dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums sniedz palīdzību cietušajiem, lai tiem palīdzētu saistībā ar sūdzību procedūrām saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1371/2007⁽¹⁾, neskarot citu personu pienākumus. Sniedzot šādu palīdzību, izmanto kanālus saziņai ar cietušo ģimenēm un citstarp nodrošina psiholoģisku atbalstu negadījumā cietušajiem un viņu ģimenēm.

6. Visi infrastruktūras pārvaldītāji un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi katru gadu pirms 31. maija valsts drošības iestādei iesniedz gada drošības pārskatu par iepriekšējo kalendāra gadu. Drošības pārskatā ir:

- a) informācija, kā īstenoti organizācijas izvirzītie mērķi ar drošību saistītajos jautājumos un drošības pasākumu plānu izpildes rezultāti;
- b) ziņojums par valsts drošības rādītāju un 5. pantā minēto CSI pilnveidošanu, ciktāl tas attiecas uz ziņojošo organizāciju;
- c) iekšējās drošības revīzijas rezultāti;
- d) apsvērumi par dzelzceļa kustības un infrastruktūras pārvaldīšanas traucējumiem un trūkumiem, kas varētu būt svarīgi valsts drošības iestādei, tostarp tādas informācijas apkopojums, ko sniedz attiecīgie dalībnieki saskaņā ar 4. panta 5. punkta b) apakšpunktu; un
- e) ziņojums par to, kā tiek piemērotas attiecīgās CSM.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1371/2007 (2007. gada 23. oktobris) par dzelzceļa pasažieru tiesībām un pienākumiem (OV L 315, 3.12.2007., 14. lpp.).

7. Pamatojoties uz informāciju, ko sniegušas valstu drošības iestādes saskaņā ar 17. un 19. pantu, Aģentūra var sniegt ieteikumu Komisijai par drošības pārvaldības sistēmas elementus aptverošu CSM, kas jāsaņem Savienības līmenī, tostarp izmantojot saskaņotus standartus, kā minēts 6. panta 1. punkta f) apakšpunktā. Šādā gadījumā piemēro 6. panta 2. punktu.

III NODAĻA

DROŠĪBAS SERTIFIKĀCIJA UN ATĻAUJU PIEŠĶIRŠANA

10. pants

Vienotais drošības sertifikāts

1. Neskarot 9. punktu, piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai piešķir tikai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kuriem ir vienotais drošības sertifikāts, ko izsniegusi Aģentūra saskaņā ar 5. līdz 7. punktu vai valsts drošības iestāde saskaņā ar 8. punktu.

Vienotā drošības sertifikāta mērķis ir apliecināt, ka attiecīgais dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums ir izveidojis savu drošības pārvaldības sistēmu un spēj droši darboties paredzētajā darbības telpā.

2. Pieteikumā vienotā drošības sertifikāta saņemšanai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums norāda attiecīgo dzelzceļa pārvadājumu veidu un apjomu, kā arī paredzēto darbības telpu.

3. Pieteikumam vienota drošības sertifikāta saņemšanai pievieno dokumentāciju, tostarp dokumentārus pierādījumus par to, ka:

- a) dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums ir izveidojis savu drošības pārvaldības sistēmu saskaņā ar 9. pantu un ka tas atbilst SITS, CSM un CST noteiktajām prasībām un citiem attiecīgiem tiesību aktiem, lai kontrolētu riskus un tīklā droši sniegtu transporta pakalpojumus; un
- b) attiecīgā gadījumā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums atbilst prasībām, kas paredzētas attiecīgajos valsts noteikumos, par kuriem paziņots saskaņā ar 8. pantu.

Minēto pieteikumu un informāciju attiecībā uz visiem pieteikumiem, attiecīgo procedūru posmiem un to iznākumu un – attiecīgā gadījumā – par Apelācijas padomes lūgumiem un lēmumiem iesniedz, izmantojot vienas pieturas aģentūru, kas minēta Regulas (ES) 2016/796 12. pantā.

4. Aģentūra vai – 8. punktā paredzētajos gadījumos – valsts drošības iestāde iepriekš noteiktā un saprātīgā termiņā un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā četros mēnešos pēc tam, kad pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis visu prasīto informāciju un jebkādu prasīto papildu informāciju, izsniedz vienoto drošības sertifikātu vai informē pieteikuma iesniedzēju par negatīvu lēmumu Aģentūra vai – 8. punktā paredzētajos gadījumos – valsts drošības iestāde piemēro sertifikācijas procedūras praktisko kārtību, kas jānosaka ar īstenošanas aktu, kā minēts 10. punktā.

5. Aģentūra izsniedz vienoto drošības sertifikātu dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kam ir darbības telpa vienā vai vairākās dalībvalstīs. Lai izsniegtu šādu sertifikātu, Aģentūra:

- a) izvērtē 3. punkta a) apakšpunktā norādītos elementus; un
- b) visu dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma dokumentāciju nekavējoties nosūta valstu drošības iestādēm, kas atbild par paredzēto darbības telpu, 3. punkta b) apakšpunktā norādīto elementu izvērtēšanai.

Veicot minēto izvērtēšanu, Aģentūrai vai valstu drošības iestādēm ir atļauts veikt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma objektu apmeklējumus un pārbaudes, kā arī revīziju, un tās var pieprasīt attiecīgu papildu informāciju. Aģentūra un valstu drošības iestādes saņem šādu apmeklējumu, revīziju un pārbažu organizēšanu.

6. Vienā mēnesī pēc tam, kad saņemts pieteikums vienotā drošības sertifikāta saņemšanai, Aģentūra informē dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, ka dokumentācija ir pilnīga, vai lūdz attiecīgu papildu informāciju, nosakot samērīgu termiņu tās sniegšanai. Saistībā ar dokumentācijas pilnīgumu, atbilstību un konsekveni Aģentūra var novērtēt arī 3. punkta b) apakšpunktā norādītos elementus.

Pirms Aģentūra pieņem lēmumu par vienotā drošības sertifikāta izsniegšanu, tā pilnībā ņem vērā izvērtējumus saskaņā ar 5. punktu.

Aģentūra ir pilnībā atbildīga par visiem vienotajiem drošības sertifikātiem, ko tā izsniedz.

7. Ja Aģentūra nepiekrīt negatīvam izvērtējumam, ko veikusi viena vai vairākas valstu drošības iestādes, ievērojot 5. punkta b) apakšpunktu, tā informē minēto iestādi vai iestādes, norādot iebildumu iemeslus. Aģentūra un valsts drošības iestāde vai iestādes sadarbojas, lai vienotos par savstarpēji pieņemamu izvērtējumu. Vajadzības gadījumā Aģentūra un valsts drošības iestāde vai iestādes var nolemt iesaistīt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu. Ja vienā mēnesī pēc tam, kad Aģentūra informējusi valsts drošības iestādi vai iestādes par saviem iebildumiem, netiek panākts savstarpēji pieņemams izvērtējums, Aģentūra pieņem savu galīgo lēmumu, ja vien valsts drošības iestāde vai iestādes nav lietu pārsūdzējušas Apelācijas padomē, kas izveidota saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 55. pantu. Apelācijas padome vienā mēnesī pēc valsts drošības iestādes vai iestāžu lūguma pieņem lēmumu par to, vai apstiprināt Aģentūras lēmuma projektu.

Ja Apelācijas padome piekrīt Aģentūrai, Aģentūra pieņem lēmumu nekavējoties.

Ja Apelācijas padome piekrīt valsts drošības iestādes negatīvajam izvērtējumam, Aģentūra izsniedz vienotu drošības sertifikātu, no darbības telpas izslēdzot tās tīkla daļas, par kurām saņemts negatīvs izvērtējums.

Ja Aģentūra nepiekrīt pozitīvam izvērtējumam, ko veikusi viena vai vairākas valstu drošības iestādes saskaņā ar 5. punkta b) apakšpunktu, tā informē minēto iestādi vai iestādes, norādot iebildumu iemeslus. Aģentūra un valsts drošības iestāde vai iestādes sadarbojas, lai vienotos par savstarpēji pieņemamu izvērtējumu. Vajadzības gadījumā Aģentūras un valsts drošības iestāde vai iestādes var nolemt iesaistīt pieteikuma iesniedzēju. Ja vienā mēnesī pēc tam, kad Aģentūra informējusi valsts drošības iestādi vai iestādes par saviem iebildumiem, netiek panākts savstarpēji pieņemams izvērtējums, Aģentūra pieņem savu galīgo lēmumu.

8. Ja darbības telpa atrodas tikai vienā dalībvalstī, tās dalībvalsts drošības iestāde pēc pieteikuma iesniedzēja lūguma var uz savu atbildību izsniegt vienoto drošības sertifikātu. Lai izsniegtu šādus sertifikātus, valsts drošības iestāde izvērtē dokumentāciju saistībā ar visiem 3. punktā norādītajiem elementiem un piemēro praktisko kārtību, kas jānosaka ar īstenošanas aktiem, kuri minēti 10. punktā. Veicot minēto izvērtēšanu, valsts drošības iestādei ir atļauts veikt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma objektu apmeklējumus un pārbaudes, kā arī revīziju. Vienā mēnesī pēc pieteikuma saņemšanas valsts drošības iestāde informē pieteikuma iesniedzēju, ka dokumentācija ir pilnīga, vai lūdz attiecīgu papildu informāciju. Vienotais drošības sertifikāts bez darbības telpas paplašināšanas ir derīgs arī dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kas brauc uz stacijām kaimiņos esošās dalībvalstīs, kurās ir līdzīgi tīkla parametri un līdzīgi darbības noteikumi, ja minētās stacijas atrodas robežas tuvumā un ja šis jautājums ir apspriests ar kompetentajām valstu drošības iestādēm. Apspriešanās var notikt par katru gadījumu atsevišķi vai tikt izklāstīta pārrobežu nolīgumā starp dalībvalstīm vai valstu drošības iestādēm.

Valsts drošības iestāde ir pilnībā atbildīga par visiem vienotajiem drošības sertifikātiem, ko tā izsniedz.

9. Dalībvalsts var trešās valsts operatoriem ļaut tās teritorijā nokļūt stacijā, kas paredzēta pārrobežu operācijām un atrodas tuvu minētās dalībvalsts robežai, nepieprasot vienotu drošības sertifikātu, ar noteikumu, ka atbilstīgs drošības līmenis ir nodrošināts ar:

- a) pārrobežu nolīgumu starp attiecīgo dalībvalsti un trešo valsti, kas ir kaimiņvalsts; vai
- b) līgumsaistībām starp trešās valsts operatoru un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu vai infrastruktūras pārvaldītāju, kam ir vienots drošības sertifikāts vai drošības atļauja, lai darbotos minētajā tīklā, ar noteikumu, ka minēto līgumsaistību aspekti, kas saistīti ar drošību, ir atbilstīgi atspoguļoti to drošības pārvaldības sistēmā.

10. Līdz 2018. gada 16. jūnijam Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem praktisko kārtību, ar ko nosaka:
- a) kā pieteikuma iesniedzējs pilda šajā pantā noteiktās prasības vienotajam drošības sertifikātam, un uzskaita vajadzīgos dokumentus;
 - b) sīkus norādījumus sertifikācijas procesam, piemēram, procedūras posmus un katra procesa posma termiņus;
 - c) kā šajā pantā noteiktās prasības ievēro Aģentūra un valsts drošības iestāde dažādos pieteikuma iesniegšanas un sertifikācijas procesa posmos, tostarp pieteikuma iesniedzēja dokumentācijas izvērtēšanā; un
 - d) Aģentūras vai valstu drošības iestāžu izsniegto vienoto drošības sertifikātu derīguma termiņu, jo īpaši gadījumā, ja vienotais drošības sertifikāts tiek atjaunināts sakarā ar pārvadājumu veida, apjoma un darbības telpas izmaiņām.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 28. panta 3. punktā. Tajos ņem vērā pieredzi, kas gūta, īstenojot Komisijas Regulu (EK) Nr. 653/2007 ⁽¹⁾ un Komisijas Regulu (ES) Nr. 1158/2010 ⁽²⁾, un pieredzi, kas gūta, sagatavojot sadarbības nolīgumus, kas minēti 11. panta 1. punktā.

11. Vienotajos drošības sertifikātos norāda attiecīgo dzelzceļa pārvadājumu veidu un apjomu, kā arī darbības telpu. Vienotais drošības sertifikāts var attiekties arī uz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam piederošiem piedevceļiem, ja tie ietilpst uzņēmuma drošības pārvaldības sistēmā.

12. Katru lēmumu par atteikumu izdot vienoto drošības sertifikātu vai lēmumu, ar ko izslēdz daļu no tīkla saskaņā ar 7. punktā minēto negatīvo izvērtējumu, atbilstīgi pamato. Pieteikuma iesniedzējs vienā mēnesī pēc lēmuma saņemšanas var Aģentūrai vai – attiecīgā gadījumā – valsts drošības iestādei pieprasīt tās lēmumu pārskatīt. Aģentūrai vai valsts drošības iestādei ir divu mēnešu ilgs termiņš kopš pārskatīšanas pieprasījuma saņemšanas dienas, lai savu lēmumu apstiprinātu vai atceltu.

Ja Aģentūras negatīvais lēmums tiek apstiprināts, pieteikuma iesniedzējs var to pārsūdzēt Apelācijas padomē, kas izraudzīta saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 55. pantu.

Ja valsts drošības iestādes negatīvais lēmums tiek apstiprināts, pieteikuma iesniedzējs to var pārsūdzēt pārsūdzības struktūrā saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Minētajai pārsūdzības procedūrai dalībvalstis var izraudzīties regulatīvo iestādi, kā izklāstīts Direktīvas 2012/34/ES 56. pantā. Minētajā gadījumā piemēro šīs direktīvas 18. panta 3. punktu.

13. Vienoto drošības sertifikātu, ko saskaņā ar šo pantu izsniegusi Aģentūra vai valsts drošības iestāde, pēc dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma pieteikuma atjauno ne retāk kā reizi piecos gados. Ja būtiski mainījies pārvadājumu veids vai apjoms, sertifikāts pilnībā vai daļēji tiek atjaunināts.

14. Ja pieteikuma iesniedzējam jau ir saskaņā ar 5. līdz 7. punktu izdots vienotais drošības sertifikāts un ja tas vēlas paplašināt savu darbības telpu vai ja tam jau ir saskaņā ar 8. punktu izdots vienots drošības sertifikāts un tas vēlas darbības telpā iekļaut citu dalībvalsti, tas saistībā ar papildu darbības telpu papildina dokumentāciju ar 3. punktā minētajiem attiecīgajiem dokumentiem. Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums dokumentāciju iesniedz Aģentūrai, kura pēc tam, kad ir izpildījusi 4. līdz 7. punktā paredzētās procedūras, izsniedz atjauninātu vienoto drošības sertifikātu, ietverot paplašināto darbības telpu. Minētajā gadījumā, lai izvērtētu 3. punkta b) apakšpunktā norādīto dokumentāciju, apspriežas tikai ar tām valstu drošības iestādēm, kas atbild par darbības paplašināšanu.

⁽¹⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 653/2007 (2007. gada 13. jūnijs) par vienota Eiropas parauga izmantošanu drošības sertifikātiem un pieteikuma dokumentiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/49/EK 10. pantu un par to drošības sertifikātu derīguma termiņu, kas izdoti atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2001/14/EK (OV L 153, 14.6.2007., 9. lpp.).

⁽²⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 1158/2010 (2010. gada 9. decembris) par kopīgu drošības metodi, lai novērtētu atbilstību dzelzceļa drošības sertifikātu iegūšanas prasībām (OV L 326, 10.12.2010., 11. lpp.).

Ja dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam ir vienotais drošības sertifikāts saskaņā ar 8. punktu un tas vēlas paplašināt darbības telpu minētajā dalībvalstī, minētais uzņēmums saistībā ar papildu darbības telpu papildina dokumentāciju ar 3. punktā minētajiem attiecīgajiem dokumentiem. Tas, izmantojot Regulas (ES) 2016/796 12. pantā minēto vienas pieturas aģentūru, iesniedz dokumentāciju valsts drošības iestādei, kura pēc tam, kad ir izpildījusi 8. punktā noteiktās procedūras, izsniedz atjauninātu vienoto drošības sertifikātu, ietverot paplašināto darbības telpu.

15. Aģentūra un kompetentās valstu drošības iestādes var noteikt, ka pēc būtisku izmaiņu izdarīšanas drošības regulējumā vienotie drošības sertifikāti, ko tās izsniegušas, ir jāpārskata.

16. Aģentūra bez kavēšanās un jebkurā gadījumā divās nedēļās pēc vienotā drošības sertifikāta izsniegšanas informē kompetentās valstu drošības iestādes. Aģentūra nekavējoties informē kompetentās valstu drošības iestādes par vienotā drošības sertifikāta atjaunošanu, grozīšanu vai atsaukšanu. Tā norāda dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma nosaukumu, adresi, vienotā drošības sertifikāta izdošanas datumu, tipu, apjomu, derīguma termiņu un darbības telpu, kā arī atsaukšanas gadījumā – lēmuma pamatojumu. Attiecībā uz vienotajiem drošības sertifikātiem, ko izsniegušas valstu drošības iestādes, kompetentā valsts drošības iestāde vai iestādes tajā pašā termiņā sniedz minēto informāciju Aģentūrai.

11. pants

Sadarbība starp Aģentūru un valstu drošības iestādēm, izsniedzot vienotos drošības sertifikātus

1. Piemērojot šīs direktīvas 10. panta 5. un 6. punktu, Aģentūra un valstu drošības iestādes noslēdz sadarbības nolīgumus saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 76. pantu. Sadarbības nolīgumi ir īpaši nolīgumi vai pamatnolīgumi, un tie iesaista vienu vai vairākas valstu drošības iestādes. Sadarbības nolīgumi ietver sīku aprakstu par uzdevumiem un sasniedzamo rezultātu nosacījumiem, termiņus to sasniegšanai un to, kā sadala nodevas, kas jāmaksā pieteikuma iesniedzējam.

2. Lai samazinātu administratīvo slogu un izmaksas pieteikuma iesniedzējam, sadarbības nolīgumi var ietvert arī īpašu sadarbības kārtību tādu tīklu gadījumā, attiecībā uz kuriem ģeogrāfisku vai vēsturisku iemeslu dēļ vajadzīgas speciālas zināšanas. Ja šādi tīkli ir izolēti no pārējās Savienības dzelzceļa sistēmas, šādi īpaši sadarbības nolīgumi var ietvert iespēju līgumu slēgšanas uzdevumus uzticēt attiecīgajām valstu drošības iestādēm, ja tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu sertifikācijas resursu efektīvu un samērīgu sadali. Minētie sadarbības nolīgumi tiek noslēgti, pirms Aģentūra veic sertifikācijas uzdevumus saskaņā ar 31. panta 3. punktu.

3. Tajās dalībvalstīs, kurās sliežu ceļa platums atšķiras no Savienības galvenā dzelzceļa tīkla sliežu ceļa platuma un tam ir vienādas tehniskās un ekspluatācijas prasības ar kaimiņos esošām trešām valstīm, papildus 2. punktā minētajiem sadarbības nolīgumiem visas attiecīgās valstu drošības iestādes minētajās dalībvalstīs ar Aģentūru noslēdz daudzpusēju nolīgumu, kurā ietver nosacījumu, lai attiecīgā gadījumā veicinātu drošības sertifikātu darbības telpas paplašināšanu attiecīgajās dalībvalstīs.

12. pants

Infrastruktūras pārvaldītāju drošības atļaujas

1. Lai atļautu infrastruktūras pārvaldītājam pārvaldīt un ekspluatēt dzelzceļa infrastruktūru, tas saņem drošības atļauju no tās dalībvalsts valsts drošības iestādes, kurā atrodas dzelzceļa infrastruktūra.

Drošības atļaujā ietilpst atļauja, kas apliecina infrastruktūras pārvaldītāja drošības pārvaldības sistēmas akceptēšanu, kā paredzēts 9. pantā, un tajā ietver noteikumus un procedūras to prasību izpildīšanai, kas nepieciešamas dzelzceļa infrastruktūras drošai plānošanai, apkopei un ekspluatācijai, tostarp attiecīgos gadījumos par kustības vadības un signalizācijas sistēmas apkopi un ekspluatāciju.

Valsts drošības iestāde izskaidro prasības par drošības atļaujām un vajadzīgajiem dokumentiem, ja vajadzīgs, pieteikumu iesniegšanas norādījumu dokumenta veidā.

2. Drošības atļauja ir derīga piecus gadus, un to var atjaunot pēc infrastruktūras pārvaldītāja pieteikuma. To pilnībā vai daļēji pārskata gadījumos, kad tiek izdarītas būtiskas infrastruktūras, signalizācijas vai energoapgādes apakšsistēmas, vai to ekspluatācijas un apkopes principu izmaiņas. Infrastruktūras pārvaldītājs par visām šādām izmaiņām nekavējoties informē valsts drošības iestādi.

Valsts drošības iestāde var noteikt, ka pēc būtisku izmaiņu izdarīšanas drošības regulatīvajā pamatā drošības atļauja ir jāpārskata.

3. Valsts drošības iestāde bez kavēšanās un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc tam, kad pieteikuma iesniedzējs ir iesniedzis visu vajadzīgo informāciju, kā arī pieprasīto papildinformāciju, pieņem lēmumu par drošības atļaujas saņemšanas pieteikumu.

4. Valsts drošības iestāde bez kavēšanās un jebkurā gadījumā divās nedēļās informē Aģentūru par drošības atļaujām, ko tā izsniegusi, atjaunojusi, grozījusi vai atsaukusi. Tā norāda infrastruktūras pārvaldītāja nosaukumu, adresi, drošības atļaujas izdošanas datumu, tās darbības jomu un derīguma termiņu, un atsaukšanas gadījumā arī sava lēmuma pamatojumu.

5. Pārrobežu infrastruktūras gadījumā kompetentās valstu drošības iestādes sadarbojas, izsniedzot drošības atļaujas.

13. pants

Apmācību pieejamība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem un to personālam, kas veic drošībai būtiskus uzdevumus, ir taisnīga un nediskriminējoša pieeja vilcienu vadītāju un vilcienu apkalpes personāla apmācībai, ja šādas apmācības ir vajadzīgas pakalpojumu nodrošināšanai to tīklā.

Apmācību pakalpojumos ietilpst apmācības par maršrutu, ekspluatācijas noteikumiem un procedūrām, signalizācijas un vadības sistēmu un ārkārtas situāciju procedūrām, ko izmanto izmantojamajos maršrutos.

Ja apmācību pakalpojumos neietilpst eksāmeni un sertifikātu izsniegšana, dalībvalstis nodrošina, ka dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju darbiniekiem ir piekļuves iespējas šādiem sertifikātiem.

Valsts drošības iestāde nodrošina, ka apmācību pakalpojumi atbilst prasībām, kas noteiktas, attiecīgi, Direktīvā 2007/59/EK, SITS vai šīs direktīvas 8. panta 3. punkta e) apakšpunktā minētajos valsts noteikumos.

2. Ja apmācības ir pieejamas, izmantojot tikai vienu dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumu vai infrastruktūras pārvaldītāju, dalībvalstis nodrošina, ka citiem dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumiem tās ir pieejamas par pamatotu un nediskriminējošu maksu, kura saistīta ar attiecīgajām izmaksām un kurā var būt iekļauta arī peļņa.

3. Pieņemot darbā jaunus vilcienu vadītājus, vilcienu apkalpes personālu un personālu, kas veic drošībai būtiskus uzdevumus, dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumi var ņemt vērā apmācību, kvalifikāciju un pieredzi, kas iegūta citos dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumos. Minētajā nolūkā šādiem personāla locekļiem ir tiesības piekļūt un saņemt kopijas no visiem dokumentiem, kas apliecina to apmācību, kvalifikāciju un pieredzi, kā arī šos dokumentos darīt zināmus.

4. Dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji ir atbildīgi par to savu darbinieku apmācību un kvalifikācijas līmeni, kuri veic drošībai būtisku darbu.

14. pants

Ritekļu apkope

1. Pirms katra ritekļa izmantošanas tīklā tam nosaka par tā apkopi atbildīgo struktūrvienību, un šo struktūrvienību saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 47. pantu reģistrē ritekļu reģistrā.

2. Neskarot 4. pantā minēto dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju atbildību par vilciena drošu ekspluatāciju, par apkopi atbildīgā struktūrvienība nodrošina to ritekļu drošu ekspluatāciju, par kuru apkopi tā ir atbildīga. Minētajā nolūkā par apkopi atbildīgā struktūrvienība izveido minēto ritekļu apkopes sistēmu un ar šo sistēmu:

- a) nodrošina, ka ritekļu apkopi veic atbilstīgi katra ritekļa apkopes dokumentu kopumam un spēkā esošajām prasībām, tostarp apkopes noteikumiem un attiecīgajām SITS prasībām;
- b) īsteno vajadzīgās CSM noteiktās riska novērtēšanas un izvērtēšanas metodes, kā minēts 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar citiem dalībniekiem;
- c) nodrošina, lai to līgumslēdzēji īstenotu riska kontroles pasākumus, piemērojot CSM pārraudzībai, kas minēta 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā, un nodrošina, lai šāda prasība būtu iekļauta līgumu noteikumos, kurus uzrāda pēc Aģentūras vai valsts drošības iestādes pieprasījuma;
- d) nodrošina apkopes darbību izsekojamību.

3. Apkopes sistēmu veido šādas funkcijas:

- a) pārvaldības funkcija, ar ko uzrauga un koordinē b) līdz d) apakšpunktā minētās apkopes funkcijas un nodrošina ritekļa drošu ekspluatāciju dzelzceļa sistēmā;
- b) apkopes pilnveidošanas funkcija, ar ko nodrošina atbildību par apkopes dokumentācijas pārvaldību, tostarp konfigurācijas pārvaldību, balstoties uz konstrukcijas un ekspluatācijas datiem, kā arī uz darbības rezultātiem un gūto pieredzi;
- c) vagonu parka apkopes pārvaldības funkcija, ar ko nodrošina ritekļa izņemšanu no aprites, lai veiktu apkopi, un atgriešanu ekspluatācijā pēc apkopes;
- d) apkopes veikšanas funkcija, ar ko nodrošina riteklim vai tā daļām nepieciešamo apkopi, tostarp izsniedz dokumentāciju saistībā ar izmantošanas atļauju pēc apkopes.

Par apkopi atbildīgā struktūrvienība pati īsteno pārvaldības funkciju, taču tā var uzticēt visu vai dažu b) līdz d) apakšpunktā minēto apkopes funkciju vai to daļas veikšanu citām līgumslēdzējām pusēm, piemēram, apkopes darbnīcām.

Par apkopi atbildīgā struktūrvienība nodrošina, ka visas a) līdz d) apakšpunktā noteiktās funkcijas atbilst prasībām un izvērtēšanas kritērijiem, kas izklāstīti III pielikumā.

Apkopes darbnīcas piemēro III pielikuma attiecīgās nodaļas, kā norādīts īstenošanas aktos, kas pieņemti saskaņā ar 8. punkta a) apakšpunktu, kuras atbilst sertificējamām funkcijām un darbībām.

4. Attiecībā uz kravas vagoniem un attiecībā uz citiem ritekļiem – pēc tam, kad ir pieņemti īstenošanas akti –, akreditēta vai atzīta struktūra vai valsts drošības iestāde katru par apkopi atbildīgo struktūrvienību sertificē un piešķir tai par apkopi atbildīgās struktūrvienības sertifikātu (ECM sertifikāts) saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

- a) akreditāciju un atzīšanu veic, pamatojoties uz neatkarības, kompetences un objektivitātes kritērijiem;
- b) sertifikācijas sistēma sniedz pierādījumus, ka par apkopi atbildīgā struktūrvienība ir izveidojusi apkopes sistēmu, lai nodrošinātu visu ritekļu, par kuru apkopi tā ir atbildīga, drošu ekspluatāciju;
- c) ECM sertifikācija balstās uz izvērtējumu par to, kā par apkopi atbildīgā struktūrvienība spēj atbilst attiecīgajām III pielikumā izklāstītajām prasībām un izvērtēšanas kritērijiem un tos konsekventi piemērot. Tas ietver uzraudzības sistēmu, lai nodrošinātu nepārtrauktu atbilstību minētajām prasībām un izvērtēšanas kritērijiem pēc tam, kad ir izsniegts ECM sertifikāts;
- d) apkopes darbnīcu sertifikācija balstās uz atbilstību attiecīgajām III pielikuma nodaļām, kuras piemēro atbilstīgajām sertificējamām funkcijām un darbībām.

Ja par apkopi atbildīgā struktūrvienība ir dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs, atbilstību pirmajā daļā izklāstītajiem nosacījumiem var pārbaudīt valsts drošības iestāde, ievērojot 10. vai 12. pantā minētās procedūras, un to var apstiprināt sertifikātos, kas izsniegti saskaņā ar minētajām procedūrām.

5. Saskaņā ar 4. punktu izsniegtie sertifikāti ir spēkā visā Savienībā.

6. Pamatojoties uz Aģentūras ieteikumu, Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem sīki izstrādātus noteikumus par 4. punkta pirmajā daļā minētajiem sertifikācijas nosacījumiem par kravas vagonu apkopi atbildīgajai struktūrvienībai, tostarp par III pielikumā izklāstītajām prasībām atbilstīgi attiecīgajām CSM un SITS, un vajadzības gadījumā groza minētos noteikumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 28. panta 3. punktā.

Kravas vagoniem piemērojamo sertifikācijas sistēmu, kas pieņemta ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 445/2011 ⁽¹⁾, turpina piemērot, līdz tiek piemērots šajā punktā minētais īstenošanas akts.

7. Līdz 2018. gada 16. jūnijam Aģentūra novērtē sistēmu par kravas vagonu apkopi atbildīgo struktūru sertifikācijai, apsver iespēju ietvert šajā sistēmā visus ritekļus un apkopes darbnīcu obligātu sertifikāciju un iesniedz ziņojumu Komisijai.

8. Ņemot par pamatu Aģentūras veikto novērtējumu, ievērojot 7. punktu, Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, attiecīgā gadījumā pieņem un, kad vajadzīgs, pēc tam groza sīki izstrādātus noteikumus, kuros noteikts, kuras III pielikumā izklāstītās prasības piemēro:

- a) to apkopes funkciju nolūkā, ko veic apkopes darbnīcas, tostarp sīki izstrādātus noteikumus, lai nodrošinātu apkopes darbnīcu sertifikācijas vienveidīgu īstenošanu saskaņā ar attiecīgajām CSM un SITS;
- b) to struktūrvienību sertifikācijas nolūkā, kuras ir atbildīgas par ritekļu, kas nav kravas vagoni, apkopi, pamatojoties uz šādu ritekļu tehniskajiem parametriem, tostarp sīki izstrādātus noteikumus, lai nodrošinātu to struktūrvienību, kuras ir atbildīgas par ritekļu, kas nav kravas vagoni, apkopi, sertifikācijas vienveidīgu īstenošanu saskaņā ar attiecīgajām CSM un SITS.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 28. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

15. pants

Atkāpes no sertifikācijas sistēmas, ko izmanto par apkopi atbildīgo struktūrvienību sertificēšanai

1. Dalībvalstis var izpildīt saistības noteikt par apkopi atbildīgo struktūrvienību, izmantojot alternatīvus pasākumus 14. pantā noteiktajai apkopes sistēmai, šādos gadījumos:

- a) ritekļi ir reģistrēti trešā valstī un to apkopi veic saskaņā ar minētās valsts tiesību aktiem;
- b) ritekļus izmanto tīklos vai līnijās, kuru sliežu ceļu platums atšķiras no tā, kāds tas ir Savienības galvenajos dzelzceļa tīklos, un attiecībā uz tiem ir izpildītas 14. panta 2. punktā noteiktās prasības, noslēdzot starptautiskus nolīgumus ar trešām valstīm;
- c) kravas vagoni un pasažieru vagoni, kurus izmanto kopīgi ar trešām valstīm, kurās sliežu ceļu platums atšķiras no Savienības galvenā dzelzceļa tīkla sliežu ceļu platuma;
- d) ritekļiem, kurus izmanto 2. panta 3. punktā minētajos tīklos, militārajam aprīkojumam un speciāliem transportlīdzekļiem, kam pirms nodošanas ekspluatācijā ir nepieciešama valsts drošības iestādes *ad hoc* atļauja. Šādā gadījumā atkāpes nosaka uz laikposmiem, kas nepārsniedz piecus gadus.

⁽¹⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 445/2011 (2011. gada 10. maijs), ar ko izveido sistēmu par kravas vagonu tehnisko apkopi atbildīgo struktūru sertifikācijai un izdara grozījumus Regulā (EK) Nr. 653/2007 (OV L 122, 11.5.2011., 22. lpp.).

2. Panta 1. punktā minētos alternatīvos pasākumus īsteno, piemērojot atkāpes, ko attiecīgā valsts drošības iestāde vai Aģentūra piešķir, kad:
- ritekļus reģistrē, ievērojot Direktīvas (ES) 2016/797 47. pantu, ciktāl tas attiecas uz tās struktūrvienības noteikšanu, kas ir atbildīga par apkopi;
 - piešķir vienotos drošības sertifikātus un drošības atļaujas dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem, ievērojot šīs direktīvas 10. un 12. pantu, ciktāl tas attiecas uz tās struktūrvienības noteikšanu vai sertificēšanu, kas ir atbildīga par apkopi.
3. Atkāpes norāda, un tām sniedz pamatojumu 19. pantā minētajā ikgadējā ziņojumā. Ja konstatē, ka Savienības dzelzceļa sistēmā tiek pieļauti ar drošību saistīti nepamatoti riski, Aģentūra par to nekavējoties ziņo Komisijai. Komisija sazinās ar attiecīgajām personām un vajadzības gadījumā prasa attiecīgajai dalībvalstij atcelt lēmumu piešķirt atkāpes.

IV NODAĻA

VALSTU DROŠĪBAS IESTĀDES

16. pants

Uzdevumi

- Katra dalībvalsts izveido valsts drošības iestādi. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts drošības iestādei ir vajadzīgās iekšējās un ārējās organizatoriskās spējas cilvēkresursu un materiālo resursu ziņā. Minētā iestāde ir organizatoriski, juridiski un lēmumu pieņemšanā neatkarīga no jebkādiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem, pieteikumu iesniedzēja vai līgumslēdzēja subjekta un no jebkura subjekta, kas piešķir publiskus pakalpojumu līgumus. Ar noteikumu, ka šāda neatkarība ir nodrošināta, šī iestāde var būt par transporta jautājumiem atbildīgās valsts ministrijas sastāvā.
- Valsts drošības iestādei uztic veikt vismaz šādus uzdevumus:
 - piešķirt atļaujas nodot ekspluatācijā vilcienu vadības un signalizācijas stacionāro lauka iekārtu, energoapgādes un infrastruktūras apakšsistēmas, kas veido Savienības dzelzceļa sistēmu, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 18. panta 2. punktu;
 - izdot, atjaunot, grozīt un atsaukt atļaujas ritekļu laišanai tirgū saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 21. panta 8. punktu;
 - palīdzēt Aģentūrai izdot, atjaunot, grozīt un atsaukt atļaujas ritekļu laišanai tirgū saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 21. panta 5. punktu un ritekļu tipa atļaujas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 24. pantu;
 - savā teritorijā uzraudzīt, lai savstarpējās izmantojamības komponenti atbilst būtiskajām prasībām, kā noteikts Direktīvas (ES) 2016/797 8. pantā;
 - nodrošināt, ka saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/797 46. pantu, neskarot minētās direktīvas 47. panta 4. punktu, ritekļiem ir piešķirts numurs;
 - palīdzēt Aģentūrai izdot, atjaunot, grozīt un atsaukt vienotos drošības sertifikātus, ko piešķir saskaņā ar 10. panta 5. punktu;
 - izdot, atjaunot, grozīt un atsaukt vienotos drošības sertifikātus, ko piešķir saskaņā ar 10. panta 8. punktu;
 - izdot, atjaunot, grozīt un atsaukt drošības atļaujas, ko piešķir saskaņā ar 12. pantu;
 - pārraudzīt, veicināt un attiecīgos gadījumos ieviest un atjaunināt drošību reglamentējošos noteikumus, tostarp valsts noteikumu sistēmu;
 - saskaņā ar 17. pantu uzraudzīt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumus un infrastruktūras pārvaldītājus;
 - attiecīgā gadījumā saskaņā ar valsts tiesību aktiem izdot, atjaunot, grozīt un atsaukt vilciena vadītāja apliecības saskaņā ar Direktīvu 2007/59/EK;
 - attiecīgā gadījumā saskaņā ar valsts tiesību aktiem izdot, atjaunot, grozīt un atsaukt sertifikātus, kas piešķirti par apkopi atbildīgajām struktūrvienībām.

3. Uzdevumus, kas minēti 2. punktā, nedrīkst nodot vai par to veikšanu noslēgt apakšlīgumus ar jebkuru infrastruktūras pārvaldītāju, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu vai līgumslēdzēju subjektu.

17. pants

Uzraudzība

1. Valstu drošības iestādes uzrauga, lai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji pastāvīgi ievērotu to juridisko pienākumu izmantot drošības pārvaldības sistēmu, kā minēts 9. pantā.

Minētajā nolūkā valstu drošības iestādes piemēro principus, kas izklāstīti attiecīgajās CSM uzraudzībai, kuras minētas 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā, nodrošinot, ka uzraudzības darbībās jo īpaši pārbauda, kā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji piemēro:

- a) drošības pārvaldības sistēmu, lai pārraudzītu tās efektivitāti;
- b) drošības pārvaldības sistēmas atsevišķus vai daļējus elementus, tostarp ekspluatācijas darbības, apkopes un materiālu nodrošinājumu un līgumslēdzēju izmantošanu, lai pārraudzītu to efektivitāti; un
- c) attiecīgās CSM, kas minētas 6. pantā. Ar šo punktu saistītās uzraudzības darbības attiecīgā gadījumā piemēro arī par apkopi atbildīgajām struktūrvienībām.

2. Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi vismaz divus mēnešus pirms jebkuras jaunas dzelzceļa transporta darbības sākuma informē attiecīgās valstu drošības iestādes, lai tās varētu ieplānot uzraudzības darbības. Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi sniedz informāciju arī par personāla kategoriju sadalījumu un ritekļu tipiem.

3. Vienotā drošības sertifikāta turētājs nekavējoties informē kompetentās valstu drošības iestādes par jebkādam būtiskām izmaiņām 2. punktā minētajā informācijā.

4. Pārraudzību par to, kā tiek ievēroti piemērojamie noteikumi par vilces līdzekļu vadītāju darba, vadīšanas un atpūtas laiku, nodrošina dalībvalstu izraudzītas kompetentās iestādes. Ja šādu pārraudzību nenodrošina valstu drošības iestādes, kompetentās iestādes sadarbojas ar valstu drošības iestādēm, lai valstu drošības iestādes varētu pildīt savu dzelzceļa drošības uzraudzības funkciju.

5. Ja valsts drošības iestāde konstatē, ka vienotā drošības sertifikāta turētājs vairs neatbilst sertifikācijas nosacījumiem, tā pieprasa Aģentūrai minēto sertifikātu ierobežot vai atsaukt. Aģentūra nekavējoties informē visas kompetentās valstu drošības iestādes. Ja Aģentūra nolemj ierobežot vai atsaukt vienoto drošības sertifikātu, tā savu lēmumu pamato.

Ja pastāv domstarpības starp Aģentūru un valsts drošības iestādi, piemēro 10. panta 7. punktā norādīto šķīrējtiesas procedūru. Ja minētās šķīrējtiesas procedūras rezultāts ir tāds, ka vienotais drošības sertifikāts nav ne jāierobežo, ne jāatsauc, šā panta 6. punktā minētos pagaidu drošības pasākumus aptur.

Ja valsts drošības iestāde ir pati izdevusi vienoto drošības sertifikātu saskaņā ar 10. panta 8. punktu, tā var ierobežot vai atsaukt sertifikātu, pamatojot savu lēmumu, un tā informē Aģentūru.

Vienotā drošības sertifikāta turētājam, kura sertifikātu Aģentūra vai valsts drošības iestāde ir ierobežojusi vai atsaukusi, ir tiesības pārsūdzēt šo lēmumu saskaņā ar 10. panta 12. punktu.

6. Ja valsts drošības iestāde uzraudzības laikā konstatē nopietnu drošības risku, tā jebkurā laikā var piemērot pagaidu drošības pasākumus, tostarp nekavējoties ierobežot vai apturēt attiecīgās darbības. Ja vienoto drošības sertifikātu ir izdevusi Aģentūra, valsts drošības iestāde nekavējoties par to informē Aģentūru un iesniedz pierādījumus, kas pamato tās lēmumu.

Ja Aģentūra konstatē, ka vienotā drošības sertifikāta turētājs vairs neatbilst sertifikācijas nosacījumiem, tā minēto sertifikātu nekavējoties ierobežo vai atsauc.

Ja Aģentūra konstatē, ka valsts drošības iestādes piemērotie pasākumi nav samērīgi, tā var lūgt valsts drošības iestādi minētos pasākumus atcelt vai pielāgot. Aģentūra un valsts drošības iestāde sadarbojas, lai panāktu savstarpēji pieņemamu risinājumu. Vajadzības gadījumā šajā procesā iesaista arī dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu. Ja pēdējā minētā procedūra neizdodas, valsts drošības iestādes lēmums par pagaidu pasākumu piemērošanu paliek spēkā.

Valsts drošības iestādes lēmumu par pagaidu drošības pasākumiem var pārskatīt valsts tiesu iestādēs, kā minēts 18. panta 3. punktā. Šādā gadījumā pagaidu drošības pasākumus var piemērot tik ilgi, kamēr tiek pabeigta pārskatīšana tiesā, neskarot 5. punktu.

Ja pagaidu pasākuma piemērošanas laikposms ir ilgāks nekā trīs mēneši, valsts drošības iestāde var lūgt Aģentūru ierobežot vai atsaukt vienoto drošības sertifikātu, un šādā gadījumā piemēro 5. punktā noteikto procedūru.

7. Valsts drošības iestāde uzrauga vilcienu vadības un signalizācijas stacionāro lauka iekārtu, energoapgādes un infrastruktūras apakšsistēmas un nodrošina, lai tās atbilstu būtiskajām prasībām. Pārrobežu infrastruktūru gadījumā tā uzraudzības darbības veiks, sadarbojoties ar citām attiecīgām valstu drošības iestādēm. Ja valsts drošības iestāde konstatē, ka infrastruktūras pārvaldītājs vairs neatbilst tā drošības atļaujas nosacījumiem, tā minēto atļauju ierobežo vai atsauc, savu lēmumu pamatojot.

8. Uzraugot infrastruktūras pārvaldītāju un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu drošības pārvaldības sistēmu efektivitāti, valstu drošības iestādes var ņemt vērā dalībnieku darbības drošību, kā minēts šīs direktīvas 4. panta 4. punktā, un attiecīgā gadījumā – mācību centru drošības rādītājus, kā minēts Direktīvā 2007/59/EK, ja to darbības ietekmē dzelzceļa drošību. Šo punktu piemēro, neskarot dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju pienākumus, kas minēti šīs direktīvas 4. panta 3. punktā.

9. Valstu drošības iestādes tajā dalībvalstī, kurā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums darbojas, sadarbojas, koordinējot uzraudzības darbības attiecībā uz minēto dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, lai nodrošinātu, ka jebkāda būtiska informācija par konkrēto dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, jo īpaši par zināmiem riskiem un drošības rādītājiem, tiek koplietota. Valsts drošības iestāde informē arī citas attiecīgās valstu drošības iestādes un Aģentūru, ja tā atklāj, ka dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums neveic nepieciešamos riska kontroles pasākumus.

Minētā sadarbība nodrošina, ka uzraudzība ir pietiekami plaša un ka tiek novērsta pārbaužu un revīziju dublēšanās. Valstu drošības iestādes var izstrādāt kopīgu uzraudzības plānu, lai nodrošinātu, ka periodiski tiek veiktas revīzijas un citas pārbaudes, ņemot vērā pārvadājumu veidu un apjomu katrā attiecīgajā dalībvalstī.

Aģentūra palīdz veikt šādu koordināciju, izstrādājot pamatnostādnes.

10. Valstu drošības iestādes var sagatavot paziņojumus, lai infrastruktūras pārvaldītājus un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumus brīdinātu par to, ka tie neievēro 1. punktā izklāstītos pienākumus.

11. Lai pēc vienotā drošības sertifikāta izsniegšanas uzraudzītu dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, valstu drošības iestādes izmanto informāciju, ko savākusi Aģentūra, izvērtējot 10. panta 5. punkta a) apakšpunktā minēto dokumentāciju. Lai uzraudzītu infrastruktūras pārvaldītāju, tās izmanto informāciju, kas savākta drošības atļaujas izsniegšanas laikā saskaņā ar 12. pantu.

12. Lai atjaunotu tādus vienotos drošības sertifikātus, kas izsniegti saskaņā ar 10. panta 8. punktu, Aģentūra vai kompetentās valstu drošības iestādes izmanto uzraudzības darbību laikā savākto informāciju. Lai atjaunotu drošības atļaujas, valsts drošības iestāde izmanto arī uzraudzības darbību laikā savākto informāciju.

13. Aģentūra un valstu drošības iestādes vienojas par nepieciešamo kārtību, lai koordinētu darbu un nodrošinātu pilnīgu informācijas apmaiņu, kā minēts 10., 11. un 12. punktā.

18. pants

Lēmumu pieņemšanas principi

1. Aģentūra, apsverot pieteikumus vienotajam drošības sertifikātam saskaņā ar 10. panta 1. punktu, un valstu drošības iestādes savus uzdevumus veic atklātā, nediskriminējošā un pārredzamā veidā. Jo īpaši tās dod iespēju visām ieinteresētajām personām tikt uzklautām un sniedz pieņemto lēmumu pamatojumu.

Tās tūlīt atbild uz lūgumiem un pieteikumiem, kā arī bez kavēšanās nosūta savus informācijas pieprasījumus, un visus lēmumus pieņem četros mēnešos pēc tam, kad pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis visu attiecīgo informāciju. Veicot 16. pantā minētos uzdevumus, tās jebkurā laikā var lūgt tehnisko palīdzību infrastruktūras pārvaldītājiem, dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumiem vai citām kvalificētām struktūrām.

Valsts regulatīvā pamata izstrādāšanas procesā valstu drošības iestādes konsultējas ar visiem dalībniekiem un ieinteresētajām personām, tostarp infrastruktūras pārvaldītājiem, dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumiem, ražotājiem un apkopju veicējiem, lietotājiem un personāla pārstāvjiem.

2. Aģentūra un valstu drošības iestādes var bez ierobežojumiem veikt visas pārbaudes, revīzijas un izmeklēšanas darbības, kas nepieciešamas tām uzticēto uzdevumu veikšanai, un tām nodrošina piekļuvi visiem atbilstīgajiem infrastruktūras pārvaldītāju un dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumu, kā arī vajadzības gadījumā jebkura dalībnieka, kā minēts 4. pantā, dokumentiem, telpām un teritorijām, objektiem un iekārtām. Kad Aģentūra veic drošības sertifikācijas uzdevumus saskaņā ar 10. panta 5. punktu, tai ir tādas pašas tiesības attiecībā uz dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumiem.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka valsts drošības iestāžu pieņemtie lēmumi ir pārskatāmi tiesu iestādēs.

4. Valstu drošības iestādes aktīvi veic viedokļu un pieredzes apmaiņu, jo īpaši Aģentūras izveidotajā tīklā, lai visā Savienībā saskaņotu lēmumu pieņemšanas kritērijus.

19. pants

Gada pārskats

Valstu drošības iestādes publicē un līdz 30. septembrim nosūta Aģentūrai savu darbību gada pārskatu par iepriekšējo gadu. Šajā pārskatā jābūt informācijai par:

- a) dzelzceļa drošības pilnveidošanos, tostarp par dalībvalstu līmeņi apkopotiem CSI saskaņā ar 5. panta 1. punktu;
- b) svarīgākajām normatīvo aktu izmaiņām attiecībā uz dzelzceļa drošību;
- c) drošības sertifikācijas un drošības atļauju piešķiršanas izmaiņām;
- d) infrastruktūras pārvaldītāju un dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumu uzraudzības rezultātiem un pieredzi, tostarp pārbaužu un revīziju skaitu un rezultātiem;
- e) atkāpēm, par kurām nolemts saskaņā ar 15. pantu; un
- f) dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju pieredzi, piemērojot attiecīgās CSM.

V NODAĻA

NEGADĪJUMU UN STARPGADĪJUMU IZMEKLĒŠANA

20. pants

Izmeklēšanas pienākums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka izmeklēšanu pēc jebkura smaga negadījuma Savienības dzelzceļa sistēmā veic 22. pantā minētā izmeklēšanas struktūra. Izmeklēšanas mērķis, ja iespējams, ir dzelzceļa drošības paaugstināšana un negadījumu novēršana.

2. Izmeklēšanas struktūra, kas minēta 22. pantā, var izmeklēt arī tos negadījumus un starpgadījumus, kuri nedaudz citos apstākļos varētu izraisīt smagus negadījumus, tostarp strukturālo apakšsistēmu vai Savienības dzelzceļa sistēmas savstarpējās izmantojamības komponentu tehniskus defektus.

Izmeklēšanas struktūra var pieņemt lēmumu, vai jāveic šādu negadījumu un starpgadījumu izmeklēšana. Pieņemot lēmumus, tā ņem vērā:

- a) negadījuma vai starpgadījuma smagumu;
 - b) vai tas nav daļa no negadījumu vai starpgadījumu virknes visā sistēmā kopumā;
 - c) tā ietekmi uz dzelzceļu drošību; un
 - d) infrastruktūras pārvaldītāju, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, valsts drošības iestādes vai dalībvalstu pieprasījumus.
3. Izmeklēšanas struktūra nosaka izmeklēšanas apjomu un procedūras, kas jāievēro izmeklēšanas veikšanai, ņemot vērā 21. un 23. pantu un atkarībā no secinājumiem, ko drošības paaugstināšanai varētu gūt no konkrētā negadījuma vai starpgadījuma izmeklēšanas.
4. Izmeklēšana nekādā gadījumā nedrīkst nodarboties ar vainas vai atbildības sadalīšanu.

21. pants

Izmeklēšanas statuss

1. Dalībvalstis savā tiesību sistēmā nosaka izmeklēšanai tādu juridisko statusu, kas atbildīgajiem izmeklētājiem ļauj savu uzdevumu veikt iespējami efektīvi un iespējami īsākā laikā.
2. Dalībvalstis saskaņā ar saviem tiesību aktiem nodrošina pilnīgu sadarbību ar iestādēm, kas atbildīgas par jebkādu tiesas izmeklēšanu, un nodrošina, ka izmeklētājiem cik drīz vien iespējams tiek nodrošināta piekļuve informācijai un pierādījumiem, kas attiecas uz izmeklēšanu. Jo īpaši tiem piešķir:
 - a) tūlītēju piekļuvi negadījuma vai starpgadījuma vietai, tajā iesaistītajam ritošajam sastāvam, attiecīgajai infrastruktūrai, kustības vadības un signalizācijas iekārtām;
 - b) tiesības uzreiz vākt tiešos pierādījumus un veikt ritošā sastāva atlieku, infrastruktūras iekārtu vai to komponentu kontrolētu novākšanu pārbaudes vai analīzes nolūkā;
 - c) neierobežotu piekļuvi borta reģistrēšanas ierīču, balss sakaru ierakstīšanas ierīču, signalizācijas un kustības vadības sistēmas darbības reģistrācijas iekārtu saturam un tā izmantošanu;
 - d) piekļuvi cietušo personu ķermeņu izmeklēšanas rezultātiem;
 - e) piekļuvi vilciena apkalpes un cita negadījumā vai starpgadījumā iesaistītā dzelzceļa personāla nopratināšanas rezultātiem;
 - f) iespēju nopratināt negadījumā vai starpgadījumā iesaistītos dzelzceļa darbiniekus un citus lieciniekus; un
 - g) piekļuvi infrastruktūras pārvaldītāja, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, par apkopi atbildīgo struktūrvienību un valsts drošības iestādes būtiskai informācijai vai dokumentācijai.
3. Aģentūra sadarbojas ar izmeklēšanas iestādi, ja izmeklēšanā ir iekļauti ritekļi, kam Aģentūra izsniegusi atļauju, vai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi, kurus Aģentūra ir sertificējusi. Tā pēc iespējas drīz izmeklēšanas struktūrai iesniedz visu pieprasīto informāciju vai dokumentāciju un pēc pieprasījuma nodrošina paskaidrojumus.
4. Izmeklēšanu veic neatkarīgi no jebkādas izmeklēšanas tiesā.

22. pants

Izmeklēšanas struktūra

1. Dalībvalstis nodrošina, ka 20. pantā minētos negadījumus un starpgadījumus izmeklē pastāvīga struktūra, kurā ir vismaz viens izmeklētājs, kas, notiekot negadījumam vai starpgadījumam, spēj veikt atbildīgā izmeklētāja funkcijas. Minētā struktūra organizatoriski, juridiski un lēmumu pieņemšanā ir neatkarīga no jebkura infrastruktūras pārvaldītāja, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma, par maksas iekasēšanu atbildīgās struktūras, par infrastruktūras jaudas iedalīšanu atbildīgās struktūras un atbilstības izvērtēšanas struktūras un no jebkuras puses, kuras intereses var būt pretrunā ar izmeklēšanas struktūrai uzticētajiem uzdevumiem. Bez tam tā darbojas neatkarīgi no valsts drošības iestādes, no Aģentūras un no jebkura dzelzceļu regulatora.

2. Izmeklēšanas struktūra savus uzdevumus veic neatkarīgi no citiem 1. punktā minētajiem subjektiem, un tai ir iespēja saņemt šim nolūkam vajadzīgos resursus. Tās izmeklētājiem piešķir statusu, kas dod nepieciešamās neatkarības garantijas.

3. Dalībvalstis paredz, ka dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem un attiecīgos gadījumos – valsts drošības iestādei ir pienākums nekavējoties paziņot izmeklēšanas struktūrai par 20. pantā minētajiem negadījumiem un starpgadījumiem, sniedzot pieejamo informāciju. Attiecīgos gadījumos šo paziņojumu atjaunina, tiklīdz kļūst pieejama jebkāda trūkstošā informācija.

Izmeklēšanas struktūra bez kavēšanās un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā divos mēnešos pēc paziņojuma saņemšanas par negadījumu vai starpgadījumu lemj par to, vai sākt izmeklēšanu vai ne.

4. Izmeklēšanas struktūra uzdevumus, kas tai ir saskaņā ar šo direktīvu, var apvienot ar citām, ar dzelzceļa negadījumu vai starpgadījumu izmeklēšanu nesaistītām izmeklēšanas darbībām, ciktāl šādas citas izmeklēšanas neapdraud tās neatkarību.

5. Vajadzības gadījumā un ar noteikumu, ka tas neapdraud izmeklēšanas struktūras neatkarību, kā paredzēts 1. punktā, izmeklēšanas struktūra var lūgt citu dalībvalstu izmeklēšanas struktūru vai Aģentūras palīdzību, lai saņemtu ekspertu atzinumus vai veiktu tehniskās inspekcijas, analīzes vai novērtējumus.

6. Dalībvalstis izmeklēšanas struktūrai var uzdot izmeklēt arī citus, 20. pantā neminētus dzelzceļa negadījumus un starpgadījumus.

7. Izmeklēšanas struktūras veic aktīvu viedokļu un pieredzes apmaiņu nolūkā izstrādāt vienotas izmeklēšanas metodes, izveidot kopīgus principus, lai kontrolētu drošības ieteikumu ievērošanu, un pielāgoties zinātnes un tehnikas attīstībai.

Neskarot 1. punktu, Aģentūra šo uzdevumu veikšanā sniedz atbalstu izmeklēšanas struktūrām saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 38. panta 2. punktu.

Izmeklēšanas struktūras ar Aģentūras atbalstu saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 38. panta 2. punktu izveido salīdzinošas izvērtēšanas programmu, un visas izmeklēšanas struktūras tiek mudinātas tajā piedalīties, lai pārraudzītu to efektivitāti un neatkarību. Izmeklēšanas struktūras ar Regulas (ES) 2016/796 38. panta 2. punktā minētā sekretariāta atbalstu publicē:

- a) kopīgo salīdzinošas izvērtēšanas programmu un izvērtēšanas kritērijus; un
- b) gada ziņojumu par programmu, izceļot konstatētās stiprās puses un ierosinājumus uzlabojumiem.

Salīdzinošas izvērtēšanas ziņojumus sniedz visām izmeklēšanas struktūrām un Aģentūrai. Minētos ziņojumus publicē pēc brīvprātības principa.

23. pants

Izmeklēšanas procedūra

1. Negadījumu vai starpgadījumu, kas minēts 20. pantā, izmeklē tās dalībvalsts izmeklēšanas struktūra, kurā tas noticis. Ja nav iespējams noteikt, kurā dalībvalstī tas noticis, vai arī tas noticis uz robežbūves starp divām dalībvalstīm vai tās tiešā tuvumā, attiecīgās izmeklēšanas struktūras vienojas, kurai no tām jāveic izmeklēšana, vai vienojas izmeklēšanu veikt, savstarpēji sadarbojoties. Pirmajā gadījumā otras dalībvalsts izmeklēšanas struktūrai ir atļauts piedalīties izmeklēšanā un pilnībā izmantot tās rezultātus.

Izmeklēšanā vajadzības gadījumā uzaicina piedalīties citu dalībvalstu izmeklēšanas struktūras, ja:

- a) negadījumā vai starpgadījumā ir iesaistīts dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību un ir licencēts vienā no šīm dalībvalstīm; vai
- b) negadījumā vai starpgadījumā ir iesaistīts ritekļis, kas reģistrēts vai kam veic apkopi vienā no šīm dalībvalstīm.

Uzaicināto dalībvalstu izmeklēšanas struktūrām piešķir pilnvaras, kas tām ir vajadzīgas, lai tās pēc pieprasījuma varētu piedalīties citas dalībvalsts izmeklēšanas struktūrai paredzēto pierādījumu vākšanā.

Uzaicināto dalībvalstu izmeklēšanas struktūrām piešķir piekļuvi informācijai un pierādījumiem, kas ir vajadzīgi, lai tās varētu efektīvi piedalīties izmeklēšanā, pienācīgi ņemot vērā valsts tiesību aktus saistībā ar tiesvedību.

Šis punkts neliedz dalībvalstīm vienoties, ka citos apstākļos attiecīgās struktūras veic izmeklēšanu, savstarpēji sadarbojoties.

2. Katram negadījumam vai starpgadījumam struktūra, kas ir atbildīga par tā izmeklēšanu, sagādā izmeklēšanas vajadzībām nepieciešamos līdzekļus, ko veido vajadzīgās ekspluatācijas un tehniskās ekspertīzes. Atkarībā no izmeklējamā negadījuma vai starpgadījuma rakstura var izmantot kompetentus izmeklēšanas struktūras ekspertus vai speciālistus ārpus tās.

3. Izmeklēšanu veic ar iespējami lielāku atklātumu tā, lai tiktu uzklautas visas puses un tās varētu kopīgi izmantot rezultātus. Iesaistītajam infrastruktūras pārvaldītājam un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam, valsts drošības iestādei, Aģentūrai, cietušajiem un to radniekiem, bojātās mantas īpašniekiem, ražotājiem, attiecīgajiem ārkārtas situāciju dienestiem, personāla un lietotāju pārstāvjiem dod iespējas sniegt attiecīgu tehnisko informāciju, lai uzlabotu izmeklēšanas ziņojuma kvalitāti. Izmeklēšanas struktūra ņem vērā arī pamatotas cietušo un viņu radnieku vajadzības un pastāvīgi informē viņus par izmeklēšanas gaitu.

4. Izmeklēšanas struktūra pārbaudes notikuma vietā beidz iespējami īsā laikā, lai infrastruktūras pārvaldītājs cik drīz vien iespējams varētu atjaunot infrastruktūru un atvērt to dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai.

24. pants

Ziņojumi

1. Par 20. pantā minēto negadījumu vai starpgadījumu izmeklēšanu sniedz ziņojumus formā, kura atbilst negadījuma vai starpgadījuma veidam un smagumam un izmeklēšanā iegūto rezultātu būtiskumam. Ziņojumos norāda 20. panta 1. punktā minētās izmeklēšanas mērķi, un attiecīgā gadījumā tie satur ieteikumus par drošību.

2. Izmeklēšanas struktūra iespējami īsā laikā un parasti ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc notikuma publisko izmeklēšanas nobeiguma ziņojumu. Ja nobeiguma ziņojumu 12 mēnešos publiskot nav iespējams, izmeklēšanas struktūra sniedz starpposma paziņojumu vismaz katrā negadījuma gadadienā, tajā sīki izklāstot, kā virzās izmeklēšana un kādi jautājumi saistībā ar drošību ir aktualizēti. Ziņojumu kopā ar ieteikumiem par drošību nosūta attiecīgajām personām, kas minētas 23. panta 3. punktā, un attiecīgajām struktūrām un personām citās dalībvalstīs.

Ņemot vērā izmeklēšanas struktūru gūto pieredzi, Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, nosaka ziņošanas struktūru, kas, cik vien iespējams, jāievēro negadījumu un starpgadījumu izmeklēšanas ziņojumos. Šajā ziņošanas struktūrā ietver šādus elementus:

- a) notikuma aprakstu un vispārīgu informāciju par to;
- b) izmeklēšanas un izziņas pierakstus, tostarp par drošības pārvaldības sistēmu, piemērotajiem noteikumiem, ritošā sastāva un tehnisko iekārtu darbību, cilvēkresursu organizāciju, ekspluatācijas sistēmas dokumentāciju un iepriekšējiem līdzīga rakstura notikumiem;

- c) analīzi un secinājumus saistībā ar notikuma cēloņiem, tostarp veicinošiem faktoriem, kas attiecas uz:
- i) darbībām, kuras veikušas iesaistās personas;
 - ii) ritošā sastāva vai tehnisko iekārtu stāvokli;
 - iii) personāla iemaņām, procedūrām un apkopi;
 - iv) regulatīvā pamata nosacījumiem; un
 - v) drošības pārvaldības sistēmas izmantošanu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 28. panta 3. punktā.

3. Izmeklēšanas struktūra katru gadu līdz 30. septembrim publicē gada ziņojumu par iepriekšējā gadā izmeklētajiem negadījumiem, sniegtajiem drošības ieteikumiem un darbībām, kas veiktas saskaņā ar iepriekš izdotajiem ieteikumiem.

25. pants

Aģentūrai sniedzamā informācija

1. Septiņās dienās pēc lēmuma pieņemšanas par izmeklēšanas sākšanu izmeklēšanas struktūra par to informē Aģentūru. Informācijā norāda notikuma datumu, laiku un vietu, tā veidu un sekas attiecībā uz bojā gājušo un cietušo skaitu, kā arī materiālajiem zaudējumiem.
2. Izmeklēšanas struktūra nosūta Aģentūrai 24. panta 2. punktā minētā nobeiguma ziņojuma eksemplāru un 24. panta 3. punktā minēto gada ziņojumu.

26. pants

Drošības ieteikumi

1. Izmeklēšanas struktūras izdotie drošības ieteikumi nekādā gadījumā nerada vainas vai atbildības prezumpciju par negadījumu vai starpgadījumu.
2. Ieteikumus adresē valsts drošības iestādei un gadījumos, kad tas vajadzīgs ieteikumu rakstura dēļ, Aģentūrai, citām attiecīgās dalībvalsts struktūrām vai iestādēm vai citām dalībvalstīm. Dalībvalstis, to valsts drošības iestādes un Aģentūra savas kompetences robežās veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka izmeklēšanas struktūru izdotie drošības ieteikumi tiek pienācīgi ņemti vērā un attiecīgos gadījumos rīkojas saskaņā ar tiem.
3. Aģentūra, valsts drošības iestāde un citas iestādes vai struktūras vai attiecīgos gadījumos – citas dalībvalstis, kurām ieteikumi adresēti, periodiski ziņo izmeklēšanas struktūrai par attiecīgā ieteikuma sakarā veiktajiem vai plānotajiem pasākumiem.

VI NODAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

27. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 6. panta 6. punktā un 7. panta 6. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2016. gada 15. jūnija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija ievērotu savu parasto praksi un pirms minēto deleģēto aktu pieņemšanas rīkotu apspriešanās ar ekspertiem, tostarp ar dalībvalstu ekspertiem.

4. Eiropas Parlaments vai Padome var jebkurā laikā atsaukt 6. panta 6. punktā un 7. panta 6. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz minētajā lēmumā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā vienlaikus par to informē Eiropas Parlamentu un Padomi.
6. Saskaņā ar 6. panta 6. punktu un 7. panta 6. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas minēto laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

28. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kas minēta Direktīvas (ES) 2016/797 51. pantā. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 izpratnē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu. Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

29. pants

Ziņojums un Savienības turpmāka rīcība

1. Komisija līdz 2021. gada 16. jūnijam un pēc tam ik pēc pieciem gadiem iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu, īpaši nolūkā pārraudzīt vienoto drošības sertifikātu izdošanas pasākumu efektivitāti.

Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus par Savienības turpmāku rīcību.

2. Aģentūra izvērtē drošības kultūras, tostarp ziņošanas par notikumiem, attīstību. Tā līdz 2024. gada 16. jūnijam iesniedz Komisijai ziņojumu, minot veicamos sistēmas uzlabojumus, ja tādi vajadzīgi. Komisija, pamatojoties uz šiem ieteikumiem, veic attiecīgus pasākumus un vajadzības gadījumā ierosina grozījumus šai direktīvai.
3. Līdz 2017. gada 16. decembrim Komisija sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par darbībām, kas veiktas nolūkā sasniegt šādus mērķus:
 - a) ražotāju pienākums ar drošības identifikācijas kodu marķēt drošībai būtiskos komponentus, kuri ir aprīti Eiropas dzelzceļa tīklos, nodrošinot, ka identifikācijas kods skaidri identificē komponentu, ražotāja nosaukumu un svarīgākos ražošanas datus;
 - b) pilnīga drošībai būtisko komponentu izsekojamība, to apkopes darbību izsekojamība un to ekspluatācijas laika identifikācija; un
 - c) minēto komponentu apkopes kopējo obligāto principu identifikācija.

30. pants

Sankcijas

Dalībvalstis nosaka noteikumus par sankcijām, ko piemēro par tādu valsts noteikumu pārkāpšanu, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos izpilda. Paredzētajām sankcijām jābūt iedarbīgām, samērīgām, nediskriminējošām un atturošām. Dalībvalstis ne vēlāk kā 33. panta 1. punktā noteiktajā dienā paziņo par minētajiem noteikumiem Komisijai un nekavējoties informē to par visiem turpmākajiem grozījumiem, kas skar minētos noteikumus.

31. pants

Pārejas noteikumi

1. Direktīvas 2004/49/EK V pielikums ir spēkā līdz šīs direktīvas 24. panta 2. punktā minēto īstenošanas aktu piemērošanas dienai.
2. Neskarot šā panta 3. punktu, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kuri jāsertificē laikposmā starp 2016. gada 15. jūniju un 2019. gada 16. jūniju, piemēro Direktīvu 2004/49/EK. Šādi drošības sertifikāti ir derīgi līdz to derīguma termiņa beigām.
3. Vēlākais no 2019. gada 16. jūnija Aģentūra, ievērojot 10. pantu, veic sertifikācijas uzdevumus attiecībā uz darbības telpām dalībvalstīs, kuras nav paziņojušas Aģentūrai vai Komisijai saskaņā ar 33. panta 2. punktu. Atkāpjoties no 10. panta, to dalībvalstu valsts drošības iestādes, kuras ir paziņojušas Aģentūrai un Komisijai saskaņā ar 33. panta 2. punktu, līdz 2020. gada 16. jūnijam var turpināt izsniegt sertifikātus saskaņā ar Direktīvu 2004/49/EK.

32. pants

Aģentūras ieteikumi un atzinumi

Šīs direktīvas piemērošanai Aģentūra sniedz ieteikumus un atzinumus saskaņā ar Regulas (ES) 2016/796 13. pantu. Minētos ieteikumus un atzinumus var ņemt vērā, kad Savienība pieņem tiesību aktus, ievērojot šo direktīvu.

33. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2019. gada 16. jūnijam nodrošinātu atbilstību 2., 3., 4. pantam, 8. līdz 11. pantam, 12. panta 5. punktam, 15. panta 3. punktam, 16. līdz 19. pantam, 21. panta 2. punktam, 23. panta 3. un 7. punktam, 24. panta 2. punktam, 26. panta 3. punktam un II un III pielikumam. Dalībvalstīs minētos tiesību aktus bez kavēšanās dara zināmus Komisijai.
2. Dalībvalstis var pagarināt 1. punktā minēto transponēšanas laiku uz vēl vienu gadu. Minētajā nolūkā līdz 2018. gada 16. decembrim dalībvalstis, kurās 1. punktā minētajā transponēšanas laikposmā nestāsies spēkā normatīvie un administratīvie akti, par to paziņo Aģentūrai un Komisijai un norāda šāda pagarinājuma iemeslus.
3. Dalībvalstīm pieņemot minētos tiesību aktus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Tajos iekļauj arī paziņojumu, ka atsauces spēkā esošos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvu, ko atceļ ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams šāds paziņojums.
4. Pienākums transponēt un īstenot šo direktīvu neattiecas uz Kipru un Maltu, kamēr to teritorijās nav izveidota dzelzceļa sistēma.

Tomēr, tiklīdz publisks vai privāts subjekts iesniedz oficiālu pieteikumu dzelzceļa līnijas izbūvei, kurā paredzēta viena vai vairāku dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu darbība, attiecīgās dalībvalstis pieņem pasākumus, ar kuriem īsteno šo direktīvu divos gados pēc pieteikuma saņemšanas.

34. pants

Atcelšana

Direktīvu 2004/49/EK, kas grozīta ar IV pielikuma A daļā uzskaitītajām direktīvām, atceļ no 2020. gada 16. jūnija, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz IV pielikuma B daļā norādītajiem termiņiem direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos un to piemērošanai.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar V pielikumā iekļauto atbilstības tabulu.

35. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

36. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2016. gada 11. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. A. HENNIS-PLASSCHAERT

I PIELIKUMS

KOPĪGIE DROŠĪBAS RĀDĪTĀJI

Kopīgos drošības rādītājus katru gadu paziņo valstu drošības iestādes.

Ja pēc pārskata iesniegšanas atklājas jauni fakti vai tiek konstatētas kļūdas, rādītājus par attiecīgo gadu valsts drošības iestāde groza vai labo pie pirmās izdevības, bet ne vēlāk kā nākamajā gada pārskatā.

Vienotas kopīgo drošības rādītāju definīcijas un metodes, lai aprēķinātu negadījumu radīto ekonomisko ietekmi, ir noteiktas šā pielikuma papildinājumā.

1. Ar negadījumiem saistītie rādītāji

1.1. Kopējais un relatīvais (uz vilcienkilometriem) smagu negadījumu skaits, tos iedalot šādi:

- vilciena sadursme ar dzelzceļa ritekli,
- vilciena sadursme ar šķēršļiem būvju tuvinājuma gabarītā,
- vilciena nobraukšana no sliedēm,
- negadījums uz pārbrauktuves, tostarp negadījums uz pārbrauktuves, kurā iesaistīti gājēji, un vēl sīkāks sadalījums ar piecu veidu pārbrauktuvēm, kas definētas 6.2. punktā,
- negadījums ar personām, kurā iesaistīts kustībā esošs ritošais sastāvs, izņemot pašnāvības un pašnāvības mēģinājumus,
- ritošā sastāva ugunsgrēks,
- citi.

Par katru nozīmīgu negadījumu jāziņo pēc sākotnējā negadījuma veida, arī tad, ja sekundārā negadījuma sekas ir smagākas, piemēram, ugunsgrēks pēc vilciena nobraukšanas no sliedēm.

1.2. Kopējais un relatīvais (uz vilcienkilometriem) personu skaits, kas guvušas smagus miesas bojājumus vai gājušas bojā, pa negadījumu veidiem, tās iedalot šādi:

- pasažieris (arī uz kopējo pasažierkilometru skaitu un pasažieru vilcienkilometriem),
- darbinieks vai darbuuzņēmējs,
- pārbrauktuves lietotājs,
- piekļuves noteikumu pārkāpējs,
- cita persona uz perona,
- cita persona, kas nav uz perona.

2. Ar bīstamām kravām saistītie rādītāji

Kopējais un relatīvais (uz vilcienkilometriem) tādu negadījumu skaits, kas saistīti ar bīstamu kravu pārvadājumiem pa dzelzceļu, tos iedalot šādi:

- negadījums, kurā iesaistīts vismaz viens dzelzceļa riteklis ar bīstamu kravu, kā definēts pielikuma papildinājumā,
- tādu negadījumu skaits, kurās notikušas bīstamas kravas noplūdes.

3. Ar pašnāvībām saistītie rādītāji

Kopējais un relatīvais (uz vilcienkilometriem) pašnāvību un pašnāvības mēģinājumu skaits.

4. Ar negadījumu prekursoriem saistītie rādītāji

Kopējais un relatīvais (uz vilcienkilometriem) negadījumu prekursoru skaits, tos iedalot šādi:

- sliedes lūzums,
- sliežu izlocīšanās un citāda sliežu nobīde,
- bīstama signalizācijas atteice,

- garāmbraukšana aizliedzošajam signālam, pabraucot garām bīstamai vietai,
- garāmbraukšana aizliedzošajam signālam, nepabraucot garām bīstamai vietai,
- riteņa lūzums ritošā sastāva ekspluatācijas laikā,
- riteņa ass lūzums ritošā sastāva ekspluatācijas laikā.

Jāsniedz ziņas par visiem prekursoriem, arī par tiem, kas nebeidzas ar negadījumu. (Par prekursoru, kas beidzas ar nozīmīgu negadījumu, jāsniedz ziņas arī sadaļā par rādītājiem, kas saistīti ar prekursoriem; par prekursoru, kas nebeidzas ar nozīmīgu negadījumu, jāsniedz ziņas tikai sadaļā par rādītājiem, kas saistīti ar prekursoriem.)

5. Rādītāji negadījumu ekonomiskās ietekmes aprēķināšanai

Kopējā un relatīvā (uz vilcienkilometriem) summa EUR:

- bojāgājušo un smagi ievainoto skaits, kas reizināts ar smagu avāriju novēršanas izmaksām (*Value of Preventing a Casualty, VPC*),
- videi nodarītā kaitējuma izmaksas,
- ritošā sastāva vai infrastruktūras būtisku bojājumu izmaksas,
- satiksmes kavējumu izmaksas negadījumu dēļ.

Valstu drošības iestādes sniedz pārskatu par nozīmīgu negadījumu ekonomisko ietekmi.

VPC ir summa, ko sabiedrība saista ar smagu avāriju novēršanas izmaksām, un kā tādu to negadījumos iesaistītās puses neizmanto kompensāciju noteikšanai.

6. Rādītāji, kas attiecas uz infrastruktūras tehnisko drošību un tās ieviešanu

- 6.1. To sliežu ceļu daļa procentos, kuros darbojas vilcienu aizsardzības sistēmas (*TPS*), un to vilcienkilometru daļa procentos, kuros izmanto borta *TPS*, ja šīs sistēmas nodrošina:
- brīdināšanu,
 - brīdināšanu un automātisku bremzēšanu,
 - brīdināšanu un automātisku bremzēšanu, un diskrēto ātruma uzraudzību,
 - brīdināšanu un automātisku bremzēšanu, un nepārtraukto ātruma uzraudzību.
- 6.2. Pārbrauktuvju skaits (kopējais, uz līnijkilometru un sliežu ceļa kilometru) pa šādiem pieciem to veidiem:
- a) pasīva dzelzceļa pārbrauktuve;
 - b) aktīva dzelzceļa pārbrauktuve:
 - i) manuāla;
 - ii) ar automātisku lietotāja puses brīdināšanu;
 - iii) ar automātisku lietotāja puses aizsardzību;
 - iv) ar dzelzceļa puses aizsardzību.

Papildinājums

Vienotas kopīgo drošības rādītāju definīcijas un metodes, lai aprēķinātu negadījumu radīto ekonomisko ietekmi**1. Ar negadījumiem saistītie rādītāji**

- 1.1. "Nozīmīgs negadījums" ir jebkurš negadījums, kurā iesaistīts vismaz viens dzelzceļa ritekļis kustībā un kura rezultātā vismaz viena persona ir gājusi bojā vai guvusi smagus miesas bojājumus vai kura rezultātā radīts nopietns kaitējums ritošajam sastāvam, sliežu ceļiem, citām iekārtām vai videi vai radušies būtiski satiksmes traucējumi, neskaitot negadījumus darbnīcās, noliktavās un depo.
- 1.2. "Nopietns kaitējums ritošajam sastāvam, sliežu ceļiem, citām iekārtām vai videi" ir EUR 150 000 vai lielāki zaudējumi.
- 1.3. "Būtiski satiksmes traucējumi" ir gadījumi, kad vilcienu kustība pa galveno sliežu ceļu ir apturēta sešas stundas vai ilgāk.
- 1.4. "Vilciens" ir viens vai vairāki dzelzceļa ritekļi, ko velk viena vai vairākas lokomotīves vai motorvagoni vai viens atsevišķs motorvagonis, kas brauc ar savu numuru vai īpašu apzīmējumu no noteikta maršruta sākumpunkta līdz noteiktam galapunktam, ieskaitot rezerves lokomotīvi, t. i., lokomotīvi, kas veic ceļu viena pati.
- 1.5. "Vilciena sadursme ar dzelzceļa ritekli" ir viena vilciena daļas sadursme ar cita vilciena vai ritekļa, vai manevru veicošā ritošā sastāva daļu frontāli, no aizmugures vai no sāniem.
- 1.6. "Vilciena sadursme ar šķērslī būvju tuvinājuma gabarītā" ir sadursme starp vilciena daļu un objektiem, kas nostiprināti vai īslaicīgi atrodas uz sliežu ceļa vai tā tuvumā (izņemot uz pārbrauktuvēm, ja tur tie nokrituši šķērsojošam transportlīdzeklim vai lietotājam), ieskaitot sadursmi ar gaisvadu kontakttīklu.
- 1.7. "Vilciena nobraukšana no sliedēm" ir katrs gadījums, kad vismaz viens vilciena ritenis nobrauc no sliedēm.
- 1.8. "Negadījums uz pārbrauktuves" ir tāds negadījums uz pārbrauktuves, kurā iesaistīts vismaz viens dzelzceļa ritekļis un viens vai vairāki pārbrauktuvi šķērsojoši transportlīdzekļi, citi pārbrauktuves lietotāji, piemēram, gājēji, vai citi objekti, kas īslaicīgi atrodas uz sliežu ceļiem vai to tuvumā, ja tur tos pazaudējis transportlīdzeklis vai lietotājs, kas šķērso šo pārbrauktuvi.
- 1.9. "Negadījums ar personām, kurā iesaistīts kustībā esošs ritošais sastāvs" ir tāds negadījums, kurā vienu vai vairākus cilvēkus notriec dzelzceļa ritekļis, tam piestiprināts vai no tā atdalījies priekšmets; šajā kategorijā ietver arī cilvēkus, kas izkrit no dzelzceļa ritekļiem, kā arī cilvēkus, kuri nokrīt vai kurus notriec nenostiprināti priekšmeti, tiem atrodoties ritekļī.
- 1.10. "Ritošā sastāva ugunsgrēks" ir ugunsgrēks vai sprādziens dzelzceļa ritekļī (arī tā kravā), kas izceļas tā kustības laikā no izbraukšanas stacijas līdz galastacijai, ieskaitot stāvēšanas laiku izbraukšanas stacijā, galastacijā vai starpstacijās, kā arī ritošā sastāva šķirošanas darbību laikā.
- 1.11. "Cits (negadījums)" ir jebkurš negadījums, kas nav vilciena sadursme ar dzelzceļa ritekli, vilciena sadursme ar šķērslī būvju tuvinājuma gabarītā, vilciena nobraukšana no sliedēm, negadījums uz pārbrauktuves, negadījums ar personām, kurā iesaistīts kustībā esošs ritošais sastāvs, vai ritošā sastāva ugunsgrēks.
- 1.12. "Pasažieris" ir jebkura persona, izņemot vilciena apkalpes locekļus, kas veic braucienu pa dzelzceļu, ieskaitot pasažieri, kas cenšas iekāpt braucošā vilcienā vai no tā izkāpt – tikai negadījumu statistikā.
- 1.13. "Darbinieks vai darbuzņēmējs" ir jebkura persona, kuras nodarbinātība ir saistīta ar dzelzceļu un kas strādā negadījuma laikā, ieskaitot darbuzņēmēju personālu, pašnodarbinātos līgumslēdzējus, vilciena apkalpes locekļus un personas, kas apkalpo ritošo sastāvu un infrastruktūras iekārtas.
- 1.14. "Pārbrauktuves lietotājs" ir jebkura persona, kura izmanto pārbrauktuvi dzelzceļa līnijas šķērsošanai ar jebkādu transporta līdzekli vai kājām.
- 1.15. "Piekļuves noteikumu pārkāpējs" ir jebkura persona, kura atrodas dzelzceļa teritorijā vietās, kurās tai atrasties ir aizliegts, izņemot pārbrauktuves lietotāju.
- 1.16. "Cita persona pie perona" ir jebkura persona uz dzelzceļa perona, kas nav definēta kā "pasažieris", "darbinieks vai darbuzņēmējs", "pārbrauktuves lietotājs", "cita persona, kas nav uz perona" vai "piekļuves noteikumu pārkāpējs".

- 1.17. "Cita persona, kas nav uz perona" ir jebkura persona, kas nav uz dzelzceļa perona, kura nav definēta kā "pasažieris", "darbinieks vai darbuņēmējs", "pārbrauktuves lietotājs", "cita persona pie perona" vai "piekļuves noteikumu pārkāpējs".
- 1.18. "Nāves gadījums (bojāgājušais)" ir jebkura persona, kas uzreiz gājusi bojā negadījumā vai tā rezultātā mirusi 30 dienās pēc tā, izņemot pašnāvniekus.
- 1.19. "Miesas bojājumi (smagus miesas bojājumus guvusi persona)" ir jebkura persona, kas guvusi miesas bojājumus un negadījuma rezultātā hospitalizēta ilgāk nekā 24 stundas, izņemot pašnāvību mēģinājumus.

2. Ar bīstamām kravām saistītie rādītāji

- 2.1. "Ar bīstamu kravu pārvadājumiem saistīts negadījums" ir jebkurš negadījums vai starpgadījums, kas jāpaziņo saskaņā ar RID⁽¹⁾/ADR 1.8.5. iedaļu.
- 2.2. "Bīstamās kravas" ir vielas un priekšmeti, kuru pārvadājumi saskaņā ar RID ir aizliegti vai kurus pārvadāt ir atļauts, tikai ievērojot RID paredzētos noteikumus.

3. Ar pašnāvībām saistītie rādītāji

- 3.1. "Pašnāvība" ir personas apzināta rīcība ar nodomu radīt sev miesas bojājumus, kuru rezultātā iestājas nāve, un kuru kā tādu reģistrē un klasificē kompetentā valsts iestāde.
- 3.2. "Pašnāvības mēģinājums" ir rīcība ar nodomu savainot sevi, kuras rezultātā rodas smagi miesas bojājumi.

4. Ar negadījumu prekursoriem saistītie rādītāji

- 4.1. "Slīdes lūzums" ir sliede, kas sadalījusies vismaz divos gabalos, vai sliede, no kuras atdalījies metāla gabals, kas veļšanās virsmā radījis defektu vairāk nekā 50 mm garumā un 10 mm dziļumā.
- 4.2. "Sliežu izlocīšanās vai citāda sliežu nobīde" ir defekts, kas saistīts ar sliežu ceļa nepārtrauktību un ģeometriju, kuru dēļ sliežu ceļš ir jāslēdz vai nekavējoties jāierobežo atļautais kustības ātrums.
- 4.3. "Bīstama signalizācijas atteice" ir signalizācijas sistēmas tehniska atteice (infrastrukturai vai ritošajam sastāvam), kuras rezultātā signalizācijas informācija nav tik ierobežojoša, cik vajadzīgs.
- 4.4. "Garāmbraukšana aizliedzošajam signālam, pabraucot garām bīstamai vietai" ir visi gadījumi, kad vilciena jebkura daļa veic neatļautu kustību un pabrauc garām bīstamai vietai.
- 4.5. "Garāmbraukšana aizliedzošajam signālam, nepabraucot garām bīstamai vietai" ir visi gadījumi, kad vilciena jebkura daļa veic neatļautu kustību, bet nepabrauc garām bīstamajai vietai.

Neatļauta kustība, kas minēta 4.4. un 4.5. punktā, ir pabraukšana garām:

- iedegtam aizliedzošam gaismas signālam vai semaforam, kas uzstādīts sliežu ceļa malā, vai rīkojuma apstāties (STOP) ignorēšana gadījumos, kad nedarbojas vilciena aizsardzības sistēma (*Train Protection system, TPS*),
- TPS izdotas drošas kustības atļaujas beigām,
- punktam, kas paziņots ar noteikumos paredzētu mutvārdu vai rakstveida atļauju,
- mazā luksofora apstāšanās signāliem (izņemot attura signālus) vai neautomātiski ieslēdzamiem signāliem.

Par bīstamas garāmbraukšanas gadījumiem neuzskata gadījumus, kad aizliedzošam signālam pabrauc garām riteklis, kas nav piekābināts pie vilces vienības vai kas patvaļīgi atkābinājies un ripo bez vadītāja. Par tādiem neuzskata arī gadījumus, kad dažādu iemeslu dēļ laikus nav ieslēgts aizliedzošais signāls, tāpēc vadītājam nav iespējas apturēt vilcienu pirms signāla.

Valstu drošības iestādes var atsevišķi ziņot par šiem četriem neatļautas kustības rādītājiem, kas uzskaitīti šā punkta ievilkumos, un norāda vismaz apvienoto rādītāju ar datiem par visiem šiem četriem rādītājiem kopā.

- 4.6. "Riteņa lūzums ekspluatācijā esošā ritošajā sastāvā" ir lūzums, kas ietekmē riteņi un rada negadījuma risku (nobraukšanu no slīdēm vai sadursmi).

⁽¹⁾ Noteikumi par bīstamo kravu starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (RID, *Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail*), kas pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.).

4.7. "Riteņa ass lūzums ekspluatācijā esošā ritošajā sastāvā" ir lūzums, kas ietekmē asi un rada negadījuma risku (nobraukšanu no sliedēm vai sadursmi).

5. **Kopējas metodoloģijas negadījumu ekonomiskās ietekmes aprēķināšanai**

5.1. Smagu avāriju novēršanas izmaksas (*Value of Preventing a Casualty, VPC*) sastāv no:

- 1) drošības vērtības *per se*, t. i., gatavības maksāt (*Willingness to Pay, WTP*) vērtībām, kas noteikta preferenču izpētē dalībvalstī, kurai tās piemēro;
- 2) tiešām un netiešām ekonomiskajām izmaksām, t. i., izmaksu vērtībām, kas noteiktas attiecīgajā dalībvalstī un kas sastāv no:

- medicīnas un rehabilitācijas izmaksām,
- tiesāšanās izmaksām, policijas izmaksām, privātās izmeklēšanas izmaksām, avārijas dienestu un apdrošināšanas administratīvajām izmaksām,
- zaudējumiem ražošanai, t. i., preču un pakalpojumu sabiedriskā vērtība, kuru varētu saražot cietusī persona, ja negadījums nebūtu noticis.

Aprēķinot cietušo izmaksas, atsevišķi izskata nāves gadījumus un smagas traumas (atšķirīgi *VPC* par nāves gadījumiem un smagām traumām).

5.2. Vienoti principi drošības vērtības *per se* un tiešo un/vai netiešo ekonomisko izmaksu noteikšanai.

Drošības vērtības *per se* novērtējums tam, vai pieejamie aprēķini ir piemēroti, pamatojas uz šādiem apsvērumiem:

- aprēķini ir saistīti ar nāves gadījumu riska samazināšanas novērtējuma sistēmu transporta nozarē, un tajos ir ievērota *WTP* pieeja saskaņā ar noteiktajām preferenču metodēm,
- respondentu izlase, kuru izmanto vērtību noteikšanai, ir reprezentatīva attiecīgajai populācijai. Izlasei jo īpaši jāatspoguļo sadalījums pēc vecuma/ienākumu sadalījums, kā arī citi attiecīgi populāciju raksturojoši sociālekonomiskie un/vai demogrāfiskie rādītāji,
- metode *WTP* vērtību noteikšanai, proti, aptauja ir tāda, lai respondentiem uzdotie jautājumi būtu tiem skaidri/saprotami.

Tiešās un netiešās ekonomiskās izmaksas novērtē pēc sabiedrībai radītajām reālajām izmaksām.

5.3. Definīcijas

5.3.1. "Videi nodarītā kaitējuma izmaksas" ir izmaksas bojātās teritorijas atjaunošanai stāvoklī, kādā tā bija pirms negadījuma, kuras jāsedz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem un kuras novērtētas, pamatojoties uz viņu pieredzi.

5.3.2. "Ritošā sastāva vai infrastruktūras būtisku bojājumu izmaksas" ir izmaksas, kuras rodas, lai neatgriezeniski bojātā ritošā sastāva vai infrastruktūras vietā iegādātos jaunu ritošo sastāvu vai jaunu infrastruktūru, kam ir tādas pašas funkcijas un tehniskie raksturlielumi, un izmaksas, kuras rodas, lai remontējamu ritošo sastāvu vai infrastruktūru atjaunotu tādā stāvoklī, kādā tie bija pirms negadījuma, un kuras nosaka dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji, pamatojoties uz savu pieredzi, tostarp arī izmaksas, kuras saistītas ar ritošā sastāva nomu, kas nepieciešama sakarā ar ritekļu trūkumu, jo tie ir bojāti.

5.3.3. "Ar negadījumiem saistīto satiksmes kavējumu izmaksas" ir dzelzceļa transporta lietotājiem (pasažieriem un kravu pārvadātājiem) ar negadījumiem saistīto satiksmes kavējumu radītās izmaksas naudas izteiksmē, kuras aprēķinātas šādi:

$VT = \text{braukšanas laika ietaupījuma vērtība naudas izteiksmē}$

Vilciena pasažiera laika (stundas) vērtība

$$VT_p = [\text{strādājošo pasažieru } VT] * [\text{strādājošo pasažieru procentuālā daļa vidēji gadā}] + [\text{nestrādājošo pasažieru } VT] * [\text{nestrādājošo pasažieru procentuālā daļa vidēji gadā}]$$

VT_p izsaka EUR vienam pasažierim vienā stundā.

"Strādājošs pasažieris" ir pasažieris, kurš brauc saistībā ar savu profesionālo darbību, izņemot pārvietošanos starp dzīvesvietu un darbavietu.

Kravas vilciena laika (stundas) vērtība

$$VT_f = [\text{kravas vilcienu } VT] * [(\text{tonnkilometri}) / (\text{vilcienkilometri})]$$

VT_f izsaka EUR uz vienu tonnu kravas vienā stundā.

Vidējais kravu daudzums tonnās, ko pārvadā ar vienu vilcienu vienā gadā = (tonnkilometri)/(vilcienkilometri).

$CM = \text{vilciena vienas kavēšanās minūtes izmaksas}$

Pasažieru vilciens

$CM_p = K1 * (VT_p / 60) * [(\text{pasažierkilometri}) / (\text{vilcienkilometri})]$

Vidējais pasažieru skaits, ko pārvadā ar vienu vilcienu vienā gadā = (pasažierkilometri)/(vilcienkilometri).

Kravas vilciens

$CM_f = K2 * (VT_f / 60)$

Koeficienti K1 un K2 ir robežās starp laika vērtību un kavējuma vērtību, kas noteikta preferenču izpētē, lai ņemtu vērā to, ka kavēšanās dēļ zaudētais laiks tiek vērtēts daudz negatīvāk nekā parastais braukšanas laiks.

Negadījuma izraisīto kavējumu izmaksas = $CM_p * (\text{pasažieru vilcienu kavēšanās ilgums minūtēs}) + CM_f * (\text{kravas vilcienu kavēšanās ilgums minūtēs})$.

Modeļa darbības joma

Kavējumu izmaksas nozīmīgiem negadījumiem jāaprēķina šādi:

- faktiskā vilcienu kavēšanās dzelzceļa līnijās, kurās notikuši negadījumi, kā aprēķināts galapunkta stacijā,
- faktiskā vilcienu kavēšanās vai, ja to nav iespējams noteikt, aprēķinātā kavēšanās citās ietekmētajās dzelzceļa līnijās.

6. Rādītāji, kas attiecas uz infrastruktūras tehnisko drošību un tās ieviešanu

- 6.1. "Vilciena aizsardzības sistēma (TPS)" ir sistēma, kas nodrošina signālu un ātruma ierobežojumu ievērošanu.
- 6.2. "Borta sistēmas" ir sistēmas, kas palīdz mašīnistam ievērot lauka signalizāciju un kabīnē iebūvēto signalizāciju un tādējādi nodrošina aizsardzību bīstamos punktos un ātruma ierobežojumu izpildi. Borta TPS tiek aprakstītas šādi:
 - a) brīdināšana – automātiski brīdina mašīnistu;
 - b) brīdināšana un automātiska bremsēšana – automātiski brīdina mašīnistu un automātiski bremsē, pabraucot garām aizliedzošajam signālam;
 - c) brīdināšana un automātiska bremsēšana, un diskrēta ātruma uzraudzība – aizsargā bīstamās vietās, un "diskrēta ātruma uzraudzība" ir ātruma uzraudzība konkrētās vietās ("ātruma slazdi"), tuvojoties signālam;
 - d) brīdināšana un automātiska bremsēšana, un nepārtraukta ātruma uzraudzība – aizsargā bīstamās vietās un nepārtraukti uzrauga līnijas ātruma ierobežojumus, un "nepārtraukta ātruma uzraudzība" ir maksimālā atļautā mērķātruma nepārtraukta uzrāde un izpilde visos līnijas posmos.

Tipu d) uzskata par automātisko vilciena aizsardzības (ATP) sistēmu.

- 6.3. "Pārbrauktuve" ir ceļa vai pārejas un sliežu ceļa krustojums, ko par tādu atzīst infrastruktūras pārvaldītājs un kas ir atvērts publiskajiem vai privātajiem lietotājiem. Par pārbrauktuvēm neuzskata pārejas starp peroniem stacijās, kā arī pārejas uz sliežu ceļiem, kas paredzētas tikai dzelzceļa personālam.
- 6.4. "Ceļš" dzelzceļa negadījumu statistikas vajadzībām ir publiskas lietošanas vai privāts ceļš, iela vai autostrāde, ieskaitot blakusesošās ietves un riteņbraucēju celiņus.
- 6.5. "Pāreja" ir ietve vai brauktuve, kura nav ceļš un pa kuru ir paredzēts pārvietoties cilvēkiem, dzīvniekiem, mehāniskajiem transportlīdzekļiem vai tehnikai.
- 6.6. "Pasīvā pārbrauktuve" ir tāda dzelzceļa pārbrauktuve, kurai netiek ieslēgta nekāda veida brīdinājuma vai aizsardzības sistēma laikā, kad pārbrauktuves šķērsošana lietotājiem nav droša.
- 6.7. "Aktīvā pārbrauktuve" ir tāda dzelzceļa pārbrauktuve, kur pārbrauktuves lietotāji ir aizsargāti no vilciena, kas tuvojas, vai tiek par to brīdināti ar ierīcēm, ko aktivizē laikā, kad pārbrauktuves šķērsošana lietotājiem nav droša.

— Aizsardzība ar fizisku ierīču izmantošanu ietver:

- nolaižamas pusbarjeras vai barjeras,
- aizveramas barjeras.

— Brīdinājumi uz pārbrauktuvēm, izmantojot stacionāras iekārtas:

- vizuālas ierīces: gaismas signālus,
- skaņas ierīces: zvanus, taures, pīkstuļus u. c.

Aktīvās dzelzceļa pārbrauktuves klasificē šādi:

- a) manuāla – pārbrauktuve, kurā lietotāja puses aizsardzību vai brīdinājuma iekārtas manuāli aktivizē dzelzceļa darbinieks;
- b) ar automātisku lietotāja puses brīdināšanu – pārbrauktuve, kur lietotāja puses brīdināšanu aktivizē vilciens, kas tuvojas;
- c) ar automātisku lietotāja puses aizsardzību – pārbrauktuve, kur lietotāja puses aizsardzību aktivizē vilciens, kas tuvojas. Te ietilpst dzelzceļa pārbrauktuves ar lietotāja puses aizsardzību un brīdināšanu;
- d) ar dzelzceļa puses aizsardzību – pārbrauktuve, kur signāls vai cita vilciena aizsardzības sistēma ļauj vilcienam turpināt ceļu tikai tad, ja dzelzceļa pārbrauktuvei ir pilnīga lietotāja puses aizsardzība un tā ir neaizņemta.

7. Diferenciācijas bāzu definīcijas

- 7.1. “Vilcienkilometrs” ir mērvienība, kas izsaka vilciena nobraukumu viena kilometra attālumā. Izmantotais attālums ir faktiski nobrauktais attālums, vai izmanto tīkla standarta attālumu no maršruta sākuma līdz galapunktam. Ņem vērā tikai attālumu pārskata sniedzējas valsts teritorijā.
- 7.2. “Pasažierkilometrs” ir mērvienība, kas izsaka viena pasažiera pārvadājumu pa dzelzceļu viena kilometra attālumā. Ņem vērā tikai attālumu pārskata sniedzējas valsts teritorijā.
- 7.3. “Līnijkilometrs” ir dzelzceļa tīkla garums kilometros dalībvalstīs apmērā, kas noteikts 2. pantā. Dzelzceļa līnijām ar vairākiem sliežu ceļiem ņem vērā tikai attālumu no to sākuma līdz galapunktam.
- 7.4. “Sliežu ceļa kilometrs” ir dzelzceļa tīkla garums kilometros dalībvalstīs apmērā, kas noteikts 2. pantā. Dzelzceļa līnijām ar vairākiem sliežu ceļiem ņem vērā visus atsevišķos sliežu ceļus.

II PIELIKUMS

VALSTS DROŠĪBAS NOTEIKUMU PAZIŅOŠANA

Valstu drošības noteikumi, kas paziņoti saskaņā ar 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu, ietver:

1. noteikumus par esošiem valsts drošības mērķiem un drošības metodēm;
 2. noteikumus par prasībām attiecībā uz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu drošības pārvaldības sistēmām un drošības sertifikāciju;
 3. vienotus ekspluatācijas noteikumus dzelzceļa tīklā, uz ko vēl neattiecas savstarpējās izmantojamības tehniskās specifikācijas, tostarp noteikumus, kas attiecas uz signalizācijas un kustības vadības sistēmu;
 4. noteikumus, kuros paredzētas prasības attiecībā uz papildu iekšējiem ekspluatācijas noteikumiem (uzņēmuma noteikumiem), kas jāpieņem infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem;
 5. noteikumus par prasībām attiecībā uz personālu, kas veic drošībai kritiskus uzdevumus, tostarp personāla atlases kritērijiem, veselības stāvokli, profesionālo apmācību un sertifikāciju, ciktāl šie jautājumi jau nav noteikti savstarpējās izmantojamības tehniskajās specifikācijās;
 6. noteikumus par negadījumu un starpgadījumu izmeklēšanu.
-

III PIELIKUMS

Prasības un novērtēšanas kritēriji organizācijām, kas iesniedz pieteikumu ECM sertifikātam vai sertifikātam saistībā ar apkopes funkcijām, kuras par apkopi atbildīgā struktūrvienība uzticējusi ārpakalpojumu sniedzējiem

Organizācijas vadībai jābūt dokumentētai visās attiecīgajās daļās, un jo īpaši jāapraksta pienākumu sadalījums organizācijā un attiecībā uz apakšuzņēmējiem. Tajā parāda, kā tiek nodrošināta kontrole dažādos vadības līmeņos, kā tiek iesaistīts visu līmeņu personāls un tā pārstāvji un kā tiek nodrošināta pastāvīga pilnveidošana.

Par apkopi atbildīgās struktūrvienības (ECM) četrām funkcijām piemēro turpmāk minētās pamatprasības, kuras organizācijai jāizpilda pašai vai šajā sakarā noslēdzot līgumus.

1. Vadība – apņemšanās izstrādāt un ieviest organizācijas apkopes sistēmu un pastāvīgi uzlabot tās efektivitāti.
2. Riska izvērtēšana – strukturēta pieeja ar rīcekļu apkopi saistīto risku novērtēšanai, tostarp to risku, kas tieši rodas darbības procesos un citu organizāciju vai personu darbību rezultātā, kā arī strukturēta pieeja atbilstīgu riska kontroles pasākumu noteikšanai.
3. Pārraudzība – strukturēta pieeja, lai nodrošinātu, ka riska kontroles pasākumi ir ieviesti, darbojas pareizi un sekmē organizācijas mērķu sasniegšanu.
4. Nepārtraukta pilnveidošana – strukturēta pieeja, lai analizētu informāciju, kas iegūta, veicot regulāru pārraudzību un revīziju vai no citiem būtiskiem avotiem, un lai izmantotu iegūtos rezultātus nolūkā mācīties un ieviest preventīvus vai korektīvus pasākumus, lai saglabātu vai uzlabotu drošības līmeni.
5. Struktūra un atbildība – strukturēta pieeja personu un personu grupu atbildības noteikšanai, lai nodrošinātu organizācijas drošības mērķu īstenošanu.
6. Kompetences pārvaldība – strukturēta pieeja, lai nodrošinātu, ka darbiniekiem ir nepieciešamā kompetence, lai jebkuros apstākļos droši, efektīvi un produktīvi sasniegtu organizācijas mērķus.
7. Informācija – strukturēta pieeja, lai nodrošinātu, ka personām, kas izdara vērtējumus un pieņem lēmumus visos organizācijas līmeņos, ir pieejama svarīga informācija, un lai nodrošinātu to, ka informācija ir pilnīga un atbilstīga.
8. Dokumentācija – strukturēta pieeja, lai nodrošinātu visas attiecīgās informācijas izsekojamību.
9. Līgumu slēgšana – strukturēta pieeja nolūkā nodrošināt, ka apakšuzņēmējiem uzticētās funkcijas tiek atbilstīgi pārvaldītas, lai sasniegtu organizācijas mērķus, un ka tiek ievērotas visas kompetences un prasības.
10. Apkopes darbības – strukturēta pieeja, lai nodrošinātu:
 - ka tiek identificētas un pareizi pārvaldītas visas tās apkopes darbības, kas ietekmē drošību un drošībai būtiskus komponentus, un ka visas izmaiņas, kuras nepieciešamas saistībā ar minētajām apkopes darbībām un kuras ietekmē drošību, tiek identificētas, pienācīgi pārvaldītas, pamatojoties uz gūto pieredzi un kopīgo drošības metožu riska izvērtēšanai izmantošanu saskaņā ar 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu, un pienācīgi dokumentētas,
 - atbilstību ar savstarpēju izmantojamību saistītajām pamatprasībām,
 - apkopes iekārtu, aprīkojuma un instrumentu, kas īpaši izstrādāti un nepieciešami apkopes veikšanai, izmantošanu un pārbaudi,
 - ar rīcekli saistītās sākotnējās dokumentācijas analīzi nolūkā sagatavot pirmo apkopes dokumentāciju un lai nodrošinātu tās pareizu īstenošanu apkopes pasūtījumu attīstībā,
 - to, ka komponenti (tostarp rezerves daļas) un materiāli tiek izmantoti tā, kā norādīts apkopes pasūtījumos un piegādātāja dokumentācijā; tos uzglabā, ar tiem rīkojas un tos pārvadā atbilstīgā veidā, kā norādīts apkopes pasūtījumos un piegādātāja dokumentācijā, un tie atbilst attiecīgajiem valsts un starptautiskajiem noteikumiem, kā arī attiecīgo apkopes pasūtījumu prasībām,

- to, ka tiek noteiktas, identificētas, sagādātas, reģistrētas un darītas pieejamas piemērotas un atbilstīgas iekārtas, aprīkojums un instrumenti, lai apkopes pakalpojumus varētu sniegt saskaņā ar apkopes pasūtījumiem un citām piemērojamām specifikācijām, nodrošinot drošu apkopes veikšanu, ergonomisku un veselības aizsardzību,
- to, ka organizācijai ir procesi, lai nodrošinātu, ka tās mērīšanas iekārtas, visas ierīces, iekārtas un instrumenti tiek pareizi izmantoti, kalibrēti, glabāti un uzturēti atbilstīgi dokumentētiem procesiem.

11. Kontroles darbības – strukturēta pieeja, lai nodrošinātu:

- to, ka riteklī tiek laikus izņemti no ekspluatācijas saistībā ar plānotu, nosacījumbalstīto vai koriģējošo apkopi vai ja ir identificēti defekti vai citas vajadzības,
- nepieciešamos kvalitātes kontroles pasākumus,
- to, ka apkopes uzdevumi tiek veikti saskaņā ar apkopes pasūtījumiem, un lai izsniegtu paziņojumu par nodošanu ekspluatācijā pēc apkopes, kurā ietverti iespējamie izmantošanas ierobežojumi,
- to, ka tiek ziņots par iespējamu neatbilstības gadījumu pārvaldības sistēmas piemērošanā, kas varētu izraisīt negadījumus, starpgadījumus, gandrīz notikušus negadījumus vai citus bīstamus notikumus, ka tas tiek izmeklēts un analizēts un ka tiek veikti nepieciešamie profilaktiskie pasākumi atbilstīgi ar pārraudzību saistītajai kopīgajai drošības metodei, kura paredzēta 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā,
- atkārtotu iekšējo revīziju veikšanu un pārraudzības procesu atbilstīgi ar pārraudzību saistītajai kopīgajai drošības metodei, kura paredzēta 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

—

IV PIELIKUMS

A DAĻA

Atceltā direktīva ar tās secīgo grozījumu sarakstu

(minēti 34. pantā)

Direktīva 2004/49/EK	(OV L 164, 30.4.2004., 44. lpp.)
Direktīva 2008/57/EK	(OV L 191, 18.7.2008., 1. lpp.)
Direktīva 2008/110/EK	(OV L 345, 23.12.2008., 62. lpp.)
Komisijas Direktīva 2009/149/EK	(OV L 313, 28.11.2009., 65. lpp.)
Kļūdu labojums, 2004/49/EK	(OV L 220, 21.6.2004., 16. lpp.)
Komisijas Direktīva 2014/88/ES	(OV L 201, 10.7.2014., 9. lpp.)

B DAĻA

Termiņi transponēšanai valsts tiesību aktos

(minēti 34. pantā)

Direktīva	Transponēšanas termiņš
2004/49/EK	2006. gada 30. aprīlis
2008/57/EK	2010. gada 19. jūlijs
2008/110/EK	2010. gada 24. decembris
Komisijas Direktīva 2009/149/EK	2010. gada 18. jūnijs
Komisijas Direktīva 2014/88/ES	2015. gada 30. jūlijs

V PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Direktīva 2004/49/EK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. pants	2. pants
3. pants	3. pants
4. pants	4. pants
5. pants	5. pants
6. pants	6. pants
7. pants	7. pants
8. pants	8. pants
9. pants	9. pants
10. pants	10. pants
-	11. pants
11. pants	12. pants
12. pants	-
13. pants	13. pants
14.a panta 1. līdz 7. punkts	14. pants
14.a panta 8. punkts	15. pants
15. pants	-
16. pants	16. pants
-	17. pants
17. pants	18. pants
18. pants	19. pants
19. pants	20. pants
20. pants	21. pants
21. pants	22. pants
22. pants	23. pants
23. pants	24. pants
24. pants	25. pants
25. pants	26. pants
26. pants	-
-	27. pants
27. pants	28. pants
28. pants	-
29. pants	-
30. pants	-
31. pants	29. pants
32. pants	30. pants
-	31. pants
-	32. pants
33. pants	33. pants

Direktīva 2004/49/EK	Šī direktīva
-	34. pants
34. pants	35. pants
35. pants	36. pants
I pielikums	I pielikums
II pielikums	II pielikums
III pielikums	-
IV pielikums	-
V pielikums	-
-	III pielikums

Komisijas paziņojums par skaidrojošiem dokumentiem

Komisija atgādina, ka Eiropas Parlaments, Padome un Komisija 2011. gada 27. oktobra kopīgajā politiskajā deklarācijā par skaidrojošiem dokumentiem atzina, ka informācijai, ko dalībvalstis sniedz Komisijai attiecībā uz direktīvu transponēšanu valsts tiesību aktos, "ir jābūt skaidrai un precīzai", lai atvieglotu Komisijai tās uzdevuma izpildi – pārraudzīt Savienības tiesību aktu piemērošanu. Šajā gadījumā skaidrojošie dokumenti varētu būt bijuši lietderīgi šim nolūkam. Komisija pauž nožēlu, ka teksta galīgajā redakcijā nav paredzēti attiecīgi noteikumi.

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV